

T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

CEM'İYYETÜ'Ş-Şİ'R, İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ
NADİR ESERLER KÜTÜPHANESİ NUMARA: 105 (44b-88a)
(İNCELEME-MESTAP TABLOSU-KARŞILAŞTIRMALI METİN)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Fatma ÇELİK

Enstitü Anabilim Dalı : Türk Dili ve Edebiyatı
Enstitü Bilim Dalı : Eski Türk Edebiyatı

Tez Danışmanı: Dr. Öğr. Üyesi Orhan KAPLAN

HAZİRAN – 2019

T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

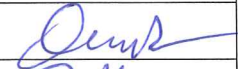

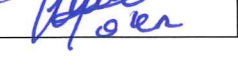
CEM'İYYETÜ'Ş-Şİ'R, İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ
NADİR ESERLER KÜTÜPHANESİ NUMARA: 105 (44b-88a)
(İNCELEME-MESTAP TABLOSU-KARŞILAŞTIRMALI METİN)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Fatma ÇELİK

Enstitü Anabilim Dalı : Türk Dili ve Edebiyatı
Enstitü Bilim Dalı : Eski Türk Edebiyatı

“Bu tez 13/06/2019 tarihinde aşağıdaki jüri tarafından Oybirliği / Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.”

JÜRİ ÜYESİ	KANAATI	İMZA
Doç.Dr. Orhan KILINÇ	BAŞARILI	
Doç.Dr. Üyesi Orhan KAPLAN	BAŞARILI	
Dr. Öğr. Üyesi Orhan KILUĞARSLAN	BAŞARILI	

SAKARYA
ÜNİVERSİTESİ

T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TEZ SAVUNULABİLİRLİK VE ORJİNALLİK BEYAN FORMU

Sayfa : 1/1

Öğrencinin

Adı Soyadı	:	FATMA ÇELİK
Öğrenci Numarası	:	1660Y11008
Enstitü Anabilim Dalı	:	TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI
Enstitü Bilim Dalı	:	
Programı	:	☒ YÜKSEK LİSANS ☐ DOKTORA
Tezin Başlığı	:	Cemiyetü's-Şi'r İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi Numara:105 (44b-88a) (İnceleme-Mestap Tablosu-Karşılaştırmalı Metin)
Benzerlik Oranı	:	%24

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE,

Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Lisansüstü Tez Çalışması Benzerlik Raporu Uygulama Esaslarını inceledim. Enstitünüz tarafından Uygulama Esasları çerçevesinde alınan Benzerlik Raporuna göre yukarıda bilgileri verilen tez çalışmasının benzerlik oranının herhangi bir intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi beyan ederim.

...../...../2019
Öğrenci İmza
Fatma ÇELİK

Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Lisansüstü Tez Çalışması Benzerlik Raporu Uygulama Esaslarını inceledim. Enstitünüz tarafından Uygulama Esasları çerçevesinde alınan Benzerlik Raporuna göre yukarıda bilgileri verilen öğrenciye ait tez çalışması ile ilgili gerekli düzenleme tarafımda yapılmış olup, yeniden değerlendirilmek üzere@sakarya.edu.tr adresine yüklenmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

...../...../2019
Öğrenci İmza

Uygundur

Danışman
Unvanı / Adı-Soyadı: Dr. Öğr. Üyesi Orhan KAPLAN

Tarih:

İmza:

KABUL EDİLMİŞTİR

REDDEDİLMİŞTİR

EYK Tarih ve No:

Enstitü Birim Sorumlusu Onayı

ÖNSÖZ

Bu çalışmanın gerçekleştirilmesi için üç yıl boyunca değerli bilgilerini bizlerle paylaşan, yol gösteren, yönlendiren, her zaman kıymetli vaktini ayırıp sabırla yardımcı olan, çok yoğun olmasına rağmen elinden gelenin fazlasını yapmaya çalışan ve güleryüzünü esirgemeyen çok kıymetli saygıdeğer hocam Dr. Öğr. Üyesi Orhan KAPLAN'a; manevi desteğiyle her daim yanımda olduğunu hissettirip güç veren, gerektiğinde yardımını esirgemeyen değerli hocam Doç. Dr. Vildan COŞKUN'a; alanımızla ilgili bilgi ve tecrübelerini paylaşan, engin görüşleri sayesinde olabilecek problemlere karşı uyarıcı değerli hocam Prof. Dr. Bayram Ali KAYA'ya; akademik anlamda kaynaklarını esirgemeyen, yardım istediğimde geri çevirmeyen, dîvân şiirini sevdiren sevgili hocam Doç. Dr. Ozan YILMAZ'a; çalışmam sırasında maddî ve manevî desteğini esirgemeyen canım aileme -bilhassa annem Hatice ÇELİK'e, rahmetli babam İsmail ÇELİK'e ve kardeşim Hamza ÇELİK'e- gönülden teşekkürlerimi sunarım.

Fatma ÇELİK

Haziran 2019

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR	ii
TABLO LİSTESİ	vii
ŞEKİL LİSTESİ	viii
ÖZET	ix
ABSTRACT	x
GİRİŞ	1
1.BÖLÜM: CEM'İYYETÜ'Ş-Şİ'R'İN TANITIM VE İNCELENMESİ	8
1.1. Mecmuanın Dış Özellikleri.....	8
1.2. Mecmuanın Muhtevası, Dili ve Yazımına Dair Özellikler	10
1.3. Mecmuada Bulunan Şairler, Kullanılan Nazım Şekilleri ve Sayısı	15
1.4. Mecmuada Yer Alan Şiirlerin Vezinleri ve Sayıları	19
1.5. Mecmuada Yer Alan Şairlerin Biyografileri.....	21
1.6. Mecmuanın (44b-88a) MESTAP'a Göre Muhteva Tablosu.....	43
BÖLÜM 2 : KARŞILAŞTIRMALI METİN	65
2.1. Metnin Kuruluşunda İzlenen Yol.....	65
2.2. Metin Transkripsiyonu ve İmlâsında İzlenen Yol.....	67
2.3. Metnin İşaretler Tablosu	69
2.4. Karşılaştırmalı Metin	70
SONUÇ	243
KAYNAKÇA	245
TIPKIBASIM	254

KISALTMALAR

1. Karşılaştırmada Kullanılan Kısaltmalar

Abdülbâkî ' Ârif D.	:Abdülbâkî ' Ârif Efendi, Ali Şahin Konya 2002.
Âgâh D.	:Âgâh Dîvânı, Şerife Akpınar, b.y. 2017.
AGŞ	:Ahdî-Gülşen-i Şu' arâ, Süleyman Solmaz, b.y. 2018.
Ahmed Neylî D.	Ahmed Neylî Dîvânı, Atabey Kılıç, İzmir 1994.
Ahmed Paşa D.	:Ahmed Paşa Dîvânı, Ali Nihad Tarlan, Ankara 1992.
Âşık Ömer D.	:Âşık Ömer Dîvânı, Yakup Karasoy-Orhan Yavuz, Konya 2010.
Aşkî D.	Aşkî Dîvânı, İskender Pala, İstanbul 1983.
Bâkî D.	:Bâkî Dîvânı, Sabahattin Küçük, b.y. 2017.
BTŞ	:Basîrî ve Türkçe Şiirleri, Ahmet Kartal, Ankara 2006.
Bursalı Rahmî D.	:Bursalı Rahmî Dîvânı, Mustafa Erdoğan, b.y. 2017.
Bursalı Tâlib D.	: Bursalı Tâlib ve Dîvânı, Melike Erdem, İstanbul 1994.
Bosnalı Alaeddin Sâbit D.	: Bosnalı Alaeddin Sabit Dîvân, Turgut Karacan, Sivas 1991.
Cinânî D.	Cinânî Dîvânı, Cihan Okuyucu, Ankara 1994.
Emrî D.	Emrî Dîvânı, Yekta Saraç, b.y. 2017.
Fasîh Ahmed Dede D.	:Fasîh Ahmed Dede, Mustafa Çıpan, Konya 1991.
Fehîm-i Kadim D.	Fehîm-i Kadim, Tahir Üzgör, Ankara 1991.
Gelibolulu Âlî D.	: Gelibolulu Mustafa Âlî Dîvân II, İ. Hakkı Aksoyak, Harvard University 2006.
GİRİK	:Gazelde İkileme Redif ve İkileme Kafiye, Yaşar Aydemir-Halil Çeltik, Turkish Studies 2009.
Hâlimî D.	:Hâlimî, Adnan Çağlı, Konya 1998.
Haşmet D.	:Haşmet Dîvânı, İ. Hakkı Aksoyak-Mehmet Arslan, b.y. 2017.
Hâtem D.	:Hâtem Dîvânı, Mehmet Celal Varışoğlu, Erzurum 1997.
Hayretî D.	:Hayretî Dîvânı, Mehmed Çavuşoğlu-M. Ali Tanyeri, İstanbul 1981.
Hüdâyî-i Kadim D.	:Hüdâyî-i Kadim Dîvânı, Hakan Yekbaş, Sivas 2005.
İshâk Çelebi D.	:Üsküplü İshâk Çelebi, Mehmed Çavuşoğlu-

KFZE	M. Ali Tanyeri, İstanbul 1990.
KHÇTŞ	: Kâf-zâde Fâ'izî'in Zübdetü'l-Eş'âr'ı, Bekir Kayabaşı, Malatya 1997.
Kırımlı Rahmî D.	: Kınalızâde Hasan Çelebi Tezkiretü'ş-Şu'arâ, Aysun Sungurhan, b.y. 2017.
LTŞ	: Latîfi-Tezkiretü'ş-Şu'arâ, Rıdvan Canım, b.y. 2018.
Mantıkî D.	: Mantıkî Dîvânçesi, Bilge Kaya, Ankara 1991.
MK-1	: Millet Kütüphanesi Ali Emiri Kitaplığı Manzum 719'Daki Lugaz Mecmuası (vr. 1b-39a, İnceleme-Metin), Salih Demir, İstanbul 2012.
MK-2	: Millet Kütüphanesi Ali Emiri Kitaplığı Manzum 719 Numaralı Lugaz Mecmuasının (80b-121b) Çeviri Yazımı ve İncelemesi, Nevres Kıp, İstanbul 2011.
MK-3	: Millet Kütüphanesi Ali Emiri Manzum 567'Deki Lugaz Mecmuası (vr. 334b-383b), Ömer Hatunoğlu, İstanbul 2013.
Mislî D.	: Mislî Dîvânı, Emrah Gökçe, Ankara 2015.
Nâbî D.	: Nâbî'nin Türkçe Dîvânı, Ali Fuat Bilkan, Ankara 1993.
Necâtî Beg D.	: Necâtî Beg Dîvânı, Ali Nihad Tarlan, Ankara 1992.
Nedîm D.	: Nedîm Dîvânı, Muhsin Macit, b.y. 2017.
Nef 'î D.	: Nef 'î Dîvânı, Metin Akkuş, b.y. 2018.
Nesîb D.	: Nesîb Dede Dîvânı, Ahmet Selahattin Eyüboğlu, Konya 1996.
Neşâtî D.	: Neşâtî Dîvânı, Mahmut Kaplan, İzmir 1996.
Nev'î D.	: Nev'î, Mehmed Çavuşoğlu-M. Ali Tanyeri, İstanbul 1977.
PBM	: Pervâne Bey Mecmuası, Kamil Ali Gıynaş, b.y. 2017.
REDL.	: Reşid Efendi'nin Dîvân-ı Lugaz'ı, Eren Ertürkoğlu, İstanbul 2014.
RT.	: Rıza Tezkîresi, Gencay Zavotçu, b.y. 2017.
Râgıb Paşa D.	: Koca Râgıb Paşa ve Dîvân-ı Râgıb, Ömer Demirbağ, Van 1999.
Râmî D.	: Râmî Dîvânı, Fatma Zehra Kavukçu, Bursa 2000.
Râsim D.	: Râsim Dîvânı, Şafak Kutlu, İstanbul 1997.
Râşid D.	: Râşid, Fatih Günay, Edirne 2001.
Revânî D.	: Revânî Dîvânı, Ziya Avşar, b.y. 2017.

Sabrî Mehmed Şerif D.	:Sabrî Mehmed Şerif Dîvânı, Hasan Kasır, Erzurum 1990.
SK	Süleymaniye Kütüphanesi Bağdatlı Vehbî 1542’de Kayıtlı Muamma-Lugaz Mecmuası, Nevin Çakıroğlu, İstanbul 2014.
SŞ.	:On Altıncı Yüzyıl Şairi: Selîkî ve Şiirleri, Ankara 2006.
Suyolcu-zâde Necîb D.	: Suyolcu-zâde Necîb, Dîvân, İ.B.B. Atatürk Kitaplığı, Belediye, Nr. Yz 169.
Sâlik D.	:Sâlik Efendi (Kasımpaşalı) Dîvânı, Müzahir Kılıç, Erzurum 1998.
Seyyid Vehbî D.	:Seyyid Vehbî (Dîvânı), Hamit Dikmen, Ankara 1991.
Şemsî D.	Şemsî Paşa Dîvânı, Mehmet Akkaya, İstanbul 1992.
Şeyhülislam Yahyâ D.	:Şeyhülislam Yahyâ Dîvânı, Hasan Kavruk, b.y. 2017.
Veysî D.	Veysî Dîvânı, Zehra Toska, İstanbul 1985.
Yahyâ Bey D.	:Yahyâ Bey Dîvân, Mehmed Çavuşoğlu-M. Ali Tanyeri, İstanbul 1977.
Zîver D.	Zîver Dîvânı, Kerim Sandal, İstanbul 2001.
Zübeyde Fıtnat Hanım D.	:Zübeyde Fıtnat Hanım, İmran Azaklı, Ankara 1998.

2. Diğer Kısaltmalar

a.mlf.	:Aynı müellif
b.	:Beyit
bkz.	:Bakınız
b.y.	:Basım yeri yok
bs.	:Basım, Baskı
c.	:Cilt
D.	:Dîvân/Dîvânçe
der.	:Derleyen
DİA	:Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi
DT.	:Doktora Tezi
ed.	:Editör
e.t.	:Erişim Tarihi
G.	:Gazel
haz.	:Hazırlayan
İA	:MEB İslam Ansiklopedisi
K.	:Kaside
KBY	:Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları
Kt.	:Kıta
Ktp.	:Kütüphanesi
L.	:Lugaz
M.	:Mecmua (Cem'ıyyetü'ş-Şi'r)
Mat.	:Matla
md.	:Madde
MEB	:Milli Eğitim Bakanlığı
Mr.	:Murabba

Msd.	:Müseddes
Mst.	:Müstezat
Müf.	:Müfred
Mu.	:Muamma
N.	:Nazm
nr.	:Numara
ö.	:Ölümü, vefat tarihi
R.	:Rubai
SAÜ	:Sakarya Üniversitesi
SBE	:Sosyal Bilimler Enstitüsü
S.	:Sayı
T.	:Tezkire
Tah.	:Tahmis
Tb.	:Tıpkıbasım
TDK	:Türk Dil Kurumu
TEİS	:Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü
Tes.	:Tesdis
ts.	:Tarihsiz
Ty.	:Türkçe Yazma
vb.	:Ve benzeri
vd.	:Ve diğerleri
vr.	:Varak
YL	:Yüksek Lisans Tezi

TABLO LİSTESİ

TABLO 1: Mecmuada Yer Alan Şairler ile Kullandıkları Nazım Şekilleri ve Sayısı ..	17
TABLO 2: Mecmuada Yer Alan Şiirlerde Kullanılan Vezinler ve Sayısı	20
TABLO 3: Mecmuanın (44b-88a) MESTAP'a Göre Muhteva Tablosu.....	43
TABLO 4: Transkripsiyon Tablosu.....	69

ŞEKİL LİSTESİ

Şekil 1: Nazım Şekilleri ve Sayısı	16
Şekil 2: En Fazla Şiiri Bulunan Şairlerin Yüzdelik Dağılımı.....	17
Şekil 3: Mecmuada Kullanılan Bahirler	21

Sakarya Üniversitesi

Sosyal Bilimler Enstitüsü Tez Özeti

Yüksek Lisans		Doktora	
Tezin Başlığı: Cem‘iyyetü’ş-Şi‘r, İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi Numara: 105 (44b-88a) (İnceleme-MESTAP Tablosu-Karşılaştırmalı Metin)			
Tezin Yazarı: Fatma ÇELİK		Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Orhan KAPLAN	
Kabul Tarihi: 13 Haziran 2019		Sayfa Sayısı: 253 (tez) + 45 (ek)	
Anabilim Dalı: Türk Dili ve Edebiyatı		Bilim Dalı: Eski Türk Edebiyatı	
<p>Bu çalışma, İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi TY 105 numarada kayıtlı olan <i>Cem‘iyyetü’ş-Şi‘r</i> adlı şiir mecmuasının 44b-88a varakları arasının incelenmesi ve transkripsiyonu yapılmış karşılaştırmalı metin çalışmasından oluşmaktadır.</p> <p>Çalışmada öncelikle mecmuanın 44b-88a varaklarının tanıtımı yapılmış, ardından da metnin transkripsiyonu yapılarak dîvânlar ya da ilgili akademik çalışmalarla karşılaştırmalı metni oluşturulmuştur. Mevcut farklar ise dipnot alanında gösterilmiştir. Ayrıca, kimliklerini tespit edebildiğimiz şairlerin kısa biyografilerine yer verilmiştir.</p> <p>1209/1794-95 tarihinde derlenen mecmua, 208 varaktan oluşmaktadır. Çalışmamızı oluşturan ilgili varaklarda 74 şair ve bu şairlerin 14 farklı nazım şekliyle kaleme aldığı 299 şiir yer almaktadır. Bu şairler ve kullandıkları nazım şekilleri ile şiirlerin bahir ve kalıpları, tablolar halinde verilmiştir.</p> <p>Çalışmada yer alan muhteva tablosu, başta şiir mecmuaları olmak üzere cönkler de dahil tüm mecmuaların ayrıntılı tasnif ve dökümlerinin yapılmasını hedefleyen <i>Mecmuaların Sistematik Tasnifi Projesi</i> (MESTAP)’ne uygun olarak hazırlanmıştır.</p>			
Anahtar Kelimeler: : İÜ Nadir Eserler Kütüphanesi, mecmua, şiir mecmuası, dîvân şiiri, MESTAP.			

Sakarya University

Institute of Social Sciences Abstract of Thesis

Master Degree	☐	Ph.D.	☐
Title of Thesis: Cem'iyetü'ş-Şi'r, Istanbul University Rare Books Library Number: 105 (44b-88a) (Examination-MESTAP Classification -Comparative Text)			
Author of Thesis: Fatma ÇELİK		Supervisor: Dr. Öğr. Üyesi Orhan KAPLAN	
Accepted Date: 13 June 2019		Number of Pages: 253(main body)+45 (app)	
Department: Turkish Language		Subfield: Classical Turkish Literature	
And Literature			
<p>This study is composed of the comparative text study made the transcription and the examination of between 44b-88a pages of the poetry journal called Cem'iyetü'ş-Şi'r registered in the Istanbul University Rare Books Library numbered TY 105.</p> <p>In the study, primarily, is made introduction of the 44b-88a pages of the journal, and then by making transcription of the text, comparative text is created with diwans or related academic studies. Existing differences are shown in the footnote area. In addition, short biographies of poets whose identities we can identify are included.</p> <p>The journal, which is compiled in 1209/1794-95 is composed of 208 foils. In the journal is located 74 poets who lived between the fifteenth and the eighteenth century and 299 poems written by these poets in 14 different poetry forms. These poets and poetry forms that they used with aruz prosody of the poems are given in tables.</p> <p>The table of contents included in the study is prepared in accordance with the Systematic Classification Project of Journals (MESTAP) which are aiming to make detailed classification and the inventory of all journals, including cönks, especially poetry journals.</p>			
Keywords: IU Rare Books Library, journal, poetry journal, diwan poetry, MESTAP.			

GİRİŞ

Çalışmanın Amacı

Çalışmamızın amacı İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi Kataloğu'nda TY 105 numarada Cem'iyetü's-Şi'r adıyla kayıtlı bulunan şiir mecmuasının 44b-88a varakları arasında bulunan şiirlerin şairlerini tespit etmek, ilgili şiirleri başta dîvânlar olmak üzere akademik çalışmalarla kıyaslayarak mevcut farkları ortaya koymaktır. Ayrıca şairleri tespit edilemeyen şiirleri bilim dünyasına sunmaktır. Mecmualar dışında tezkirelerde veya diğer akademik çalışmalarda bulunmayan ya da eksik olan şiirlerin/beyitlerin gün yüzüne çıkmasını sağlayarak bilim dünyasına katkı sağlamaktır.

Çalışmanın Önemi

Şiir mecmuaları devrin zevk anlayışını şairlerin birbirlerine bakış açılarını ve eğilimlerini göstermesi bakımından oldukça önemli kaynaklardır. Çeşitli sebeplerle günümüze dîvânları ulaşmamış veya dîvân tertip etme fırsatı bulamamış şairler için elimizdeki tek kaynaktır.15-18. yüzyıl arasını kapsayan çalışmamızda yer alan şiirlerin karşılaştırmalı metnini oluşturarak eserde kayıtlı olan şiirleri gün yüzüne çıkarmak, akademik çalışmalarda/dîvân neşirlerinde yer almayan şiirlere dikkat çekmek ve eserlerine çeşitli sebeplerle ulaşamayan şair ve şiirleri bilim dünyasına sunmaktır.

Çalışmanın Yöntemi

Çalışmamızda İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi Koleksiyonu'nda 105 numarada kayıtlı olan Cem'iyetü's-Şi'r isimli mecmuanın inceleme-karşılaştırma metnini oluştururken Fatma Çelik'in tez çalışmasından yararlandık.¹ Mecmuamızda bulunan şiirlerin sistematik tasnifini, Mecmuaların Sistematik Tasnifi Projesi (MESTAP)'ne göre düzenledik.

¹ Ayrıntılı bilgi için bk. Kaynakça.

Çalışmamızda bulunan şairlerin, şiirlerin ve şiirlerde kullanılan vezinlerin tablosunu oluşturduktan sonra ilgili bölümlerde açıklamalarını yaparak grafiklerle bu açıklamayı matematiksel olarak destekleyerek mecmuaya göre dağılımını ortaya koyduk.

İki bölümden oluşan çalışmamızın birinci ve aynı zamanda giriş bölümünde mecmuanın dış özelliklerini, muhtevasını, dil ve yazım özelliklerini açıkladık.

Çalışmamızda bulunan şair tablosunun ardından şairlerimizin hayatlarına, eserlerine, edebî kişiliklerine dair bilgilere ve eserleri üzerinde yapılan çalışmalara yer verdik. Yapılan çalışmaların detaylı künye bilgilerini dipnotlarda belirttik. Ardından MESTAP tablosu ile mecmuanın 44b-88a varaklarını kapsayan şiirlerin ilk mısralarını, son mısralarını, şiir numaralarını ve vezinlerini mecmuadaki sayfa sırasına göre sistematik bir biçimde düzenledik.

Mecmuada bulunan şiirleri ilgili eserlerle karşılaştırırken kullandığımız kısaltmaları *Karşılaştırmada Kullanılan Eserlere Ait Kısaltmalar* başlığı altında belirttik. Karşılaştırmada kullandığımız akademik kaynakların detaylı künye bilgilerini *Kaynakça* başlığı altında çalışmanın son kısmında belirttik.

Çalışmamızı oluştururken izlediğimiz yol ve yöntemlere maddeler halinde ilgili başlık altında yer verdik. Ayrıca metni oluştururken metnin işaretler sistemine de (transkripsiyon tablosu) yer verdik.

Çalışmanın ikinci bölümünde mecmuanın 44b-88a varaklarını kapsayan karşılaştırmalı ve transkripsiyonlu metnimizi oluşturduk. Karşılaştırdığımız eserler ile aralarındaki farkı veya eksik/fazla kelime ve beyitler ile ilgili benzerlikleri/farklılıkları dipnot bölümünde kısaltmalardan faydalanarak belirttik. Çalışmanın son kısmında sonuç bölümüne, kaynakçaya, mecmuanın ilgili varaklarının tıpkıbasımına ve özgeçmişe yer verdik.

Çalışmanın Konusu

Mecmua, Arapça “cem” kökünden türeyen; biriktirilmiş, yığılmış, top, yığın, cem‘ olunmuş, toplanmış ve bir araya getirilmiş şey, tertip ve tanzim edilmiş şeylerin hepsi, seçilmiş yazılardan meydana getirilen yazma kitap anlamlarına gelen müennes bir

kelimedir (Sami, 2010, 1293; Devellioğlu, 2010, 689). Mecmualar, genelde bir veya birden fazla yazar/şaire ait çeşitli şekil ve hacimlerdeki dînî, din dışı nesir ya da şiirlerden oluşan derleme kitaplardır (Uzun, 2003, 265-268). Mecmualar başlangıçta cönklere benzetilmiş; âyetler, hadisler, fetvalar, dualar, hutbeler, şiirler, ilahiler, şarkılar, mektuplar, latifeler, lugaz ve muammalarla ilaç tariflerinin ve faydalı bilgilerin (fevâid), notların, tarihi belge ve kayıtların (tevârih) derlendiği bir not defteri halinde ortaya çıkmış, zamanla gelişip belli bir tertibe kavuşarak türlerine göre bazı farklılıklar gösteren bir kitap veya telif çeşidi özelliği kazanmıştır. Arapça, Farsça veya Türkçe olarak tek bir dille kaleme alınabileceği gibi bunlardan ikisi veya üçünün birlikte kullanıldığı metinler de vardır. Çoğunlukla ilmî ve dinî konularda derlenen metinler Arapça ve mensur şekilde, sanat ve edebiyat alanında derlenen metinler Farsça veya Türkçe kullanılarak manzum şekilde kaleme alınmıştır (Uzun, 2003).

Mecmua türlerine de yer vermekte fayda vardır. Şiir mecmuaları: ilahilerin toplandığı “mecnûa-i ilâhiyât”, kasidelerin bir arada toplandığı “mecnûatü’l-kasâid”, nazirelerin ve nazirelere esas olan zemin şiirlerin bir arada toplandığı nazire mecmuaları “mecnûatü’n-nezâir” veya “mecnûa-i nezâir”, naatlerin toplandığı “mecnûatü’n-nuût”, sadece gazellerin toplandığı “mecnûa-i gazeliyât”, seçme beyit veya müfretlerin toplandığı “mecnûa-i ebyât” veya “mecnûa-i müfredât”, şarkıların bir araya getirildiği “mecnûa-i şarkiyât”, muammaların toplandığı “mecnûa-i muammiyât”, muhtelif tarih manzumelerini içeren “mecnûa-i tevârih”, sadece ölüm tarihlerinin bir araya toplanmasıyla oluşturulan “mecnûa-i vefeyât”. Mensur edebî metinlerin yer aldığı mecmûalar ise “mecnûa-i münşeât”, “mecnûa-i letâif”, “mecnûa-i hikâyât” şeklinde adlandırılmıştır (Köksal, 2012, 409-411).

Şiir mecmualarının ilk örneklerine XV. yüzyılda, Anadolu sahasında rastlanmıştır. Bu mecmuaların önemli olmasının sebebi yazıldığı dönemin edebî yapısını, dönemin zevkini, yazıldığı dönemde değil de daha sonraları ilgi gören şiirleri anlayıp değerlendirme şansını yakalamaktır. Ayrıca bu mecmualar sayesinde o dönemde bir şairin beğenmeyip veya farklı sebeplerle dîvânına almadığı şiiri tespit etmek ve o dönem hakkında somut veriler elde ederek yapılan çalışmalarla alana katkı sağlanmaktadır (Tanyıldız, 2012). Mecmuaların edebiyatımız için öneminden ilk bahsedenlerden biri Ali Cânib Yöntem’dir. Ali Cânib’e göre mecmualar araştırmacıları acele, şahsî hükümler vermekten meneder, mecmualarda bir eserin en eski metnine

ulaşılabilirdi için bu eserler önemlidir. Ayrıca tezkirelerde yer alan bir şair hakkındaki abartılı övgüler bizi yanıltabilir, o şair hakkında doğru fikir edinebilmek için onun devrinde kaleme alınmış mecmualar incelenmelidir (Gıynaş, 2011, 25).

Mecmualar edebiyat araştırmacısına, şairin şiir meşkinde takip ettiği yolu ve beğendiği şairlere ait bilgi verir ve şairin edebî kişiliğini oluştururken faydalandığı isimlere ait malzeme sunar. Mecmualar, isimleri ve şiirleri unutulmuş veya bazı nedenlerle edebiyatta yerini alamamış şairler için birinci derecede kaynaktır. Mecmuanın bir başka önemi de gerek nüsha eksikliğinden ve gerekse başka nedenlerle divan metnine girmemiş şiirleri içermesidir. Bu nedenle tenkitli metin çalışmalarında mecmuaların yeri büyüktür (Aydemir, 2007, 135). Divan ve tezkire gibi temel kaynaklar kadar önemli olan şiir mecmuaları klasik metin neşrinde muhtevasına göre kimi zaman ele alınan eserin bir nüshası olarak kabul edilmiş, kimi zaman da gerekli kısımlarda istifade kaynağı olmuştur. Çeşitli sebeplerle divan nüshasına girmemiş şiirler, mecmualardan tespit edilip metne dahil edilmiştir. Ayrıca zaman içerisinde hacim ve içerik açısından farklılaşan kimi şiirlerin de söz konusu değişim aşamaları mecmualar aracılığıyla tespit edilmeye çalışılmıştır (Tanyıldız, 2012, 225). Mecmualar, yazıldıkları dönemin aynası durumundadır. Mecmualar edebiyat araştırmacısına, dönemin beğenilen edebî metinlerini; konularını, okuyucunun talebini, mürettibin şiir zevkini, tertip amacını, estetik anlayışını, öne çıkan isimleri ve eserlerini, okunurluk oranlarını ve buna benzer birçok bilgi ile bunları yorumlama fırsatı verir (Kurnaz – Aydemir, 2013, 62).

Türk şiir tarihi açısından değerli kaynaklardan biri olan şiir mecmuaları sayesinde, edebiyat tarihindeki birtakım bilgileri netleştirmek veya var olan yanlış bilgileri düzeltmek veya da yeni bilgiler eklemek mümkündür. Derleyeni ve derleme yılı tam olarak bilinmese de bir mecmuanın derleniş tarihi, içindeki metinlerden yaklaşık olarak tespit edilebileceği için, dönemin şiir zevkini, beğenilen şairlerini ve hatta derlenen şiirlere göre de yazıldığı dönemin en beğenilen şiirlerini belirleme imkânı verir (Gıynaş, 2011).

Fatih Köksal'a göre ise şiir mecmualarını önemli kılan temel unsurlar şu şekildedir (Köksal, 2012, 409-431):

- Kaynaklarda adı geçmeyen, unutulmuş şairlerin şiirlerine mecmualarda rastlamak mümkündür.

- Bilinen şairlerin bilinmeyen / divanlarda rastlanmayan şiirlerine rastlamak mümkündür.
- Şairlerin divanlarındaki şiirlerinin farklı şekillerine (fazla veya eksik beyitler, nüsha farkları vs.) tesadüf edebiliriz.
- Mecmualar arasında bilinmeyen, varlığı bilindiği halde nüshası tespit edilemeyen eserlerle de karşılaşılır.
- Bilinmeyen veya kullanılmayan nazım şekilleri, bilinen nazım şekillerinin örneği görülmeyen kafiyeli tipleri, farklı bend yapıları; yeni türler, edebiyatımızda kullanımına rastlamadığımız aruz kalıpları vb. örneklerle de karşılaşabiliriz.
- Mecmualarda zaman zaman şairlerin hayatıyla ilgili önemli bilgileri de yakalama imkânı vardır. Bu, ölüm tarihi bilinmeyen bir şairin ölümü için düşünülmüş bir tarih manzumesi şeklinde olabileceği gibi, araştırmacılar için çok önemli olabilecek derkenara düşünülmüş bir bilgi notu veya şiir başlığı şeklinde de olabilir.
- Bazı şiir mecmualarında, başka şairlerin de şiirleri bulunmakla beraber, özellikle bir şairin şiirlerinin yoğun olduğu görülür. Derleyenin şair olduğu bir şiir mecmuası edebiyat tarihi araştırmacılarına katkısı bakımından kuşkusuz daha kıymetli sayılır.
- Derleyeni belli kişiler tarafından toplanan mecmualarda o şahsın veya şairin zevklerini fark ederken, dönemin genel beğenisiyle ilgili önemli ipuçları da yakalamak mümkündür.

Mecmuaların bir kısmının sahibi ve müstensihisi belliysen bir kısmının ne sahibi ne müstensihisi bellidir. Çoğunun düzenleme tarihinin bile olmaması mecmua neşrinde karşılaşılan problemlerden biridir.

Mecmua tasnifi konusunda araştırmacıların farklı görüşleri vardır. Örneğin Agâh Sırrı Levend'e göre mecmua tasnifi şöyle olmalıdır (Levend, 1984, 166-167):

1. Nazire mecmuaları
2. Antoloji niteliğindeki seçme şiir mecmuaları
3. Türlü konularda risalelerin bir araya getirilmesiyle ortaya çıkan mecmualar
4. Aynı konudaki eserleri içine alan mecmualar, ilahiyat gibi
5. Tanınmış kişilerce hazırlanmış, yararlı bilgileri, fıkraları ve özel mektupları kapsayan mecmualar

Mehmet Gürbüz'e göre mecmua tasnifinde, mürettibin eser karşısındaki tavrı göz önünde bulundurularak, gerçekleştirdiği derleme faaliyetini yönlendiren etkenlerin

belirlenmesi ve eldeki malzemelerin de bu etkenler üzerinden sınıflandırması mümkündür (Gürbüz, 2012, 97-112).

1. Şiirlerin şekil özelliklerine göre oluşturulan şiir mecmuaları
 - a. Gazel mecmuaları (mecnûa-i gazeliyyât)
 - b. Kaside mecmuaları (mecnûa-i kasâid)
 - c. Müstezad mecmuaları
 - d. Matla mecmuaları (mecnûa-i metâli)
 - e. Beyit mecmuaları (mecnûa-i ebyât)
 - f. Mısra mecmuaları (mecnûa-i mesâri)
 - g. Farklı nazım şekilleriyle yazılmış şiirlerden oluşan mecmualar
2. Şiirlerin konularına göre oluşturulan (tematik) şiir mecmuaları
 - a. Tarih mecmuaları (mecnûa-i tevârih)
 - b. Naat mecmuaları (mecnûa-i nuût)
 - c. Muamma mecmua (mecnûa-i muammeyât)
 - d. Lügaz mecmuaları (mecnûa-i elgâz)
 - e. Medhiye mecmuaları (mecnûa-i medâyih)
 - f. Şehrengiz mecmuaları
 - g. Farklı konularda yazılmış şiirleri içeren mecmualar
3. Nazire mecmuaları
4. Şairlerin aidiyeti / mensubiyeti esasına göre hazırlanan mecmualar
 - a. Aynı zümreye mensup şairlerin şiirlerini toplayan mecmualar
 - i. Mevlevî şairlerin şiirlerini toplayan mecmualar
 - ii. Hurûfî-Bektaşî şairlerin şiirlerini toplayan mecmualar
 - b. Aynı coğrafyada ya da aynı şehirde yetişmiş veya aynı millete mensup şairlerin şiirlerini toplayan mecmualar
5. Bir mensubiyet ilişkisi gözetmeksizin belirli şairlerin divanlarını / şiirlerini bir araya getirmeyi amaçlayan mecmualar

Mecmualar, amaçları bakımından; farklı tarikatların müntesipleri tarafından tarikat mensuplarının ihtiyaçları gözetilerek hazırlanan mecmualar, geniş halk kitlelerine hitap eden mecmualar, belli bir standardın üzerinde estetik zevki bulunan kimseler için hazırlanan mecmualar, tematik mecmualar vb. şeklinde de tasnif edilebilir. Kaside

mecmuaları, gazel mecmuaları, tahmis-muhammes mecmuaları, kıta mecmuaları gibi kategoriler, şiir mecmualarında nazım şekillerini merkeze alan sınıflandırmalardır. İçerdiği konu ve türlere göre musiki mecmuaları, ilahi mecmuaları, dua mecmuaları, tarih mecmuaları, inşa mecmuaları gibi farklı tasnifler de yapılabilir (Kurnaz – Aydemir, 2013, 53).

1.BÖLÜM: CEM‘İYYETÜ’Ş-Şİ‘R’İN TANITIM VE İNCELENMESİ

1.1. Mecmuanın Dış Özellikleri²

İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi TY 105 numarada kayıtlı olan H. 1209/M. 1794-1795 derlenme tarihli bu mecmuaya gelenekten farklı bir yol izlenerek Cem‘iyyetü’ş-Şi‘r ismi verilmiştir. Mürettibi ‘Abdüşşekûr-zâde el-Hâc Sâlih İbnü’l-Hâc Mehmed’dir.

Mecmua, 314×107 mm ölçülerinde, vişne çürüğü meşin, sırtı kumaş kaplı bir cilde sahip; kâğıdı ise aharlı ve renklidir. Her varak eski rakamlarla numaralandırılmış olup toplam 208 varaktan oluşan mecmuada toplam 67 varak (139-150, 150-187, 187-197) eksiktir.

Çalışmamızda 44b-88a varakları arasında bulunan şiirleri incelemeye çalıştık.³

Eser ile ilgili müellifin adı, eserin derleniş tarihi, eserde yer alan nazım şekilleri, eserle ilgili bilgiler ve yazılış sebebi mecmuanın başında bulunan mukaddimedede verilmiştir. Mecmuanın başında 1a’da 2 adet mühür bulunmaktadır.⁴

Mecmuada 5 varak (4 varak başta-1 varak sonda) boştur. Boş varakların ilk üçünde mecmua dışında manzum ve mensur yazıların yanında İstanbul Üniversitesi’ne ait bir mühür bulunmaktadır. Ayrıca *Fihrist* bölümü de bulunan mecmuanın son yüzünde (a yüzü) Latince bir metin bulunmaktadır. Ayrıca mecmuada bir adet de sayfa tekrarı mevcuttur.

Mecmua harekesiz şekilde nesih yazı türüyle okunaklı bir şekilde kaleme alınmıştır. Satır sayıları -ilgili varaklarda- en az 26, en fazla 42’dir. Varaklar genellikle beyitlerle başlamıştır. Beyitlerden sonra tesdis, kaside, murabba, lugaz, gazel vb. nazım şekilleri ile devam etmiştir. Bu nazım şekillerinden sonra kıta, muamma, müfred, rubai ve nazmlara yer verilmiştir.

² Mecmuanın dış özellikleri tanıtımında İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi kataloğundan yararlanılmıştır. Ayrıntılı bilgi için bk.

http://katalog.istanbul.edu.tr/client/tr_TR/default_tr/search/results?qu=cemiyyet%C3%BC&te=

³ Mecmuanın 1a-44a arası Nurten Durgut tarafından, 88b-200a arası Fatma Çelik tarafından yüksek lisans tezi olarak çalışılmıştır. Ayrıntılı bilgi için bk. Kaynakça.

⁴ “min-ketebehu’l-fakîr Hasan Hâkî ibn-i İşkodravî Şerîfi Muşafâ Şeyhü’l-Vüzerâ ve Şeyhü’l-Harem-i Hâzret-i Nebevî – 1276; şümme isteşahha’l-fakîr ‘Ali Rızâ birâder-i müşârun ileyh ve ‘an-hulefâ-i âmedî - gurre-i Receb 1264”

Mecmua 15-18. yüzyıl arasındaki muhtelif şairlerin şiirlerini barındırmaktadır. Mürettip, eserini mürettep bir dîvân şeklinde tertip etmeye çalışmıştır. Fakat bazen bunun dışına çıkmıştır. Şöyle ki mecmuanın başlangıcında (1a-44a) kaside vb. uzun nazım şekillerine yer verilmiştir. Tez konumuz olan 44b-88a varaklarında; 44-66 arasında tesdis, tahmis, müseddes, murabba, müstezat (musammat bölümü) vb. nazım şekillerine, 66-71 arasında lugaz bölümüne, 71-88 arasında ise gazel bölümüne yer verilmiştir. Tesdislerin bulunduğu bir bölümde araya sıkıştırılmış gazeller vardır. Ör: 51a. Murabbaların bulunduğu bir bölümde yine araya bir gazel sıkıştırılmıştır. Ör: 62a. Müstezatların bulunduğu bir bölümde de aynı kullanıma rastlamaktayız. Ör: 63a.

Mecmuada gazeller dışında diğer şiirler alfabetik sırayla verilmemiştir. Gazeller ise alfabetik sırayla (elifbâ) verilmeye çalışılmıştır. Çalışmamızın ilgili varaklarındaki gazeller “elif (ل)” harfiyle başlamış “ra (ر)” harfiyle tamamlanmıştır. Bazen bu kullanımın dışına çıkılarak “be (ب)” harfi ile biten gazellerin arasında “te (ت)” harfiyle biten gazellere yer verilmiştir (Ör: 83b’de bulunan Gazel-i Yahyâ ve Gazel-i Aşkî başlıklı şiirler).

Mecmuada varakların b yüzünün sol alt köşesinde “rabıta” kelimeleri verilmiştir. Fakat bazı varaklarda (Ör: 64b-65a) rabıta kelimeleri -sonradan eklenmiş olmalı ki- sonraki sayfanın sayfa başındaki kelimeyle uyuşmamaktadır.

Mecmuada genellikle her şiirde kırmızı mürekkeple yazılmış başlıklar bulunmaktadır (Ör: Tesdis-i Nev’î). Bazı şiirlerde ise şairin ismi başlıkta verilmemiştir (Ör: 51a, Gazel-i [Necâtî]). Sayfa başlarında bulunan beyitler ve sayfa sonunda bulunan rubai, kıta vb. nazım şekilleri başlıklarında genellikle şair ismi verilmemiştir. Fakat bazılarının öncesinde veya sonrasında bulunan şiirler vasıtasıyla aynı şaire ait olduğu anlaşılmış veya dîvân neşirleri, akademik çalışma vb. ilgili kaynakları incelerken bazı şiirlerin sahiplerine tesâdüfen rastlanmıştır.

Mecmuada şiir başlıkları, mahlaslar, şiirin devamını gösteren “velehu” ibareleri, şiirin bitimini gösteren “م” harfleri, müstezatların ziyade mısraları, tahmis vb. nazım şekilleriyle yazılan bendlerin son mısraları, tesdis bendlerinin son iki mısraları da kırmızı mürekkeple yazılmıştır.

Mecmua varaklarında baştaki beyitler düz; b yüzlerinde bulunan beyitler sol üst köşeye bakacak şekilde, a yüzlerinde bulunan beyitler sol alt köşeye bakacak şekilde eğik

yazılmıştır. Bazı sayfalarda son iki beyit de sayfa başındaki beyit gibi düz yazılmıştır. Sayfa kenarlarına yazılan beyitler de sol boşluklara, sayfa yatay kullanılarak yazılmıştır. Mürettip, sayfa kenarlarındaki beyitlerin hangi şiire ait olduğunu “velehu” ibarelerini kullanarak okuyucu yönlendirmiş ve karışıklık olmasını önlemiştir. Ayrıca sayfa kenarlarında bulunan beyitler bir önceki şiirin devamı olabileceği gibi yeni bir şiir de olabilmektedir. Bununla ilgili olarak da kırmızı mürekkeple başlıklar verilmiş ve şiir bitimleri “م” ifadeleri ile gösterilmiştir. Müstezatların (Ör: 63a) ve lugazların (Ör: 67b) bulunduğu sayfalarda farklı bir yol izlenmiştir. Müstezatların ziyadeleri de sayfa kenarları yerine onlar gibi eğik yazılmış, sayfa iki sütun gibi kullanılmıştır. Aynı şekilde lugazlarda da iki lugaz yan yana eğik yazılmıştır.

Bazı sayfalarda sayfa başındaki beyitler karalanmış (Ör: 66b), bazı sayfalarda ise mürekkep dağılmıştır (Ör: 67a, 69a, 81b).

1.2. Mecmuanın Muhtevası, Dili ve Yazımına Dair Özellikler

Çalışmamızda şiir mecmuasının ilgili varakları ele alındığında toplam 299 şiir ve bu şiirlerin içerisinde mahlası bulunan veya şiir başlıklarından yola çıkılarak tespit edilen toplam 74 şair bulunmaktadır. Bu şairlerin yaşadıkları dönem göz önünde bulundurulduğunda 15-18. yüzyıllara ait olduklarını söyleyebiliriz. Şiir sayısına bakıldığında en fazla şiir 18. yüzyıla aitken, şair sayısına bakıldığında ise 16-17. yüzyıl şairleri çoğunluktadır. Mecmuada Nedim, Şeyhülislam Yahya, Nâbî, Nevî, Bâkî ve Necâti gibi ünlü şairlerin yanında Ziver, Rızâyî, Suyolcuzâde Necîb, Hânif gibi pek ünlü olmayan şairlere de yer verilmiştir.

Çalışmamız, şiir mecmuası olması dolayısıyla içerisinde nazîreler de barındırmaktadır. Bundan mütevellit mürettibin nazîre mecmualarından da haberdar olduğunu söylemekte fayda vardır.

Mecmuanın ilgili varaklarında bulunan şiir sayısının 299 olduğunu daha evvel belirtmiştik. Bu şiirler müsebba, tesdis, tahmis, kaside, müseddes, murabba, müstezat, mesnevi, gazel, rubâ‘î, kıt‘a, nazm, müfred ve matla‘ nazım şekilleri ile yazılmıştır. Ayrıca sayfa başlarında, sayfa sonlarında veya şiir aralarında çokça müstakil beyitlere yer verilmiştir. Tespiti yapılan bu beyitlerin bir kısmı gazellerin matla beyitleridir. Bir kısmı da dîvân sonlarında bulunan ebyât, metâli ve müfred bölümlerinden tespit edilmiştir.

Mecmuada bazı şiirler yanlış nazım şekliyle isimlendirilmiştir. Rubâ'î olarak kayıtlı olan bazı şiirlerin konusuna ve vezin kalıbına bakıldığında ahrem ve ahreb kalıplarıyla yazılmamış olduğu tespit edilmiştir. Bu şiirler incelenmiş ve ait olduğu nazım şekli grubuna dahil edilmiş, çalışmanın metin kısmında köşeli parantezle ve dipnotlarda yapılan açıklamalarla belirtilmiştir. Örneğin Fıtnat Hanım'ın nazm olarak yazdığı 63 numaralı şiir “rubâ'î” olarak kaydedilmiştir. Şairi tespit edilemeyen 99 numaralı şiir de “rubâ'î” olarak isimlendirilmiş fakat vezin ve kafiye şemasına bakıldığında “kıt'a” olduğu belirlenmiştir. 49 numaralı şiir ise “kıt'a” olarak isimlendirilmiş fakat kafiye şemasına baktığımızda bu şiirin “nazm” olduğu anlaşılmıştır.

Benzer bir şekilde Sâbit'e ait olan 239 numaralı şiir mecmuada “kıt'a” başlığı ile kayıtlı olmasına rağmen dîvânda 5 beyitten oluşan bir gazeldir. Bu gazelin ilk iki beytinin mısraları karıştırılarak yazılmıştır. Çalışmamızda bu beyitleri gazelin kafiye şemasını göz önünde bulundurarak düzenleyip verdik.

Mecmuada bazı şiirler isimlendirilmemiştir. Örneğin 3 beyitten oluşan 102 numaralı şiire başlık verilmemiştir. Şiirin şekil özelliklerine bakıldığında “kıt'a” olduğu anlaşılmıştır. 201 numaralı şiirin de başlığı bulunmamaktadır. Şekil ve muhtevasına bakıldığında “nazm” olduğu anlaşılmıştır.

Mecmuada bulunan 2 tesdis, tezkirelerden yola çıkılarak⁵ “Sânî” mahlaslı Can Memi'ye ait olduğu tespit edilen “Humlar şikeste câm tehi yok vücûd-ı mey / Kıldun esîr-i kahve bizi hey zamane hey” beyiti kullanılarak yazılmıştır. Bu tesdislerden biri “Tesdis-i Şem 'i Gazel-i Kâzım” olarak kaydedilen 104 numaralı şiirdir. Kâzım'a nazîre yazıldığı söylenen bu şiire ve şairine ulaşamamıştır.

Mecmuada bulunan şiirlerin çoğu -“Tesdis-i Selikî” gibi- nazım şekilleri ve şairleri ile isimlendirilmiştir. Bazı şiir başlıkları ise şair ve nazım şeklinden ziyade açıklama barındırmaktadır. Örneğin 53 numaralı şiirin başlığı şu şekilde kaydedilmiştir: “Gazel-i Râzî Tahmîs-i Haşmet Sultan Ahmed Efendimize İnşâ Olunmuştur”.

Mecmuada her sayfanın başında bulunan müstakil beyitler nedeniyle bir önceki sayfadan devam eden şiirlerin başlarına sık sık “velehu” ifadeleri eklenmiştir. Araya beyit girmesi haricinde metin bölümünde bu ifadelere yer verilmemiştir.

⁵ BT, s. 45; KHÇT, s. 254; KA, s. 83.

Bazı şiirlerin başlıklarındaki şair isimleri hatalı kaydedilmiştir. Örneğin Fehim-i Kadim'e ait olduğu tespit edilen 230 numaralı şiirin başlığında ve mahlas beytinde şairin ismi "Fehmî" olarak kaydedilmiştir. 287 numaralı şiirin başlığında şairin ismi "Vâkıfî" olarak yazılmış ancak mahlası "Vâkıf" olarak kaydedilmiştir. 183 numaralı şiirde ise farklı bir durum söz konusudur. Şiir başlığında "Tâlib" ismi bulunmasına rağmen şiirin son beytinde şairin ismi "Enîsî" şeklinde verilmiştir.

Mecmuada bulunan lugazların başlığında şairlerin isimleri verilmemiştir. Bazılarında mahlas beyitlerinden yola çıkılmış, bazılarında ise lugaz mecmualarından faydalanılarak şairleri tespit edilmiştir. Ancak 141 numaralı şiirde farklı bir durum söz konusudur. Bahsi geçen lugazın taranan bir lugaz mecmuasında Reşit Efendi'ye ait olduğu kaydedilmişken Fıtnat Hanım'ın dîvânında da aynı lugaza rastlanmıştır. Adı geçen 5 beyitlik lugaz, Fıtnat Hanım'ın eserinde 4 beyitten oluşmaktadır. Bunun dışında aralarında sadece birkaç fark vardır. 127 numaralı şiirde de aynı duruma rastlanmıştır. Hem Seyyid Vehbi'nin hem de Reşit Efendi'nin dîvânlarında aynı lugaz vardır. Bu şiirler iki şaire de dahil edilmemiş, tablonun alt kısmında ayrı bir şekilde verilmiştir.

Mecmuanın 67-71 arasındaki varaklarında bulunan lugazlar müstakil beyitlerle başladığı gibi muammalarla da başlamıştır. Bazı kısımlarda sayfa başlarında veya sayfa sonlarında yine müstakil beyitlere yer verilmiştir. Mecmuada bulunan lugaz ve muammaların nazım şekilleri de tespit edilerek aynı yerde köşeli parantezle verilmiştir.

Çalışmamızda bulunan lugazların bazılarının cevapları bulunarak dipnotlarda belirtilmiştir. Mürettip lugazların başlığında bazı harfler vererek lugazın cevabı hakkında ipucu vermektedir.

Bazı gazellerin birkaç beyiti verilmemiş ve sıralaması farklı verilmiştir. Örneğin 177 numaralı İshak Çelebi'nin gazeli dîvânında 7 beyittir. Mecmuada gazelin sıralamaya göre 3 beyti eksik verilmiş ve mahlas beyti 4 numaralı beyit olarak kaydedilmiştir.

Başlığı bulunmayan 205 numaralı şiir ise şekil özelliklerine bakıldığında "nazm" a benzemektedir fakat az önce bahsedilen konu göz önünde bulundurulduğunda mahlas beyti dahil bazı beyitlerin eksik yazılmış olabileceği, bu nedenle de "nâ-tamâm" bir gazel olabileceği söylenebilir.

Çalışmamızın 15-18. yüzyıl arasında bulunan şairlerin şiirlerini barındırması sebebiyle Eski Anadolu Türkçesi'nin dil özellikleri korunmuş ve 18. yüzyıl şiirlerinde de aynı dil özellikleri tercih edilmiştir.

Çalışmamızın ilgili varaklarında bulunan 89 numaralı şiir ile mecmuanın 88b-200a⁶ varakları arasını kapsayan çalışmayı incelediğimizde 49 numaralı şiirde bulunan Meşâmi isimli şairin “birin bilür birin bilmez” redifli gazelinin mecmuada iki kez yazıldığı tespit edilmiştir.

Çalışmamızın ilgili varakları arasında da benzer durumlara rastlanmıştır. 79a'da bulunan 226 numaralı Haşmet'in şiirinin matla beyti, mecmuanın 80a ve 80b sayfalarının başında şairin ismi olmaksızın müstakil beyit olarak verilmiştir. Yine bunun gibi 176 numaralı İshak'ın gazelinin matla beyti, 46 numaralı beyitte şairin ismi olmaksızın müstakil beyit olarak verilmiştir.

Mecmuada Kırımlı ve Bursalı olmak üzere “Rahmî” mahlaslı iki şair vardır. Bu şairleri ayırt etmek için mürettibin yazımıyla ilgili verdiği herhangi bir ipucu bulunmadığından bazı şiirleri sınıflandırırken şu yöntem tercih edilmiştir: Örneğin 25 numaralı kıt'anın başlığında “Rahmî” ismi bulunmasına rağmen iki şairin de dîvânlarında tespit edilememiştir. Mürettibin mecmuayı oluştururken şiirini verdiği şairin, aynı sayfada müfred, nazm, kıt'a, rubâ'î, beyit vb. nazım şekillerine de yer vermesi nedeniyle 23 numaralı gazel Bursalı Rahmî'ye ait olduğu için, 25 numaralı kıt'a da Bursalı Rahmî'ye dahil edilmiştir.

Mecmuada bulunan bazı şiirlerde kelime gruplarının veya sıfat gruplarının arasına gelen atıf vavının yazılmadığı tespit edilmiştir. Örneğin hâl [u] rûh (234 numaralı şiir), cûş [u] hurûş (140/4b), şahr [u] lutf-ı dost (275/4a), vb.

Bazı şiirlerde ise kelime ve ekler eksik yazılmıştır. (Ör. 249/3b, 145/5b, vb.)

Ayrıca mecmuada h/h, z/z, ve s/ş harflerinin yazımı ile ilgili pek çok kez yazım hatasına rastlanmıştır. Bu konuyla ilgili ve diğer yazım/implâ ile ilgili hatalara aşağıdaki maddelerde yer verilecektir:

⁶ Ayrıntılı bilgi için bk. Kaynakça.

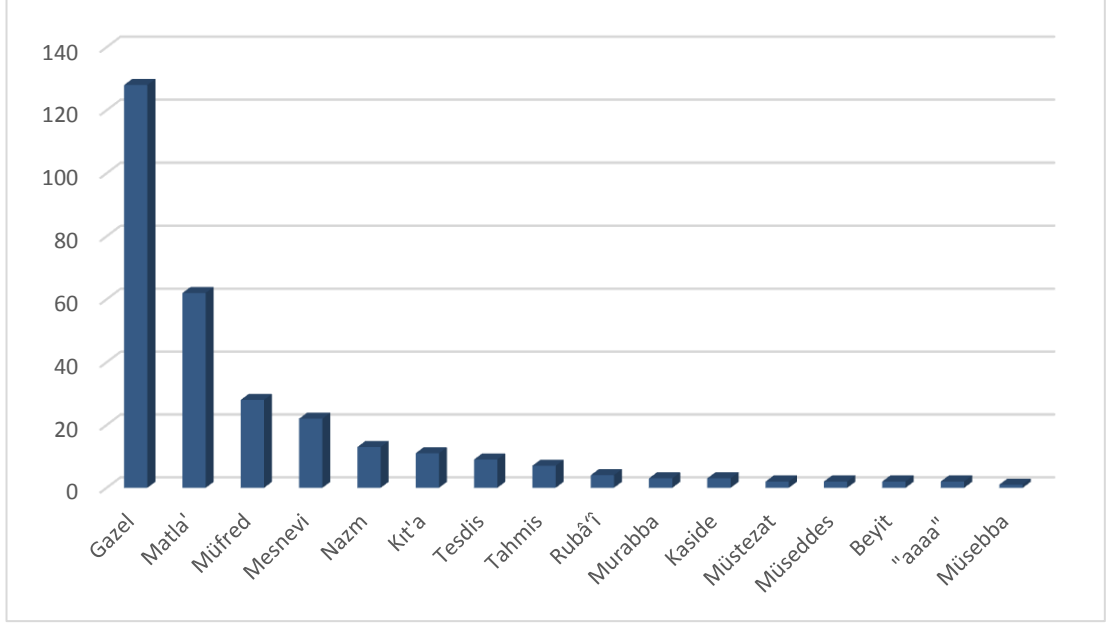
1. Bazı kelimelerde noktalı olması gereken harfin noktasız yazılması: leziz لذید (179/1b), irişen اریسن (189/3b), mugañ معان (179/2a) vb.
2. Bazı kelimelerde akuzatif (belirtme) ekinin bulunmaması: gülfâm[1] كلفام (5/1a), aşk[1] عشق (295/2a) vb.
3. Bazı kelimelerde harflerin yer değiştirmesi sonucu yazım hatası yapılması: keşş كشف (289/1b), lafz لظف (134/1-2a) vb.
4. Bazı noktalı harflerin noktalarının yanlış konulması: bayram بیرام (21/2d; 180/1b), üzre ne اوزره به (60/7d) vb.
5. Bazı kelimelerin hatalı yazılması: yâl ile bâl بال ایله مال (16/16b), neş'edâr نشءوار (27/1b), tolar صولر (257/1b) vb.
6. Bazı kelimelerde dal (د) harfinin zel (ذ) veya ze (ز) harfi gibi noktalı yazılması: delâl ذلال (16/17b), bi-dâd بیذاد (259/2a) vb.
7. Ha (ح) ve hı (خ) harflerinin bulunduğu kelimelerde noktanın yanlış kullanılması: haridâr حریدار (36/2e), haste حسنه (83/5e), hoş حوش (79/3c) vb.
8. Sin (س) ve şın (ش) harflerinin karıştırılması: eski ائکی (180/1b), neşimengâh نسیمنگاه (109/6a) vb.
9. Dat (ض) harfinin noktasız yazılması: zâyi صایع (41/2b), fazl فاصل (219/5a) vb.
10. Bazı kelimelerin hecelerinin eksik yazılması: abesdür عبدر (60/2a), üftâdedür افتادر (169/5b), şehsüvâr شهور (11/37b) vb.
11. Noktalı olabilecek harflerin yan yana gelmesiyle noktaların yanlış yere konulması: magrûr معزور (62/1b), agniyâ اعنیا (67/1a), yeryüzün برنوزن (294/4b) vb.

12. Bazı kelimelerde fazla harf bulunması: şükûfte نشكفته (63/1b), dildârda دلداردن (90/1a) vb.
13. Ze (ز) ve ra (ر) harflerinin bulunduğu bazı kelimelerde noktanın yanlış kullanılması: pezir پيريز (202/1b) vb.
14. Kelime sonunda bulunan ra (ر) harfinin yazılmaması: nizâr نزا (293/2a), gezer كز (298/1a) vb.
15. Hemze işaretinin akuzatif veya datif eki gibi kullanılması: şişeyi شيشى (235/5b), cinsine جنسنء (109/3a) vb.

1.3. Mecmuada Bulunan Şairler, Kullanılan Nazım Şekilleri ve Sayısı

Mecmuada 74 şairin kimliği tespit edilmiştir. Bazı şiirlerin başlığında bir bilgi olmadığı için veya bu şiirlerde mahlas kullanılmadığı için ne yazık ki bazı şairlere ulaşılamamıştır. Tespit edilen 74 şairin farklı nazım şekilleri kullanarak kaleme aldığı 194 şiir vardır. Kimliği tespit edilemeyen şairlerce yazılmış şiirlerin sayısı ise 105'tir. Çalışmamızda bulunan toplam şiir sayısı 299'dur.

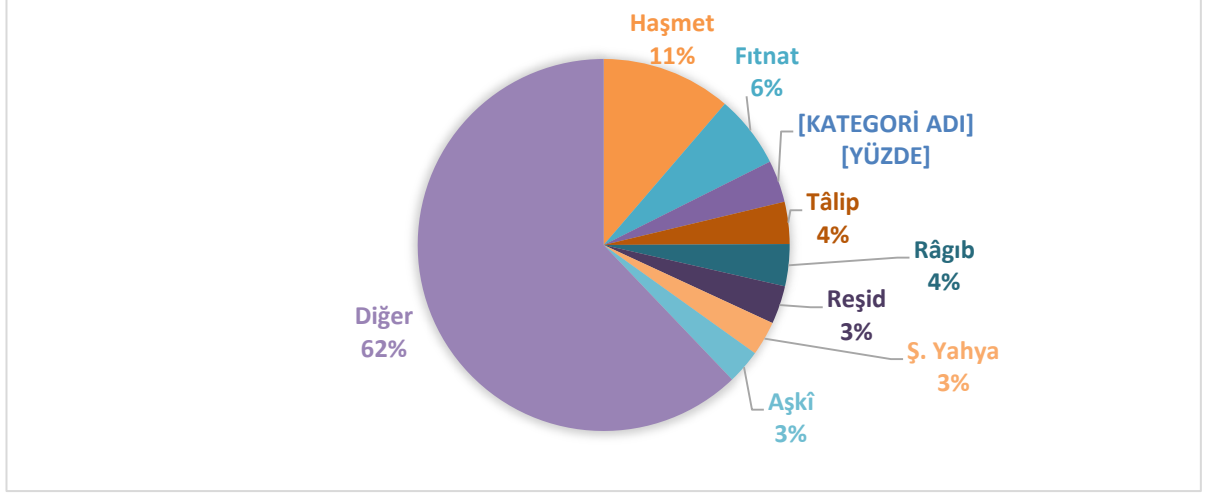
Mecmuanın çalışmamıza konu olan ilgili varaklarında en fazla kullanılan nazım şekli gazeldir (128). Mecmuanın ilgili varaklarında ayrıca 62 matla', 3 kaside, 28 müfred, 22 mesnevi, 13 nazm, 11 kıt'a, 4 Rubâ'î, 9 tesdis, 7 tahmis, 2 müstezat, 3 murabba, 2 beyit, 1 müsebbâ, 2 müseddes bulunmaktadır. Kafiye şeması "aaaa" olan iki beyitlik 2 adet şiir de dübeyt olarak isimlendirilmiştir. Mecmuadaki şiirlerin nazım şekli/sayısı grafiği şu şekildedir:

Şekil 1: Nazım Şekilleri ve Sayısı

Mecmuada Nâbi ve Abdî isimli şairlerin 1 müşterek gazeli, Hânif ve Sâ'ikî isimli şairlerin 1 müşterek müstezatlari bulunmaktadır. Ayrıca Haşmet'in bir gazelinin matla' beyti mecmuanın farklı yerlerinde 2 kere mükerrer edilmiştir. Aynı şekilde İshak'ın da bir gazelinin matla' beyti de bu şekilde 1 kere tekrar verilmiştir.

Mecmuada bulunan 299 şiir içerisinde en fazla şiiri bulunan şairler: Haşmet (34), Fıtnat (19), Sâbit (11), Tâlip (11), Râgıb (10), Reşid (10), Şeyhülislam Yahya (9), Aşkî (9). Bunların haricinde mecmuada birkaç şiiri bulunan 12 şair vardır. Bunların şiirlerinin toplamı 25'tir. Mecmuada 1 adet şiiri olan 55 şair daha bulunmaktadır.

Şekil 2: En Fazla Şiiri Bulunan Şairlerin Yüzdelik Dağılımı

TABLO 1: Mecmuada Yer Alan Şairler ile Kullandıkları Nazım Şekilleri ve Sayısı

Sıra Nr.	Şair Adı	Nazım Şekli / Sayısı
1.	Âgâh	Gazel (1)
2.	Ahdî	Tahmis (1)
3.	Ahmed Paşa	Gazel (1)
4.	Âlî (Gelibolulu)	Gazel (2)
5.	Ârif (Abdülbâki)	Gazel (1)
6.	Arzî	Gazel (1)
7.	Âsım	Gazel (1)
8.	Âşık Ömer	Gazel (1)
9.	Aşkî	Gazel (9)
10.	Aydî	Gazel (1)
11.	Azmî Efendi	Kıt'a (1)
12.	Bâkî	Gazel (2)
13.	Basîrî	Gazel (1)
14.	Cinânî	Gazel (1)
15.	Dürrî	Gazel (1)
16.	Ehlî	Tesdis (1)
17.	Emrî	Gazel (1)
18.	Fasîh	Gazel (2)
19.	Fehim-i Kadîm	Gazel (1)
20.	Fitnat	Gazel (6), Müfred (6), Nazm (3), Tahmis (2), Müseddes (1), Rubâ'î (1)
21.	Figânî	Gazel (1)

22.	Hâlimî	Gazel (1)
23.	Hânif-Sâ'ikî	Müstezat (1)
24.	Hâşimî	Tesdis (1)
25.	Haşmet	Gazel (21/2 Mükerrer), Tahmis (4), Matla' (3), Mesnevi (2), Kaside (2), Müfred (1), Tesdis (1)
26.	Hâtem	Gazel (1)
27.	Hayrefî	Gazel (2)
28.	Hıfzî	Gazel (1)
29.	Hüdayî	Tesdis (1)
30.	İshâk (Çelebi)	Gazel (2/1 Mükerrer)
31.	Kemalpaşazâde	Müsebba (1)
32.	Mantıkî	Gazel (1)
33.	Meşâmî	Gazel (1)
34.	Mislî	Matla (1)
35.	Nâbî	Gazel (2)
36.	Nâbî-Abdî	Gazel (1)
37.	Nazîfî	Murabba (1)
38.	Necâtî	Gazel (2)
39.	Necîb (Suyolcu-zâde)	Gazel (2)
40.	Nedim	Müstezat (1)
41.	Nef'î	Gazel (2)
42.	Nesîb	Gazel (1)
43.	Neşâtî	Gazel (1)
44.	Nev'î	Tesdis (1)
45.	Neylî (Ahmed)	Gazel (1)
46.	Nihânî	Gazel (1)
47.	Râgıb	Gazel (10), Kaside (1)
48.	Rahmî (Bursalı)	Gazel (2), Kıt'a (1)
49.	Rahmî (Kırımlı)	Gazel (1)
50.	Râmî	Gazel (1)
51.	Râsim	Gazel (1)
52.	Râşid	Gazel (1)
53.	Reşîd	Mesnevi (10)
54.	Revânî	Gazel (2)
55.	Rızâyî	Gazel (1)
56.	Riyâzi	Gazel (1)
57.	Sâbit	Gazel (9), Kıt'a (1), Beyit (1)
58.	Sabrî (Mehmed Şerif)	Gazel (1)
59.	Sâlik	Tesdis (1)
60.	Selîkî	Tesdis (1)
61.	Sıdkî	Tesdis (1), Gazel (1)

62.	Sürûrî	Gazel (1)
63.	Şem'î	Tesdis (1)
64.	Şemsî	Murabba (1)
65.	Tâlib	Gazel (6), Matla (3), Rubâ'î (2)
66.	Ulvî	Nazm (1)
67.	Vâkıf	Gazel (1)
68.	Vâsik	Gazel (1)
69.	Vehbî (Seyyid)	Mesnevi (5)
70.	Veysî	Gazel (1)
71.	Yahyâ (Şeyhülislam)	Gazel (9)
72.	Yahyâ (Taşlıcalı)	Gazel (1)
73.	Yümnî	Murabba (1)
74.	Zîver	Gazel (1)
	* ⁷	Mesnevi (1)
	* ⁸	Mesnevi (1)
	Lâ-Edrî	Matla (54), Müfred (22), Kıt'a (8), Müseddes (1), Nazm (8), Mesnevi (3), Gazel (1), Rubâ'î (1), Dübeyt (2), Toplam bilinmeyen (100)
	Toplam Şiir	299

1.4. Mecmuada Yer Alan Şiirlerin Vezinleri ve Sayıları

Mecmuada remel, hezec, muzâri', müctes, hafif, ahreb, kâmil ve seri' bahirleri kullanılmıştır. En fazla remel ve hezec bahirleriyle 17 aruz kalıbına yer verilmiştir.

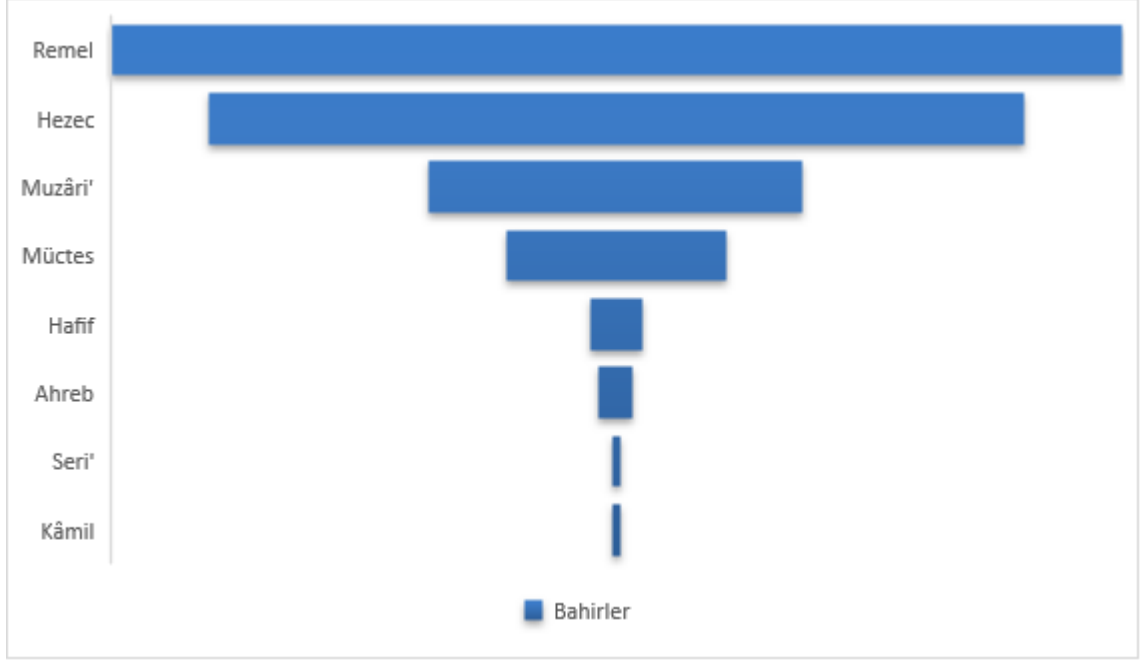
⁷ Mecmuada isimlessiz olarak kaydedilen bu şiir hem Fıtnat Hanım'ın hem de Reşit Efendi'nin dîvânlarında kayıtlıdır. Bu sebeple tablonun sonunda verilmiştir.

⁸ Mecmuada isimlessiz olarak kaydedilen bu şiir hem Seyyid Vehbi'nin hem de Reşit Efendi'nin dîvânlarında kayıtlıdır. Bu sebeple tablonun sonunda verilmiştir.

TABLO 2: Mecmuada Yer Alan Şiirlerde Kullanılan Vezinler ve Sayısı

Sıra Nr.	Kullanılan Vezinler	Vezin Sayıları
1	fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün (Remel)	56
2	mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün (Hezec)	52
3	mef' ülü / fā' ilātü / mefā' ilü / fā' ilün (Muzāri')	43
4	fe' ilātün / fe' ilātün / fe' ilātün / fe' ilün (Remel)	40
5	mef' ülü / mefā' ilü / mefā' ilü / fe' ülün (Hezec)	31
6	mefā' ilün / fe' ilātün/ mefā' ilün / fe' ilün (Müctes)	26
7	fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün (Remel)	17
8	mefā' ilün / mefā' ilün / fe' ülün (Hezec)	11
9	fe' ilātün / fe' ilātün / fe' ilün (Remel)	6
10	fe' ilātün / mefā' ilün / fe' ilün (Hafif)	6
11	mef' ülü / mefā' ilü / mefā' ilün / fā' (Ahreb)	3
12	müfte' ilün / müfte' ilün / fā' ilün (Serī)	1
13	mef' ülü / mefā' ilü / mefā' ilü / fā' ül (Ahreb)	1
14	mef' ülü / mefā' ilün / mef' ülü / mefā' ilün (Hezec)	1
15	mef' ülü / mefā' ilün / fe' ülün (Hezec)	1
16	mef' ülü / fā' ilātün / mef' ülü / fā' ilātün (Muzāri')	1
17	mütefā' ilün / fe' ülün / mütefā' ilün / fe' ülün (Kāmil)	1
	Kelimelerin silik olması ve yanlış yazımdan dolayı vezni tespit edilemeyen	2
	Toplam	299

Mecmuada kullanılan vezin bahirlerinin dağılımı ile ilgili olarak:

Şekil 3: Mecmuada Kullanılan Bahirler

1.5. Mecmuada Yer Alan Şairlerin Biyografileri⁹

Abdülbâki Ârif Efendi (1642-43/1713-14): Doğum tarihi belli değildir. İstanbul Kasımpaşa'da doğdu. Ârif mahlasıyla şiirler yazan Abdülbâki Ârif Efendi'nin babası Tersane-i Âmire mahzen kâtibi olan Emmi-zâde Mehmed Efendi'dir. Şairin ismi bazı kaynaklarda Sadr-ı Rum, Arapça kaynaklarda Ârif er-Rûmî ismiyle anılmıştır. Medrese tahsili alan şair Rumeli kazaskerliğinden mâzul Memikzade Mustafa Efendi'den mülazım oldu. Bir dönem Harameyn evkafı kâtipliği yaptı ve sonrasında İstanbul'da Yahya Efendi müderrisliğine tayin edildi. Veziriâzam Fazıl Ahmed Paşa'ya intisap etti. Çeşitli medreselerde müderrislik yaptı. 1682'de Selanik kadısı oldu. IV. Mehmed tarafından zevk ve sefaya düşkün olduğu iddiasıyla sürgün edildi. 4 yıl hattatlık yapan şair görevine geri dönerek 1687'de Bursa kadısı, 1692'de Mısır kadısı, 1698'de İstanbul kadısı oldu. 1706-1710 yıllarında Rumeli kazaskeri oldu. 1713-14'te vefat eden şairin mezarı Eyüp'tedir. Eserlerinden bazıları: *Türkçe Divan*, *Miracnâme*, *Siyer-i Nebi*,

⁹ Mecmuada şiiri bulunan fakat kimliği tespit edilemeyen şairler şunlardır: , 'Ahdî, 'Arzî, 'Âsım, 'İydî, Dürri, Ehlî, Hânif, Haşimî, Hıfzî, Mislî, Nazifî, Nihânî, Riyâzî, Hâlimî, Sıdkî, Sürûrî, Şem'î, Vâkîf, Vâsikâ.

Makame-i Fethiyye, Makale-i Kandiyye, Mane'l-Bida, İmra'e ve Nefsühü, Şerh-i Kaside-i Abdullah Paşa, Risale-i Lâm, Tahmis-i Kaside-i Bânet Su'ûâd (Şahin, 2002).

Âgâh (1630-31/1728): 1630-31 yılında Semerkand'da doğan şairin asıl adı Mehmed Bulak'tır. Hac vazifesini yerine getirmiş olan Âgâh, aynı zamanda hâfızdır. Bu nedenle Hacı Hâfız olarak da anılmıştır. İlk eğitimini Semerkand'da alarak Buhara'ya giden şair Şevket Buhârî'den edebiyat dersi aldı. Buharalı Şeyh Saidâ'ya intisap etti ve Nakşibendîliği benimsedi. İsfahan, Tebriz, Bağdat, Şam, Kudüs, Mısır, Mekke, Konya, Medine, Mısır gibi şehirlerde bulundu. 1669 yılında Diyarbakır Âmid'e giden şair orada saygınlık gördü. Bu nedenle Âmidî olarak da bazı kaynaklarda zikredilmiştir. Burada edebî toplantılarda bulundu, şair ve yazarlara hocalık yaparak birçok talebe yetiştirdi. Hat alanında icazeti olması sebebiyle hattat olarak da anılmıştır. 1728'de vefat eden şair çalışkan, cesur, hoş sohbet bir kişiliğe sahiptir. Arapça ve Farsça olmak üzere iki adet Dîvân'ı vardır¹⁰ (Akpınar, 2017).

Ahmed Neylî (1673-74/1748): Asıl adı Ahmed olan şairin mahlası Neylî'dir. Ailesinin lakabı Mirzâ-zâde olduğu için bazı kaynaklarda Mirzâ-zâde Ahmed Neylî olarak geçer. Şair 1673-74 İstanbul'da doğmuştur. 6 yaşındayken ilim tahsil etmeye başladı. Babası Mekke kadısı iken Mekke kazası teşrifatından 1678'de mülazım oldu. 25 yaşındayken 1697-98'de Cafer Ağa darülhadisî müderrisi oldu. Çeşitli yerlerde müderrislik yaptı. İzmir, Mısır ve Mekke'de kadılık yaptı. 1736'da Anadolu kazaskeri, 1741'de Rumeli kazaskeri oldu. 1748'de hastalığından dolayı istifa eden şair istifasından 20 gün sonra vefat etmiştir (Kılıç, 1994). Şairin birçok eseri olduğu söylene de çoğu henüz ele geçmemiştir. Kütüphanelerde kayıtlı olan eserleri: *El-Fazlü'l-Vehbî fî-Tercemeti'l-Cânibi'l-Garbî, El-Evfâ fî-Tercemeti'l-Vefâ, Mâ-lâ-büdde minhü li'l-Edibi mine'l-Meşhûri ve'l-Garîb, Dîvân. Divan üzerinde Atabey Kılıç'ın çalışması mevcuttur*¹¹.

Ahmed Paşa (?/1496-97): Babası Sultan Murad'ın kazaskeri olan Veliyüddin Efendi'dir. Tahsilini bitirip müderris oldu ve Bursa Muradiye Medresesi'ne tayin edildi. Ardından Molla Hüsrev'in yerine 1451'de Edirne'ye gönderildi. Fatih Sultan Mehmet tahta geçtikten sonra kazasker olan şair, sonra musahip sonrasında da hoca oldu. Kısa bir süre sonra da vezir oldu. Askerlerin yanında olan şaire "Sipahi Müftüsü" denildiği bilinmektedir. Fatih'in, şairi kendi yanından hiç ayırmaması bazı hasımların

¹⁰ Şerife Akpınar, *Âgâh Dîvânı ve İncelenmesi*, Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi, 2006.

¹¹ Atabey Kılıç, *Ahmed Neylî Divanı*, Doktora Tezi, Ege Üniversitesi, 1994.

kıskançlığına sebebiyet verdi, Ahmed Paşa sarayın kapıcılar odasına hapsedildi. Affedilince Bursa'ya gönderilerek Orhan Gazi ve Muradiye medreseleri mütevelliliğine getirilen Ahmed Paşa Sultanönü, Tire ve Ankara sancakbeyliklerine atandı. II. Bayezid zamanında aynı görevle Bursa'ya gelen şairin hayatı edebiyat meclisleriyle geçti. Aynı zamanda Sultan Bayezid'e şiirler yazdı. Ölümü üzerine cenazesi Muradiye Medresesi yakınlarında bir türbeye defnedildi. Türk edebiyatında Şeyhî ile Necati arasındaki dönemde şairlerin en büyüğü kabul edilen şairin keskin bir zekaya sahip olduğu bilinmektedir (Şentürk, 2016). Divanı elde bulunan tek eseridir. Eser üzerinde Ali Nihad Tarlan¹² ve Harun Tolasa¹³'nin çalışmaları mevcuttur.

Âlî (1541/1600): Gelibolu'da doğdu. Devşirme bir aileden geldiği tahmin edilen şairin babasının adı Hoca Ahmed, annesi Ümmühânî, dedesinin adı Abdullah'tır. İyi bir eğitim alan şair bürokrasiyi seçerek Şehzade Slim'in maiyetinde bulundu. 1563 yılında Şam'a giderek 6 yıl orada görev yaptı. Mısır, Manisa, Bosna vb. yerlerde bulunduktan sonra Halep Tımar defterdarı oldu. Çeşitli görevlerde yer alan Âlî, bazen sıkıntılı dönemler geçirdi. 1585 yılında Bağdat Mal defterdarı oldu. 1593'te Gelibolu'ya döndü. Yeniçeri kâtipliği, Sivas defterdarlığı, Amasya ve Cidde sancakbeyliği görevlerinde bulunan şair 1600 yılında vefat etti. Mezar yeri belli değildir. Birçok esere sahip olan şairin eserlerinden bazıları: *Lâyihâtü'l-Hakîka*, *Gül-i Sad-Berg*, *Manzum Kırk Hadis Tercümesi*, *Mihr ü Mâh*, *Mihr ü Vefâ*, *Riyâzü's-sâlikîn*, *Heft Meclis*, *Künhü'l-Ahbâr*, *Enisü'l-Kulûb* vb. (İsen – Aksoyak, 2013).

Âşık Ömer (1651?/1707?): Doğum ve ölüm tarihleri kesin olarak bilinmemektedir. 17. yüzyılda yaşayan şairin 18. yüzyıl başında öldüğü tahmin edilmektedir. Konya'nın Hadım ilçesinin Gezleve köyündendir. Şiirlerinde Ömer, Âşık Ömer, Adlî ve Vehbî mahlaslarını kullanan şair pek çok yer gezmiştir. Eserlerine bakıldığında Arapça ve Farsçayı çok iyi bildiği; sarf, nahiv, mantık ve mana ilimlerini iyi bildiği anlaşılmaktadır. Şiirlerinde coğrafya zenginliği dikkat çeker. Savaşlara da katılan şair aynı zamanda gazidir. Saz şairi olan Ömer'in hece ölçüsüyle söylediği şiirlerinin daha başarılı olduğu bilinmektedir. Eserleri: *Dîvan*. Şairin dîvanında 240'a yakın gazel, 23 musammat gazel, 808 murabba, 219 koşma, 34 müseddes, 47 muhammes, 1 tahmis, 3 nazım, 3 kaside, 3 türkü, 22 destan, 1 tekerleme, 9 şarkı, 10 semâî, 3 terkîb-i bend, 1

¹² Ali Nihad Tarlan, *Ahmed Paşa Divanı*, Ankara: Akçağ Yayınları, 1992.

¹³ Harun Tolasa, *Ahmed Paşa'nın Şiir Dünyası*, Ankara: Akçağ Yayınları, 2001.

tercî-i bend, 2 müsebba, 18 müstezat, 1 muaşşer, 5 kıta olmak üzere toplam şiiri 1450'yi geçmektedir (Karasoy – Yavuz, 2015).

Aşkî (?/1576-77): Asıl adı İlyas'tır. Doğum tarihi bilinmemektedir. İstanbullu olan şair hakkında bazı kaynaklar Üsküdarlı, bazı kaynaklar ise Yenihisarlı olarak bahseder. Annesi hakkında bir bilgi bulunmamaktadır. Babası dergah-ı muallâ yeniçerilerindedir. Orta halli veya fakir bir aileye mensuptur. Orta derecede bir ilme sahip olduğu bilinmektedir. Yeniçerilikten ayrılmadığıdır. Genç yaşta mülazımlık mesleğine girdi ve ilmiyeye karşı askeriyeyi tercih etti. Şiire olan merakı kendi kendini yetiştirmesini sağladı. Aşkî bir kapıkulu askeri olduğu için padişahı savaşlarda yakınında bulunarak korumakla görevliydi. Bu vesileyle padişahın güvenini kazandı ve Kanuni'ye birçok kaside ve müzeyyel gazeller sundu. Donanmada da görev yapan şair birçok yer gördü. Esir olduğu dönemden sonra yeniçerilikten ayrılarak Hacı Bayram Veli halifelerinden Müeyyedzâde Şeyh Hacı Efendi'ye intisap etti. Bir dönem kâtiplik yaptı. Hastalanarak bu görevinden ayrılan şair, Kanuni tarafından verilen parayla Üsküdar'da yalı aldı. Misafirlerine cömert davranan şair borçlanarak II. Selim'den yardım istese de karşılık bulamadı ve bu yüzden Yenihisar'a döndü. 1576 yılında da vefat etti (Pala, 1983). *Divan, Muhtar-nâme, Menâzilü's-sâlikîn* isimli eserleri vardır. Divan üzerinde İskender Pala, Nurcan Boşdurmaz¹⁴ ve Süreyya Uzun¹⁵ tarafından yapılan tez çalışmaları vardır. Diğer iki eser üzerinde Sadık Yazar¹⁶ çalışmıştır.

Azmî (?/1582): İstanbul'da doğan şairin babası defterdar Pir Ahmed Çelebi'dir. Kınalızâde Ali Çelebi'den mülazım olan şair çeşitli medreselerde müderrislik yaptı. 1576'da Sahn-ı Seman müderrisliğine getirildi. Kıbrıs teftişinde görev aldı. 1579'da Süleymaniye'den üçüncü medrese müderrisi oldu. 1580'de Sultan III. Murad'ın oğlu Şehzade Mehmed'in hocası oldu. Vebaya yakalanan şair 1582 yılında vefat ederek Eyüp'e defnedildi. Eserleri: *Enîsü'l-Arifîn, Mev'iza-i Manzûme, Tercüme-i Manzûme-i Ehâdis-i Erbaîn, Mihr ü Müşterî Tercümesi, Dîvân*¹⁷ (Ceyhan, 2013).

Bâkî (1526/1600): Asıl adı Mahmud olan şair Abdülbâkî imzasını kullanmıştır. Babası Fatih Camii müezzinlerinden Mehmed olup 1566 yılında hac vazifesi sırasında vefat

¹⁴ Nurcan Boşdurmaz, *Aşkî Divanı (İnceleme Metin)*, Yüksek Lisans Tezi, Boğaziçi Üniversitesi, 2000.

¹⁵ Süreyya Uzun, *Üsküdarlı Aşkî Divanı*, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, 2011.

¹⁶ Sadık Yazar, *Üsküdarlı Aşkî'nin İki Tasavvufî Mesnevisi: Muhtar-nâme, Menâzilü's-sâlikîn*, İstanbul: Okur Akademi Yayınları, 2012.

¹⁷ Adem Ceyhan, *On Altıncı Yüzyıl Osmanlı Âlimlerinden Azmî Pir Mehmed Bey ve Divanı*, Manisa: Emek Matbaası, 2006.

etmiştir. Saraçlık mesleğine giren şair okuma hevesiyle medreseye yöneldi. Karamanîzâde Mehmed Efendi'den okudu. Zâtî'nin remilci dükkanına giderek gazellerini ona gösteren Bâkî şiir dilini geliştirdi. Hocasına yazdığı “sünbül” redifli kaside ile kendini gösterdi. Bina emini, kadı nâyibi gibi görevlerde bulunarak çeşitli medreselerde görev yaptı. Devlet adamlarına şiir sunan şair Kanuni'ye nazireler yazdı ve dîvân sundu. 1566 yılında Zigetvar Seferi'nde vefat eden Kanuni'ye ünlü mersiyesini yazdı. Sonrasında da müderrislik, kadılık gibi görevlerde bulunan şair 1586'da Anadolu Kazaskeri oldu. 1600 yılında vefat eden şairin mezarı İstanbul – Edirnekapı'dadır. Eserleri: *Dîvân*¹⁸, *Fezâyilü'l-Cihâd*¹⁹, *Maâlimü'l-Yakîn fî Sîreti Seyyidü'l-Mürselîn*, *Fezâyil-i Mekke*, *Hadis-i Erba'in Tercümesi*, (Çavuşoğlu, 2001).

Basîrî (1466/1534-35?): Şairin asıl adı Farsça Dîvân'ının mensur ön sözünde Mehmed b. Ahmed b. Ebü'l-Meâlî el-Murtâz şeklindedir. Abraş hastalığı bulunduğu için “Alaca Basîrî” diye anılmıştır. Doğduğu yer hakkında çeşitli rivayetler olmasına rağmen Mehmed Çavuşoğlu'na göre güneydoğu vilayetindedir. Gençliğinde Akkoyunlu hükümdarı Uzun Hasan'ın oğulları Mehmed ve Yakub beylerin yanında bulunarak onlara kasideler sundu. Çok seyahat eden şair Akkoyunlu hükümdarı Göde Ahmet Bey tarafından elçilik göreviyle 1496-97 yılında II. Bayezid'a gönderildi ve geri dönmeyip evlenerek İstanbul'da kaldı. Padişaha ve devrin ileri gelenlerine sunduğu kasideler karşılığında aldığı câizelerle geçimini sağlamıştır. Câize alamadığı durumlarda ilgili kişileri hicveden şair 1534-35 yılında İstanbul'da vefat etmiştir (Kartal, 2006). Şairin *Türkçe Divan*'ının tamamına henüz rastlanmamıştır. Ayrıca *Farsça Divan*, *Letâif*, *Bengînâme* ve *Tarihler* isimli eserleri vardır. Farsça eserin bilinen tek nüshası Süleymaniye Kütüphanesi'ndedir.²⁰

Cinânî (?/1595): Mustafa Cinani Bursa'da dünyaya geldi. 16. yüzyılın ikinci sınıf şairleri arasında önde gelen isimlerden biridir. Doğum tarihi kesin olarak bilinmemektedir. Tahsiline küçük yaşta başlamış ve mülazım oldu. Mülazemeti teakiben bir müddet terfi için sıra bekleyen Cinani, hocası olan Muallimzâde'nin Anadolu Kazaskerliği sırasında kalem kâtibi oldu. Memuriyet hayatı hakkında bilgiler muğlaktır. Karesi'de kassam olarak vazife yapmış, bir müddet mazul kaldıktan sonra

¹⁸ Sabahattin Küçük, *Bâkî Divanı*, Ankara: TDK Yayınları, 1994; Furkan Öztürk, *Bâkî Divanı Sözlüğü*, Ankara: Gazi Üniversitesi DT., 2007; Esmâ Şahin, *Bâkî Divanı'na Göre 16. Yy Osmanlı Toplum Hayatı*, Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi, 2011.

¹⁹ Cevdet Dadaş, *Bakî Fezailü'l-Cihad*, Doktora Tezi, Trakya Üniversitesi, 1995.

²⁰ Süleymaniye Kütüphanesi, Âşir Efendi, nr. 292, vr. 229-281.

tedris hayatına geçti. Daha sonra Bursa’da İvaz Paşa Medresesi’nde müderrislik yaptı. Çeşitli hastalıklar ve yaşlılık nedeniyle 1004 Muharreminde vefat etti. Eserleri: *Divan*²¹, *Riyâzü’l-Cinân*, *Cilâu’l-Kulûb*, *Bedâiyu’l-Âsâr* (Okuyucu, 1994).

Emrî (?/1575): Asıl adı Emrullah olan şairin doğum tarihi bilinmemektedir. Öğrenimini yarıda bırakan şair muhasebe ve kâtiplik yapmıştır. Kınalızâde Ali Çelebi’nin Edirne kadısı olarak atanması ile Yıldırım Bayezid Medresesi tevliyet hizmetine girdi. Ömrü İstanbul, Edirne ve bir dönem de Medine’de geçmiştir. Muammaya ilgi duyan şairin ömrü yoksullukla geçmiştir. Bazı kaynaklara göre işinden ayrılarak hapse atılma tehlikesi geçirdiği için ruhî bunalıma girdiği ve ömrünün sonlarına doğru şuurunu kaybettiği bildirilmektedir. Şairin Divan’ında herhangi bir devlet büyüğüne yazılmış kaside ve methiye bulunmamaktadır. Orijinal sözler kullanan şair bazı kaynaklarda manalar yaratan anlamında “hallâk-ı ma’ânî” olarak anılmıştır. Şairlikte öne çıkan yönü muammalarıdır. Dikkat çeken bir başka yönü tarih düşürmedeki ustalığıdır. Günümüze ulaşan eserleri Divan²² ve muammalardır (Şentürk, 2016).

Fasîh (?/1699): Asıl adı Ahmet olup 17. yüzyılda yaşamış olan Mevlevî şairlerden biridir. İstanbul’da doğdu. Fatih Sultan Mehmed zamanında Arnavutluk’un fethedilmesiyle İslâmiyeti kabul eden Dukakinzâde ailesine mensup olduğu bilinmektedir. Eğitimi hakkında bilgi bulunmamaktadır. Fakat eserlerinden hareketle Türkçe, Arapça ve Farsçayı çok iyi kullandığı, hat ve resim sanatında kabiliyetli olduğu, aynı zamanda şiir ve inşâda usta olduğu ve hazine kâtipliği görevinden dolayı iyi bir tahsile sahip olduğu söylenebilir. Dîvân ve hazine kâtipliği görevindeyken bu görevi terk edip Galata Mevlevîhânesi şeyhi Gavsî Dede’ye intisap etti. Mevlevîhâneye yerleştikten sonra 1001 gün çilesini tamamlayarak “Dede” unvanını aldı. Dili çok güzel kullanan ve vezne hâkimiyeti ile kendine has üslubu olan Fâsîh Dede’nin *Dîvân*, *Farsça Dîvânçe*, *Münşeât*, *Münâzara-i Gül ü Mül*, *Tenbâkû-nâme*, *Kalem Makalesi*, *Hüsrev ü Şîrîn*, *Mahmûd u Ayâs ve Behîşt-Âbâd* isimli eserleri vardır (Ünal, 2014).

Fehim-i Kadim (1627?/1647): Doğum tarihi kesin olarak bilinmeyen Mustafa Fehim Efendi’nin ailesi hakkında pek bilgi bulunmamaktadır. Babası kaynaklara göre Arap bir fellahdır, unculuk veya kurabiyecilik mesleğini icra ettiği için Fehim Çelebi’nin “Uncuzâde” diye de anıldığı bilinmektedir. Genç yaşta divan tertip etmiş ve Mısır’a

²¹ Cihan Okuyucu, *Cinânî, Hayatı, Eserleri, Divanının Tenkidli Metni*, Ankara: TDK Yayınları, 1994.

²² Yekta Saraç, *Emrî ve Dîvânı*, Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi, 1991.

gitmiştir. İktibas sanatını kullanmadaki maharetine bakarak Arapçayı ailesinden ana dili olarak öğrendiği söylenebilir. Medrese tahsili görmemiştir. Mısır'da Paşa'nın kâtipliğini yaptı. Vatan hasretinden yurduna geri dönmek isteyen şair Mısır'da bazı hoşnutsuzluklar yaşamış, çeşitli sıkıntılar çekmiş ve nihayet yola çıkmış fakat bu isteğine ulaşmadan Konya kazası Ilgın'da vefat etmiştir (Üzgör,1991). Eserleri: *Divan*²³, *Şehrengiz*, *Bahr-i Tavîl*, *Tercüme-i Letâif-i Kümmelîn*.

Fıtnat Hanım (?/1780): İstanbul'da doğan şair Şeyhülislam Mehmed Esad Efendi'nin kızıdır. Asıl adı Zübeyde'dir. Annesi Şeyhülislam Mirza-zâde Şeyh Mehmed'in kızı Hatice Hanım'dır. Şairin ailesi kültür seviyesi yüksek bir ailedir. Ailesi baba tarafından beş şeyhülislam (Ebûishak-zâdeler) çıkarmıştır. Derviş Mehmed Efendi ile evlendi. 1780'de vefat eden şairin mezarı İstanbul'da Eyüp Sultan Türbesi civarındadır. Babasının tanıdığı Râgıp Paşa'nın sadrazamlığı döneminde yıldızı parladı. Râgıp Paşa'nın şair ve âlimlerle bir araya geldiği meclislere katıldığı bilinmektedir. Büyükbabası Şeyhülislam Ebûishak İsmail Efendi "naîm" mahlasıyla şiirler yazmış, amcası Şeyh İshak Efendi, babası, kardeşi Mehmed Şerif de dîvân sahibidir. Birçok şaire nazire yazan şair taklitçi olmamış, duygularını zarif bir şekilde ifade etmiştir. Âşıkâne ve hikemi tarzda şiirlerini söylemiştir. Tek eseri olan *Dîvân*'ı basılmıştır (Şentürk – Kartal, 2004). Eser üzerinde İmran Azaklı²⁴ tarafından yüksek lisans tezi, Halil Çeçen²⁵ tarafından doktora tezi ve kitabı yayınlanmıştır.

Figânî (1505?/1532): 16. yüzyılın başlarında doğduğu bilinen şairin asıl adı Ramazan, babasının adı ise Abdullah'tır. Medrese tahsili gördükten sonra şiir ve edebiyata yöneldi. Bir süre Şah Mehmed'e öğrenci olup tıp ile uğraştı. Kaynaklara göre şairin ün kazanması Kanuni Sultan Süleyman'ın şehzadeleri (Mustafa, Mehmed ve Selim) için düzenlenen sünnet düğünü münasebetiyle yazdığı sûriyye kasidesi ile olmuştur. Sadrazam İbrahim Paşa'nın sarayı önüne diktirdiği heykeller hakkında söylediği bir Farsça beyit -hasımları araya girmiş olmalı ki- onun idamına neden olmuştur. Zeki ve güçlü bir hafızaya sahip olan şair önce Huseynî, daha sonra Figânî mahlasını

²³ Tahir Üzgör, *Fehim-i Kadim*, Ankara: Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, 1991.

²⁴ İmran Azaklı, *Zübeyde Fıtnat Hanım'ın Hayatı, Edebî Kişiliği ve Divanının Tenkitli Metni*, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, 1998.

²⁵ Halil Çeçen, *Fıtnat Hanım Hayatı, Sanatı ve Divanı (İnceleme Metin)*, Doktora Tezi, İnönü Üniversitesi, 1996; Halil Çeçen, *Fıtnat Hanım Hayatı, Sanatı ve Divanı (İnceleme Metin)*, Ankara: Bizim Büro, 2008.

kullanmıştır. Atasözü ve deyimleri ustalıkla kullanan şairin Abdülkadir Karahan²⁶ tarafından neşredilen Dîvânçe'sinde 8 kaside, 107 gazel, 2 tahmis bulunmaktadır.

Haşmet (1720-30?/1768): İstanbul'da doğan şairin doğum tarihi kesin olarak bilinmemektedir. Asıl adı Mehmet olan şairin babasının Yenişehirli Kazasker Abbas Ebu'l-Hayr Efendi olması sebebiyle şair Abbas Efendi-zâde olarak da anılmıştır. İlk eğitimini müderris, aynı zamanda molla olan babasından aldı. Medreseye devam eden şair Arapça ve Farsça öğrenerek Şeyhülislam Karahalil-zâde Mehmed Said Efendi'ye şiir sundu ve kendini kabul ettirdi. Mülazım olan şair çeşitli medreselerde müderrislik yaptı. Hâriç ve dahil rütbesini ele geçirek müderrislikte sahna yükseldi. İstinye'de babasının yalısında ikâmete memur edilen Haşmet önce Bursa'ya daha sonra İzmir'e sürüldü. Bursa'dayken şehrin önde gelen sanat ve bilim adamlarını çevresinde topladı. İmam-zâde, şairin şiirlerini toplayıp dîvân şekline getirmeyi üstlendi. İstinye, Bursa, İzmir, Rodos gibi şehirlerde bulunan şair 1768 yılında Rodos'ta vefat etti. Şiirlerinde atasözü ve deyimlere yer veren şair, anlam dolgunluğunu yakalamak için birden fazla anlamı çağrıştıracak kelimeleri tercih etmiştir. Benzetme sanatında usta olduğu bilinmektedir (Aksoyak - Arslan, 1994). Şairin *Divan*, *İntisâbü'l-Mülûk*, *Vilâdetname-i Hümayûn*, *Senedü's-Şuarâ* isimli eserleri vardır. Bu eserlerin tümü İsmail Hakkı Aksoyak ve Mehmet Arslan²⁷ tarafından tek bir kitap haline getirilerek yayınlanmıştır.

Hâtem (?/1755): Şairin doğum tarihi belli değildir. Mora yakınlarında Akova'da doğdu. Asıl adı Ahmed'dir. Hümayun kalem memurlarından Saraybosna'da kütüphanesi olan Akovalı Osman Şehdî Efendi'nin oğludur. Bu sebeple "Akovalızâde" olarak da anılır. İlme ve ilmî eserlere düşkün olan şair birçok eser okumuştur. 1703'te İstanbul'a gelen şair Dârü'l-Fuhûl'a girdi. Mirâhur Emir Efendi'den hüsn-i hat, sülûs ve nesih dersi alarak bu konuda icazet aldı. Nakşibendî şeyhlerinden Tokadî Mehmed Emin Efendi'ye intisap etti. Çeşitli yerlerde bulunan şair fennî ilimlerle de uğraştı. Memleketi Yenişehir-i Fener'e geri döndü. Ömrünün son yıllarında halkını irşâda çağıran şair 1755 yılında vefat etti. Nâbî etkisinde şiirler yazan şair mütevazı bir kişiliğe sahiptir (Varışoğlu, 1997). Dîvân, *Şerh-i Tuhfe-i Şâhidî*, *Şerhu'l-Luma' fi'l-Hisâb*, *Manzûme fi'l-Ahlâk*, *Mültekâ Şerhi*, *Şerh-i Elfâzı'l-Küfr*, *Fevâid-i Hâtem*. Türkçe,

²⁶ Abdülkadir Karahan, *Kanuni Sultan Süleyman Çağı Şairlerinden Figânî ve Dîvânçesi*, İstanbul: Edebiyat Fakültesi Yayınları, 1966.

²⁷ İsmail Hakkı Aksoyak – Mehmet Arslan, *Divan*, *Senedü's-Şuarâ*, *Vilâdet-nâme (Sûr-nâme)*, *İntisâbü'l-Mülûk (Hâb-nâme)*, Sivas: Dilek Matbaacılık, 1994.

Arapça ve Farsça şiirlerin bulunduğu divân üzerinde Mehmet Celal Varıñoğlu²⁸ çalışmıştır.

Hayretî (?/1534): Asıl adı Mehmed'dir. Mehmed Şah veya Mehmed Çelebi diye de anılmıştır. Vardar Yenicesi'ndendir. Kaynaklara göre sipahilik yapmıştır. Hayatı hakkında bilgiler oldukça sınırlıdır. Hayâli ile yaşadığı sıkıntılardan dolayı İstanbul'u terk eder. Rumeli'ye giden şair, Yenice, Belgrad ve Üsküp'te de bulunmuştur. Yenice'de 1535 yılında vefat eden şair aynı yerde bulunan bir zaviyeye defnedilmiştir. Kaynaklara göre Şii olduğu bilinmektedir (Çavuşoğlu – Tanyeri, 1981). Eserleri: *Divan*²⁹, *Yenice Şehrengizi*, *Belgrad Şehrengizi*.

Hüdâyî (?/1584): İstanbul'da doğan şairin doğum tarihi hakkında bir bilgi mevcut değildir. Asıl adı Mustafa Hüdâyî olan şairin Müezzîn Hüdâyî, Muslı Çelebi, Muslı Şah gibi lakaplarla da anıldığı görülmektedir. Haseki Camii müezzini olduğu bilinen şairin Farsça şiir yazması onun iyi bir eğitim aldığını göstermektedir. Fakat kimlerden ve nereden eğitim aldığı bilinmemektedir. Musîkî konusunda da bilgi sahibi olan şairin sesinin güzelliğinden de bahsedilmiştir. Şair 1584 yılında vefat eden şairin mezarı Edirnekapı'dadır. Kendisini çoğunlukla İranlı şairlerle kıyaslayan şairin orta derecede bir şair olduğu bilinmektedir. Bilinen tek eseri *Divan*'dır³⁰ (Yekbaş, 2005).

İshak Çelebi (1464-64/1537): 15. yüzyılın ikinci yarısında Üsküp'te doğdu. Babası kılıç ustası olduğundan Kılıççı İbrahim diye anılırdı. Tahsiline Üsküp'te başlayan şair Kara Bali Efendi'den mülazım oldu. 22 Şubat-25 Temmuz 1518'de Üsküp'te müderrislik yaptı, bundan önce Edirne'de İbrahim Paşa, daha öncesinde de Serez (Siroz) müderrisliğinde bulundu. Kaynaklara göre Üsküp'ün ardından Bursa'da Kaplıca (Hüdâvendigâr) Medreseleri'ne müderris oldu. Sonrasında İznik'te bulunan Orhan Medresesi müderrisliğini yaptı. Ardından da 1530-31 sahn müderrisi oldu. Kadılık görevi için Şam'a giden şair oraya yerleştikten sonra çok geçmeden hastalandı

²⁸ Mehmet Celal Varıñoğlu, *Hatem, Hayatı, Edebî Şahsiyeti, Divanının Tenkitli Metni ve İncelemesi*, Atatürk Üniversitesi, 1997.

²⁹ Mehmet Çavuşoğlu, M. Ali Tanyeri, *Hayretî, Divân (Tenkidli Basım)*, İstanbul: Edebiyat Fakültesi Yayınları, 1981.

³⁰ Mustafa Kaçalın – M. Ali Tanyeri, *Hüdâyî (Salâ Muslısı) Divân, İstanbul, 2004; Mehmet Demiralay, Hüdâyî-i Kadîm (16. yy) ve Divânı İnceleme-Tenkidli Metin*, Yüksek Lisans Tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi, 2007.

ve vefat etti (Çavuşoğlu-Tanyeri, 1990). Eserleri: *Risâle-i İmtihâniyye*, *Divan*³¹, *Selimnâme*³², *Müstezâd li-İshâk Çelebi*, *Kaşîde-i Faşîha*.

Kemal Paşazâde (1469/1534): Asıl adı Şemseddin Ahmed olan şairin dedesi Fatih döneminde vezirlik yapan Kemal Paşa'ya nisbetle “İbn-i Kemal” veya “Kemal Paşazâde” olarak anılmıştır. Babası Tokat sancak beyi olan Şücâüddîn Süleyman Bey, annesi ise eski kazasker Kûpeli-zâde Mehmed Efendi'nin kızıdır. Genç yaşta Kur'an ve lûgat ezberlemiş, sarf, nahiv, mantık gibi bilgiler edinip Arapça ve Farsça öğrenmiştir. Sonrasında zeamet alarak Sultan II. Bayezid'in maiyyet-i hâssa bölümüne kabul edildi. İlim tahsil etmek isteyen şair, askerlikten ayrılarak Tokatlı Molla Lutfî, Molla İzzârî gibi hocalardan ders aldı. 1502-1503 yıllarında İstanbul'a gelerek Edirne Taşlık Medresesi müderrisliğine tayin edildi. 30.000 akçe ihsan edilerek İdris-i Bitlisî'nin Farsça eseri *Heşt Behişt* isimli eseri Türkçeye çevirmekle vazifelendirildi. Çeşitli medreselere atandı. Daha sonra İstanbul'a çağrıldı ve Sahn-ı Semân'a atandı. 1515'te Edirne Kadısı, 1516'da Anadolu Kazaskeri oldu. 10 yıl sonra şeyhülislam oldu. 200'ün üzerinde eser veren şair çok yönlü bir kişiliğe sahiptir. Türkçe eserlerinden bazıları: *Tevârih-i Âli Osman*, *Dîvân*³³, *Yûsuf u Zeliha*. *Gülîstan*'a nazire olarak yazdığı Farsça *Nigârîstan*'ı Şeyhülislam Yahya tarafından Türkçeye çevrilmiştir (Şentürk – Kartal, 2004). Yekta Saraç'ın da şair üzerinde çalışması mevcuttur³⁴.

Mantıkî (1594-95/1635): 17. yüzyılın ilk yarısında yaşayan Mantıkî Ahmed Efendi Şam'da doğdu. Âlim Zeynüddin Nahcivanî babasıdır. Kaynaklara göre babası Acem, annesi Arap'tır. Âlim olarak yetişen şair ders vermiştir. Salihîye'deki Selimiye Medresesi'ne müderris olarak atandı. Çeşitli sebeplerle görevden alınıp bir süre sonra tekrar aynı göreve getirildi. Bir dönem Halep'te bulundu daha sonra tekrar İstanbul'a geldi. Zekâsı, bilgisi ve nüktedanlığı sayesinde IV. Murat'ın nedimi oldu. Nef'î'yi hicvetti. Çeşitli medreselerde görev yapan şair 1634'te Şam kadısı oldu. 1635 yılında keskin dili yüzünden öldürüldüğü kaydedilmiştir. Bilinen tek eseri Divânçe'dir (Kaya, 1991). Eser üzerinde Bilge Kaya³⁵ çalışmıştır.

³¹ Mehmet Çavuşoğlu - M. Ali Tanyeri, *Üsküplü İshak Çelebi*, İstanbul: MSÜ Yayınları, 1990.

³² Hamdi Savaş, *İshak Çelebi ve Selim-nâmesi*, Doktora Tezi, Erciyes Üniversitesi, 1986.

³³ Mustafa Demirel, *İbn Kemal, Dîvân*, İstanbul: Fakülteler Matbaası, 1996.

³⁴ M. A. Yekta Saraç, *Şeyhülislam Kemal Paşazade: Hayatı, Şahsiyeti, Eserleri ve Bazı Şiirleri*, İstanbul: Şule Yayınları, 1999.

³⁵ Bilge Kaya, *17.Yy Divan Şairi Mantıkî Ahmed Efendi ve Divançesi*, Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi, 1991.

Meşâmî (?/1575-76): Şairin mahlas olarak kendi adını kullanmıştır. Konya’da doğan şairin babası Kanuni Sultan Süleyman’ın veziri olan Rüstem Paşa’nın kethüdası Mustafa Bey’dir. Durak Çelebi vasıtasıyla Şehzade Selim’in şair meclisine dahil oldu. Zeamet ehli olan Meşâmî bir müddet sonra tasavvufa meylederek zeameti terk etti. Bazı kaynaklar şairden Mevlevî olarak bahseder. Konya’da vefat eden şairin ölüm yılı kaynaklara göre farklılık göstermektedir fakat 1575-76 yılı makul görünmektedir. Şairin herhangi bir eserine rastlanmamıştır. Bazı kaynaklarda dîvân tertiplediğine dair bilgi bulunsa da mecmualarda 1 kaside, 2 gazel, 1 tahmis, 1 müsebbâ; tezkirelerde 1 gazel, 8 beyit kayıtlıdır. Vezne, kafiyye ve dile hakim, klasik şiire yeni söyleyişler getirecek düzeyde usta bir şair olduğu bilinmektedir (Yeniterzi, 2001).

Nâbî (1642/1712): Asıl adı Yusuf olan şairin babası Seyyid Mahmud oğlu Mustafa’dır. Dedesi ve onun babası Nakşîbendî’dir. Genç yaşta arzuhalcilik yapan şairin iyi bir eğitim aldığı bilinmektedir. 24 yaşındayken bir mutasarrıfın dikkatini çekerek İstanbul’a gönderildi, Musahip Mustafa Paşa’ya intisap etti ve kısa zaman sonra onun dîvân kâtibi oldu. Padişahın av gezilerine ve seferlere katıldı. Bir süre sonra hacca gitmeye karar veren şaire padişah tarafından yolda rahat etmesi amacıyla bir ferman verildi. Hac dönüşünde Mustafa Paşa’ya kethüda oldu. Paşa’nın ölümü üzerine Halep’e giderek oraya yerleşti. Sessiz sakin yaşarken Çorlulu Ali Paşa sadarete gelince şairin aylığı kesilerek evi elinden alınmıştır. Baltacı Mehmed Paşa’nın Halep beylerbeyi olarak atanmasıyla şair bu sıkıntıdan kurtulur. Onunla birlikte İstanbul’a gider, darphane eminliği, başmukabelecilik, mukabele-i süvâri görevlerine getirilir. 1712’de vefat eden şair Üsküdar Karacaahmet Mezarlığı’na defnedildi. Hikemî tarzda kaleme alınmış şiirlerin temsilcisi kabul edilen şair şiirlerinde daima bir hikmet çıkartmıştır (Şentürk, 2016).

*Divan*³⁶ (Türkçe), *Divan* (Farsça), *Hayrâbâd*³⁷, *Hayrînâme*³⁸, *Sûrnâme*³⁹, *Tuhfetü’l Harameyn*, *Münşeât*, *Kırk Hadis Tercümesi*, *Zeyl-i Siyer-i Veysî*, *Fethname-i Kamanîçe*⁴⁰ gibi önemli eserler kaleme aldı.

³⁶ Ali Fuat Bilkan, *Nâbî Divanı*, İstanbul: MEB Yayınları, 1997.

³⁷ Sibel Ülger, *Nâbî, Hayrâbâd*, Yüksek Lisans Tezi, Yüzüncü Yıl Üniversitesi, 1996.

³⁸ Ali Fuat Bilkan, *Hayrî-nâme’ye Göre XVII. yy Osmanlı Düşünce Hayatı*, Ankara: Akçağ Yayınları, 2002.

³⁹ Âgah Sırrı Levend, *Nâbî’nin Sûrnâmesi*, İstanbul: Burhaneddin Matbaası, 1944.

⁴⁰ Şerife Yalçınkaya, *Nâbî’nin Nâsırlığı ve Kamanîçe Fetih-nâmesi (Tenkitli Metin-İnceleme)*, İzmir: Kanyılmaz Matbaası, 2012.

Necâtî (1451?/1509): Asıl adı Îsâ bir diğer rivayete göre Nuh'tur. Doğum tarihi tam olarak bilinmemektedir. Fakir bir aileye mensup olduğu bu nedenle yetim/öksüz (?) kaldığı için bir kadın tarafından evlat edinildiği bilinmektedir. Şairin tahsili medresenin yüksek kısımlarına kadar çıkan bir dereceye varmamıştır. Edirne'de doğmuş olmasına rağmen asıl yetiştiği ve şöhret kazandığı yer Kastamonu'dur. Padişahın nedimlerinden Cegergi'nin sarığına soktuğu beyti ile padişah onu görüp yedi akçe ulûfe ile dîvân kâtibi yapar. Fatih'in vefatından sonra şair, oğlu Sultan Bayezid'e intisap ederek ona kasideler sunar ve câizeler alır. Şehzade Abdullah ile dîvân kâtibi hizmetiyle Karaman'a gider. 1504 yılında Şehzade Mahmut Saruhan sancağına tayin edilince şair nişancılık vazifesine getirilerek "bey" olarak anıldı. En güzel günlerini bu dönemde yaşayan Necâtî 1509 senesinde hastalandı ve vefat etti (Tarlan, 1963). Atasözleri ve deyimleri şiirlerinde çokça kullanan Necâtî Bey'in günümüze ulaşan tek eseri Abdurrahman Çelebi'ye tertip ettiği *Dîvân*'ıdır. Eserin tenkitli halini Ali Nihad Tarlan, tahlilini ise Mehmet Çavuşoğlu⁴¹ çalışmıştır.

Necîb (?/1758) : İstanbul Eyüp'te doğan şairin doğum tarihi bilinmemektedir. Asıl adı Mehmed'dir. Babası, Hattat Ömer Efendi'dir. Suyolcuzâde Mehmed Necîb Efendi olarak tanınmıştır. Medrese eğitimini tamamlayarak mülâzım oldu. Sülûs ve nesih gibi güzel yazı çeşitlerinde kendini geliştirdi. Müderrislik ve Haremeyn teftiş kâtipliği yaptı. Sonraları Mısır'ın Reşîd şehrinde kadılık görevinde bulundu. 1758 yılında İstanbul'da vefat etti. Tahir düşürmede çok mâhir olduğu bilinmektedir. Mürettep bir *Dîvân*'ının yanında *Devhatü'l-Küttâb*⁴² adlı önemli bir eseri daha bulunmaktadır (Kesik, 2014).

Nedim (1681?/1730): Asıl adı Ahmed'dir. Annesi Karaçelebizâde ailesinden Saliha Hatun, babası ise Sultan İbrahim döneminde kazaskerlik yapan ve "mülakkab" olarak anılan Muslihüddin Efendi'nin oğlu Mehmed Efendi'dir. Amcası Abdurrahman Şeref şairdir. İyi bir medrese eğitimi alan şair Hâric Medresesi müderrisi oldu. Nevşehirli İbrahim Paşa'ya sunduğu kasidelerle ilgi gördü. Paşa'nın 1718'de sadarete gelmesiyle şairin ikbal devresi başladı. Sahâifü'l-abhbâr'da memur olan Nedim, İbrahim Paşa'nın kütüphanesine memur olarak atandı. Paşa tarafından III. Ahmed'e takdim edildi. 1725-1726'da Mahmud Paşa Mahkemesi naipliğine getirildi. Çeşitli medreselerde görev yaptı. 1730 yılında çıkan isyan sırasında Sekban Ali Medresesi'nde bulunan şair bir

⁴¹ Mehmet Çavuşoğlu, *Necati Bey Divanı'nın Tahlili*, İstanbul: Akçağ Yayınları, 1971.

⁴² Ayşe Peyman Yaman, *Hat Sanatı İçin Devhatü'l Küttâb: Kaynak İncelemeli Metin Çevirisi*, Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, 2003.

rivayete göre paniğe kapılarak evinin damından kaçmaya çalışırken düşerek; bir diğer rivayete göre cinnet geçirerek vefat etmiştir. Döneminde yeni bir çağır açan, kendinden sonraki şairleri etkileyen şairin mezarı Üsküdar'dadır (Şentürk, 2016). *Dîvân*⁴³, *Sahâîfü'l-Ahbâr, Aynî Tarihi*.

Nef'î (1572?/1635): Asıl adı Ömer olan şair Erzurum'da dünyaya geldi. İlk mahlası “zarara mensup” anlamına gelen “Darri”dir. Gelibolulu Ali'nin tavsiyesi üzerine “fayda ve mefaate mensup” anlamındaki “Nef'î”ye çevirdi. Babası onu küçük yaşlarda bırakıp Kırım Hanı'nın yanına gitmiş ve onun nedimi olmuştur. Şair bu nedenle Sihâm-ı Kazâ isimli eserinde babasını hicvetmiştir. Bir tavsiye ile İstanbul'a gelen şair kısa zamanda kendini göstermiştir. I. Ahmed, II. Mustafa, II. Osman ve IV. Murad gibi hükümdarlara kasideler sundu. Çeşitli görevlerde bulunan şair bunlardan bazılarında azledilmiştir. Şairin şöhretinin zirvesi IV. Murad döneminde olmuştur. Sert ve taşkın bir karaktere sahip olan bu padişah, şairi takdir etmiştir. Ancak 1630 yılında şairin Sihâm-ı Kazâ'sını okurken yakınlarında bir yere yıldırım düşmesi üzerine ondan bir daha hiciv yazmaması üzerine söz alır. Sebebi tam olarak bilinmemekle şair 1635 yılında IV. Murad'ın emri veya izniyle idam edilmiştir (Şentürk, 2016). Türkçe ve Farsça iki dilde *Dîvân*⁴⁴, *Sihâm-ı Kazâ*⁴⁵ ve *Tuhfetü'l-Uşşâk* isimli eserleri vardır.

Nesîb (?/1714): Asıl adı Yusuf olan şairin mahlası Nesîb'dir. Kendisine Nesîb Dede denilmesinin nedeni Mevlevî tarikatı âdâbınca 1001 gün çilesini tamamlamış olmasıdır. Tahsilini gençliğinin ilk yıllarında Konya'da gördü. 1687 yılında İstanbul'a gelerek Sadrazam Siyavuş Paşa'ya intisap etti. Ardından Münecimbaşı Ahmed Dede ile Mısır-Kahire'ye gitti. Kahire Mevlevîhânesi seccadenişini, Kıbrıslı Siyâhî Mustafa Dede Efendi'nin edep ve irfan meclislerine dahil oldu. Riyaziye ilmine heves eden şair Mekke'ye giderek bu ilimle hemhal olan Münecimbaşı Ahmed Dede Efendi'nin medresesine gitti. Ardından Konya'ya giden şair Ankara Mevlevîhânesi'ne şeyh oldu.

⁴³ Muhsin Macit, *Nedim Dîvânı*, Ankara: Akçağ Yayınları, 1997.

⁴⁴ Metin Akkuş, *Nef'î Divanı*, Ankara: Akçağ Yayınları, 1993; Abdülkadir Karahan, *Nef'î Divanı'ndan Seçmeler*, Ankara: KB Yayınları, 1992; Tulga Ocak, *Nef'î ve Türkçe Divan*, Doçentlik Tezi, Hacettepe Üniversitesi, 1980; Bahir Selçuk, *Ahenk Unsurları Bakımından Nef'î Divanı'nı Tahlili*, Malatya: Özserhat Yayınları, 2004; Ali Nihad Tarlan, *Nef'î'nin Farsça Divanı Tercümesi*, İstanbul: SSKNM, 1944.

⁴⁵ Metin Akkuş, *Nef'î ve Sihâm-ı Kazâ*, Ankara: Akçağ Yayınları, 1998.

Ardından Şam Mevlevîhânesi'ne alındı. Yeni Kapu Mevlevîhânesi'ne geçen şair 1714 yılında vefat etti. Bilinen eserleri *Divan*⁴⁶ ve *Rişte-i Cevâhir*'dir (Hidayetoğlu, 1996).

Neşâtî (?/1674): Asıl adı Ahmed olup ilk şiirlerini “Semendî” mahlasıyla yazmış, bu mahlas at cambazı anlamına geldiği için devrin şeyhülislamı tarafından itiraz edilerek “Neşâtî” mahlası verilmiştir. Ailesi ve eğitimi hakkında hemen hiçbir bilgi yoktur. 16. yy sonu 17. yy başında doğduğu tahmin edilmektedir. Arapça ve Farsçayı çok iyi bilen şair Mesnevi şârihi Reisülküttab Sarı Abdullah Efendi'nin kesedarlığı hizmetinde bulunan şair Mevlevî tarikatına intisap etti. Gelibolu ve Beşiktaş Mevlevîhaneleri postnişini Ağazâde Mehmed Dede'ye intisap etti ve bu zattan feyz aldı, Konya'ya gelerek Mevlânâ Türbesi'nde bulundu. Edirne'ye dönüşünde Murâdiye Mevlevîhanesi şeyhliğine getirildi. Bu makamda dört yıl kalan şair 1674 yılında vefat etti (Şentürk, 2016). Birçok şaire hocalık yaptığı bilinen Neşâtî'nin divanını ilk kez Saadettin Nüzhet Ergun⁴⁷ yayınlamıştır. 27 Kaside, 137 gazel, 1 murabba, 1 tahmis, 15 rubai, 4 tarih, 2 kıta ve 3 matladan oluşan eser üzerinde Mahmut Kaplan ve İsmail Ünver'in de çalışmaları mevcuttur⁴⁸. *Hilye-i Enbiyâ, Edirne Şehrengizi, Şerh-i Müşkilât-ı Örfî, Kavâid-i Deriyye, Tuhfe'ül-Uşşâk* ve *Mektup* isimli eserleri de vardır.

Nev'î (1533-34/1599): Asıl adı Yahya'dır. Babası Gülşenî mensuplarından Halvetî şeyhi olup Malkara'da imamlık yapan Pîr Ali'dir. İlk tahsilini babasından aldıktan sonra İstanbul'a giderek Karamânî Mehmed ve Ahmed efendilerden ders almıştır. Bu dönemde ünlü şair Bâkî ile medrese arkadaşı olduğu bilinmektedir. Hocasının Süleymaniye müderrisi olarak atanması sonucunda ondan mülazım oldu. 1566 yılında Gelibolu'da Balaban Paşa Medresesi'ne atandı. Çeşitli yerlerde müderrislik yaptı. Çınarlı Medresesi'nde iken 1590'da Bağdat kadılığına atandı. Yol hazırlığı yaparken Sultan III. Murad tarafından Şehzade Mustafa, Bayezid, Osman ve Abdullah'ın hocalığına getirildi. Sultan'ın ölümü üzerine 5 yıl daha vazifede kaldı. 1599 yılında vefat eden şairin züht ve takva sahibi olduğu, tasavvuf yoluna girerek zikre başladığı halde rint edalı bir şahsiyete sahip olduğu bilinmektedir (Şentürk, 2016). Eserleri:

⁴⁶ Ahmet Selahattin Hidayetoğlu, *Nesîb Dede Hayatı, Eserleri ve Divan'ının Tenkidli Metni*, Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi, 1996.

⁴⁷ Sadettin Nüzhet Ergun, *Neşâtî Hayatı ve Eserleri*, İstanbul: Kanaat Kütüphanesi, 1933.

⁴⁸ İsmail Ünver, *Neşâtî*, Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı, 1986; Mahmut Kaplan, *Neşâtî Divanı*, İzmir: Akademi Kitabevi, 1996.

*Türkçe Divan*⁴⁹, *Tercüme-i Hadis-i Erbâin*, *Hasb-i Hâl*⁵⁰ manzum eserleridir. Bunlardan hariç *Gevher-i Râz*, *Leylâ ve Mecnûn*, *Terceme-i Kıssa-i Mûsâ ve Hızır*, *Münâzara-i Tûtî bâ-Zâğ* isimli eserleri olduğu söylene de henüz ele geçmemiştir. Mensur eserleri: *Keşfü'l-hicâb min vechi'l-kitâb*, *Netâyicü'l-fünûn ve mehâsinü'l-mütûn*, *Nevâ-yı Uşşâk*, *Faslun fi fazileti'l-ışk*, *Fezâilü'l-vüzerâ ve hasâilü'l-ümerâ*, *Risâle-i Şikâyet-i Rûzigâr*, *Sinan Paşa'ya Mektup*, *Tercüme-i Münşeât-ı Hâce-i Cihân*.

Râgıb Paşa (1698-99?/1763): Defterhane kâtibi Şevkî Mehmed Efendi'nin oğlu olan şairin asıl ismi Mehmed'dir. Eğitimine dikkat edilen şairin yaşı ilerlediğinde babasının görev yaptığı defterhane kaleminde memuriyete başlamış, bir süre sonra da Dîvân-ı Hümâyûn kâtipliğine atanmıştır. Arapça ve Farsça öğrenmiş, İran şairlerinden Sâib-i Tebrîzî ve Şevket-i Buhârî'ye nazireler yazdı. 1722'de İran ile yapılan bir savaş nedeniyle Revan Valisi Ahmed Paşa'nın yanına atanarak idari bir vazifeye başladı. 1724'te Revan defterdarlığına getirildi. Daha sonra Bağdat Valisi ve İran Seraskeri Ahmed Paşa'nın yardımıyla defteremini ve reisülküttap vekili oldu. Ardından İstanbul'da maliye tezkireciliğine atandı. Zeka ve becerisi ile 1737'de sadaret mektupçuluğuna getirildi. Avusturya ve Belgrad'da bulunan Râgıp, reisülküttap olarak atandı. 1744'ten sonra Mısır ve Şam valiliklerine atandı. 1757'de sadrazam oldu. Padişah III. Mustafa'nın kız kardeşi Saliha Sultan ile evlenerek 6 yıl sadarete kaldı. 1763'te halk arasında “dolab” olarak adlandırılan bir hastalık sebebiyle vefat etti. İyi bir devlet adamı olan şair, kendine has üslubuyla Nedim ve Şeyh Galip gibi üstatlar arasında kabul edilmiştir (Şentürk – Kartal, 2004). Eserleri: *Münşeât-ı Râgıb*, *Fethiyye-i Belgrad*⁵¹, *Tahkik ve Tevfik*⁵², *Dîvân-ı Râgıb*⁵³, *Mecmuâ-i Ragıp Paşa*, *Sefinetür'r-Râgıb*, *Aruz Risalesi*, *Tercüme-i Matla-ı Sa'deyn*, *Tercüme-i Ravzatü's-safâ*.

Rahmî [Bursalı] (1518?/1566-67): Asıl adı Pîr Mehmed olan şairin babası usta bir nakkaş olan Nakkaş Bâlîoğlu'dur. Şair Pîri veya Pîrî Şâh diye de anılmıştır. Defterdar İskender Çelebi vasıtasıyla İbrahim Paşa'ya tanıtılarak iltifat görmüş ve Kanuni'nin

⁴⁹ Mertol Tulum – M. Ali Tanyeri, *Nev'î, Divan*, İstanbul: Edebiyat Fakültesi Yayınları, 1977; Nejat Sefercioğlu, *Nev'î Divanı Tahlilî*, Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları, 1990.

⁵⁰ Hande Özer, *Nev'î'nin Hasb-ı Hâl'i*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, 1994.

⁵¹ Fatma Çiğdem Uzun, *Belgrad Hakkında Ragıp Paşa'ya Ait Bir Risale: Fethiyye-i Belgrad (1739)*, Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi, 2000.

⁵² Ahmet Zeki İzgöer, *Koca Râgıp Mehmed Paşa-Tahkik ve Tevfik Osmanlı-İran Diplomatik Münasebetlerinde Mezhep Tartışmaları*, İstanbul: Kitabevi Yay, 2003.

⁵³ Ömer Demirbağ, *Koca Râgıp Paşa ve Dîvân-ı Râgıp, Doktora Tezi, Yüzüncü Yıl Üniversitesi, 1999; Hüseyin Yorulmaz, Koca Râgıp Paşa Divanı, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, 1998.*

büyük şehzadesi Sultan Mustafa'nın 1530'daki sünnet düğününde yazdığı bir kasideyi okumuş ve padişahın ihsanlarına nail olmuştur. Kaynaklara göre şair o dönemde tahminen 15-16 yaşlarındadır. İskender ve İbrahim Paşa'ların idamı üzerine himayesiz kalarak zor günler geçirdi. Daha sonra Celalzâde Salih Çelebi'ye mülazım olarak müderrisliğe yükseldi. Aynı zamanda baba mesleğini bırakmayan şair nakkaşlıkta da ustadır. 1566-67 yılında vefat etmiştir (Şentürk, 2016). Mütevazı bir kişiliğe sahip olan şairin eserleri: *Divan*⁵⁴, *Gül-i Sad-Berg*, *Şâh u Gedâ*⁵⁵, *Yenişehir Şehrengizi*.

Rahmî [Kırımlı] (?/1752): Asıl adı Mustafa'dır. Kırım'ın Bağçasaray Kasabası'nda doğdu. Doğum tarihi bilinmemektedir. İlk eğitimini amcası Hüseyin Efendi'den alan şair İstanbul'a geldi. Damat İbrahim Paşa'ya kaside takdim ederek ona intisap etti. Ardından Mehmed Paşa'nın defterdarlığına tayin oldu. Daha sonra Tersane kâtipliği yaptı. Mısır'a giden Kesriyeli Ahmed Paşa'nın maiyetinde bulunduktan sonra tekrar Tersane kâtipliği görevine geri döndü. 1752 yılında vefat etti. Hikemî ve garâmî tarzda eserler veren şairin yapıtlarında vezin hatası çok az olmakla beraber akıcı bir dile sahiptir. Şairin *Divan*⁵⁶ ve *Sefâretnâme-i İran* isimli iki eseri vardır (Elmas, 1997).

Râmî (?/1639-40): Râmî Çelebi'nin hayatı hakkındaki bilgiler oldukça sınırlıdır. Abdurrahman Râmî Çelebi'nin doğum tarihi bilinmemektedir. Babası Rumeli Kazaskeri Molla Sünbül Ali Efendi'dir. Medrese eğitimi görmüş ve mülazımlıktan sonra müderris olmuştur. Çeşitli zorluklarla mücadele ederek "erbaîn" derecesine ulaşmış ve oradan da ayrılmak zorunda kalmıştır. Arapça ve Farsçayı iyi derecede bilen şairin memleketi bilinmemektedir. Fakat Divan'ında Şam ile ilgili sıkıntılardan bahseder. 1639-40 yılında İstanbul'da vefat eden Râmî, rind meşrep bir edaya sahiptir. Tek eseri *Divan*'dır (Kavukçu, 2000). Eser üzerinde Erdal Hamami⁵⁷, Sadık Erdağı⁵⁸ ve Fatma Zehra Kavukçu'nun çalışmaları mevcuttur.

Rasim (1688/1756): Babası Molla Aşkî mahallesi imamı Yûsuf Efendi'dir. Kardeşleri Süleyman Raci şair, Vâsık İbrahim Efendi hem şair hem imamdır. Rasim'in Mehmed Reşit ve Mehmed Emin adında iki oğlu vardır. Tahsili hakkında pek bilgiye

⁵⁴ Mustafa Erdoğan, *Bursalı Rahmî ve Dîvânı*, İstanbul: Dergah Yayınları, 2011; Turan Boranoğlu, *Bursalı Rahmî Çelebi'nin Divanı'nın Tahlili*, Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi, 1997.

⁵⁵ Sevim Birinci, *Şâh u Gedâ Mesnevileri ve Bursalı Rahmî'nin Şâh u Gedâ'sı*, Elazığ: Manas Yayınları, 2007.

⁵⁶ Sevgi Elmas, *Rahmî (Kırımlı, Mustafa) Hayatı, Edebî Şahsiyeti, Eserleri ve Dîvânı'nın Tenkidli Metni*, Yüksek Lisans Tezi, Trakya Üniversitesi, 1997.

⁵⁷ Erdal Hamami, *Râmî Dîvânı*, Ankara: KB Yayınları, 2001.

⁵⁸ Sadık Erdağı, *Râmî Abdurrahman Divanı*, Doktora Tezi, İnönü Üniversitesi, 1988.

rastlanmamıştır. Arapça ve Farsçayı iyi bilen şair Mirahor Camii imamı Yedikuleli Seyyid Abdullah Efendi'den “aklâm-ı sitte” yi tahsil etmiş ve 18 yaşında hocasından icazet almıştır. 1717'de açılan Galata Sarayı'na Sadrazam Şehid Ali Paşa tarafından meşk hocası olarak tayin edildi. 18 yıl görevini yaptı. Birçok talebe yetiştiren şair Saray-ı Cedîd memuriyetine getirildi ve baş kâtip oldu. 1756 yılında vefat eden şairin tek eseri *Divan*'dır (Kutlu, 1997).

Râşid (1670?/1735): İstanbul'da doğan şairin doğum tarihi kesin olarak bilinmemektedir. Babası II. Mustafa döneminde Bursa'da kadılık yapmış olan Malatyalı Mustafa Efendi'dir. Medrese eğitimi alan şair 1692-93 yılında mülazım oldu. 1704 yılında Hacı İlyas Medresesi'ne tayin oldu. Çeşitli medreselerde görev yapan Râşid'e 1714 yılında Sadrazam Ali Paşa tarafından “vakanüvislik” görevi verildi. Başarısı nedeniyle “sahn-ı seman” dan birine tayin edildi. Çeşitli seferlerde bulunan Râşid, vakanüvisliğin yanı sıra medreselerde de görev yaptı. Kassâmlığın yanında 1723'te Süleymaniye müderrisliği ve Harameyn müfettişliği görevleri verildi. Aynı yıl Halep kadılığına atandı. İran elçiliği, beraberinde İstanbul kadılığı görevlerine de getirilen şair Patrona Halil İsyanı ile zor yıllar geçirse de 1734 yılında Anadolu kazaskerliğine atandı. 1735 yılında vefat etti. Hikemî tarzda şiirler yazan Râşid şiirlerinde atasözleri ve deyimlere çok fazla yer vermeyerek darbimesel niteliği bulunan hikemî ifadeleri sıkça kullanmıştır. *Sıhhat-âbâd, Münşeât, Fetihnâmeler, Tarih (Vekâyinâme), Divan*⁵⁹, *Vakfiyeler* isimli eserleri vardır (Günay, 2001).

Reşid (?/1743-44): Asıl adı Hasan'dır. Bazı kaynaklarda Rüşdî-zâde adıyla da anılmaktadır. Doğum tarihi ile ilgili bir bilgiye rastlanmamaktadır. Kaynaklarda Mostarlı olduğu bilgisi mevcuttur. Babası Sahhaf Ahmed Rüşdî Efendi'dir. Babası müderris olduğu için medrese tahsili görmüştür. İlmiye sınıfına mensuptur. İyi bir eğitim alan şair kadılık da yapmıştır. Kesin olmamakla birlikte 1743-44 yılında vefat ettiği bilinmektedir. İrfan sahibi olan Reşid Efendi tatlı dilli ve nüktedan bir kişiliğe sahiptir. *Divan-ı Lugaz* bilinen tek eseridir (Ertürkoğlu, 2014).

Revânî (1475?/1524): Edirne'de doğan şairin asıl adı İlyas Şüca'dır. “Revânî” mahlasını tercih etmesinin nedeni kaynaklara göre Tunca Irmağı kıyısında yaşaması ve nehrin akışından dolayıdır. II. Bayezid zamanında İstanbul'a gelen şair seçkin bir yer

⁵⁹ Fatih Günay, *Râşid (Vakanüvis) Hayatı, Edebî Kişiliği, Divanının Tenkidli Metni ve İncelemesi*, Doktora Tezi, Trakya Üniversitesi, 2001.

kazandı. Devlet tarafından “Sürre Emini” olarak görevlendirildi. Mesleği ile ilgili şikayetler yüzünden ulûfesi kesildi. Yolsuzluk iddiası sonucu şairin gözleri hastalandı. Trabzon valisi Şehzade Selim’in yanına gidip ona intisap etti. Bir dönem şehzadenin gözünden düştüyse de eski itibarını kazandı. Yavuz Sultan Selim’in saltanatı döneminde Ayasofya ve Kaplıca vakıflarında mütevelli idi. Kanuni zamanında maddi sıkıntı çekmeden yaşadı ve Kırkçeşme mahallesinde defnedildi. İşret ve eğlenceye düşkün olan şairin *Divan*⁶⁰ ve *İşret-nâme*⁶¹ adında bir mesnevisi vardır. *Hamse-i Rûmî* diye bahsedilen beş mesnevisi bulunduğu söyleniyorsa da ele geçmemiştir.

Rızâyî (1518-19/1577): Asıl adı Abdülkerim olan şair aslen Bursalıdır. Babası Dimetoka’da kadı olan Bursalı Kassâbzâde Ali Çelebi’dir. Kassâbzâde lakabıyla da anılan şair bilgi ve zekasıyla dikkat çekti. Bursa ve İstanbul’da dönemin ünlü isimlerinden eğitim alan şair Çivizâde’den mülazım oldu. Çeşitli yerlerde müderrislik yaptı. 1577-78 yılında Kudüs kadılığına atandı. Göreve giderken yolda yakalandığı şirpençe hastalığı nedeniyle 1578’de vefat etti. Muamma ustası olduğu bilinen şairin dîvânı olduğu söylene de henüz ele geçmemiştir (Atik Gürbüz, 2013).

Sâbit (1650?/1712): Bosna’nın Uziçe kasabasında dünyaya gelen şairin asıl ismi Alaeddin olup doğum tarihi kesin olarak bilinmemektedir. Sâbit ilk eğitimini Müftü Halil Efendi’den aldı ve eğitimini daha iyi bir seviyeye taşımak için İstanbul’a geldi. Şiire karşı küçük yaşlarda kabiliyet gösteren şairin gelişmesi ve yetişmesi bundan sonra başlar. Yazdığı kasidelerle Kapudan-ı Derya Seydizâde Mehmet Paşa’ya intisap eder. Kısa zamanda onun sempatisini kazanır ve dairesinde imam olur. Burada geniş bir çevre ve devrin büyükleriyle tanışma imkanı bulan şair 1678’de Şeyhülislam Çatalcalı Ali Efendi’den Paşa’nın ricasıyla mülazım olur. Sonrasında müderrisliğe yükselmiş daha sonra da kadılığı tercih etmiştir. Çeşitli zorluklarla karşılaşan Sâbit, ailesinin bazı fertlerini de aynı dönemde kaybetti. 1705’te Hekimbaşızâde Yahya Efendi yerine Konya’ya molla olarak tayin edilir. 5 Eylül 1712’de dizanteri (maraz-ı zahire) hastalığı nedeniyle vefat eder. Mezarı İstanbul Maltepe’dedir. Kendine has bir üslubu olan, kıvrak ifadeleri seven şairin *Divan*, *Zafernâme*⁶², *Edhem ü Hüma*⁶³, *Derenâme*⁶⁴,

⁶⁰ Kültür ve Turizm Bakanlığı, “Revânî Dîvânı”, Erişim Tarihi: 24 Mart 2019, <http://ekitap.kulturturizm.gov.tr/TR-196374/revani-divani.html>

⁶¹ Rıdvan Canım, *Sâkinâmeler ve Edirneli Revânî’nin İşret-nâme’si*, Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi, 1987; Muhittin Çelik, *Revânî İşret-nâme*, Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi, 1989.

⁶² Turgut Karacan, *Zafernâme*, Sivas: Cumhuriyet Üniversitesi Yayınları, 1991.

⁶³ Turgut Kacacan, *Edhem ü Hüma*, Sivas: Cumhuriyet Üniversitesi Yayınları, 1991.

Berbernâme, Amrû'l-Leys, Hadis-i Erbâin Terceme ve Tefsiri isimli eserleri vardır (Karacan, 1991).

Sabrî (?/1645?): Edirne'de doğan şairin asıl adı Mehmed Şerif'tir. Babası şair ve kadı olan Ahmed İlmî Efendi'dir. Tahsil gören şair İstanbul'a gelerek müderrislik ve kadılık görevlerinde bulundu. IV. Murat'ın nedimidir. Ölüm tarihi ve şekli kesin değildir. Kaside alanında Nef'î'den sonra en kuvvetli şair kabul edilen Sabrî, mübalağada Nef'î'den ileri gitmiştir. Nef'î tarafından da övülüp takdir edilmiştir. Şairin *Divan*⁶⁵, *Münşeât* ve *Hüsn ü Dil* isimli eserleri vardır. *Hüsn ü Dil* isimli eseri henüz ele geçmemiştir (Şentürk – Kartal, 2004).

Sâlik (1717-18/1800'den sonra): İstanbullu olan şair, Kasımpaşalı Sâlik Efendi adıyla anılmaktadır. Sâlik Efendi, doğum tarihini kendi rubâisinde tarih düşmüştür. Ölüm tarihi ve yeri kesin olarak bilinmemekle birlikte, 85 yaşının üzerinde öldüğü tahmin edilmektedir. Çeşitli kaynaklarda dîvân kâtipliği yaptığı, iyi bir eğitim aldığı, ilim ve irfan sahibi olduğu belirtilmiş ve şiirlerinden övgüyle bahsedilmiştir. Kasımpaşalı Sâlik Efendi'nin bilinen tek eseri Devhatü'l-Eser adını verdiği *Dîvân*'ıdır (Kılıç, 2014). Eser üzerinde Müzahir Kılıç⁶⁶ çalışmıştır.

Selîkî (?/1563-68): Asıl adı Şaban'dır. Kelime anlamı “yaratılıştan gelen güzel söz söyleme ve yazma yeteneği” olan “Selîkî” mahlasını tercih etmiştir. Isparta'da doğan şairin doğum tarihi kesin olarak bilinmemektedir. İlmiye sınıfına mensup olan şair medrese eğitimi görmüş ve kadılık vazifesini sürdürmüştür. Kasaba kadılığı görevine atanan şair önce Tepedelen ardından da Kefe yakınlarında Mankûb kadılığı görevlerinde bulundu. Ölüm tarihi tam olarak bilinmeyen şairin kaynaklara göre *Divan*'ı vardır fakat henüz ele geçmemiştir. Kaynaklara göre hoş sohbet ve zarif bir kimsedir (Zülfe, 2006).

Şemsî (?/1580): 16. Yüzyılın başlarında doğduğu tahmin edilen şairin doğum tarihi kesin olarak bilinmemektedir. Bolu'da doğan şairin asıl adı Ahmed'dir. Şemsî, İsfendiyaroğulları soyundan Kızıl Ahmed Bey'in torunu ve Mirza Paşa'nın oğludur. Annesi ise Sultan II. Bayezid'in kızıdır. Çalışkanlığı, dürüstlüğü ve tatlı diliyle Kanuni Sultan Süleyman'ın himayesini kazanıp saraya girmiş, Enderun Hümayunundan

⁶⁴ Turgut Karacan, *Derenâme ya da Hâce Fesâd ve Söz Ebesi*, Sivas: Dilek Basımevi, 1990.

⁶⁵ Hasan Kasır, *Sabrî Mehmed Şerif Dîvânı* (İnceleme-Karşılaştırmalı Metin), Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi, 1990.

⁶⁶ Müzahir Kılıç, *Sâlik Efendi (Kasımpaşalı) Hayatı, Edebî Kişiliği, Dîvân'ının Tenkidli Metni ve İncelemesi*, Doktora Tezi, Atatürk Üniversitesi, 1998.

Avcıbaşılığına getirilmiştir. Aynı ilgiyi Yavuz Sultan Selim'den de görmüştür. Şemsi Paşa bir süre bölük ağalığı yaparak sipahiler ağalığına yükselmiş, 1551'de Şam ve 1555'te Anadolu ve sonrasında da Rumeli beylerbeyi olmuştur. II. Selim zamanında vezir ve musahipliğe yükselmiş, sultanın ilgisini görmüştür. 1580'de vefat eden şair klasik bir İstanbul şairidir. Mezarı Üsküdar'dadır (Akkaya, 1992). *Divan*⁶⁷, *Şehnâme-i Sultan Murad*, *İtikadnâme*, *Tercüme-i Şürût-ı Salât*, *Vikaye Şerhi*, *Cevâhirü'l-Kelimât*, *Tuhfe* isimli eserleri vardır.

Tâlib (?/1706): Asıl adı Tâlib Mehmed Efendi'dir. Babası imam olan Kürt Mustafa Efendi'dir. Çeşitli âlimlerden tahsil gördü. Hâbilzâde Ömer Efendi'den icâzet aldı. Ardından Hâbilzâde Medine'ye gidince mülazım oldu. 1694 yılında Arabiyye Medresesi'nde nâib-i emniyye oldu. 1699 yılında Molla Hüsrev Medresesi'nde müderris oldu. 1702 yılında ise Kütahya kadısı oldu. Anadolu Valisi Numan Paşa ile arası bozulan şair 1703'te görevinden azledildi. Daha sonra 1705'te fetva emini Mahmud Efendi sayesinde Erzurum Kadısı oldu. 1706 yılında vefat etti. Farsça şiirlerinde 'Âzim mahlasını kullanan şair Nabi ekolüne dahil edilmiştir. Tek eseri *Dîvân*'dır (Erdem, 1994). Eser ile ilgili Melike Erdem'in çalışması mevcuttur⁶⁸.

'Ulvî (?/1585): Asıl adı Mehmed Çelebi olan şair Terzi-zâde lakabıyla tanınmıştır. İstanbul'da doğan şairin kaynaklarda doğum tarihi hakkında bir bilgiye rastlanmamıştır. Celal Bey ve Turak Çelebi vasıtasıyla Şehzade Selim'e kasideler sundu ve onun takdirini kazandı. Kendisini yetiştirdi ve dönemin seçkin şairlerinden biri oldu. Turak Çelebi'nin katledilmesi üzerine yazdığı bir beyit sebebiyle Kanuni tarafından ölüm fermanı çıkarıldı. Bir müddet kaçan şair II. Selim'in tahta çıkmasıyla İstanbul'a geri döndü ve Molla Çelebi'ye mülazım oldu. Müderrisliği sırasında hastalanan Ulvî, 1585 yılında İstanbul'da vefat etti. *Dîvân*⁶⁹ ve *Manisa Şehrengizi* isimli eserleri vardır. Akıcı bir dile sahip olan şair, şiirine iham ve tevriye sanatlarıyla güç kazandırmıştır (Şahin, 2014; Açıkgöz, 2017).

Vehbî [Seyyid] (1674?/1736): İstanbul'da doğan şair Yenişehir-Fener kazasından İmamzâde Mehmed Efendi'nin kethüdası Hacı Ahmed adıyla bilinen birinin oğludur.

⁶⁷ Mehmet Akkaya, *Şemsi Paşa Divanı*, Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi, 1992.

⁶⁸ Melike Erdem, *Bursalı Tâlib ve Divanı (Tenkidli Metin ve İnceleme)*, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, 1994.

⁶⁹ İsmail Çetin, *Derzi-zâde Ulvî (Hayatı Edebî Şahsiyeti ve Divanının Tenkidli Metni)*, Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi, 1993.

18. yüzyılın önemli şairlerindedir. Doğum tarihi belli değildir fakat 1674 olduğu tahmin edilmektedir. Bir süre “Hüsamî” mahlasını kullandı. Mirzâ-zâde Ahmed Neylî ona “Vehbî” mahlasını uygun gördü. İyi bir eğitim gören şair dönemin ünlü âlimi Mirzâ-zâde Şeyh Mehmed Efendi’den ders aldı. Ayrıca Kazasker Abdülbâki Ârif Efendi’den hat dersi aldığı bilinmektedir. Mehtupçu, tezkereci, kassâmlık vb. görevlerde bulunarak 1699 yılında mülazım oldu. 1711 Moskova Seferi’nde genel kaside ve tarihler kaleme alarak III. Ahmet’in takdirini kazandı. Çeşitli medreselerde müderrislik yapan şair 1725’te Tebriz’in ikinci fethinde kadı oldu. Aksaray’da bulunan evinde bir süre hasta yatan şair 1736 yılında vefat etti. Eserleri: *Divân, Hadis-i Erbâin Tercümesi, Leylâ vü Mecnun, Sulhiyye, Takris, Sur-nâme* (Dikmen, 1991).

Veysî (1561/1628): Asıl adı Üveys b.Mehmed’dir. Aydın vilayetine bağlı Alaşehir kasabasında doğdu. İlk tahsilini memleketinde gördü ve ilim yoluna girdi. İstanbul’a gelerek devrin ünlü âlimlerinden Salih Molla Efendi’den mülazemet aldı. Tahsilini tamamladıktan sonra nâiplik mesleğine girdi. Şehnâmeçi Lokman ağzından yazdığı Farsça hicviye ile kendini göstermiştir. Mısır’a tayin olan şair terfi ederek Ferre kazasına daha sonra Reşid kadısı oldu. 1595-96’da divan kâtipliği yaptı. Çeşitli yerlerde emval müfettişliği yaptı. Görevlerinin birçoğunu Üsküp’te yaptı. 1628 yılında vefat eden şairin mezarı Üsküp’tedir. Eleştiriye eğilimli, toplumsal olaylara ilgisiz kalmayan ve eleştirmekten korkmayan bir şair olduğu, estetik bir dil kullanarak Nergîsî’ye model olduğu bilinmektedir. Eserleri: *Dürretü’t-tâc fî-sîreti sâhibi’l-mi’râc, Hâb-nâme⁷⁰, Münşe’ât, Fütûh-ı Mısır, Meraca’l-bahreyn fî-ecvibe ‘alâ-i’tirâzâti’l-Cevherî, Düstûru’l-amel fî-mübâhâti’l-ibâdât, Gurretü’l-’asr fî-tefsîri sûreti’l-’asr, Hediyetü’l-muhlisîn ve tezkiretü’l-muhbitîn, Dîvân⁷¹, Hicviyye.* (Toska, 1985).

Yahyâ [Şeyhülislâm] (1561/1644): Babası Ebussuud Efendi’den sonra Osmanlı şeyhülislamlarının en değerlilerinden sayılan Ankaralı Şeyhülislam Bayramzâde Zekeriyya Efendi’dir. Şair ilk eğitimini ailesinden almıştır. Dönemin ünlü âlimlerinden de eğitim gören şair çeşitli yerlerde müderrislik ve kadılık yaptı. Önce Anadolu kazaskerliği ardından üç kez Rumeli kazaskerliğine getirildi. Aynı şekilde üç kez de şeyhülislamlığa getirildi IV. Murâd’ın ilgisini kazanan Yahyâ Efendi, bu dönemde hayatının en rahat günlerini yaşadı ve Sultan İbrâhim devriyle birlikte uğradığı iftiralar

⁷⁰ Mustafa Altun, *Hâb-nâme-i Veysî*, İstanbul: MVT Yayınları, 2011.

⁷¹ Zehra Toska, *Veysî: Divanı, Hayatı, Eserleri ve Edebi Kişiliği, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, 1985; Fadıl Hoca, Veysî Divanı Tahlili, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, 2002.*

yüzünden hastalanarak 1644 yılında vefat etti. Şehir Türkçesini başarılı bir şekilde kullandı. Söz ve mana sıkıntılarına düşmeden dile hakim, rahat ve rindâne bir söyleyişe sahiptir (Macit – Ceylan – Yılmaz, 2013). *Dîvân*⁷², *Ferâ'iz Manzumesi Şerhi*, *Kasîde-i Bürde Tahmisi*, *Nigâristân Çevirisi*, *Fetavâ-yı Yahyâ*.

Yahyâ Bey [Taşlıcalı] (?/1582): Taşlıcalı (Dukaginzâde) Yahyâ Bey, 16. yüzyılın en büyük mesnevi sanatçılarından olup, divan ve hamse sahibidir. Arnavutların önemli bir kolu olan Dukaginoğulları sülalesindedir. Doğum tarihi bilinmemektedir. Delikanlılık çağındayken bir devşirme çocuğu olarak İstanbul'a getirilmiş, Acemi Oğlanlar Ocağı'nda tahsil gördü. İlim ve sanata olan hevesi ile Yeniçeri Ocağı'na geçmiş, buranın kâtibi Şihabüddin Bey'e intisap etmiş, burada birçok şair ve nâsire tanışmıştır. Daha sonra birçok sefere katılıp askerlik mesleğinde ilerleyerek Yayabaşılığa kadar yükseldi. Yavuz Sultan Selim'in Çaldıran ve Mısır seferlerine katıldığı bilinen şair Kanuni'nin de Viyana ve Alman seferlerine katıldı. Çeşitli mütevelliliklerde bulundu, Kanuni'nin itibarını kazandı. Kanuni tarafından öldürülen şehzade için mersiye yazan Yahyâ, bu şiiri yüzünden görevinden azledildi. Zivornik'e sürüldü ve orada vefat etti (Çınar, 2014). Eserleri: *Divan*⁷³, *Hamse (Şâh u Gedâ*⁷⁴, *Gencîne-i Râz*⁷⁵, *Yûsuf u Zelîha*⁷⁶, *Kitâb u Usûl*, *Gülşen-i Envâr*), *Şehrengîz-i Edirne*, *Şehrengîz-i İstanbul*.

Zîver (?/1760-61): 18. yüzyıl şairlerindedir. Doğum tarihi bilinmeyen şairin asıl adı Ahmed Zîver Efendi'dir. Hakkında fazla bilgiye rastlanmamaktadır. Melâmîlerden olduğu bilinmektedir. Arapça ve Farsçayı iyi bilen şairin tek eseri *Divan*'dır (Sandal, 2001). Eser üzerinde Kerim Sandal⁷⁷ çalışmıştır.

⁷² Rekin Ertem, *Yahyâ Dîvânı*, Ankara: Akçağ Yayınları, 1995; Hasan Kavruk, *Şeyhülislam Yahyâ Dîvânı*, Ankara: MEB Yayınları, 2001.

⁷³ Mehmet Çavuşoğlu, *Yahya Bey, Divan*, İstanbul: Edebiyat Fakültesi Yayınları, 1977.

⁷⁴ Pınar Aydemir, *Taşlıcalı Yahya'nın Şâh u Gedâ'sı*, Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, 1993.

⁷⁵ Ramazan Sarıçiçek, *Gencîne-i Râz*, Ankara: Gece Kitaplığı, 2014.

⁷⁶ Mehmet Çavuşoğlu, *Yahya Bey, Yûsuf u Zelîha*, İstanbul: Edebiyat Fakültesi Yayınları, 1979.

⁷⁷ Kerim Sandal, *Zîver, Dîvân*, Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, 2001.

1.6. Mecmuanın (44b-88a) MESTAP'a Göre Muhteva Tablosu

TABLO 3: Mecmuanın (44b-88a) MESTAP'a Göre Muhteva Tablosu

Yer Nr.: İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi, Cem'iyetü'ş-Şi'r, No: 105.							
Yp. Nr.	Mahlas	Matla' beyti / bendi	Makta' beyti / bendi	Nazım şekli / birimi	Nazım türü	Vezin	Açıklamalar
44a	Lā-Edrī	Gördüm kapuya çıkmış o kul oğlu āfeti Şandum felek kapuya getürdi kıyāmeti		Matla		..-/..-/..-/..-	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
44a	Haşmet	Pertev-endāz olıcağ gur-re-i şeh-r-i Ramazān Yağdı kandil-i dili şu'le-i şem-i Ğufrān	Menba' uş-şıdk-ı vefā menbi' -i enhār-ı 'atā Kilki mizāb-ı sehā hoşkası havz-ı ihsān	Kaside/23	Ramazani-ye	.../.../.../...-	Ramazāniye-i Haşmet Efendi
44b	Lā-Edrī	Efendi himmetün olursa manşib-ı 'aşka Bezimde pāye ile i' tibār kābildür		Müfred		..-/..-/..-/..-	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
44b	Lā-Edrī	Dime kim virdi bu cān-bahş-ı şadāyı nāya Mazhar olmuş nefes-i hazret-i Mevlānāya		Matla		.../.../.../...-	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
44b	Lā-Edrī	İtdirür hānde bu bezmün mey-i gülfām[1] baña Gösterür rüy-ı şafā āyine-i cāmı baña	Olmaz olmaz diyerek mīve-i gülzār-ı vişāl Dilberān eyledi 'ādet tama' -ı hāmı baña	Nazm/2		.../.../.../...-	Rubā' i başlığı ile kayıtlıdır.
44b	Lā-Edrī	Kaşdına meşveret üzre dil-i miñnet-cünüñ Baş başa verdüğü budur ol iki ebrünüñ		Matla		..-/..-/..-/..-	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
44b	Lā-Edrī	Baña şemşir-i ğamzenden emīn ol diyü 'ahd İtdün Kılıç koyduñ meyāna tığ-ı ebrüya yemīn itdün		Müfred		.../.../.../...-	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
45a	Lā-Edrī	Üftādenüm ey serv-i revānum diye düşdüm Düşmez bu söz ğaflet ile diye düşdüm		Matla		..-/..-/..-/...-	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
45a	Rāğıb Paşa	Ne 'aceb sür' at ile geldi bu yıl Māh-ı Şiyām Çekdi bir bāş gelüp belde-i Bağdād'a licām	Rūzı Nevruz u şebi şubh u şabāhı ola 'id Tā te'ākub ide 'ālemde şühür-ı a'vām	Kaside/37	Ramazani-ye	.../.../.../...-	Ramazāniye-i Rāğıb Paşa
45b	Lā-Edrī	Dildāre söyle şu gibi her yaña akmason Gözyaşı gibi 'aşıkı gözden bırakmasun		Matla		..-/..-/..-/..-	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
46a	Lā-Edrī	Āteş-i 'aşkuñ bana germiyyeti oldı mizāc Haste-i derd ü firākum eyle vaşluñla 'ilāc		Matla		..-/.../.../...-	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
46a	Lā-Edrī	Zümre-i ihyāya boş varmak degildür 'ādeti Cām-ı meyden görme der aybı [vü] erkānı kadeh	Pir-i meyhāneyle mey-horuñ düşüp ayağına Koymaya her dem günāha bir müselmān kadeh	Kıta/2		.../.../.../...-	Rubā' i başlığı ile kayıtlıdır.
46a	Rāğıb Paşa	Bezm ehline sāki bugün āmāde mi geldün Ya mey-i kadeh bāde hemān sāde mi geldün	Eyyām-ı şebāb oldı telef bilmedüm aşla Rāğıb bu fenā mülküne rü'yāda mı geldün	Gazel/3		..-/..-/..-/...-	Diger Rāğıb Paşa
46a	Lā-Edrī	Sāki cevāb alunmazdı mefhüm açılmadan Büs-ı lebünde eylemedün gerçi az bah[i]s		Müfred		..-/..-/..-/..-	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.

Yer Nr.: İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi, Cem'iyetü's-Şi'r, No: 105.							
46b	Lā-Edrī	Mestāne bākışlarla güzel 'aqlımı aldı Ol gözleri āhū beni ferdālara şaldı		Matla		--./--./--./--	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
46b	Haşmet	Gurre-i şehri-şiyām etdi yine 'arz-ı cemāl Rüzdārınun ider kaddini hem şekl-i hilāl	Es' adü 'l-mille nesāk-bend-i umürü'd-devle Şāhibü's-şavle mühim-sāz-ı pesendide-fi'āl	Kaside/21	Ramazani-ye	.../.../.../...-	Ramazāniye-i Haşmet Efendi
47a	Necātī	Gerek ağla gerekse [gül] cihān fāriğdür ey bülbül Kimüne nār olur gülşen kimine gülistān-āteş		Gazel/1		.../.../.../...-	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
47a	Nābī 'Ābdī	Bir dilbere dil vir ki belādūr dimesünler Bir bādeyi nūş it ki hatādūr dimesünler	'Abdī gibi āşüfte-i hūbān-ı cihān ol Nābī şaḡa tā ehl-i riyyādūr dimesünler	Gazel/5		--./--./--./--	Ġazel
47a	Lā-Edrī	Zihī mecmū' a-i dil kim anuñ evrākı ser-tā-pā Bilin yanında evrāk-ı zeheb dinilse lāyıkdur	Bu bir meyḡānedür kim keyf-i şahbāsın bilür 'āşık Ne bilsün anı zāhid kim o bir 'aql ile ayıkdur	Kıta/2		.../.../.../...-	Kıt' a
47b	Lā-Edrī	Atmağā başladı ḡallac-ı felek yine beni Koca dünyā idünür kendüye kışlık kapuma		Müfred		.../.../.../...-	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
47b	Haşmet	Cilvegāh-ı dil iken maḡkeme-i şehri-ḡaleb Da' vī-i 'aşkıımı işbāt-u ḡulūş itdüm heb ḡālīme rahm idüp ey nādīre güyā-yı edeb Tesliyet eyler iken Haşmet-i zārī her şeb Şimdi ḡurbānuñ olam söyle baḡa n'oldu sebeb Āşinā-yı ezeliye bu tecāhül bu ḡazab	Da' vī-i şıdık ederek olmuş iken cānānum Beni maḡsūd-ı felek görmüş iken aḡrānum Niçün āteşlere yaḡduñ bu dil-i vīrānum Cürm ü noḡsānımı bende bileyüm şulḡānum Şimdi ḡurbānuñ olam söyle baḡa n'oldu sebeb Āşinā-yı ezeliye bu tecāhül bu ḡazab	Tesdis/5		.../.../.../...-	Tesdis-i Haşmet Efendi
48a	Lā-Edrī	Bir kebüter olsa yāre nāme göndersem didüm Murğ-ı dil ten āşiyānından didi göndersün beni		Müfred		.../.../.../...-	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
48a	(Bursalı) Raḡmī	Elüñden ne gelür ey dil ḡayāl-i yār ile eglen Cüdā düşdüñ çü yārüñden fiḡān u zār-ile eglen	Nice bir yanasun Raḡmī ḡayāl-i yār ile eglen Yürü şimden girü dün gün ḡam-ı dildār ile eglen	Gazel/5		.../.../.../...-	Ġazel-i Raḡmī
48a	Lā-Edrī	İztırār-ı ḡama düşmedüñ ise İhtiyārī sefer itmek yegdür	Dostı düşmen ile görmekden ise Yıkılup bir yaḡa gitmek yegdür	Kıta/2		.../.../.../...-	Kıt' a
48a	(Bursalı) Raḡmī	Raḡībe oldu müyesser ilāhī zehr olsun 'İtāb-ı telḡ-i lebūñ gibi bir şarāb-ı lezīz	Nazardan itse işābet iderdü pīr-i muḡān ḡadeḡ du'āsını yazup sākīye ta'vīz	Kıta/2		.../.../.../...-	Rubā' ī başlığı ile kayıtlıdır.
48b	Lā-Edrī	Nezāketle uyurken büse almak zarāfetdür Eger bayrāma ḡalursa ne minnet eski 'ādetdür		Matla		.../.../.../...-	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
48b	Sālik	Mevḡūf-ı āteşi ter iken zemherir-i dey Gelmez ḡayāle bāde gibi neş'edār şey Luḡf eylemez mey pīr-i muḡān ḡuceste-pey Renc-i ḡumār neşve-i düşına tā-be-key ḡumlar şikeste cām tehī yoḡ vücūd-ı mey İtdüñ esīr-i ḡahve bizi hey zamāne hey	Der beste<<dür>> çünkü maştaba-ı şuffe-i şafā ḡılımış yasāḡ şāḡne-i nā-geh-res-i ḡazā Dükkānce-i Raḡīkiye [kıl] baş-ı būriyā Afyon vü berş mevsimidür şimdi Sālikā ḡumlar şikeste cām tehī yoḡ vücūd-ı mey İtdüñ esīr-i ḡahve bizi hey zamāne hey	Tesdis/7		--./--./--./...-	Tesdis-i Sālik

		Yer Nr.: İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi, Cem'iyetü'ş-Şi'r, No: 105.					
49a	Ahmed Paşa	Ƙad kıyâmet ğamze âfet zülf fitne hať belâ Âh kim ben hüşniñüñ bunca belâsun bilmedüm		Gazel/1		-.--/-.--/-.--/-.--	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
49a	Lâ-Edrî	Ehl-i keyfîñ birine bir şehri Ramazân ayını gördün mi dimiş	O dağı fevrî cevâb etmiş ki Bizde yokdur anı görmiş dimiş	Kıta/2		..--/..--/..--	Ƙıtt'a
49a	Lâ-Edrî	Cihânda bir kişi bî-ġam degildür Meger şeytândur ol âdem [degildür]		Matla		..--/..--/..--	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
49a	Lâ-Edrî	Girüp dilberle ħammâma vişâli câ'iz olmuşken Elüme girmede ħalvet ne çâre ortalık kesret		Müfred		..--/..--/..--/..--	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
49a	Lâ-Edrî	‘Aşk-ı ‘âşık gizlenür mi olicağ ġammâz[lar] Tende miñnet cânda âh dilde âteş gözde nem		Müfred		-.--/-.--/-.--/-.--	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
49a	(Taşlıcalı) Yahyâ	Egler faķiri va' de-'i vařluñ ne ħâl ise Cândur umâr efendi ne denlü muħâl ise		Gazel/1		..--/..--/..--/..--	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
49a	Lâ-Edrî	Bilürin ħaddümi ħul olmağâ lâyiğ degülem İhtiyâr elde degül n'eyleyeyin sultânüm		Müfred		..--/..--/..--/..--	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
49b	Lâ-Edrî	Nâzîkdür içinde diyü gözde ħayâlün Ƙirpiklerümi yummağâ ħorħarun efendüm		Müfred		..--/..--/..--/..--	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
49b	Nev'î	Bu ‘aşk-ı mecâzun ġam-ı hicrânına la'net Dünyâda vü ‘uħbâdaki ħüsrânına la'net Erbâb-ı ġamuñ nâliş ü eġġânına la'net Dilberlerinüñ va' de-i iġsânına la'net Yok yerlere itdükleri peymânına la'net Ol ħâ'ifenüñ gerçege yalânına la'net Bu şan'atı icâd idenüñ cânına la'net Ecdâdına vü aşlına erkânına la'net	Yüz ħayf bizüm çekdüğümüz renc ü 'anâya Hep sa'y-i belîğ itdüğümüz gitdi hebâya Nev'î 'den irişün bu naşîhat zurefâya Dil virmeyesüz her şanem-i mâħ-liķâyâ Düş olmayasuz ġaflet-ile tiğ-ı belâyâ Âmin diyeler ħâzır olanlar bu du'âyâ Bu şan'atı icâd idenüñ cânına la'net Ecdâdına vü aşlına erkânına la'net	Tesdis/5		..--/..--/..--/..--	Tesdis-i Nev'î
49b	Nihânî	Ey göñül aldanma yârün 'ahdine peymânına Bî-vefâdur bî-vefânun 'ahdi ne peymâni ne		Gazel/1		-.--/-.--/-.--/-.--	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
50a	Necâti	Cihânda âdem olan bî-ġam [olmaz] Anuñçün bî-ġam olan âdem [olmaz]	Necâti tevbeñü bozmağ dilerler Çemende lâle gül epsem [olmaz]	Gazel/7		..--/..--/..--	Ėazel
50a	Lâ-Edrî	Bir kiřinüñ kim dili tatlu ola ey ħoř-nihâd Her kişi ħardař olur aña yâr-ı miħribân	Ger dil âzâr ola toğmiş ħardařı andan ħaçar Râħat olmaz dâ'imâ işi güci savaş-ı cân	Kıta/2		-.--/-.--/-.--/-.--	Ƙıtt'a
50b	Lâ-Edrî	Luťf u iġsân u mürüvvet cümle kâminden gelür Her mażarrat kim gelür 'âlemde câhilden gelür		Matla		-.--/-.--/-.--/-.--	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.

		Yer Nr.: İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi, Cem'iyetü's-Şi'r, No: 105.					
50b	Hüdâyî	Ey rûh-ı bâğ-ı letâfetde gül-i handânım Tutdı bülbül gibi dünyâ yüzini efgânım Az kaldı ki çıka burc-ı bedenden cânım Ey lebi derd-i dile hikmetle Loqmânım Şerbet-i vaşluğ-ıla eyle benüm dermânım Düşmesün boynıña hecrünle ölürsem kanım	Varayın 'aşkuñ-ile 'âleme sultân olayın Düşeyin tağlara Mecnûn gibi 'uryân olayın Sâyeveş mihrûñ ile hâk-ile yek-sân olayın Genc-i 'aşkuñla Hüdâyî gibi vîrân olayın Bâğ-ı hüsn içre şalın sen serv gibi ey cânım Şulasun yollaruñı dîde-i hûn-efşânım	Tesdis/5		...-/...-/...-/..-	Tesdis-i Hüdâyî
51a	Lâ-Edrî	Görenler çehre-i zerdüm dediler şağā n'olmuşdur Meger kim bir gül-i ra'nâ gamundan beñzi solmuşdur		Matla		...-/...-/...-/...-	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
51a	Ehlî	Vardı tayandı 'adem mülkine rāhum neyiki Kalmadı mülk-i vücūd içre penāhum neyiki Göklere çıkdı meded dūd-ı siyāhum neyiki Merhāmetle nazar itmez baña şāhum neyiki Bağmaz evvelki gibi yüzüme şāhum neyiki Bilmezem ben de nedür cürm ü günāhum neyiki	Ehliya nola gam-ı hecrle nālān olsam Ağlasam hasret-ile derd-ile giryān olsam Nār-ı 'aşk-ıla yaqub sînemi sūzān olsam Tāñ mı ger hecr-i leb-i cân-ile bî-cān olsam Bağmaz evvelki gibi yüzüme şāhum neyiki Bilmezem ben de nedir cürm ü günāhum neyiki	Tesdis/5		...-/...-/...-/..-	Tesdis-i Ehlî
51b	Lâ-Edrî	Bir mülāyim dilbere 'âlemde kıymet var mıdır Hâk-i pâyına yüz urmağ deñlü 'izzet var mıdır		Matla		...-/...-/...-/..-	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
51b	Selikî	Za' f-ı 'aşk-ı yār-ıla kalmadı tende kudretüm Bār-ı miñnet çekmeden iki büküldi kāmētüm Yār bî-pervā durur derd anı bilmez hāletüm Gerçi yoğdur bir nefes kat' ā mecāl ü tākātüm Söylemek kaçd itdüg[üm]ce yāra derd-i hasretüm Ağlamak tutar beni güftāra kalmaz kudretüm	Hālümü bilmez benüm pes neylesün baña hābîb Bilmeyünce hastenüñ derdin 'ilac itmez tabîb Yoğ-ımiş dermān derd-ımiş baña naşîb Nice 'arz idem aña hālüm Selikî ben garîb Söylemek kaçd itdüg[üm]ce yāre derd-i hasretüm Ağlamak tutar beni güftāra kalmaz kudretüm	Tesdis/5		...-/...-/...-/..-	Tesdis-i Selikî
52a	İshāk	Cānını terk itmeyen cānāna olmaz āşinā Yanmayınca şem' [i]le pervāne olmaz āşinā		Gazel/1		...-/...-/...-/..-	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
52a	Şıdkî	Aldı dil mülki serāyın bir şeh-i 'ālî-cenāb Bezm-i gamda kaldı sînemden kadüm çeng ü rebāb Meyl idüp ağıyāra eyler bendesinden ictināb Āsitān-ı devletinde olmadı hiç feth-i bāb Yār serkeş sine āteş şîşe-i dîdem pür-āb Kalb haste ser şikeste hāliyā hālîm harāb	Olalı ol meh-cebine biz de istignā mağar Şıdkî -i dil-haste hecr ile neler çekdi neler Ağlayup ahvāline anuñ dü 'âlem ser-te-ser Cān u dil bu matla'-ı dil-süz-ı ezber vird ider Yār serkeş sine āteş şîşe-i dîdem pür-āb Kalb haste ser şikeste hāliyā hālîm harāb	Tesdis/5		...-/...-/...-/..-	Tesdis-i Şıdkî
53b	Şābit	Şağın hediyye-i 'ūd eylemeñ edeble taleb Zamāne hācılarında ne 'ūd var ne edeb		Beyit		...-/...-/...-/..-	Beyit

		Yer Nr.: İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi, Cem'iyetü's-Şi'r, No: 105.					
53b	Lā-Edrī	Rüz u şeb bülbül-i nālân iden sensin beni Mest-i hüsnün ile hayrân iden sensin beni	‘Âşık-ı bî-çāreye hiç yogımiş rahmün seniñ Gıce gündüz ağladuñ gıryân iden sensin beni	Nazm/2		-.--/-.--/-.--/-.--	‘Kıı’ a başlığı ile kayıtlıdır.
54a	Lā-Edrī	Kapandı hāne-i bahtum ilāhī <<sen>> feth-i bāb eyle Du‘āsın ben gedā-yı nā-tüvānuñ müstecāb eyle		Matla		..--/..--/..--/..--	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
54a	‘Ahdī	Ėam kādüm Ėam kıldı mānend-i hilāl Tutdı dil āyinesin jeng ü melāl La‘l olup dil gıtdı çeşmümden mecāl Kılmadan dār-ı fenādan irtihāl Yā Müyessir ente yessirnā vişāl	Sāye şaldı Ėayra ol serv-i bülend Tiğ-ı Ėayret kıldı bağrum yāre çend Nüş-ı zehr idi işüm ol la‘l-i känd Rüz u şeb ider bu ‘Ahdī müstemend Yā Müyessir ente yessirnā vişāl	Tahmis/5		-.--/-.--/-.--	Tahmīs-i ‘Ahdī
54b	‘Ulvī	Günāhum bildüm efendim n’ola şefkat recā senden Benüm devletlü sultānum Ėatā benden ‘atā senden		Nazm/1		..--/..--/..--/..--	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
54b	Ėaşmet	Ey sehī-serv-i kerem bāğ-ı cihān turduqça tur Sāye-bağş-ı devlet ol bu Ėākdān turduqça tur Nağl-i vālā sidre-i kudret-nişān turduqça tur Gülbün-i gülzār-ı şevketün hemān turduqça tur Gülşen-i pür-zib-i kevn ü mekān turduqça tur	Pādişāhum vālidin ağırdı refārın seniñ Rüh-ı Sultān AĖmed ‘i şād etdi etvāruñ seniñ Rüşen etdi ‘ālemi envār-ı didārın seniñ Oldu mengüş-ı itā‘at dürr-i güftārın seniñ Ėaşre dek divānına Ėacet-verān turduqça tur	Tahmis/6		-.--/-.--/-.--/-.--	Ėazel-i Rāzī Tahmīs-i Ėaşmet Sultān AĞmed Efendimize İnşā Olunmuşdur
55a	Lā-Edrī	Cihānda vaşl-ı yār ile şādān olmadum Ėıtdüm Dilā ‘ömrüm Ėam ile geçdi Ėandān olmadum Ėıtdüm		Matla		..--/..--/..--/..--	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
55a	Kemāl Paşazāde	Ėalās olmağ dilersen Ėamdan ey dil mübtelā ol gel Olup derviş mülk-i ‘aşka ya‘nī pādişāh ol gel Gel ey pır-i muğabbet ben Ėaribe pişvā ol gel Tariğ-i ‘aşkda ya‘nī baña sen reh-nümā ol gel Gelürsen mülk-i ‘aşka sen de zāhid bī-riyā ol gel Murādun devlet-ise řālib-i fakr u fenā ol gel Cihān sultānlığı istersen ey dil gel gedā ol gel	Cihānda pādişāh olmağ hemān bir kethüdālığdur Bu fānī dünyede bī-ğayd sultānlığ gedālığdur Bütün dünyāya sultāndur gedā dirlerse şādığdur Bu cānuñ çünki kārı ‘ākıbet tenden cüdālığdur Bu fānī dehrün elbetde şon u bī-beğālığdur Göñül derviş olalum gel gedālığ pādişāhlığdur Cihān sultānlığı istersen ey dil gel gedā ol gel	Müsebba/5		..--/..--/..--/..--	Mısra‘-ı Kemāl Paşazāde
55b	Fışnat	Seyr idüp ruğ[lar]ını gülşen-i cennet bilürüz Cilve-i kaddiñi āşüb-ı kıyāmet bilürüz		Müfred		..--/..--/..--/..--	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
55b	Fışnat	Seyr iden hüsnüñi elbette olur bende şaņa Mā‘il olsam n’ola ey Ėonca-yı ter ben de şaņa		Müfred		..--/..--/..--/..--	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
55b	Fışnat	Bāğ-ı kädine ‘ar‘ar ey serv-i Ėurāmānım ‘Âşık ruğuna güller ey Ėonce-i Ėandānım	‘Aşkuñ düşeli cāna oldum şaņa pervāne RaĖm it dil-i süzāna ey şem‘-i şebistānım	Nazm/2		..--/..--/..--/..--	Rubā‘-ı başlığı ile kayıtlıdır.

		Yer Nr.: İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi, Cem'iyetü's-Şi'r, No: 105.					
56a	Fıtnat	Figân u nâle-i 'uşşâk haft-ı yâredür Nevâ-yı bülbül-i şürîde nevbahârdadır		Müfred		.-./...-./.-./.-	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
56a	Haşmet	Bu kârhânede ne nakş u ne kumâşum var Ne zîb-i bâliş ü ne zînet-i firâşum var Dükân-ı dilde 'abeş kâle-i telâşum var Nedir bu dağdağa bir bürehne başum var Bu kârzâr-ı emelde 'aceb şavaşum var	Teneffüs etmedi Haşmet gönül bu 'âlemde Ne ibtisâm-ı ferağda ne vaqt-ı mâtemde Nüvişte rızk u ni' am-ı [[levh-i] mâ-tekaddemde Vusûl-ı mağlaba kudret yoğ-iken âdemde Bu kârzâr-ı emelde 'aceb şavaşum var	Tahmis/8		.-./...-./.-./.-	Tahmîs-i Haşmet Efendi
56b	Ṭâlib	Eli bağılu kûl ancak şanma dergâhuında ben şeydâ El el üstündedir 'arşa çıkınca ey melek-sîmâ		Matla		...-./...-./...-./...-.	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
56b	Fıtnat	Mihrûn görür kemâlde her gün zevâlini 'Âkil felekde câh ile mağrûr olur mı hiç		Müfred		--./-./-./-./-./-.	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
56b	Fıtnat	'Aks-i lebiñi câm-ı mey-i nâbda gördüm Bir gonce-i ne-şüküfteyi şan âbda gör[d]üm	Kâküllerün içre göricek 'arız-ı aluğ Güyâ ki gül ü sünbül-i sir-âbda gördüm	Nazm/2		--./-./-./-./-./-.	Rubâ'î başlığı ile kayıtlıdır.
56b	Fıtnat	Kim bakar nağl-ı güle kâmet-i dil-cû var iken Neyleyim sünbül ü şebbüyı o gîsü var iken	Rağbet eyler mi gönül şayd-ı ğazâl-ı mihre Halka-i berfde ol gözleri âhü var iken	Nazm/2		...-./...-./...-./...-.	Rubâ'î başlığı ile kayıtlıdır.
57a	Ṭâlib	Mîhr ü meh ola sîne-i eflâktan cüdâ Dâğ-ı ğam olmaya dil-i şad-çâkdan cüdâ		Matla		--./-./-./-./-./-.	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
57a	Fıtnat	Zîb-i şimâh cân u dil it bu naşîhati Eyle ğuşâde dîde-i pür h'âb u ğafleti Şarf itme ârzü-yı dile vaqt-i fırsatı Ey dil hevâya virme yeter nakd-i ğayreti Eyle hırîde kâle-i zîbâ-yı himmeti	Pâ-busuñ ile buldı nüh eflâk rif'ati Pest itse kâmetüñ n'ola Ṭübâ-yı cenneti Verd-i Behište virdi ruhuñ şerm ü hacleti Zülf-i 'abîr-i tıynetüñ şemm ü nükheti Virdi meşâm-ı 'âleme tıyb u tarâveti	Tahmis/21		--./-./-./-./-./-.	Tahmîs-i Nimet Şerif Fıtnat
57b	Fıtnat	Kanâ' at küşesin cây eyleyenler aĝniyâdandur Ġinâ kal<<i>>be mâlik olmağ elhağk kimiyâdandur		Müfred		...-./...-./...-./...-.	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
58a	Lâ-Edrî	Küy-ı fenâya şevkle püyân olup gider Güyâ gül-âb bu dehre peşimân olup gider		Matla		--./-./-./-./-./-.	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
58b	Ṭâlib	Yağ mihrûn-ile defter-i 'işyânımı yâ Rab Bağş eyle baña cürm-i firâvânımı yâ Rab		Matla		--./-./-./-./-./-.	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
58b	Fıtnat	Ey bâ' iş-i icâd-ı nizâm-ı dü serâ Düşmezse 'aceb mi hâke zilletle o kim Mağlûk seniñ nâmiña cümle eşyâ Ṭâbî' ola her kârda çün sâye saña		Rubâ'î		--./-./-./-./-./-.	Rubâ'î-i Fıtnat
59a	Lâ-Edrî	Nâzik-mizâc olan sürer oğlan-ıla şafâ Gevden tabî' at olana elbetde zen gerek		Müfred		--./-./-./-./-./-.	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.

		Yer Nr.: İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi, Cem'iyetü'ş-Şi'r, No: 105.					
59a	Haşmet	Zuhūr-ı hatt-ı 'anber-bārı gördük dīdeler rūšen Meh-i evvel-bahār-āşārı gördük dīdeler rūšen Keleflenmiş meh-i ruhsārı gördük dīdeler rūšen Haṭ-ı nevle ruḡ-ı dildārı gördük dīdeler rūšen Mişāl-i mihr-i zerrin-tārı gördük dīdeler rūšen	Ederseñ nām-ı pākinden tefahḡuş ey dil-i şeydā Semiyy-i Şāh-ı Kevneyn Behçet-efrüz-ı dil-i dünyā Maḡām-ı defterīye zātıdır revnāk veren hālā Bedīdā oldu sırr-ı fāl-i 'it el-ḡavs yā reyhā Bu mesnedde o himmetkārı gördük dīdeler rūšen	Tahmis/7		.../.../.../...	Tahmīs-i Haşmet Der-Vaşf-ı Defterdār Behçet Efendi
59b	Lā-Edrī	Maḡalsiz bezm-i hāş-ı 'işrete zāhid ḡadem başdı Yetiş ey baḡt bī-dārum beni kābūs-ı ḡam başdı		Matla		.../.../.../...	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
59b	Fıtnat	ḡam u endūh revān-ı şāf-ı ṭab'āna keder virmez Belī āyineye timşāl-i zışt aşla zarar virmez	Kabūl itmez tezellül şaf-ı ṭab'ān kes-ri ḡāṭırdan Şikest itseñde āb-ı rū-yı ḡıfz eyler güher virmez	Gazel/3		.../.../.../...	Fıtnat
59b	Āḡāh	Buḡl[i]le 'āleme ḡarb'ül-meşel olmak yegdür Maḡz-ı dā' vā ile şāhib-kerem olmakdan ise		Gazel/1		.../.../.../...	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
59b	Lā-Edrī	Beni dilber ki gözünden bıraktı Cefā bendin benüm boynuma ṭaktı		Matla		.../.../.../...	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
59b	Lā-Edrī	İflās-ı neşāt-ile ḡam-ı ḡaḡt-ı keremden Meyḡāneye rehn olmadık esbāb mı ḡaldı		Müfred		.../.../.../...	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
60a	Lā-Edrī	Mest olup itmiş girībānım küşāde tā be-nāf Vaḡtīdür ol māh ile isterseñ olmak sīne-şāf		Matla		.../.../.../...	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
60a	Fıtnat	Seḡāb-ı nevbahārı 'āleme gevher-nişār oldu İdüp 'arz-ı cemāl ezḡār cümle āşikār oldu Zamān-ı 'ayş-ı 'işret mevsim-i ḡeşt ü güzār oldı Neşimin dilberāne şimdi gül-i sāyedār oldu Efendim seyre çık 'ālem ser-ā-pā sebzēār oldu Açıldı lāleler güller yine faşl-ı bahār oldu	Yeter cevri itme 'uşşākā vefā eyyāmıdır şimdi Kenār-ı cüyda zevḡ u şafā eyyāmıdır şimdi Hemān al deste cām-ı dil-güşā eyyāmıdır şimdi Okı bu matla'ı gel Fıtnata eyyāmıdır şimdi Efendim seyre çık 'ālem ser-ā-pā sebzēār oldu Açıldı lāleler güller yine faşl-ı bahār oldu	Müseddes/5		.../.../.../...	Müseddes-i Fıtnat
60b	Misli	Bāḡbānā bülbüle ḡarşu ḡoparma ḡoncayı ḡopmasun bī-çāre Mislinün yazuḡdur yüregi		Matla		.../.../.../...	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
60b		Ey meh-i burc-ı evc-i istiḡnā Düşeli mihrūḡe dil-i şeydā Dökmüşüm şevḡin-ile ser-tā-pā Şimdi 'aşḡınla söyleyem farazā Söyler olsam dilimdesün cānā Nazar itsem gözümdesün cānā	Olalı āşinā cemālün-ile Yār olupdur ḡöñül melālün-ile Gerçi şād oldum vişālün-ile Lik her rüz u şeb ḡayālün-ile Söyler olsam dilimdesün cānā Nazar itsem gözümdesün cānā	Müseddes/5		.../.../.../...	Müseddes-i

		Yer Nr.: İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi, Cem'iyetü's-Şi'r, No: 105.					
61a	Lâ-Edrî	Dilâ bil kâdr-i pîr-i mey-fürûş[1] sen de inşâf it Bu deplü lütf ider miydi eger babamız olaydı		Müfred		.../.../.../...	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
61a	Fıtnat	Ğamze-i hunrîz şunmuş tîğ-ı ğamğam çeşmüñe Baqsalar lertzân olurlar Sâ'm ü Rüstem çeşmüñe İtmese 'arz-ı kemend ol zülfi-pür-ĥam çeşmüñe Olmasa ğamzeñ dem-â-dem yâr u hem-dem çeşmüñe Mülk-i fitne böyle olmazdı müselleme çeşmüñe	Mâ'il olmuş yâsemene seyr eyleyüp nâzik tenün Bağrı hündür ĥasret-i la'l-i lebinle ğoncanun Fıtnat şeydâ da olmuş bülbülü ol ğülşenün Yalınız Cevrî değil meftûn u âşüfte[n] [se]ñin Beste dünyâ zülfünge dil-ĥaste 'âlem çeşmüñe	Tahmis/5		.../.../.../...	Tahmîs-i Fıtnat Ğazel-i Cevrî
61b	Lâ-Edrî	Şarâb-ı nâb imiş yüzi şuyı 'âlemde dünyânun Anunçün revnâkı ğitdi Sîtanbul u Ğalâtânun		Müfred		.../.../.../...	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
61b	Nazîfî	Dilberâ bir derde olduĝ mübtelâ şimden ğirü Ölesin bulmayasın aña devâ şimden ğirü Baña ĥayf oldu ve yazuĝlar saña şimden ğirü Ğeldi ĥattun ğeçdi vaĝtün ur suya şimden ğirü	Kânı gelmezdüñ kaçardun bu Nazîfî yanına Beñzer iken 'arızın cânâ cinân bostânına Bitdi çünkim şaĝalun döñdiñ meñâf dükkânına Ğeldi ĥattun ğeçdi vaĝtün ur suya şimden ğirü	Murabba/5		.../.../.../...	Murabba' -ı Nazîfî
61b	Şâbit	Aĥvâli zifâfi ğice bir niĝeĝ ğözetmiş Bir tabya maĝaşdan döĝiyorlar iki tobla	Dimiş ki bu maźmün ile kızlar ĝelin iş vâr Kız küllesine şu ĝapusından yürüyüş var	Kıta/2		.../.../.../...	Kıta' a
62a	Lâ-Edrî	Yârdan ĝerçi temennâ-yı vişâl eylersün Kânî' ol seyr-i cemâle ötesin neylersün		Matla		.../.../.../...	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
62a	Şemsî	İtmedüm dildâr-ile bir merĥabâ dünyâda ben Çekdüĝüm zaĥmetleri itdüm hebâ dünyâda ben Tañ mı dîbâ yirine ĝiysem 'abâ dünyâda ben Bulmadum bir yâr-ı şadıĝ bu fenâ dünyâda ben	Her kaçan seyr eylesem bir dilber-i ra'nâ yüzün Anladı meyl itdüĝüm ĝösterdi istiĝnâ yüzün Şemsîyâ ĝün ĝibi ĝeşt itdüm bütün dünyâ yüzün Bulmadum ben bir yâr-ı şadıĝ bu fenâ dünyâda ben	Murabba/4		.../.../.../...	Murabba' -ı Şemsî
62a	Meşâmî	Cefâ-yı dehrün ol âf-tâb birin bilür birin bilmez Ğam u şaduĝ dil-i nâlân birin bilür birin bilmez	Hâbib-ile raĝîb aĥvâlini sorman Meşâmiden O bir dîvânedür yârân birin bilür birin bilmez	Ğazel/5		.../.../.../...	Ğazel-i Meşâmî
62b	Bâsîrî	Şol iki maĥmûr ĝözler çehre-i dildârdan İki nergîsdür açılmış küşe-i ĝülzârda		Ğazel/1		.../.../.../...	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
62b	Yümnî	Cennât-ı cihân ĝülşenün serv-i bülendi Boşandı başum cûlârının yağ-ıla bendi Ğöz ĝördi ĝönül sevdi vü ĝayet begendi Raĥm eyle baña ĝaşı ĝözi ĝüzel efendi	Ey kaçaruña ĝün yüzüne olalı 'aşıĝ Kul olsa revâ pâdişehâ ĝapuña lâyık Yümnî kuluña cevri ü cefâ eyleme yazık Raĥm eyle baña ĝaşı ĝözi ĝüzel efendi	Murabba/5		.../.../.../...	Murabba' -ı Yümnî
62b	Lâ-Edrî	Nice bir virmeye el vuşlat-ı cânân nice bir Nice bir yana firâĝ âteşine cân nice bir		Matla		.../.../.../...	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.

Yer Nr.: İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi, Cem'iyetü's-Şi'r, No: 105.							
62b	Lā-Edrī	Ġinā-yı hecr-ile ol dem 'ināyet yok mı hey zālīm Bu zulme ġāyet olmaz mı 'adālet yok mı hey zālīm		Matla		---/---/---/---	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
62b	(Bursalı) Raḥmī	Ķadem başsağ eger ġam-ḡāneme ey māye-i devlet Ķudūmunla olur miḡnet ser-ā-ser pāye-i devlet		Gazel/1		---/---/---/---	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
62b	Lā-Edrī	Ķūlzār-ı ruḡunda o şehūn ġül ġüle söyler Sūnbūl şacı bāğında anūn sūnbūle söyler		Matla		--./--./--./--	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
63a	Lā-Edrī	Dil virmiş-idūm bir yüzi ġül-ruḡları ala Şaldı beni şüret ile elden ele		Matla		--./--./--./--	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
63a	Nedīm	Ey şūḡ-ı kerem-piše dil-i zār seniḡdür Yok minnetiḡ ašlā Dil kān-ı ġüher anda ne kim var seniḡdür Pinḡān u hüveydā	Bir būse-i cān-baḡşına vir naḡd-i ḡayātı Ger kā'il olursa Senden yanadır söz yiḡe bāzār seniḡdür Bī-şübhe Nedīmā	Müstezat/5		--./--./--./-- --./--	Müstezāt-ı Nedīm
63a	Lā-Edrī	Bağ ḡadd-i yāre tāze fidān söylerüm saḡa Nevreste nāz-ı pīše-cevān söylerüm saḡa	Ḥaḡt-ı 'izāra muntazırım bende mü-be-mü Zār-ı derūni hep o zamān söylerüm saḡa	Gazel/5		--./--./--./--	Ķazel
63a	Lā-Edrī	Dime yok feyz-i isti'dād sende İdersin gerçi da'vā-yı maḡabbet	Bulutdan nem ḡapar ġāyet de terdür Ķiyāḡ-ı ḡuşk-ı şahrā-yı maḡabbet	Kıta/2		---/---/---	Rubā'î başlığı ile kayıtlıdır.
64b	Lā-Edrī	Felek dāmān-ı maḡşūdī ne deḡlü kötū eylerse Dırāz eyler dil ü cān ol ḡadar dest-i temennāyı		Müfred		---/---/---/---	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
64b	Ḥānif	Ey dil-şiken ḡurre-i ḡarrār seniḡdür Aldı seni sevdā Ķül mevsimidür sāḡa-i ġūlzār seniḡdür Ey bülbül-i şeydā	Bir nīm nigeḡ Ḥānif -i dil-ḡasteye kāfi Peyġüle-i ġamla Ey ġamze-i nermüm yine bīmār seniḡdür ile müdāvā	Müstezat/7		--./--./--./-- --./--	Müstzāt-ı Ḥānif Ma'ā Sā'ikī
64b	Lā-Edrī	Ḥuḡup dāmānını azürde itme ol siteḡkāri Elüḡ ey 'āşık-ı nālān berāy-ı ḡāḡır olsun çek	Kemān-ebru-yı dildāruḡ cefāsın bir kez 'ālemde Ne var ey zāhid-i nā-dān berāy-ı ḡāḡır olsun çek	Kıta/3		---/---/---/---	
65a	Lā-Edrī	'Ayyār-ı kīne-cū-ile seyrāna gitme ḡiç Fikr eyle n'oldı Yūsufa yābānā gitme ḡiç		Matla		--./--./--./--	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
65a	Şem'î	Bī-çāre oldı dīde hemān seyl-i māḡ-ı dey Yandı yaḡıldı sīne-i dilde mişāl-i ney Yokdur ġözünde zerre ḡadar zevḡ-i bezm-i mey Ey çerḡ ey bu cefā vü cevrler derūna hey Ḥumlar şikeste cām teḡi yok vüçüd-ı mey İtdüḡ esīr-i ḡahve bizi hey zamāne hey	Zāhid araya girdi riyyā vü nifāk-ıla Oldı yasağ meclisimüz ittifaḡ-ıla Şem'î terennüm itdi maḡām-ı 'ıraḡ-ıla Kāzım fiḡān u nālede bu iftirāk-ıla Ḥumlar şikeste cām teḡi yok vüçüd-ı mey İtdüḡ esīr-i ḡahve bizi hey zamāne hey	Tesdis/5		--./--./--./--	Tesdis-i Şem'î Ķazel-i Kāzım

Yer Nr.: İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi, Cem'iyetü's-Şi'r, No: 105.							
65b	‘Azmi	Rikābāsā eger pāyına yārūñ yüz sürem dirsen Yolunda irtikāb eyle aşılmāğı başılmāğı		Kıta/1		---/---/---/---	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
65b	Haşmet	Seyl-i hūn-ālūdu çeşm-i eşkbārum söylesün Sürh-i eşk-i gamı reng-i ‘izārum söylesün Künc-i fūrkatde ne rütbe dağdārum söylesün Yāre varsın peyk-i nālem āh u zārum söylesün Āb-ı çeşmim girye-i ihtiyārum söylesün	Nice leb-cünbān-ı nuṭk olsun dehānum Haşmetā Cümleyi lāl eyledi cevriyle ol şīrīn-edā Kim olur bilmem sūhānsāz-ı teşevvūḡ dāimā Bende yok kudret edāya şevki Nābiyā Hāme-i rengīn-şarīr-i bī-ḡarārum söylesün	Tahmis/5		---/---/---/---	Tahmīs-i Haşmet Efendi Gazel-i Nābī
66a	Lā-Edrī	Yapışmış dāmen-i tevfiḡe dil dest-i irādetle Felelden itmemiş bir kerre istimdād [...]		Beyit		---/---/---/---	Beyit
66a	Hāşimī	Pīrlık irdi mecālüm gıdı kudret ḡalmadı Za‘ fa yüz tutdı cismümde kuvvet ḡalmadı Dilde ‘ayş u ‘işrete meyl-i muḡabbet ḡalmadı Gitdi gülzār-ı vücūdumda ṡarāvet ḡalmadı Dilde şabr gözde ḡāb tende ṡāḡat ḡalmadı Bilmezem ḡālüm n’ola bir yerde rāḡat ḡalmadı	Jeng-i ḡamdan olalı mir ‘āt-ı ḡāṡır pūr-keder Zerrece zevḡ ü şafādan ḡalmadı dilde eşer Nāvek-i endūḡuna dehrūñ idüp sīne siper Hāşimī olduñ siper tīr-i ḡazāya ol ḡadar Dilde şabr gözde ḡāb tende ṡāḡat ḡalmadı Bilmezem ḡālüm n’ola bir yerde rāḡat ḡalmadı	Tesdis/5		---/---/---/---	Tesdis-i Hāşimī
66b	Haşmet	Ol nedür kim mültecā-yı ḡās u ‘ām ḡalḡa bāz etmekdedür bāb-ı merām	Kim bu remzī ḡalle olsa fūrce-yāb Haşmetā bī-şūphe olur fetḡ-i bāb	Mesnevi/10	Lugaz	---/---/---/---	Luḡaz
66b	Lā-Edrī	Ol nedür bir ḡūb-ı çehre-i sīm-ber Nūr-dīde şāf-dil u rūşen-ḡüher	Bu luḡaz sırrına vāḡıf olmayan Bī-hünerdür bī-hünerdür bī-hüner	Nazm/4	Lugaz	---/---/---/---	Cevabı kandil olan bir lugazdır.
66b	Lā-Edrī	Ol nedür kim yok durur cisminde cān Aḡzı yokdur yetmiş iki dili var	ḡarnı içi ṡobṡolu yılan çiyān Başını kesicek bil söyler hemān	Kıta/2	Lugaz	---/---/---/---	Cevabı kandil olan bir lugazdır.
66b	Āşık ‘Ömer	Ol ne āfetdür vücūdi ḡāliyā āḡfādatur Meskeni esfelde ammā menzil bālādatur	Erdurur ‘avret degüldür er degül ‘avret durur Bir şīfāt olmaz mu‘ayyen ‘alleme ‘/’- esmādatur	Nazm/3	Lugaz	---/---/---/---	Cevabı rahimdeki masum olan bir lugazdır.
67a	Haşmet	Pāy-i ḡamdi hem-ser-i maḡbūb ḡılmaḡa medār Oldı Haşmet bir dūr-i yektā-yı hurşid-iştiḡār		Matla	Muamma	---/---/---/---	Mu‘ammā-yı Muḡammed
67a	Haşmet	Ol nedür kim hey‘eti gerdūnvār Münderic zātında anuñ rüzḡār	Haşmetā bu nüktemiz fehm olunur Laḡn evlād-ı ‘Arabda bulunur	Mesnevi/7	Lugaz	---/---/---/---	Luḡaz
67a	Vehbī	Ol nedür kim āb u gülden ḡılḡati Mu‘teberdür ḡalḡ içinde şūreti	ḡoş-nefes şāḡib-edep rūşen-ḡüher Müstakīmü ‘/’-kāme vü bādi ‘/’-beşer	Mesnevi/3	Lugaz	---/---/---/---	Luḡaz
67a	Lā-Edrī	Ol nedür kim cümle [...] ḡūblar gibi līk āhen-i dil	Bu luḡaz keşfine kim itse niḡāḡ Aça baḡlu ḡapuların Allāḡ	Mesnevi/5	Lugaz	---/---/---/---	Luḡaz
67a	Lā-Edrī	Ol nedür kim görünür bir ḡoş ḡişār Ol ḡişārūñ bir yüce burcı var	Yaz olıcak giydirür eşlü eşine Her biri bir ḡal‘a yapar başına	Mesnevi/4	Lugaz	---/---/---/---	Luḡaz
67b	Haşmet	Pāy-i ferāḡ etmiş iken menzile düşüp Baḡlandı ḡaldı bir büt-i nev-resteyi ḡörüp		Matla	Muamma	---/---/---/---	Be-nām-ı ‘Ārif

Yer Nr.: İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi, Cem'iyetü's-Şi'r, No: 105.							
67b	Vehbî	Nedür [ol] şahs-ı 'acîbü'l-heykel Öksüz oğlan başı çıplak göti kel	Vehbiyâ fikre sezâdur bu şuhan Oğlan oyuncağı şanma anı sen	Mesnevi/9	Lugaz	.../.../..-	Cevabı hacı yatmaz olan bir lugazdır.
67b	Lâ-Edrî	Çü h'ânı ma'la' -ı seb' u'l-meşânî Cânı nâm-ı hod bî-harf-i şânî		Matla	Muamma	.../.../...-	Be-nâm-ı Aḥmed
67b	Vehbî	Ol nedür kim 'âşık-ı sebük-meşreb Tıfl-ı nevresleridür işi heb	Birinüñ vaşf-ı zâtıdur bu şuhan Oğlan oyuncağı şandun sen	Mesnevi/6	Lugaz	.../.../..-	Cevabu bıçak olan bir lugazdır.
67b	Vehbî	Görem Aydın dede dirler bir ışık Işık ammâ katı tatsuz bulaşık	Eyleyüp hükmi-berâtı icrâ Oldı her mescide kayyum güyâ	Mesnevi/3	Lugaz	.../.../..-	Cevabı mum olan bir lugazdır.
68a	Lâ-Edrî	Mu' allim luḫ idüp ta' limi tem kıl Ne kalursa bize gönder kerem kıl		Matla	Muamma	.../.../...-	Be-nâm-ı 'Alî
68a	Lâ-Edrî	Yârüm taş komışlar Aḫa bir dilberi dimişler		Matla		.../.../...-	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
68a	Lâ-Edrî	Bârekallah hoşâ laḫif-i luḫaz Sellemeullah zât-ı 	Eyleye nazımını nâ'il-i kâmi Nârî iden Ḥalîle vire selâm	Mesnevi/8	Lugaz	.../.../..-	Cevabı selam olan bir lugazdır.
68a	Lâ-Edrî	Dilâ ḫaccâca yetmez mi bu ni' met K' olur baḫş anlara esmâr-ı cennet		Matla	Muamma	.../.../...-	Be-nâm-ı Ḥalîl
68a	Vehbî Reşid	Nedür ol tîr kim rehsiz kemânı Kemândan çıkmadan urur nişânı	Beşer kullanur ol tîr-i kemânı Feleklerden de ḫis itdüm ben ânı	Mesnevi/9	Lugaz	.../.../...-	Cevabı kalem olan bir lugazdır.
68a	Lâ-Edrî	Ḥalk[i] memnûn ' iḫâya eylemek mümkün degil Vüs' at ile dest-i cüd olsa eger şahrâ gibi		Müfred	Muamma	.../.../...-	Be-nâm-ı Şalîḫ
68b	Lâ-Edrî	Hey dil şu giden gözleri mestâneyi gör geç Şeh-râh-ı melâḫatde o meyḫâneye gör geç		Matla		.../.../...-	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
68b	Vehbî	Nedür ol kim ma' nâ bî-şâf-siyer Ki odur nûr-ı siyâha maḫzar	Bu mu' ammâmı bilen olur ehil Var düşün saḫa bir gice mehîl	Mesnevi/18	Lugaz	.../.../..-	Cevabı mum olan bir lugazdır.
68b	Lâ-Edrî	Yoluñ üstüne şu gelmiş ayağında deñiz olmuş A şâhum bu muammâdan çıkan ad isminiz olmuş		Matla	Muamma	.../.../...-	Be-nâm-ı İbrâḫim
69a	Lâ-Edrî	Ey gönül eyle miyân-ı dilberi cây-ı amân Gevher-i kenzi alınca ḫümü kaldır rencden		Müfred	Muamma	.../.../...-	Ben-nâm-ı Muḫammed Emîn
69a	Reşid	Ol nedür kim ma' nevî maḫbûbdur Nâr ider ' âşıklara maḫcûbdur	Ehl-i himmet ' ârif[ün] pîrâyesi Naḫd-i bâzâr-ı kerem sermâyesi	Mesnevi/7	Lugaz	.../.../..-	Cevabı kerem olan bir lugazdır.
69a	Reşid	Ol ne lafz olmuş nüvişte dört harf Çâr ma' nî ile mümkün anı şarf	İki yüz kırık altı oldu cümlesi Gör ki müşkil oldu ammâ bilmesi	Mesnevi/7	Lugaz	.../.../..-	Cevabı kürk kürek gevrek olan bir lugazdır.
69a	Lâ-Edrî	Allâḫ için ey ḫüsn-i Ḥudâ dâd o penâḫ Meşşâtaya virme yüz ü besdür billah Âyineyi itme muḫarrem dâr-ı nigâḫ Ol çeşm-i kebûda sürme müjgân-ı siyâḫ		Rubâ'î		.../.../...-	Rubâ'î

Yer Nr.: İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi, Cem'iyetü's-Şi'r, No: 105.							
69a	Ṭālīb	Yā Rabb beni mazhār-ı ihsān eyle Feth-i der-i ümmidimi āsān eyle Zulmetkede-i ye'sde qaldım meded it Şem' i şeb-i kāmımı fūrūzān eyle		Rubā'î		--./---/---/-	Rubā'î
69a	Lā-Edrî	Ne şoĥbet-i yārāmı ne 'ayş u demi mey buldım Rāĥat da olur ĥātıra ancak ġamı buldım		Matla		--./---/---/---	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
69b	Lā-Edrî	Ne ref'târında ol yārūñ ne ġüftârındadır ĥikmet Nezâketle ġüşād-ı bend-i şalvârındadır ĥikmet		Matla		---/---/---/---	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
69b	Reşid	Ol nedür <<kim>> aĥ sâde geyer bir zarîf Ṭavrı pesendide vücûdı nahîf	Oldı Reşidâ bu luġaz bir ĥayāl Kılsa nazār ĥâl ider ehl-i kemāl	Mesnevi/7	Lugaz	---/---/---/-	Cevabı kıl kalem olan bir lugazdır.
69b	Reşid	Ol merdüm-rubâ şebbâz-ı mümtâz Aĥar bâl ü perin itdükçe pervâz	Yakîn eyler gehi 'uşşâka yârı Ola dâ'im muvâfiĥ rûzgârı	Mesnevi/7	Lugaz	---/---/---	Cevabı gemi olan bir lugazdır.
69b	Fıtnat Reşid	Ol nedür ki ikidir insānda Ücden artıĥ olmadı ĥayvānda	Bir iki üçden ziyâde olmadı Dördünü bir yerde kimse görmedi	Mesnevi/5	Lugaz	---/---/---/-	Cevabı nokta olan bir lugazdır.
70a	Ĥaşmet	Ruĥşat bulunur dâmen-i cânân ele girmez Cânân bulunur ġüşe-i imkân ele girmez		Gazel/1		--./---/---/---	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
70a	Reşid	Ol nedür kim tûb-ı bî-çevġandur Cân ile oynar gezer bî-cândur	Ya naşib olur gelür ya cevır ider Bî-vefâdur kanda olursa gider	Mesnevi/5	Lugaz	---/---/---/-	Cevabı Tali' a Nasip olan bir lugazdır.
70a	Reşid	Nedür ol kim ola maĥbûl-i 'âlem Aña ṭālīb cihānda cümle âdem	Nihân itmez bulursa merd ü dānâ İki yüzli vefâsızdur o zirâ	Mesnevi/7	Lugaz	---/---/---	Cevabı altın olan bir lugazdır.
70a	Reşid	Ol nedür 'âlemde bir kaşr-ı ġarîb Yerde vü gökde degül emr-i 'acîb	Ķâ'im [ü] şâbit degüldür dâ'imâ Ġâĥ bir kaç ġün [olur] şüret-nümâ	Mesnevi/5	Lugaz	---/---/---/-	Cevabı bayram beşigi olan bir lugazdır.
70a	Lā-Edrî	İki uyulġları bir olurdı yārūñ Araya kîr-i münâfiĥ bir balġam bırakmasa		Müfred		---/---/---/---	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
70b	Fıtnat	Mest-i mey nâz oldı dil evvel nigeĥinde Bilmem ne füsün eyledi çeşm-i siyehinde		Müfred		--./---/---/---	Müfred-i Fıtnat
70b	Reşid	Nedür ol rû-siyâĥ düşmen [ü] dost Āĥuvâna bırakdur[ur]mış o post	Anuñ adı da kendi gibi şovuk Hele 'aġluñ anuñla ülfeti yok	Mesnevi/7	Lugaz	---/---/---/-	Cevabı barut olan bir lugazdır.
70b	Reşid	Ol nedür kim bir taşaklı nâm-dâr Āletinüñ kertiginde ĥayli dâr	Oldı bazar-ı cihānda mu'teber Eksük olmasun birini al yeter	Mesnevi/5	Lugaz	---/---/---/-	Cevabı kantar olan bir lugazdır.
70b	Reşid	Ol nedür kim dâ'imâ varur gelür Her varup geldükçe ammâ iş görür	Kâra âġâz eylese ġırlı gezer Gördüġi sa'at بسی keser	Mesnevi/5	Lugaz	---/---/---/-	Cevabı testere olan bir lugazdır.
70b	Nef'î	'Ārif ol ġam çekme Nef'î böyle qalmaz rûzgâr Luṭf ider bir ġün Ĥudâ elbetde feth-i bâb olur		Gazel/1		---/---/---/---	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
71a	Ĥaşmet	Pây-ı çeşmüm [âb]ile dâr-ı ṭarîk-i intizâr Olmada ser-çeşme-i 'ayn-ı heves gevher-nişâr		Matla	Muamma	---/---/---/---	Be-nâm-ı Ĥaşmet

Yer Nr.: İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi, Cem'iyetü's-Şi'r, No: 105.							
71a	Lā-Edrī	Ol nedür kim yüzdür anuñ tırnaķı Sekiz ayak üzerinde turmağı	Beş başı vardır anuñ dört cânı Bunu bilmeyen kişi beşbelli deli	*78	Lugaz	---/---/---	Cevabı meyyit olan bir lugazdır.
71a	Lā-Edrī	Ol nedür kim bir kûbbe-i ma' mür Ne kapu var ne baca meşhûr	Ve illâ kim içi tûbtolu ' acib kim Nişfi za' ferân nişfi kâfûr	Nazm/2		---/---/---	Cevabı yumurta olan bir lugazdır.
71a	Lā-Edrī	Hâķ Te' âla hoş yaratmış beş-be-beş Beşi dağı birbirini görmemiş	İkisine gün tûkunur yaz kış Üçi dağı gün yüzini görmemiş	*79	Lugaz	---/---/---	Cevabı namaz olan bir lugazdır.
71a	Lā-Edrī	Ol nedür kim zerre zerre kân olur Toğmı azdur mivesi hândân olur	Ağzı birdir dili iki cânı yok Niçeler bu ma' nide hayrân olur	Nazm/2	Lugaz	---/---/---	Cevabı kalem olan bir lugazdır.
71a	Lā-Edrī	Nedür ol kim dirâz-ı lâğardur Bedeni cümle pây ile serdür	Kimki feth eyler-ise bu luğazı Lâmi' i gün gibi hüner-perverdür	Nazm/3	Lugaz	---/---/---	Cevabı makas olan bir lugazdır.
71a	Lā-Edrī	Kaçmaz metâ' -ı vaşlın bâzârdan o dilber Ammâ ki müşteriler aşâğıdan dökerler		Matla		--/---/---/---	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
71a	Lā-Edrī	Bezme suçı eylese teşrîf ol perî Naķd-i ' arakdur aña münâsib ayak teri		Matla		--/---/---/---	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
71a	Lā-Edrī	Bend-i şalvârın çözüp öpsem senüñ nermîn n'ola Yarma şeftâlusı bâğ-ı vaşlınun ğâyet lezîz		Müfred		---/---/---/---	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
71a	Lā-Edrī	Hârici içinden sırma çıkmâğa endâzede Çözme çatlak kayışı		Müfred		---/---/---/---	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
71a	Lā-Edrī	Mâbeyin hâyede çün oldı mülâzım Koz bekçisidür şimdi benüm gird-i râzım		Matla		--/---/---/---	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
71a	Lā-Edrī	Hâyâl-i yârdur ancak murâdı Elinde kiri hemân âlet-i mülâhâzadır		Müfred		---/---/---/---	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
71a	Lā-Edrī	dildâra büyük çekmece dirler ammâ Bana kalsa dir idim aña harâmî deresi		Müfred		---/---/---/---	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
71a	Lā-Edrī	Bî-tekellûf şanemâ şadre geçersin sen Hüner oldur ki saña idüp eller geçüre		Müfred		---/---/---/---	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
71b	Lā-Edrī	' Aceb muvâfik-meşreb şafâ-yı ' âlem-i âb Numüne-i hâķ vaţandan hevâ-yı ' âlem-i âb		Matla		---/---/---/---	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
71b	Râğıb Paşa	Tevâzu' dur dem-i zirîşde çünkim meşreb-i minâ Değil hâlî sa' âdetden anıñçün kevkeb-i minâ	Şafâ-yı cevher-i şahbâya mir 'ât-ı mücellâdır ' Acebdür rûh-perverlikde Râğıb kâlib-ı minâ	Gazel/5		---/---/---/---	Ėzel-i Râğıb Paşa

⁷⁸ Dübeyt.

⁷⁹ Dübeyt.

		Yer Nr.: İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi, Cem'iyetü's-Şi'r, No: 105.					
71b	Haşmet	Haç girüp mabeyn-i hüsnüğe hicâb olmuş saña Dide-düz-ı vaşluğa karşı niğâb olmuş sana	Mest idüp açdum o şühun sîne-i siminini Dağme-i maşsüde Haşmet feth-i bâb olmuş saña	Gazel/5		---/---/---/---	Ġazel-i Haşmet
71b	Fıtnat	‘Aşık ümîd-i luğf ile dildâdedür saña Ey şüh eyle merhamet üftâdedür saña	Fıtnat ne deñlü olmasa şâyân-ı vuşlatuñ Ey şüh eyle merhamet üftâ[de]dür saña	Gazel/5		---/---/---/---	Ġazel-i Fıtnat
72a	Lâ-Edrî	Düşmez ol şâha ki her gâh ider istiğnâ Geh olur ‘aşık-ı şeydâya düşer istiğnâ		Matla		.../.../.../...	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
72a	Ṭalib	Deryâda iden ol dür-i yektâyı temâşâ Bî-perde lafız eyledi ma‘ nâyı temâşâ	Ṭalib hele bir âh-ı nedâmet çeküp eyle Emvâc-ı yem-i rahmet-i Mevlâ'yı temâşâ	Gazel/7		---/---/---/---	Ġazel-i Ṭalib
72a	(Şeyh.) Yahyâ	Ruñ-ı dildârı rengin vaşf idersin ey dil-i şeydâ ‘Acebdür sözleründen reng olmazsa gül-i ra‘nâ	Hevâ-yı ‘aşk u nâr-ı şevk u âb-ı çeşmün olmasa Kim âdem dir senün gibi ayak toprağına Yahyâ	Gazel/5		---/---/---/---	Ġazel-i Yahyâ
72a	Ṭalib	Ey lüce-i rahmeti huruşân Mevlâ Vey luğf u ‘inâyeti firâvân Mevlâ Püşide-i dâmen-i kerem kıl cürmüm Ey kârı ‘uşât-ı nâse Ġufrân Mevlâ		Rubâi		---/---/---/---	Rubâ‘ i-i Ṭalib
72b	Figânî	Dâimâ ey serv-kad çün kim cefâdur hû saña Var yürî şâğ olasın şimden girü yâ hû saña		Gazel/1		---/---/---/---	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
72b	‘Aşkî	Düşeli Leyli saçundan şür u sevdâlar baña Münis oldu Kays‘veş âhü-yı şahrâlar baña	Aşkî em şevkuñle cânâ söyle şeydâ olmuşam Hâlümü görüp gülerler cümle şeydâlar baña	Gazel/7		---/---/---/---	Ġazel-i ‘Aşkî
72b	İşhâk	Cânını terk itmeyen cânâna olmaz âşinâ Yanmayınca şem‘ le pervâne olmaz âşinâ	Vağşet eyler âsitânın itleri İşhâk dan ‘İzzet ehli bî-ser ü sâmanâ olmaz âşinâ	Gazel/4		---/---/---/---	Ġazel-i İşhâk
72b	Revânî	Yalvarup kime kıl olsam ol emir olmaz baña Kankı şeyhe ben mürid olsam o pir olmaz baña	İrdi nazmum gerçi Selmâna Revânî âh kim Terbiyetler eyleyüp kimse zahîr olmaz baña	Gazel/5		---/---/---/---	Ġazel-i Revânî
73a	Lâ-Edrî	Getürse tâbiş-i ruhsâr-ı yâre tâb kitâb Olurdı şafhâ-i takvîm-i âftâb kitâb		Matla		.../.../.../...	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
73a	Râğîb Paşa	Elinden çekdigüm sâkî-i dehrin niş ü semdür hep Benüm şahbâ diyü nüş itdigim zehr-âb-ı ğamdur hep	Beni hem şu‘ le-i avâz-ı bülbül eyleyen Râğîb Süküt-ı cân-güdâz nâz ile ol goncefemdür hep	Gazel/7		---/---/---/---	Ġazel-i Râğîb Paşa
73a	Haşmet	‘Aşk-ı dünyâ ile itme süzân yâ Rab Kılma dil-sühte-’i âteş-i hicrân yâ Rab	Eşk-i şebnemle güşâyış bulur ezhâr-ı dili İtme bir hande için Haşmeti giryân yâ Rab	Gazel/5		.../.../.../---	Ġazel-i Haşmet
73a	Fıtnat	Bâğda güller ruñuñ seyriyle hayrân oldu hep Kâkülün reşkiyle sünbüller perişân oldu hep	Fıtnat ol şîrin-dehen nuğka gelince nâz ile Feyz-i güftârıyla ‘âlem şeker-sitân oldu hep	Gazel/5		---/---/---/---	Ġazel-i Fıtnat
73b	Lâ-Edrî	Nâle-i germ-i firâkuñda yiter sâz baña Oldı şem‘-i şeb-i gam şu‘ le-i avâz baña		Matla		.../.../.../---	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.

Yer Nr.: İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi, Cem'iyetü'ş-Şi'r, No: 105.							
73b	Ṭālib	Dil-i füsürdemi yaqsun ḥarāretün yā Rab Düşür derünuma nār-ı muḥabbetün yā Rab	Kimünle eyler idi ḥatıra ḥazīn eger Enisi olmasa bīmār-ı ḥasretün yā Rab	Gazel/5		.-./...-./.-./.-	Ġazel-i Ṭālib-i Burūsevī
73b	(Şeyh.) Yaḥyā	Bir gün gele kim şād ola maḥzūn-ı maḥabbet Çok 'ākīli ilzām ide mecnūn-ı maḥabbet	Bağlandı dilüm kalmadı şekvāya mecālüm Gör neyledi Yaḥyā beni efsūn-ı maḥabbet	Gazel/5		..-./..-./..-./..	Ġazel-i Yaḥyā
73b	'Aşkī	Ey perī-şūret beni dīvāne kılduñ 'ākībet Dāstānum 'āleme efsāne kılduñ 'ākībet	Zāhid-i mescid-nişin iken eyā mestāne-çeşm ' Aşkī yi cārüb-keş-i meyḥāne kılduñ 'ākībet	Gazel/5		.-./...-./.-./.-	Ġazel-i 'Aşkī
74a	Lā-Edrī	Şaçdı zemine çün yine ebr-i bahār āb Kıldı cihāmı yüzünü sebzār āb		Matla		..-./..-./..-./.-	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
74a	Şābit	Kızarsa nergis-i bīmārı gösterüp ḥūn-āb O ḥastedür ki konur başınuñ ucına şarāb	Ḥasūdı kağı-ı dīvān-ı nazmuma çekdüm Anuñ da bir sözi var ise Şābit işte kitāb	Gazel/5		.-./...-./.-./.-	Ġazel-i Şābit
74a	Ḥātem	Çıkdı gülzāra yine gonca dehenler top top Ey gül-i ' işve-nümā sende yeründen kop kop	Ey çeşmdār-ı der-i ziver-i mir'āt-i ümid Şadef-i destini Ḥātem gibi yārdan öp öp	Gazel/5		.../.../.../...-	Ġazel-i Ḥātem
74a	Şıdkī	Çehre-i zerdümle eşküm fi'l-meşel ey āftāb Bir ḥazānlu bāğa beñzer kim akar içinde āb	Ḥurdelerdür Şıdkīya şanma derün-ı lālede Kal' a-ı la' lindür anuñ içine üşmiş ğurāb	Gazel/5		.../.../.../...-	Ġazel-i Şıdkī
74b	Ḥaşmet	Yā Rab beni nūr-ı cemālinle çerāğ it Bir rü-siyeh-i ma' şiyetim cebhemi ağ it		Gazel/1		..-./..-./..-./..	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
74b	Rāğıb Paşa	Rıtl-ı merd-efkenle ol meḥpāreyi mestāne at Tāc-ı ser-şār-ı neşātı kubbeyi keyvāne at	At koparsun yekke-tāzān-ı sūḥan tanzīr için Bir zemin tarḥ eyle Rāğıb bir ğazel meydāna at	Gazel/7		.-./...-./.-./.-	Ġazel-i Rāğıb Paşa
74b	Ḥaşmet	Koçmağ isterseñ o şūḥı meclis-i rindāna at Sā'id-i ' işyānı sonra gerden-i ğufrāna at	Taḥta-i remmāle döndük iğbirār-ı hecr ile Kur' a-ı teshīri Ḥaşmet da' vet-i cānāna at	Gazel/6		.-./...-./.-./.-	Ġazel-i Ḥaşmet
74b	Ḥaşmet	Ḥired-süz-ı tevāzū' dur fūrūğ-ı bāde-i devlet Olur bī-cā<<re>> ḥırāmından kişi üftāde-i devlet		Gazel/1		.../.../.../...-	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
75a	Rāğıb Paşa	Nedür ey göñül bu ḥasret neden āh [u] vāha ruḥşat Meger eylemiş bir āfet seni vaḥf-ı derd [ü] ḥasret		Matla		..-./.../...-./..	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
75a	Fıtnat	Virür revnāk ' izādar-ı yāre ḥatṭı müşğbār elbet Ṭarāvet-baḥş olur gülzāra ebr ü nevbahār elbet	Sezā Fıtnat ne deñlü cevrin efvün eyleye cānān Dimiş var mı şaḡa derd-i derünüñ söyle var elbet	Gazel/5		.../.../.../...-	Ġazel-i Fıtnat
75a	(Şeyh.) Yaḥyā	Cān-baḥş şadāñ ile bize feyz-i ḥayāt it Bülbül ne ğamuñ var ne ṭurursun nağamāt it	Evrāk-ı sipihri qarala her gice Yaḥyā Āh-ı dil-i sevdā zedeli kilik devāt it	Gazel/5		..-./..-./..-./..	Ġazel-i Yaḥyā
75a	Faşih	Olmuş o şems-i kec-küleḥüm tekyegāh dost Olmağ ' aceb mi şevk-ile bizde küllāh dost	A' dā Faşih güft ü şenid-i teğāfül kıla Geh düşmen itmede bize dildāri ğāh dost	Gazel/5		..-./..-./..-./.-	Ġazel-i Faşih
75b	Ḥaşmet	Renc-i ḥumāra nüş-ı mey nābdur sebab Bu ibtilāya ülfet-i aḥbābdur sebab		Gazel/1		..-./..-./..-./.-	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.

Yer Nr.: İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi, Cem'iyetü's-Şi'r, No: 105.							
75b	'İydî	İder 'aşık ğam-ı yâr-ile kesb-i şive-i sıhhat Semender âteş-i süzâna girdikçe bulur râhat	Başa مواعنه vuşlat ü hicrân tev'emdür Başa feyz-âver-i kâm olmaz ' İydî sāgar-ı vuşlat	Gazel/5		.../.../.../...	Ġazel-i 'İydî
75b	Nâbî	Ne dâde-i maħlûka ne sim ü zere minnet Divân-ı ezelde yazılan deftere minnet	Mestân-ı ser-endâzı koy<<a>>maz itmege Nâbî Zevk-i küleh-i fakr u fenâ-efsere minnet	Gazel/7		--./--./--./--	Ġazel-i Nâbî
75b	Lâ-Edrî	Dil-i âhen-şifati âteş-i 'aşka bedel it Ala gör lâzım olur eşki demürlere kibrît	'İtr itdikçe şehir tehniye-i şoħbet için Rind mahmüre ider ħulq-ı sürâhî teşmît	Nazm/2		.../.../.../...	
76a	Ĥaşmet	Süret-nümâ-yı naķş-ı zuhür 'âlem-i ĥudûş Pertev-pezir-i nür-ı kıdemdür dem-i ĥudûş		Gazel/1		--./-./-./-./-	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
76a	Râġıb Paşa	İbrâm olamaz vişâle bā' iş Taşdı' uñ olur melâle bā' iş	Dillerde o zülf dâsitândur Râġıb mı bu kıyl ü kâle bā' iş	Gazel/8		--./.../..	Ġazel-i Râġıb Paşa
76a	Ĥaşmet	Encümle güşâyış bulur ezhâr-ı ĥavâdiş Mînâ-yı felek şişe-i gülzâr-ı ĥavâdiş	Nev-devletin evzâ' ma yok dilde taħammül Ĥaşmet belimi bükdü girânbar-ı ĥavâdiş	Gazel/5		--./-./-./-./--	Ġazel-i Ĥaşmet
76a	Lâ-Edrî	Oldı bu denlü işveve bā' iş زودقتبرلام الحیات	Bir şoħbet itsek ey ruh-ı şânî Câm-ı mey olsa arada şâlis	Nazm/3		.../.../.../...	
76b	Lâ-Edrî	O seng-dildir olan inkisârıma bā' iş O şahvâr-ı cihândır ġubârıma bā' iş		Matla		.../.../.../.../...	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
76b	Fıtnat	Çarĥ-ı deniden itme ricâ-yı 'atâ 'abeş Peymâne-i nigündan ümid-i şafâ 'abeş	Küy-ı ĥaķikate çıkar elbet reh-i mecâz Fıtnat tarîk-i 'aşka olur reh-nüma 'abeş	Gazel/7		--./-./-./-./-	Ġazel-i Fıtnat
76b	Ṭâlib	Dehân-ı fikri ğam-ı cân-ı zârıma bā' iş Ĥayâl-i ĥâlî dil-i dâġdârıma bā' iş	O nev-nihâl-i çemenzâr-ı nazdır Ṭâlib Bu taze gül-ġü hep iĥtiyârıma bā' iş	Gazel/5		.../.../.../.../...	Ġazel-i Ṭâlib
76b	(Şeyh.) Yaĥyâ	Bu âşüba mey-i la' lüñ midür şahbâ midür bā' iş Kıyâmet mi kıpar ol kâmeti bâlâ midür bā' iş	Ezel bezmindeki câm-ı maħabbet mestisin Yaĥyâ Belâ-keş Kays'a Mecnün olmaġa Leylâ midür bā' iş	Gazel/4		.../.../.../.../...	Ġazel-i Yaĥyâ
77a	Şâbit	Ma' şüm iken niyâza ĥâridâr olur ĥabiş Çoklar yaşar-ise şâhid-i bâzâr olur ĥabiş		Gazel/1		--./-./-./-./-	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
77a	'Aşki	Kılma ey meh şu' le-i ruşsâr-ı cânân ile baĥş Kirm-i şeb-tâb eylemez ĥurşid-i tâbân ile baĥş	Çeşm-i 'ibretle kamu eşyâya kıldıñsa nazar Eyle ' Aşki şive-i ĥükmetde Loķmân ile baĥş	Gazel/7		.../.../.../.../...	Ġazel-i 'Aşki
77a	Şâbit	Tenhâca gider görmege cânâna müşelleş Sermâye imiş 'aşık-ı 'uryâna müşelleş	Şâbit le murabba' oturup görsek olurdı Aşkar gözi bâdeyle mülükâne müşelleş	Gazel/5		--./-./-./-./--	Ġazel-i Şâbit
77a	Şâbit	Başılsa duĥter-i rez çıkmış adıdur bā' iş Ayaķ toz ile sürülse fesâdidur bā' iş	Letâfet-i suhen-i Şâbite eĥibbânüñ Bu ĥüsn-i zann ü bu ĥüb i' tiķâdidur bā' iş	Gazel/4		.../.../.../.../...	Ġazel-i Şâbit
77b	Ĥaşmet	Şitâb-ı pây-ı himmetle tarîk-i ilticâdan geç Sebuk-[s]eyr-i tevekkül ol göñül bâb-ı recâdan geç		Gazel/1		.../.../.../.../...	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.

Yer Nr.: İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi, Cem'iyetü's-Şi'r, No: 105.							
77b	Râgıb Paşa	Meta ^c -i hüsnüne vermiş o kâfir öyle revâc Alınsa dahme-i Kârûn olurdu bâc u harâc	Deger mi girye ü süz u güdâzına Râgıb Ser-i şem[^c]de fûrûzân olan şu zerrin tâc	Gazel/7		..-./...-./..-./..-	Ġazel-i Râgıb Paşa
77b	Haşmet	Ey dil şu giden gözleri mestâneyi gör geç Şehrah-ı melâhatde o meyhâneyi gör geç	Haşmet ne çıkar levha-i mir'âta nazardan Âyine gibi sine-i cânâneyi gör geç	Gazel/5		--./...-./..-./..-	Ġazel-i Haşmet
77b	Ṭalib	Ârâm eylemez çü nesim-i bahâr hiç Ebr-i vişâle geçmede yokdur karar hiç	Te'sir eylemez o büt-i âhenin dile Bi-hüde Talib itme âh yeter vü zâr hiç	Gazel/3		..-./...-./..-./..-	Ġazel-i Ṭalib
78a	Lâ-Edrî	Münharifdür sâkiyâ endüh-ı dünyâdan mizâc Bâde tut kim 'illet-i endüha gafletdür 'ilâc		Matla		..-./...-./..-./..-	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
78a	(Şeyh.) Yahyâ	La ^c l-i lebünle bâde-i nâb itdi imtizâc Alışdı bir[i]biri ile iki ter-mizâc	Yahyâ metâ ^c -i fazl dirîğa kesâdda Kâlâ-yı cehl bulmada günden güne revâc	Gazel/5		--./...-./..-./..-	Ġazel-i Yahyâ
78a	Bâkî	Gel ey dil halka-i müşgin-i zülf-i pür-şikenden geç Düşersin dâm-ı tezvîre reh-i mekr ü fitenden geç	Kemend-i zülf-i ey Bâkî saña çok bend geçmişdür Velî sen gamze-i hün-rîz cevrin gör geçenden geç	Gazel/5		...-./...-./...-./...-	Ġazel-i Bâkî
78a	'Aşkî	'Aşkıñ çeşmünde kanlu kanlu yaş olmak ne güç Pister-i hâkister ü bâlîn-i taş olmak ne güç	Aşkiyâ bir mü kadar qalmaz درد demden eşer Şol kalender hâne-i gamda tırâş olmak ne güç	Gazel/5		..-./...-./..-./..-	Ġazel-i 'Aşkî
78b	Hayretî	Kişi kendü yâr-ı cânından cüdâ düşmek ne güç Göz göre rûh-ı revânından cüdâ düşmek ne güç	'Aşka dilberden ayrılmak ne müşkil Hayretî Bendeye şâh-ı cihânından cüdâ düşmek ne güç	Gazel/6		..-./...-./..-./..-	Ġazel-i Hayretî
78b	Sürürî	Zâhidâ kılmış kuru sevdâsını yâbis-mizâc Ben şarâb-ı nâb-ile kılmak gerek saña 'ilâc	Ey Sürürî câm-ı Cem nüş eyle kim gerdün- dün Nice biñ İskenderü Dârâya kalmışdur 'acâc	Gazel/6		..-./...-./..-./..-	Ġazel-i Sürürî
79a	Haşmet	Didem oldu görelî la ^c l-i lebiñ câm-ı ferağ Gayri düşdi nazarumdan mey-i gülfâm-ı ferağ		Gazel/1		...-./...-./...-./...-	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
79a	Şâbit	İtme nâvekte-i çeşme-i sitemkâra 'ilâc Ey cigerpâre kabûl eylemez ol yâra 'ilâc	Ṭatlu merhemle gelür Şâbite la ^c l-i cânân Yüri sen kendüñe ey haste gönül ara 'ilâc	Gazel/5		...-./...-./...-./...-	Ġazel-i Şâbit
79a	Haşmet	Evc-âşinâ-yı şöhet olur mübtelâ-yı ruh Bedr-i münîre dönmede pertev-gedâ-yı ruh	Bu nazmun oldı pençe-i hürşid Haşmetâ Etdi zemîn-i şark-ı dili hulyâ-yı ruh	Gazel/5		--./...-./..-./..-	Ġazel-i Haşmet
79a	(Şeyh.) Yahyâ	Gelür mi yine gönül bâğma bahâr-ı ferağ Virür mi bir dağı nağl-i murâd bâr-ı ferağ	Mekân-ı guşşa mağall-i sitendür ey Yahyâ Bu tengnâ-yı gami şanma ola dâr-ı ferağ	Gazel/5		..-./...-./..-./..-	Ġazel-i Yahyâ
79b	'Aşkî	Bir nefesle nice mürde eylemiş ihyâ Mesîh Sen beni her dem nedendür öldürürsün a Mesîh		Gazel/1		..-./...-./..-./..-	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
79b	'Aşkî	Sâkiyâ vaqt-i şabâh irdi kanı râh-ı şubûh Kim anuñ cür'asidur kût-ı dil ü kuvvet-i rûh	' Aşkiyâ zevrâk-ı câmı yüri elden koma kim Doymadı bahr-i fenâ gütasına keşti-i Nûh	Gazel/5		...-./...-./...-./...-	Ġazel-i 'Aşkî
79b	Fehim-i Kadîm	Luṭf idüp virmenüz ol gamze-i gammâza kadeh Belki vâkıf ola la ^c linde olan râza kadeh	Meclis-i 'işveyi kûrsa nigh-i çeşmi Fehmî Dil-i şühüm şunar ol mestâ mey-i nâza kadeh	Gazel/5		...-./...-./...-./...-	Ġazel-i Fehmî

Yer Nr.: İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi, Cem'iyetü's-Şi'r, No: 105.							
79b	(Gelibolulu) 'Ālī	Lâledür Nüşirevân gibi hemân la' lîn kadeh Olmuş ezhârûn çoğı sîmin kadeh zerrîn kadeh	Şevke gelse her ka[ça]n 'Ālī kadeh-nüş eylese 'Arz ider fi'l-hâl aña her bir gül-i handân kadeh	Gazel/5		---/---/---/---	Ġazel-i 'Ālī
80a	Haşmet	Evc-âşinâ-yı şöret olur mübtelâ-yı ruğ Yâr-ı münîre dönmede pertev-gedâ-yı ruğ		Gazel/1		---/---/---/---	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
80a	Şâbit	Virdi hağ-ı la' lûn dile bir tîb-i müferrih Ma' cûn-ı cevâhir gibi terkîb-i müferrih	Şâbit yine yârâna ferağ virdi sözünde Bu tarz-ı hoş-âyende bu tertîb-i müferrih	Gazel/5		---/---/---/---	Ġazel-i Şâbit
80a	Haşmet	Kâm-ı 'aşka nûkhet-âverdür o zülf ü hâl [u] ruğ Tâb-ı âteş dūd u 'anberdür o zülf ü hâl [u] ruğ	Merdüm-i didem fetil-i şem'-i hüsne bend olur Her ne dem Haşmet ziyâ-verdür o zülf ü hâl [u] ruğ	Gazel/5		---/---/---/---	Ġazel-i Haşmet
80a	(Şeyh.) Yahyâ	Hün-ı eşkinden olupdur bülbülün her âb sürh Bâğda olsa 'aceb mi gül-i sîr-âb sürh	Zâhiri Yahyâ iden ma' mür bâtın hâlidür Şîşeyi gösterdiği budur şarâb-ı nâb sürh	Gazel/5		---/---/---/---	Ġazel-i Yahyâ
80b	Haşmet	Evc-âşinâ-yı şöret olur mübtelâ-yı ruğ Bedr-i münîre dönmede pertev-gedâ-yı ruğ		Gazel/1		---/---/---/---	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
80b	'Aşkî	Bitdi toprakdan dirâht-ı cism-i insân şâh şâh Tutdı bâğ-ı 'âlemi mânend-i reyhân şâh şâh	Zeyn olupdur sine-i 'Aşkî elifle dâğ-ile Bitdi yer yer hâkde şan derd-i handân şâh şâh	Gazel/5		---/---/---/---	Ġazel-i 'Aşkî
80b	Hâlimî	Hağ geldi cevren yine dönmez misin dağı Zâlim zevâl-i hüsni düşünmez misin dağı	El çekdi şadr-ı sineye dildârî Hâlimâ Sen mest hasret eyle dönmez misin dağı	Gazel/7		---/---/---/---	Ġazel-i Hâlimî
80b	Şâbit	Nağl-i vücūd şalduğı dem hak-i gamda biğ Mağbûsı ruğı itmiş 'anâşîrle çâr-miğ	Hummâ-yı rub'-ı guşşa vü gam mübtelâsına Sâkî münâsib idi müşelleş gibi tabîğ	Gazel/2		---/---/---/---	Kıta başlığı ile kayıtlıdır.
81a	Râğîb Paşa	Destine sâzını aldıçça o reşk-i nâhid Destler dâ'iredir bâm-ı felekde hürşid		Gazel/1		.../.../.../...	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
81a	Râğîb Paşa	Düşer her dâm-ı gîsüya dil-i bî-tâbdan feryâd Sipendâsâ ider her rüyî âteş-tâbdan feryâd	Dil-i mecrûha zağm-ı tâzedür her teşşiyet Râğîb Tesellî-i şemâlet-güne-i ahhâbdan feryâd	Gazel/6		.../.../.../...	Ġazel-i Râğîb Paşa
81a	Haşmet	Nüş-ı câm-ı bâdeden âsâyiş-i tendür murâd Revzen-i gamhâneye bir câm-ı rüşendür murâd	Yâ diyâr-ı vâ' dede yâ milket-i himmettedir Çok yorulma Haşmetâ semt-i 'ademdendür murâd	Gazel/5		---/---/---/---	Ġazel-i Haşmet
81a	Ŧalîb	Ne deñlü eylese bî-dâd her-çi bād-â-bād Felekden eyleme feryâd her-çi bād-â-bād	Bir âh idüp yakayım bâri çarğı ey Ŧalîb İderse de beni ber-bād her-çi bād-â-bād	Gazel/5		.../.../.../...	Ġazel-i Ŧalîb
81b	Haşmet	Dilde yek dâğ-ı hevesle 'aşk-ı yâr olmaz bedîd Bir çiçekle mevsim-i tâb-ı bahâr olmaz bedîd		Gazel/1		---/---/---/---	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
81b	(Şeyh.) Yahyâ	Ele alsan yazılır ey meh-i enver kâğaz Dil-i sevdâzede-i 'âşîka benzer kâğaz	Rişte-i cân-ile şar şeh-perîne ey Yahyâ Senden eyleser eger yâre kebüter kâğaz	Gazel/5		.../.../.../...	Ġazel-i Yahyâ
81b	Bâkî	Eylesün la' lini dermân dil-i bîmâra meded Dostlar işte ben öldüm baña bir çâre meded	Mededün kâlmadı feryâd u figân eyleyecek Saña kimden ire ey Bâkî-i bî-çâre meded	Gazel/6		.../.../.../---	Ġazel-i Bâkî
81b	'Aşkî	Keşf olup tâ ki niğâb-ı rûzeden didâr-ı 'ıyd Kâlbine mü'minlerün virdi şafâ envâr-ı 'ıyd	'Ömr-i âdem gibi kûtehdir zamân-ı vaşl-ı yâr 'Aşkîyâ anı güzër kılmakda olmuş yâr- 'ıyd	Gazel/5		---/---/---/---	Ġazel-i 'Aşkî

Yer Nr.: İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi, Cem'iyetü's-Şi'r, No: 105.							
82a	Lâ-Edrî	Yârı ayırmağ diler benden münâfıklar meded Almağ ister cânımı tenden münâfıklar meded		Matla		-.--/-.--/-.--/-.--	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
82a	Hayretî	Nice bir ağlayayın derd-ile her gâ[h] meded Ya nice bir diyeyin âh meded âh meded	Hayretî başa meded irmedi bir kimseden âh Toludur cümle şadâ-ile cihân âh meded	Gazel/5		...--/...--/...--/...--	Ġazel-i Hayretî
82a	Necîb	Ne deñlü derd ise rüyüñ hayâli dilde bed'îd Derün mâh ider cilve-i pertev-i ħurşîd	Gelürse ol şeh-i mülk-i melâhatin ħattı Berât-ı manşib-ı 'aşkıñ Necîb olur tecd'îd	Gazel/5		-.--/-.--/-.--/-.--	Ġazel-i Necîb
82a	Şâbit	Dâm ile şu vañşinün idüp şaydını ümmîd Kurduğ gice yâ Hû diyerek ħalka-i tevĥîd	Ol tıflı yaturduğ güc ile mehd-i rizâya Şâbit le idüp çâr-şeb-i lâbeyi temhîd	Gazel/4		--./--./--./--	Ġazel-i Şâbit
82b	Lâ-Edrî	Âĥir suĥte-dil eyleyemez nâr مد Yanar ol âteş ile sine-i درگارد		Matla		*80	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
82b	Ĥaşmet	'Aşık eder mi dilber-i ra' nâyı ittiĥâz Tâ itmeyince küşe-i tenhâyi ittiĥâz	Oldı güşâde bâb-ı emel rüy-ı ĥ'âhişe Ĥaşmet edince dergeh-i Mevlâ-yı ittiĥâz	Gazel/5		--./--./--./--	Ġazel-i Ĥaşmet
82b	'Aşkî	Olsa tañ mı büse- 'i la' l-i leb-i cânân lezîz Her kişiye zâhidâ elbette olur cân lezîz	Dide ağlarken dil-i bî-ĥod şafâlar kesb ider ' Aşkiyâ olur çü ĥ'âb-ı vaĥdet-i bârân lezîz	Gazel/5		-.--/-.--/-.--/-.--	Ġazel-i 'Aşkî
82b	Râġıb Paşa	Şanma kim dâ 'ire-i şeyĥi kerâmetle döner Ehl-i cüd eylediği feyz-i semâhatle döner	Dürd ü şâfî ne ise Râġıb hep yek-sandır Bendelikden anı zann itme kudüretle döner	Gazel/5		...--/...--/...--/...--	Ġazel-i Râġıb
83a	Ĥaşmet	Ķomaz pertev-fürüz-ı câhî âh-ı inkisâr âĥir Eder pûf-kerde şem' i şu' le-dârî rüzgâr âĥir		Gazel/1		...--/...--/...--/...--	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
83a	Ĥaşmet	Ne dem ki câm-ı tarab-zâ tolar taşar boşalur Sebû-yı bezm-i eĥibbâ tolar taşar boşalur	Bu âb [u] tâb-ı zeĥanla derün-ı Ĥaşmet Ĥulâşa delvçeäsâ tolar taşar boşalur	Gazel/6		-.--/-.--/-.--/-.--	Ġazel-i Ĥaşmet
83a	Fıtnat	Neşve-i câm-ı muĥabbetle gönül cüş eyler Çekilen derd ü ġamı cümle ferâmuş eyler	Sen hemân gülşen-i ĥüsnünde figân it çü hezâr Fıtnatâ derd-i dilin belki o gül güş eyler	Gazel/5		...--/...--/...--/...--	Ġazel-i Fıtnat
83a	Ĥâlib	Şikâyet çok felekden söylesem ta' bir-i müşkildür Zebân ile ĥikâyât-ı ġamum taĥrîr müşkildür	Melâmet nüşhasın tâ etmeyince sa' y ile tekmîl Kenâr-ı metn-i 'aşka Ĥâlibâ taĥrîr müşkildür	Gazel/4		...--/...--/...--/...--	Ġazel-i Ĥâlib
83b	Lâ-Edrî	Hezâr şîve ile gönümi o şâĥ ħapar Şu dil gibi ki anı nâgehân sipâĥ ħapar		Matla		-.--/-.--/-.--/-.--	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
83b	(Şeyĥ.) Yahyâ	Cihânda 'aşık-ı meĥcürâ şanma râĥat olur Neler çeker bu gönül söylesem şikâyet olur	Yakında küy-ı ĥarâbâta ugradum Yahyâ Ne ĥüb cây-ı şafâ küşe-i ferâġat olur	Gazel/5		-.--/-.--/-.--/-.--	Ġazel-i Yahyâ
83b	'Ârif	O bî-dil kim ĥarîm-i şoĥbetün den dü kalmışdur Temâşâ-yı riyâz-ı kâmdan meĥcür kalmışdur	Teġâfûlgâĥ olup gitmekde ol bî-dâd ĥü ' Ârif Yanunġa ĥâl-i dil efsün kim mestür kalmışdur	Gazel/5		...--/...--/...--/...--	Ġazel-i 'Ârif

⁸⁰ Vezin bozuktur.

		Yer Nr.: İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi, Cem'iyetü's-Şi'r, No: 105.					
83b	Rāşid	Olup cārī düçeşm-i hūn-feşānumdan benüm cūlar İki gözli pül<<i>> oldu eşk-i hūnın üzre ebrūlar	Sühāndur Rāşidā mizān-ı bāzār-ı hünerdir kim Abeş tārılmasun erbāb-ı tab'a tā sühān-gūlar	Gazel/5		---/---/---/---	Ġazel-i Rāşid
84a	Lā-Edrī	Kaşr-ı sürūr künc-i kanā' at değil midür Şahn-ı behişt küy-ı ferāgat değil midür		Matla		--/././././.-	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
84a	Mantıķī	Şanmañ o mäh kākūline şāne gösterür Hem-hāl-i sinesin dil-i nālāna gösterür	Mümkün midir müdāfa' inşāf Mantıķī Sākī o dem ki luţf-ıla peymāne gösterür	Gazel/5		--/././././.-	Ġazel-i Mantıķī
84a	'Arzī	Geldikçe yār bezm-i temennāya bir gelür Bir māhpāredir o ki dünyāya bir gelür	Rahm eyle hāl-i ' Arzī -i şeydā ki ey perī Bu rind-i nüktedāndur o dünyāya bir gelür	Gazel/5		--/././././.-	Ġazel-i 'Arzī
84a	'Aşım	Bintü'l-ineb ki gül gibi rengin beñizlidür Bir zevk esiri cāriyedir İngilizlidür	' Aşım uğruluk itse nola nakd-i şebnemi Ebkār-ı gonca hayli çemenli çeyizlidür	Gazel/6		--/././././.-	Ġazel-i 'Aşım
84b	Lā-Edrī	Pervāz-ı küy-ı yāre per ü bālümüz mi var Şāyeste-i vişāl olacāķ hālümüz mi var		Matla		--/././././.-	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
84b	Nābī	Mevc-i murād bāde-i cān-perverümedür Harf-i neşāt zib-i [leb-i] sāğarumdadur	Nābī ider şükūfeleri dehr-i 'itrnāk Bāğ-ı bihişt hātır-ı nāzikterümedür	Gazel/5		--/././././.-	Ġazel-i Nābī
84b	Neşāţī	Avāre gönül kendi gibi bi-karār arar Zār-ı derūnın açmağa bir ğam-gūsār arar	Divānce-i derūnda Neşāţī şafā-ile Vaşf-ı lebünde bir ğazel-i āb-dār arar	Gazel/5		--/././././.-	Ġazel-i Neşāţī
84b	Riyāzī	Bir neşve vār gönülde şu içsem şarāb olur Bir tab var ki lücceye bakşam serāb olur	Bir gün Riyāzī Yūsuf-ı güm-geştesin bulur Ya' kûb-ı dil murāda irer kām-yāb olur	Gazel/5		--/././././.-	Ġazel-i Riyāzī
85a	Lā-Edrī	Ebrūlaruñ kemānı ne dem ارزطوبير Sinem hedeflik itmege cānā yüreklenür		Matla		--/././././.-	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
85a	Neylī	Dest-i sākīde o kim sāğar-ı şoñbet kopardur Şāh-ı gülzār-ı tarabdan gül-i 'işret kopardur	Āh-ı Şebdiz ile Gülgün sirişküm Neylī 'Arşu-i dilde ğubār-ı ğam u miñnet kopardur	Gazel/5		.../.../.../.../...	Ġazel-i Neylī
85a	Vāşikā	Hengām hāţuña vuşlat-ı dildār vaktidür Şavm eşnā-yı hāşrete ifţār vaktidür	O اروسوار sevād hüsne bu demlerde Vāşikā پنهار eyle muħabbetün eş'ār vaktidür	Gazel/6		--/././././.-	Ġazel-i Vāşikā
85a	Şabrī	Ādem bu bezm-i derd lārāya bir gelür Bil-kādr-i 'ömrünñi kişi dünyāya bir gelür	Şabrī sefine-i sühenüm gibi hāşılı Fülk-i hayāl sāhil-i ma'nāya bir gelür	Gazel/5		--/././././.-	Ġazel-i Şabrī
85b	Lā-Edrī	Güşāde ebruvānuñ kim iki berceste mışra' dur Ser-i divāne hüsñ ü behçete bir hūb maţla' dur		Matla		---/---/---/---	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
85b	(Kırımı) Raħmī	Dil-i 'uşşāk yāre yār ise ağyāra mā'ildür Ne hāletdir bu kim bülbül güle gül hāra mā'ildür	Sorarsañ mā-cerā-yı cūşiş-i eşkümden ey Raħmī Aķar şular gibi bir serv-i hoş-reftāra mā'ildür	Gazel/5		---/---/---/---	Ġazel-i Raħmī
85b	Rasim	Piyāle-keşligimiz muķtezāya meşrebdür Cihānda çekdigimiz hep belā-yı meşrebdür	Gehī şudā' -ı hūmār vü geh intizār-ı şarāb Rasim çekdigimiz hep cezā-yı meşrebdür	Gazel/5		..-/..-/././.-	Ġazel-i Rasim

Yer Nr.: İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi, Cem'iyetü's-Şi'r, No: 105.							
85b	Rāmī	Hayāl-i la'li-nābuḡ cām-ı çeşm-i terde kalmışdır Humār-ı bezm-i nūş-ā-nūş-ı vaşluḡ serde kalmışdır	Mücevher tāt-ı devlet kimseye sūd itmez ey Rāmī Niçe şāh-ı cihānuḡ çeşmi ol eferde kalmışdır	Gazel/5		.../.../.../...	Ġazel-i Rāmī
86a	Lā-Edrī	Ne bir nigāha ne 'arz-ı niyāza ruḡşat olur O tünd-meşrebe bilmem nice şikāyet olur		Matla		..-/.../..-/..-	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
86a	Faşıḡ	Kıyās eyleme cānā belā-yı hātırdur Senūḡ cefāna taḡammül şafā-yı hātırdur	Hemīşe nūş-ı şarāb-ı keder-güdāzinden Faşıḡ ḡāhişümüz incilā-yı hātırdur	Gazel/5		..-/.../..-/..-	Ġazel-i Faşıḡ
86a	Nesīb	Dökme şebnem gibi çeşmüm yāşını ey gül- ter Yeter Allāhi severseḡ beni ağlatma yeter	Çekemezler sitem-i zūlfūḡi mānend-i Nesīb Gerçi ebnā-yı zamān cümlesi hep bende çeker	Gazel/5		.../.../..-/..-	Ġazel-i Nesīb
86a	Necīb	'Aceb ey dil naḡaruḡ dīde-i bed-meste midür Tāb-ı tıḡınıḡa nārına şāyeste midür	Bezm-i meyde okusun şevk-ile 'uşşāka Necīb Büselikte görelüm vaşf-ı lebi beste midür	Gazel/5		.../.../..-/..-	Ġazel-i Necīb
86b	Lā-Edrī	Dil mülki yāre 'arz olunan mālīkānedür Evvel mezādı bir niḡeh-i mahremānedür		Matla		..-/..-/..-/..-	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
86b	Veysi	Meyl eylese aḡyāra anı şanma vefādur Aḡyāre vefādan ḡarazi baḡa cefādur	Şüret vireyin dirse eger şı'rine Veysi Ruḡsāruḡa āyine disünler pāk-edādur	Gazel/5		..-/..-/..-/..-	Ġazel-i Veysi
86b	Nef'ī	Çekdüḡim derdi ne hemḡāne ne hemrāh bilür Aşıkum ḡāl-i dil-i zārumı Allah bilür	Böyle dilber ne belādur başına ey Nef'ī Her nigāhını kaḡā āfet-i cāḡāḡ bilür	Gazel/5		..-/.../..-/..-	Ġazel-i Nef'ī
86b	Vākıfī	Ne yārdan ne gönülden <<şimdi>> şikāyetüm vardur Fırāk-ı dilber ile şimdi rāḡatum vardur	Mesīḡ 'āciz olur çāre sende ey Vākıf Fırāk-ı yār gibi dilde 'illetüm vardur	Gazel/5		..-/.../..-/..-	Ġazel-i Vākıfī
87a	Lā-Edrī	Geldi bu ḡat taḡrīr diḡle ideyin taḡrīr Budur evveli ta' bir tedbīri bozar taḡdīr		Matla		.../.../..-/..-	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
87a	Şābit	Ġubār-ı pāyine düşsem o māh muḡber olur Nişān-ı na' lçe-i keşfi dāl ḡançer olur	Kumāş-ı naḡmuma bir toz mı ḡondurır Şābit İzāle eylemeḡe āftāb süḡer olu	Gazel/5		..-/.../..-/..-	Ġazel-i Şābit
87a	Dürri	O şeb ki sākī-i ra' nā yürür ḡurur oturur Ayaḡ-ı şem'-i eḡıbbā yürür ḡurur oturur	Bilür mi şor ḡarekāt u sūkūn [u] ḡayretini Egerçi Dürri -i şeydā yürür ḡurur oturur	Gazel/5		..-/.../..-/..-	Ġazel-i Dürri
87a	Ziver	Dilūḡ şivenüne maḡz o olduḡı sensizligindendür Tāriḡ-i 'aşka meyli şanma zensizligindendür	Dil-i Ziver çekerdi hem-çü miḡnātiş eşyāyı Dil-i şışe-i maḡşüdi āhensizligindendür	Gazel/5		.../.../.../...	Ġazel-i Ziver
87b	Lā-Edrī	ḡatḡ-ı la'lünden dem-ā-dem şevḡimüz efsün olur Sükker-i esrār-ile dilber lebi ma' cūn olur		Matla		..-/.../..-/..-	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
87b	(Gelibo- lulu) 'Ālī	Benüm serv-i ḡıramānum şalın reftārı görsünler Söze gel nāz ile ey ḡonca-fem ḡüftārı görsünler	Maḡhallinden dirḡ itmez güzeller büsesin 'Ālī Hemān başdan ayaḡına düşüp yalvārı görsünler	Gazel/5		.../.../.../...	Ġazel-i 'Ālī

		Yer Nr.: İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi, Cem'iyetü's-Şi'r, No: 105.					
87b	Emrî	Senüñ fülful beñüñ varsa benüm dâğ-ı siyâhum var Senüñ sünbül saçuñ varsa benüm de düd-ı âhum var	Senüñ giryen var ise dem-be-dem ey dâde-i Emrî Benüm de süz[i]le dilden gelür çok âh [u] zârum var	Gazel/5		.---/.---/.---/.---	Ġazel-i Emrî
87b	Revânî	Yüzi cennet lebi kevşer nigârum serv- kâmetdür Güzeller arasında ol kıyâmetdür kıyâmetdür	Nezâketle o dilber hücreye gelse vefâ itse Revânî nâzûk olanuñ işi dâim nezâketdür	Gazel/4		.---/.---/.---/.---	Ġazel-i Revânî
88a	Lâ-Edrî	Nesîm-i nevbahâr gibi geçdi nâz-ile dilber Açıldı sînemüñ bâğında bir bir kırmızı güller		Matla		.---/.---/.---/.---	Beyit başlığı ile kayıtlıdır.
88a	Cinânî	İtdügi fi'le göñül gice nedâmetler ider Gündüz ammâ yine dildâr-ile 'işretler ider	Mağdem-i pâkine cân virse Cinânî ne 'acep Mümkîn oldıkça gelüp luğ u mürüvvetler ider	Gazel/5		..-/.-..-/.-..-/-	Ġazel-i Cinânî
88a	Ĥıfzî	O serv-i kâmet-i dil-cü gider gez[er] de gelür Naşîb-i 'aşk[a] karşı gider gezer de gelür	Nedür cüst u cular ey Ĥıfzî O dil-rübâya cefâ-cü gider gezer de gelür	Gazel/5		.-./..-/.-./..-/-	Ġazel-i Ĥıfzî
88a	Rızâyî	Ne yâri görmege kudret ne 'arz-ı hâle fırsat var Mecâlüm yok marîz-i 'aşk olaldan hayli hayret var	Cefâsı yok güzel olsa virürdüm yolına vâri Rızâyî mâḥaşal hercâyî sevmekden ferâğat var	Gazel/4		.---/.---/.---/.---	Ġazel-i Rızâyî

BÖLÜM 2 : KARŞILAŞTIRMALI METİN

2.1. Metnin Kuruluşunda İzlenen Yol

- Bu bölümde Cem‘iyyetü’ş-Şi‘r’in 44b-88a arasında bulunan varakların transkripsiyonlu metni verilmiştir.
- Çalışmada mecmuanın mevcut şiir düzeni korunmuştur.
- Mecmuanın diğer bölümleri farklı kişiler tarafından farklı zamanlarda çalışıldığı için ilgili varakları kendi içinde 1’den başlayarak numaralandırdık.
- Sayfa numaraları sayfanın sol kenarında köşeli parantezle verdik. Kayıp olan sayfaların numaralarını da aynı şekilde yazıp dipnotta durumu belirttik.
- Mecmuada bulunan şiirleri tespit etmek amacıyla öncelikle dîvânlara başvurduk. Dîvânı tespit edilemeyen şiirler için yazma eserleri inceledik. Bunların dışında gerekli durumlarda tez, makale ve tezkirelere başvurduk.
- Şiiri tespit edilen şairleri ilgili şiirin başında dipnot vererek çeşitli kısaltmalar yaptık. Örneğin:

2 Haşmet D., K. 20 (23 beyit), s. 80.

- Şairin ismi şiir başlığında yazdığı halde şiir dîvânda tespit edilemediyse dipnotta şu şekilde belirttik:

49 Bu şiir dîvânda bulunmamaktadır.

Şairin ismi bulunmayan şiirler tespit edilemediğinde şu şekilde belirttik:

77 Bu kıtanın kime ait olduğu tespit edilememiştir.

Şiir başlığında şair ismi verilmiş fakat şiir tespit edilemedi ise:

181 Mehtap Erdoğan tarafından hazırlanan “*Sıdkî Paşa Dîvânı*”, Abdullah Eren tarafından hazırlanan “*Mehmed Sıdkî Dîvânı*”, Gülşen Sezen tarafından hazırlanan “*Mustafa Sıdkî Efendi Dîvânı*” isimli çalışmalarda bu tesdis bulunmamaktadır.

- Tespit edilen şiirlerin mecmuadaki şiirler arasındaki farkı belirtirken “:” işaretini kullandık. Bir şiir iki farklı kaynaktan tespit edildiyse kaynaklar arasında “;” işaretini kullandık. Örneğin:

364 MK-1, L. 71 (6 beyit), s. 45; Seyyid Vehbi D., L. 2 (6 beyit), s. 702.

- Dîvân haricinde başka bir akademik kaynaktan faydalandığımız durumlarda çalışmanın baş harflerini kısalttık ve *Kısaltmalar* bölümünde verdik. Örneğin:

313 KHÇTŞ, Kt., s. 558.

- Mecmua ile karşılaştırılan akademik kaynaklar arasındaki farkları dipnotta belirttik:

635 itdi cihānı: cihān itdi D.

- Mecmuada bulunmayan fakat bulunması gereken kelimeleri köşeli parantezle belirttik:

Demidür haşretle nāle vü feryād ideyüm

Bād-ı āhumla cihān mülki[ni] berbād ideyüm

Cānumı cevır ü ğam-ı dilbere mu‘ tād ideyüm

Dil-i ğam-ğilimi bî-çāre nice şād ideyüm

Bağmaz evvelki gibi yüzüme şāhum niye ki

Bilmezem ben de nedür cürm ü günāhum niye ki (43/2)

- Vezin problemi olan şiirlere dipnot düştük:

11 Vezin aksamaktadır.

- Mecmua ve akademik kaynaklar arasında farklılık barındıran beyit/bend sıralarını dipnotta belirttik:

21 Bu beyit dîvânda 7. beyittir.

- Mecmuada bazı şiirlerin nazım şekli farklı olabilmektedir. Örneğin beyit olarak kaydedilen bir şiirin kafiye şemasına bakarak matla veya müfred olarak isimlendirip bu durumu dipnotta açıkladık.

434 Beyit başlığı ile kayıtlı olan matla'nın kime ait olduğu tespit edilememiştir.

- Çalışmamızda bulunan lugaz ve muamma gibi nazım türleri ile kaydedilen şiirlerin nazım şekillerini köşeli parantezle belirttik:

[Mesnevi] (141)

- 66-71 arasında bulunan lugaz ve muammaların cevaplarını dipnotta verdik:

447 Bu lugazın cevabı noktadır.

- İki şairin dîvânında da kayıtlı olan şiirleri köşeli parantezle başlıkta vererek açıklamasını dipnotta belirttik.

Lugaz-ı [Fıtnat-Reşid]

- Mecmuada beyit/müfred başlığı ile kaydedilen şiirleri tespit ettiğimizde dîvândaki halini esas aldık. Örneğin 142 numaralı şiir mecmuada beyit başlığı ile kaydedilmiştir. Haşmet dîvânında tespit edilen şiirin gazel olması halinde [Gazel-i Haşmet] şeklinde belirttik. Gerekli açıklamayı dipnotta verdik.
- Şiir başlıklarında şiirlerin kafiye şemalarına ve konularına bakarak şiirleri rubâî, matla, müfred, kıta, nazm, mesnevi gibi ilgili nazım şeklini köşeli parantezle kullandık.

2.2. Metin Transkripsiyonu ve İmlâsında İzlenen Yol

1. Metnin kuruluşunda İsmail Ünver'in "*Çevriri Yazıda Yazım Birliği Üzerine Öneriler*" isimli makalesine uyulmuştur.
2. Eski Anadolu Türkçesi dönemine ait olan metinlerde yuvarlaklaşmaya dikkat edilmiş, 18. yy sonrası yazılan metinlerde günümüz yazım kurallarına uyulmuştur.
3. Yönelme ekinin genellikle a'lı okunuşu tercih edilmiş fakat bazı yerlerde kelimenin uyumuna göre e'li şekli de tercih edilmiştir. yâre, kenâra vb.
4. Tamlamaları belirtmek amaçlı kullanılan hemze (') işareti gösterilmemiş. Kelime içinde kullanılan hemzelerin de y'siz (ع) şekli tercih edilmiştir. dâ'im, acâ'ib vb.
5. Metinde "b" harfi ile yazılan -up/-üp zarf fiil ekinin "p" li şekli tercih edilmiştir.
6. Metinde kullanılan kapalı e seslerinin i'li şekli korunmuştur. Dimek, gice, itmek(etmek) vb.
7. Farsça kelimelerde ötre olarak okunan vāv-ı mechûleler kısa ünlü olarak yazılmıştır. öp, hoş, lop, zop, silahşör vb.
8. Farsça kelimelerde okunmayan vav (vav-ı madule) ˇ işareti ile gösterilmiştir.

9. N'etdügümi, n'oldu vb. büzülme ses olayları kesme ile gösterilmiştir.
10. ʿışk-ʿaşk, ʿıyş-ʿayş gibi iki şekilde de okunabilen sözcüklerin ʿaşk, ʿayş şekli tercih edilmiştir.
11. Arapça ve Farsça edat ve ön ekler eklendikleri kelimedenden “- ” işareti ile ayrılmıştır. nā-tamām, vā-beste, bī-çāre, ez-hācümle vb.
12. Metin içinde hem c hem ç harfiyle yazılmış olan “gonca” kelimesinin c’li şekli tercih edilmiştir.
13. Ünsüz harflerin sertleşmesi kuralına uyulmamış olup metindeki halleri esas alınmıştır. gitdüm vb.
14. Farsça kelime tekrarlarının arasına gelen ekler “-” işareti ile ayrılmıştır. ser-te-ser, leb-be-leb, sū-be-sū vb.
15. Farsça birleşik isim ve sıfatlar “-” işareti ile ayrılmıştır. dil-beste, gül-pirehen, gül-ruḥ vb.
16. Āfitāb-āftāb, rūzigār-rūzgār gibi ünlü türemeleri gösterilmemiştir.
17. Farsça son ekler kelimeye bitişik yazılmıştır. zamangāh, bargāh, gülzār, sebzēzār vb.
18. Doymak, dokuz, doğru vb. kalın ünlü ile başlayan kelimelerde “d” sesi genellikle “ط” ile yazılmış olduğu için metne bağlı kalınmış; toyamak, tokuz, togru vb. şeklinde yazılmıştır.
19. Vasıta eki ile bağlaç olan “ile” metinde kelimeye bitişik yazılmışsa metne bağlı kalınmıştır. vasluḅla vb. Fakat -i fiili alıp da kelime ile bitişikse eklendiği kelimeye tireli şekilde yazılmıştır. sehv-ile, gaflet-ile vb.

2.3. Metnin İşaretler Tablosu

TABLE 4: Transkripsiyon Tablosu

أ, آ	A, a, Ā, ā, E, e	ش	Ş, ş
ء	'	ص	Ś, ś
ب	B, b	ض	Ž, ž, Đ, đ
پ	P, p	ط	Ʀ, Ƨ
ت	T, t	ظ	Ž, ž
ث	Ŝ, ŝ	ع	Ø
ج	C, c	غ	Ĝ, ĝ
چ	Ç, ç	ف	F, f
ح	Ĥ, ĥ	ق	Ƙ, ƙ
خ	H, h	ك	G, g, K, k, Ð, ð
د	D, d	ل	L, l
ذ	Ž, ž	م	M, m
ر	R, r	ن	N, n
ز	Z, z	و	Ū, ū, Ü, ü, V, v
ژ	J, j	ه	H, h, e
س	S, s	ی	Ĭ, ĭ, I, i, Ī, ī, Y, y

2.4. Karşılaştırmalı Metin

[44a]

1⁸¹

Muzāri^ç

mef^ç ülü / fā^ç ilätü / mefā^ç ilü / fā^ç ilün

[Maṭla^ç]

Gördüm apuya ıkmış o ul oğlu āfeti

şandum felek apuya getürdi ıyāmeti

2⁸²

Remel

fe^ç ilätün / fe^ç ilätün / fe^ç ilätün / fe^ç ilün

Ramazāniye-i Ḥařmet Efendi

1 Pertev-endāz olıcağ ğurre-i şehr-i Ramazān

Yağdı andil-i dili şu^ç le-i şem-i Ğufrān

2 Giceler döndi tecelli-kede-i envāra

Ḥande-zen maṭla^ç -ı ħurřide leyālü cihān⁸³

3 Oldı her cāmi^ç -i vālā cebel-i Nūra nazır

Her mināre řecer-i Ṭūr gibi řu^ç le-feřān

4 Māh-ı nev şanma görüp ğurre-i şehr-i şavmı

Cāmi^ç -i mağfirete bir ^ç ālem-i vālā-řān

5 Bildirür şekl-i hilāl olduğını rüze-keşe

Nāḥun-ı ^ç afv-ı Ḥudā uğde-küşā-yı ^ç iřyān

6 Resm-i zibendesi bir medde-i Bismillāhı

K'oldı ser-süre-i āyāt-ı Ḥudāvend-i cihān

⁸¹ Beyit başlığı ile kayıtlı olan matla^ç nın kime ait olduğu tespit edilememiştir.

⁸² Ḥařmet D., K. 20 (23 beyit), s. 80.

⁸³ ħurřide leyālü cihān: ħurřide leyāl-i cihān D.

- 7 Beñzese bir mehüñ ebrūsı o zībā resme
Ol büt-i şöhre-i şehre olur ʿālem Şābān
- 8 Encümāsā bu ḳanādīl-i fūrūzān-ı şehre
Eyledi ḳubbe-i cāmiʿleri gerdūn-ʿunvān
- 9 Zīnet-i ḥāke girībān-ı felek çāk-endāz
Pertev-i arza zebūn pençe-i mihr-i raḥşān
- 10 Her şebi rūz gibi maṭlaʿ-ı envār-ı şafā
Her gūnū ʿīd gibi şevk-res-i rūze-keşān
- 11 Ekl ü şürbü unudur şehri temāşāsından
Ṭoyamaz zevḳine cāmiʿlerinün şāʿim olan
- 12 Yokdur iḳbāli oruç yemede ḥalkuñ ammā
Bir göz ile baḳarak geşt ü güzār itse bütān
- 13 Bā-ḥuşuş ḥālet-i şavm ile gürisne-çeşme
Turş-rüyān görinür ḥüsn ile ḥurşīd-ruḥān
- 14 Nice ḥālāt-ı şafā-baḥşı olur bu şavmuñ
Kimi rūḥen [ü] kimi cismen olur feyz-resān

[44b]

3⁸⁴

Müctesş

mefāʿ ilün / feʿ ilātün / mefāʿ ilün / feʿ ilün

[Müfred]

Efendi himmetüñ olursa mansıb-ı ʿaşḳa

Bezimde pāye ile iʿtibār ḳābildür

velehu⁸⁵

⁸⁴ Beyit başlığı ile kayıtlı olan müfredin kime ait olduğu tespit edilememiştir.

- 15 Rūşen itdükde meh-i rûze şeb-i eyyâmı
Yaşamaz oldu kanādîl-i neşâtı mestân
- 16 Beklerüz bizde Ayāşofiya da küb dibini
Pây-ı ħumdan geçemez cāmi‘ e varsa rindân
- 17 Elde tesbîĥ ile sâ‘ ati şayar tiryākî
Dâne-i ħabbe afyonu ider vird-i zebân
- 18 Ehl-i keyfiĥ şaşırur vaĥt-i ğurûb tekbîrin
Şûre-i Şems-i tilâvet ile aĥşamı kılan
- 19 Buldı her bir kişi bir şûret-i zibâ-yı şalâĥ
Döndi âyine-i ğufrâna cebîn-i ‘ işyân
- 20 Seng-i tevbeyle kırup şîşe-i şaĥbâyı bütün
Şimdi tesbîĥ çeker cāma bedel hep rindân
- 21 Bir veliyyün-ni‘ am-ı kıblegeh-i iĥsânıĥ
Vird-i ezkâr-ı cemîliyle olur sübĥa-keşân
- 22 Ziver-i şadr-ı kerem mesned-i vâlâ-yı himem
Müfti-i devr-i zamân mâ-ĥaşal-ı kevn ü mekân
- 23 Menba‘ uş-şıdk-ı vefâ menbi‘ -i enhâr-ı ‘ aĥâ
Kilki mizâb-ı seĥâ ĥoĥkası ĥavz-ı iĥsân

4⁸⁶

Remel

fe‘ ilâtün / fe‘ ilâtün / fe‘ ilâtün / fe‘ ilün

[Maĥla‘]

Dime kim virdi bu cân-baĥş-ı şadâyı nāya

⁸⁵ 2 numaralı şiirin devamıdır.

⁸⁶ Beyit başlığı ile kayıtlı olan matla‘ nın kime ait olduğu tespit edilememiştir.

Mazhar olmuş nefes-i hazret-i Mevlānāya

5⁸⁷

Remel

fe' ilātün / fe' ilātün / fe' ilātün / fe' ilün

[Nazm]

- 1 İtdirür hānde bu bezmün mey-i gülfām[1] baḡa
Gösterür rüy-ı şafā āyīne-i cāmı baḡa
- 2 Olmaz olmaz diyerek mīve-i gülzār-ı vişāl
Dilberān eyledi 'ādet tama' -ı hāmı baḡa

6⁸⁸

Muzāri'

mef' ülü / fā' ilātü / mefā' ilü / fā' ilün

[Maṭla']

Ḳaşdına meşveret üzre dil-i miḡnet-cūnuḡ
Baş başa verdüḡi budur ol iki ebrūnuḡ

7⁸⁹

Hezec

mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün

[Maṭla']

Baḡa şemşir-i ḡamzenden emīn ol diyü 'ahd itdün
Ḳılıç koyduḡ meyāna tiḡ-ı ebrūya yemīn itdün

[45a]

8⁹⁰

Hezec

mef' ülü / mefā' ilü / mefā' ilü / fe' ülün

[Maṭla']

Üftādenüm ey serv-i revānum diye düşdüm

⁸⁷ Şairi tespit edilememiştir. Mecmuada “rubâ’î” olarak kayıtlı olan bu şiir “nazm” özellikleri taşımaktadır.

⁸⁸ Beyit başlığı ile kayıtlı olan matla'ın kime ait olduğu tespit edilememiştir.

⁸⁹ Beyit başlığı ile kayıtlı olan matla'ın kime ait olduğu tespit edilememiştir.

⁹⁰ Beyit başlığı ile kayıtlı olan matla'ın kime ait olduğu tespit edilememiştir

Düşmez bu söz ğaflet ile diye düşdüm⁹¹

9⁹²

Remel

fe' ilātün / fe' ilātün / fe' ilātün / fe' ilün

Ramazāniye-i Rāġıb Paşa

- 1 Ne 'aceb sür'at ile geldi bu yıl Māh-ı Şıyām
Çekdi bir bāş gelüp belde-i Bağdād'a licām
- 2 Giceyi gündüze kıtmış ne şıtāb ile gelür
Müjde-i 'ıyde ider⁹³ şanki mübārek iġdām
- 3 Şöyle bir ğaflet ile başdı ki ta' bīr⁹⁴ idemem
Ġüyyiā bezmi başan şahne gibi bī-hengām
- 4 Kesdiler meykededden bāde-perestān ayaġı⁹⁵
Görüp el virmedigin⁹⁶ 'ālem-i āba eyyām
- 5 Oturışdı⁹⁷ tek ü pūyı ney ü⁹⁸ meyden rindān⁹⁹
Zāhidān eylediler şimdi terāvihe kıyām
- 6 Ramazān ħürmetine arķası mihrābdadur
Cümleye itse taşaddur yeri var şimdi imām¹⁰⁰
- 7 Cāme-i nev keser erbāb-ı tabi' at 'ide
Şikem aşķābı da iftāra keserler endām¹⁰¹

⁹¹ Bu mısradaki vezin aksamaktadır.

⁹² Rāġıb Paşa D., K. 3 (36 beyit), s.170.

⁹³ 'ıyde ider: 'ıyde gider D.

⁹⁴ ta' bīr: taşvīr D.

⁹⁵ ayaġı: ayaġın D.

⁹⁶ virmedigin: virdigin D.

⁹⁷ Oturışdı: ütürüşdi D.

⁹⁸ Pūyı ney ü: pūyını D.

⁹⁹ pūyını meyden rindān: pūyını meyden rindān D.

¹⁰⁰ cümleye itse taşaddur yeri var şimdi imām: cümleye ise taşfiri var şimdi imām D.

¹⁰¹ Bu beyit dīvānda yoktur.

- 8 Ehl-i keyfiñ kim olur ħ`āhişi şavma¹⁰² zīrā
Viremez ṭab^ç -ı seĥā-pīşesi imsāke nizām¹⁰³
- 9 Müşkil olsa ne ^ç aceb farkı meikle beşerüñ
Za^ç f-i imsāk ile hep buldı letāfet ecsām
- 10 Hoş gelür dilber-i billür-beden vaşlundan
Vaqt-i iftāra gelen nārgil-i sīm-endām
- 11 Neş^{’e}-i sofra-i bezmi viriyor ħ`ān-ı fütür
Şerbet-i kāse olup cām-ı şarāb-ı gülfām
- 12 Şimdi germiyyet ü ülfet de cevāmi^ç de olur¹⁰⁴
Döndi ṭāhūne[’]-i bī-āba ĥarābāt-ı zihām
- 13 Şanma māh-ı nevrūza felek ihdā¹⁰⁵ idecek
^ç İyd için tevsen-i iĥbāline bir sīm licām
- 14 ^ç İlm-i nuşretine yā ide¹⁰⁶ bir zer-i mehce
Ya ola şātırına ĥançer-i zerrīn-i niyām

[45b]

10¹⁰⁷

Hezec

mef^ç ülü / fā^ç ilātü / mefā^ç ilü / fā^ç ilün

[Maṭla^ç]

Dildāre söyle şu gibi her yaña aķmasun

Gözyaşı gibi ^ç aşığı gözden bıraķmasun

¹⁰² şavma: şorma D.

¹⁰³ Bu beyit dīvānda 7. beyittir.

¹⁰⁴ olur: oluyor D.

¹⁰⁵ ihdā: ibdā D.

¹⁰⁶ ide: eyle D.

¹⁰⁷ Beyit başlığı ile kayıtlı olan matla^ç nın kime ait olduğu tespit edilememiştir.

Velehū Ramazāniye-i Rāgīb¹⁰⁸

- 15 Āsmān-pāye Ferīdūn-ḥaşem¹⁰⁹ Aḥmed Paşa
Olsa şāyeste silahşori olurdı Behrām
- 16 Hātem-i bezm-i seḥā şaff-ı şiken-i rüz-ı veġā¹¹⁰
Āb-ı rüy-ı vüzerā Āşaf-ı merġüb-ı enām
- 17 Nükte cem^c olmadıġına¹¹¹ dü¹¹² cihānuḡ bu yeter
Ger olaydı ikisin¹¹³ birden iderdi en^c ām
- 18 Kūhlar lerziş-i bīmi ile baḡr-i¹¹⁴ sīm-āb
Nice tāb-āver olur saṡvetine Rüstem ü Sām
- 19 Cevalān itse olur fikr-i sebük-pervāzi
Nice müşkil ise āġāzdan evvel encām¹¹⁵
- 20 Fehm ile diġkat olunsa her iki tedbire
Bulunur cümle bunuḡ puḡte Aristonuḡ¹¹⁶ ḡām
- 21 Şīve-^ı luṡf-ıla üslüb-ı ḡakīmāne ile
Ne Aristō ki Felāṡūnları eyler ilzām
- 22 Rütbe-i cāhına nisbet felegiḡ rütbesi pest
Rütbe-i ḡadrine kütāh kemend-i evhām¹¹⁷
- 23 Olmasa dā^ıre-i ḡaşmetine teng eger

¹⁰⁸ 9 numaralı şiirin devamıdır.

¹⁰⁹ Mecmuada bu kelime “çeşm” olarak yazılıdır.

¹¹⁰ veġā: nümā

¹¹¹ olmadıġına: olduġuna D.

¹¹² dü: çün dü D.

¹¹³ ikisin: āb-ġin D.

¹¹⁴ baḡr-i: siḡr-i D.

¹¹⁵ encām: insicām D.

¹¹⁶ puḡte Aristonuḡ: baḡta er saṡvetün D.

¹¹⁷ Bu beyit dīvānda yer almamaktadır.

Nüh felek idi toköz kübbeli bir çetr-i be-nām

- 24 Āb-ı ihsānı mecāzī-i¹¹⁸ merāme cārī
Devr-i ‘ adlinde şuyın buldı medār-i¹¹⁹ eyyām
- 25 Pāsbān-ı reme-i halk¹²⁰ olalı inşāfi
Gürg ile eylediler ‘ aqd-i uşuvvet aġnām
- 26 Āşiyān-sāz-ı zuhur¹²¹ olalı ‘ adl ü dādı
Gider āmiziş¹²²-içün lāne-i şāhine hamām¹²³
- 27 Destgīrī-i keremle komadı üftāde
Pāy-i dīl-dāre meger dil-şüde-kān-ı nā-kām
- 28 Kaldılar ġamze-i hūbān daġı te’şīrinden
Fitneyi eyledi ‘ ahdinde o rütbe i’ dām
- 29 Żu’ afā var mı nevāli ile hep kuvvetlü¹²⁴
İde bī-tāb meger ādemi idmān-i şıyām

[46a]

11¹²⁵

Remel

fā’ ilātün / fā’ ilātün / fā’ ilātün / fā’ ilün

[Maṭla’]

Āteş-i ‘ aşkuş bana germiyyeti oldı mizāc
Haste-i derd ü firāķum eyle vaşluşla ‘ ilāc

velehu Ramazāniye-i Rāġıb Paşa¹²⁶

¹¹⁸ mecāzī-i: meccānī-i D.

¹¹⁹ medār-i: müdārā D.

¹²⁰ reme-i halk: re’sse halk D.

¹²¹ zuhur: tıyur D.

¹²² āmiziş: āmiriş D.

¹²³ hamām: hümām D.

¹²⁴ Żu’ afā var mı nevāli ile hep kuvvetlü: żü’ afā-vār mey-i nev-lā ile heb kuvvetlü D.

¹²⁵ Beyit başlıġı ile kayıtlı olan matla’ nın kime ait olduġu tespit edilememiştir.

- 30 Dāverā midḥat ü evşāfiña pāyān olmaz
Nitekim durduğum bendeğe yoḡdur insicām
- 31 Līk hengāmī degil ʿ arz ideyüm tafşilün
İderüm ḥazrete inhāhle¹²⁷ gelsün bayrām
- 32 Fāris-i arşa-i ʿ irfān geçinürken şimdi
Yerlere urdı beni tevsen-i baht-ı bed-rām
- 33 Lākin ümmīdüm odur rāyiz-i luḡf u keremün
Çıḡa ol kāfire bir keskin üzengiyle temām
- 34 Olsa bir kerre eger elde ʿ inān-ı fikrüm
Şaff-ı maẓmūna¹²⁸ göreydük nice olur iḡdām
- 35 Hele ḡalsun bu şikāyet varaḡ-ı dīgerdür
Hem ider maʿ ni-i nā-kerde murādı ihām
- 36 İtme ıtñāb ile taşdıʿ vaḡt-i nāzıkdür
Rāḡıbā şimdi ki hengām-ı duʿ ādır hengām
- 37 Rūzı Nevrüz u şebi şubḡ u şabāḡı ola ʿ id¹²⁹
Tā teʿ āḡub ide ʿ ālemde şühür-ı aʿ vām¹³⁰

12¹³¹

Remel

fāʿ ilātün / fāʿ ilātün / fāʿ ilātün / fāʿ ilün

[Kıḡa]

- 1 Zümre-i ihyāya boş varmaḡ degildür ʿ ādeti
Cām-ı meyden görmedür aybı [vü] erkānı ḡadeḡ

¹²⁶ 10 numaralı şiirin devamıdır.

¹²⁷ inhāhle: inhāh ile D.

¹²⁸ maẓmūna: maẓnūna D.

¹²⁹ şubḡ u şabāḡı ola ʿ id: ḡadr ü şabāsı ola ʿ id D.

¹³⁰ Şühür-ı aʿ vām: şeh-süvār-ı aʿ vām D.

¹³¹ Bu şiirin şairi tespit edilememiştir. Mecmuada “rubâʿî” olarak kayıtlı olan bu şiir kıta özellikleri taşımaktadır.

- 2 Pîr-i meyḥāneyle mey-ḥoruṅ düşüp ayağına
Ḳoymaya her dem günāha bir müselmān ḳadeḥ

13¹³²

Hezec

mef' ūlū / mefā' ilū / mefā' ilū / fe' ūlūn

[Ġazel-i] Diger Rāḡıb Paşa

- 1 Bezm ehline sāḳī bugün āmāde mi geldün
Ya mey-i ḳadeḥ bāde hemān sāde mi geldün
- 2 Keyfiyyet-i mey sende zuhūr eyledi bilmem
İşveyle meyün neş'esin icāde mi geldün
- 3 Eyyām-ı şebāb oldı telef bilmedüm aşla
Rāḡıb bu fenā mülküne rü'yāda mı geldün

14¹³³

Muzāri'

mef' ūlū / fā' ilātū / mefā' ilū / fā' ilūn

[Müfred]

Sāḳī cevāb alunmazdı mefhūm açılmadan¹³⁴

Būs-ı lebüñde eylemedün gerçi az baḡ[i]s

[46b]

15¹³⁵

Hezec

mef' ūlū / mefā' ilū / mefā' ilū / fe' ūlūn

[Maṭla']

Mestāne baḳışlarla güzel 'aqlumı aldı

Ol gözleri āḡū beni ferdālara şaldı

16¹³⁶

¹³² Bu şiir dîvânda bulunmamaktadır. Nâ-tamām bir gazel olabilir.

¹³³ Beyit başlığı ile kayıtlı olan müfredin kime ait olduğu tespit edilememiştir.

¹³⁴ Vezin aksamaktadır.

¹³⁵ Bu maṭla'ın kime ait olduğu tespit edilememiştir.

¹³⁶ Haşmet D., K. 16 (23 beyit), s. 75.

Remel

fe' ilātün / fe' ilātün / fe' ilātün / fe' ilün

Ramazāniye-i Haşmet Efendi

- 1 Ğurre-i şehri-i şıyām etdi yine ' arz-ı cemāl
Rūzdārınuñ ider kıddini hem şekli-i hilāl
- 2 Kıtı pek saht kemāndur ki şalādır çekene
Hey'et-i mäh-i nev[in]den olunır istidlāl
- 3 Tevbe-şad-tevbe o bir şehri-i mübārekdür kim
Vaḥy-i Haḫ oldu o dem levḫa-tırāz-ı inzāl
- 4 Şu' le-endāz-ı şebistān-ı cihān olduḫça
Şeb-i tārīke verir pertev-i şubḫ-ı iḫbāl
- 5 Şem' a-i pūf-zede-i şarşar-ı ' işyānı eder
Ğurresi mincel-i şad mezra' a-i pīr¹³⁷ ü nevāl¹³⁸
- 6 Pertev-i şā' iḫa-i ḫırmen-i ' işyān u kuşūr
Meş' al-i mağfıret-efrūz-ı tārīḫ-i a' māl¹³⁹
- 7 Böyle bir mäh-i şafāperver olur mı şeb u rüz
Ufuḫ-arā-yı tūlū' olmada ḫurşid-i vişāl
- 8 Gezüp envār-ı kanādīl ile ḫurşid-ruḫān
Oldı reşk-avārem¹⁴⁰ eyyām-ı çerāḡān-ı leyāl
- 9 Ekşerī serv-ḫadān Cāmi' -i Fātih'de gezer
Ḥavlınuñ her tārāfı dilber ile māl-ā-māl

¹³⁷ pīr: berr D.

¹³⁸ Bu mısra Haşmet D.'nda 6. beyitin 2. mısrasıdır.

¹³⁹ Bu mısra Haşmet D.'nda 5. beyitin 2. mısrasıdır.

¹⁴⁰ reşk-avārem: reşk-āver D.

- 10 Kimi ʿ uşşâkına hem-dest olup gezmekde
Kimi zen-dostluk edüp almış ele bir gül-i âl
- 11 Nağd-i ümmîd-i vişâl-âver-i ʿ aşık ber-kef
Kâle-i vaşl-ı bütân zîb-i yed-i istibdâl
- 12 Sû-be-sû mîve-fürûşân terâzû der-dest
Yalvarup dirler efendim be-meded benden al
- 13 Allâh Allâh nedür ol âmed ü reft-i hûbân
Ki temâşâ ile dil oldu perîşân-aḥvâl
- 14 Bende bir serv-i ḳadûn pâyına yüz sürmek için
Aḡa dñnbâle-rev-i ḡâhiş olup sâye-mişâl

[47a]

17¹⁴¹

Hezec

mefâʿ ilün / mefâʿ ilün / mefâʿ ilün / mefâʿ ilün

[Ġazel-i Necâti]¹⁴²

Gerek ağla gerekse [gül] cihân fâriğdür ey bülbül
Kimüne nâr¹⁴³ olur gülşen¹⁴⁴ kimine gülistân-âteş

velehu¹⁴⁵

- 15 Yaʿ ni ardınca ṭopuḡ ḡalmaḡa âḡâz etdüm
Oldı pây-i hevesim [âb]ile dâr-ı âmâl¹⁴⁶
- 16 Ṭavr-ı şürîş-fiken-i ḡaddine ṭâḡat mi gelür
Baḡrımunḡ yaḡıḡ eritdi benüm ol yâl ile bâl^{147 148}

¹⁴¹ Necâtî Beg D., G. 250 (5 beyit), s. 263; PBM, G. 3549 (5 beyit), s. 1302.

¹⁴² Mecmuada beyit başlığı ile kayıtlıdır.

¹⁴³ Nâr: âteş D.

¹⁴⁴ Gülşen: gül D.

¹⁴⁵ 16 numaralı şiirin devamıdır.

¹⁴⁶ Bu beyit Haşmet D.'nda 17. beyittir. (Divanda 15. ve 16. beyitler: Beni de etdi heves-kâr-ı hılâf-ı âde / Azm-i gül-geştî-i seyrâna bu tab-ı meyyâl. Su gibi gönlüm akıp pâyına bir serv-kaddin / Ana dñnbâle-rev-i hâhiş olup sâye-misâl)

- 17 El-amān āh amān ol büt-i nāzende beni
Etdi biñ nāz ile ser-mest-i mey-i ğunc u delāl¹⁴⁹
- 18 Didüm ey āfet-i cān ‘īdde mi būs u kinār
Didi ey Haşmet-i āşüfte vü sencīde-maķāl¹⁵⁰
- 19 ‘İd-i ekber bu sene oldı şıyāma der-piş
Ne ise ħāhiş-i dil eyleme bir ān ihmāl¹⁵¹
- 20 Şālī‘-i es‘adı bir zāt-ı felek-kevkebenüñ
Virdi dünyāya bu dem pertev-i ‘īd-i iķbāl¹⁵²
- 21 Es‘adı’l-mille nesāķ-bend-i umürü’ d-devle
Şāhibü’s-şavle mühim-sāz-ı pesendīde-fi‘āl¹⁵³

18¹⁵⁴

Hezec

Ġazel-i [Nābī]

mef‘ülü / mefā‘ilü / mefā‘ilü / fe‘ülün

- 1 Bir dilbere dil vir ki belādur dimesünler
Bir bādeyi nüş it ki ħatādur dimesünler
- 2 Bir derde eşir ol ki eṭibbā-yı zamāne
Pā-beste-i¹⁵⁵ tedbīr ü¹⁵⁶ devādur dimesünler
- 3 Dök naķd-i sirişküñ ser-i kūyına¹⁵⁷ nigāruñ

¹⁴⁷ Bu kelime mecmuada “māl” olarak kayıtlıdır.

¹⁴⁸ Bu beyit Haşmet D.’nda 18. beyittir.

¹⁴⁹ Bu beyit Haşmet D.’nda 19. beyittir.

¹⁵⁰ Bu beyit Haşmet D.’nda 20. beyittir.

¹⁵¹ Bu beyit Haşmet D.’nda 21. beyittir.

¹⁵² Bu beyit Haşmet D.’nda 22. beyittir.

¹⁵³ Bu beyit Haşmet D.’nda 23. beyittir.

¹⁵⁴ Nābī D., G. 229 (5 beyit), s. 560. (Bu gazel Nābī ve Abdī mahlasını kullanan Abdurrahman Paşa’ya ait müşterek gazeldir.)

¹⁵⁵ Pā-beste: vā-beste D.

¹⁵⁶ Tedbīr ü: tedbīr-i D.

Tā müdde‘ iyān saḡa gedādur dimesünler

- 4 Miḡnet çeker¹⁵⁸ ü nāleḡi izḡāra šitāb it
Tā kim saḡa bī-berg ü nevādur dimesünler

- 5 ‘ Abdī gibi āšüfte-i ḡübān-ı cihān ol
Nābī saḡa tā ehl-i riyādur dimesünler

19¹⁵⁹

Hezec

mefā‘ ilün / mefā‘ ilün / mefā‘ ilün / mefā‘ ilün

Ḳıtt‘ a

- 1 Ziḡī mecmū‘ a-i dil kim anuḡ evrākı ser-tā-pā
Bilin yanunda evrāk-ı zeheb dinilse lāyıkdur
- 2 Bu bir meyḡānedür kim keyf-i šahbāsın bilür ‘ āšık
Ne bilsün anı zāhid kim o bir ‘ aḡl ile ayıkdur

[47b]

20¹⁶⁰

Remel

fe‘ ilātün / fe‘ ilātün / fe‘ ilātün / fe‘ ilün

[Müfred]

Atmaḡa bašladı ḡallāc-ı felek yine beni
Ḳoca dūnyā idünür kendüye ḡıšlık ḡapuma

21¹⁶¹

Remel

fe‘ ilātün / fe‘ ilātün / fe‘ ilātün / fe‘ ilün

Tesdīs-i Ḳašmet Efendi

¹⁵⁷ kūyına: kūyında D.

¹⁵⁸ miḡnet çeker: laht-ı ciger D.

¹⁵⁹ Bu kıtanın kime ait olduḡu tespit edilememištir.

¹⁶⁰ Beyit bašlıḡı ile kayıtlı olan müfredin kime ait olduḡu tespit edilememištir.

¹⁶¹ Ḳašmet D., Tes. 3 (5 bend), s.116.

I

- 1 Cilvegāh-ı dil iken maḥkeme-i şehri Haleb
Da' vî-i 'aşkıyı işbât-u hulûş itdüm heb
Hâlime raḥm idüp ey nâdire güyâ-yı edeb
Tesliyet eyler iken Haşmet-i zârı her şeb
Şimdi ḳurbānuḡ olam söyle baḡa n'oldu sebeb
Âşinâ-yı ezeliye bu tecâhül¹⁶² bu ḡaḡab

II

- 2 Şöhret-i 'aşkıḡ ile 'âlemi tutdu nāmum
Zevḳ-i vaşluḡla geçirdüm niçe dem eyyāmum
Eylemedüḡ cevruḡ¹⁶³ ile lâyıḳ mı telef ârāmum
Baḡa bildirmedüḡ ey şüḡ-ı cihân bayrāmum
Şimdi ḳurbānuḡ olam söyle baḡa n'oldu sebeb
Âşinâ-yı ezeliye bu tecâhül¹⁶⁴ bu ḡaḡab

III

- 3 Künc-i ḡurbetde olup münis-i Beyt'ül-ḡazenüm
Bir dem aḡdırmaz idüḡ zevḳ ü şafâyı vaḡanum
Maḡv iderdüḡ ne ḳadar olsa 'umüm¹⁶⁵ u miḡenüm
Nemden incindüḡ eyâ âfet-i gül-pîreḡenüm
Şimdi ḳurbānuḡ olam söyle baḡa n'oldu sebeb
Âşinâ-yı ezeliye bu tecâhül¹⁶⁶ bu ḡaḡab

IV

- 4 Leb-be-leb meclis-i ülfetde baḡa hem-dem iken
Neş'e-i la' lüḡ ile dâfi' -i renc ü ḡam iken
Sana dildâdeligim dâḡ-ı dil 'âlem iken
Bir zamân şevḳ-i dem-i vaşluḡ ile ḡurrem iken
Şimdi ḳurbānuḡ olam söyle baḡa n'oldu sebeb
Âşinâ-yı ezeliye bu tecâhül¹⁶⁷ bu ḡaḡab

[48a]

¹⁶² tecâhül: teḡâfül D.

¹⁶³ eylemedüḡ cevruḡ ile: eylemek cevr ile D.

¹⁶⁴ tecâhül: teḡâfül D.

¹⁶⁵ 'umüm: ḡumüm D.

¹⁶⁶ tecâhül: teḡâfül D.

¹⁶⁷ tecâhül: teḡâfül D.

22¹⁶⁸

Remel

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

[Müfred]

Bir kebüter olsa yāre nāme göndersem didüm
Murğ-ı dil ten āşiyānından didi göndersün beni

velehu¹⁶⁹

V

- 5 Da' vī-i şıdķ ederek olmuş iken cānānum
Beni maḥsūd-ı felek görmüş iken aķrānum
Niçün āteşlere yaķduņ bu dil-i vīrānum
Cürm ü noķsānımı ben de bileyüm şulţānum
Şimdi ķurbānuņ olam söyle baņa n'oldu sebab
Āşīnā-yı ezeliye bu tecāhül¹⁷⁰ bu ğāzab

23¹⁷¹

Hezec

mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün

Ġazel-i Raḥmī

- 1 Elüñden ne gelür ey dil ḥayāl-i yār ile eglen
Cüdā düşdüñ çü yārüñden fiĝān u zār-ile eglen
- 2 Felek ayırdı ey dil çün¹⁷² beni ol şaçı Leylā'dan
Yüri Mecnün gibi şimden girü taĝlar ile eglen¹⁷³
- 3 Ķuluñ zār ile¹⁷⁴ bülbulveş fiĝān u āh ile miḥnetde¹⁷⁵
Gel ey ğonce-dehen gül-ruḥ gül ü gülzār ile eglen

¹⁶⁸ Beyit başlığı ile kayıtlı olan müfredin kime ait olduğu tespit edilememiştir.

¹⁶⁹ 21 numaralı şiirin devamıdır.

¹⁷⁰ tecāhül: teĝāfül D.

¹⁷¹ Bursalı Raḥmī D., G. 160 (5 beyit), s. 396.

¹⁷² ey dil çün: çün ey dil D.

¹⁷³ yüri Mecnün gibi şimden girü ve taĝlar ile eglen: yüri şimden girü Mecnün gibi daĝlar ile eglen D.

¹⁷⁴ ile: ise D.

¹⁷⁵ fiĝān u āh ile miḥnetde: miyān-ı hār-ı miḥnetde D.

4 Firāḳuḅla hemān bir an¹⁷⁶ ḳalupdur tende cānumdan
Gel ey cānlar ṭabībi bir nefes bīmār ile eglen

5 Nice bir yanasun **Rahmī** ḥayāl-i yār ile eglen¹⁷⁷
Yūri ūimden girū dūn gūn ḡam-ı dildār ile eglen

24¹⁷⁸

Remel

fe[˘]ilātūn / fe[˘]ilātūn / fe[˘]ilūn

Ḳıṭ[˘]a

1 İztırār-ı ḡama dūūmedūḡ ise
İḥtiyārī sefer itmek yegdūr

2 Dostı dūūmen ile ḡormekden ise
Yıḳılıp bir yaḡa gitmek yegdūr

25¹⁷⁹

Müctess

mefā[˘]ilūn / fe[˘]ilātūn / mefā[˘]ilūn / fe[˘]ilūn

[Ḳıṭ[˘]a]-i Rahmī

1 Raḳībe oldu müyesser ilāhi zehr olsun
˘İtāb-ı telḡ-i lebūḡ gibi bir ūarāb-ı lezīz

2 Nazardan itse iūābet iderdi pīr-i muḡān
Ḳadeḡ du[˘]āsını yazup sākīye ta[˘]vīz¹⁸⁰

[48b]

26¹⁸¹

Hezec

mefā[˘]ilūn / mefā[˘]ilūn / mefā[˘]ilūn / mefā[˘]ilūn

¹⁷⁶ bir an: bir dem D.

¹⁷⁷ ḥayāl-i yār ile eglen: firāḳ-ı yār ile her dem D.

¹⁷⁸ Bu kıtanın kime ait olduḡu tespit edilememiūtir.

¹⁷⁹ Mecmuada “rubā’i” olarak kayıtlı olan bu ūiir kıta özellikleri taūıtmaktadır. Bu ūiir Bursalı Rahmī D.’da ve Kırımlı Rahmī D.’da bulunmamaktadır. Ayrıntılı bilgi için bk. Kaynakça.

¹⁸⁰ Vezin aksamakatadır.

¹⁸¹ Beyit baūlıḡı ile kayıtlı olan matla[˘]nın kime ait olduḡu tespit edilememiūtir.

[Maṭla‘]

Nezāketle uyurken buse almaḡ zarāfetdür
Eger bayrāma ḡalursa ne minnet eski ‘ādetdür

27¹⁸²

Muzāri‘

mef‘ ülü / fā‘ ilätü / mefā‘ ilü / fā‘ ilün

Tesdis-i Sâlik

I

- 1 Mevḡūf-ı āteş-i ter iken zemherir-i dey
Gelmez ḡayāle bāde gibi neş‘edār şey
Luṭf eylemez mi pîr-i muḡān-ı ḡuceste-pey
Renc-i ḡumār-ı neşve-i dūşine tā-be-key
ḡumlar şikeste cām tehî yoḡ vücūd-ı mey
İtdüḡ esîr-i ḡahve bizi hey zamāne hey

II

- 2 Sāḡi te‘ āḡub eylemeden ḡālet-i ḡumār
Devr eylemez mi bir daḡı mînā-yı ḡoş-güvār
Rindāne yoḡ mı kesb-i neşāt itmege medār
Bu ḡuşk-sâlde çekilür mi bu inṡizār
ḡumlar şikeste cām tehî yoḡ vücūd-ı mey
İtdüḡ esîr-i ḡahve bizi hey zamāne hey

III

- 3 Döndi fezā-yı meykedemüz deyr-i zāhide
Nā-ḡār düşdi ehl-i heves zühd-i bāride
Erbāb-ı şevḡe itse de devrān müsā‘ ade
Tertîb-i bezm-i ‘ işret olunmaz ne fā‘ide
ḡumlar şikeste cām tehî yoḡ vücūd-ı mey
İtdüḡ esîr-i ḡahve bizi hey zamāne hey

IV

- 4 ḡıldı şitā hücum temām oldu vaḡt-i şayf
Meysüz olur mı bāde-keşān-ı esîr-i keyf

¹⁸² Sâlik D., Tes. 4 (7 bend), s. 580.

Lebdür¹⁸³ cihānda itmege mestāne sell-i keyf¹⁸⁴
Mey mūriş-i¹⁸⁵ celādet iken şad hezār hayf
Hımlar şikeste cām tehī yoķ vūcūd-ı mey
İtdüñ esİR-i ķahve bizi hey zamāne hey

V

5 Ağyār vāķıf olmadan ʿ ayş¹⁸⁶-ı şebāneye
Atsaķ ķapağı bāri hele ķahvehāneye
Hayretdeyüz tağayyür-i hāl-i zamāneye
Geldi helāl teveccüh ile bu kārḥāneye

[49a]

28¹⁸⁷

Remel

fāʿ ilātün / fāʿ ilātün / fāʿ ilātün / fāʿ ilün

[Ġazel-i Ahmed Paşa]¹⁸⁸

Ķad ķıyāmet ğamze āfet zūlf fitne haṭ belā
Āh kim ben ḥüsniñüñ bunca belāsun bilmedüm¹⁸⁹

*190

Hımlar şikeste cām tehī yoķ vūcūd-ı mey
İtdüñ esİR-i ķahve bizi hey zamāne hey

VI

6 İbrām-ı vaşla bāde iken māniʿ -i ḥicāb
Oldı ğüşāyiş-i dile vā-beste fetḥ-i bāb
Teşrif-i yār ile oluruz gerçi şevk-yāb
Bezme ne ārzū ile gelsün o mest-i ḥarāb¹⁹¹
Hımlar şikeste cām tehī yoķ vūcūd-ı mey
İtdüñ esİR-i ķahve bizi hey zamāne hey

VII

7 Der-beste<<dür>> çünki maşṭaba-ı şuffe-i şafā

¹⁸³ lebdür: besdür D.

¹⁸⁴ keyf: seyf D.

¹⁸⁵ mūriş: mevriş D.

¹⁸⁶ ʿ ayş: ʿ iş D.

¹⁸⁷ Ahmed Paşa D., G. 191 (16 beyit), s. 211.

¹⁸⁸ Mecmuada beyit başlığı ile kayıtlıdır.

¹⁸⁹ Bu beyit dīvānda 3.beyittir.

¹⁹⁰ 27 numaralı şiirin devamıdır.

¹⁹¹ mest-i ḥarāb: mest-hʿāb D.

ılımlış yasāĝ řaĥne-i nā-geh-res-i azā
Dükkānçe-i Raĥīıye [ıl]¹⁹² baştı büriyā
Afyon vü berş mevsimidür şimdi **Sālikā**
Ĥumlar şikeste cām tehī yoĥ vücüd-ı mey
İtdüĝ esİR-i ahve bizi hey zamāne hey

29¹⁹³

Remel

fe' ilātün / fe' ilātün / fe' ilün

ıı' a

- 1 Ehl-i keyfiĝ birine bir şehri
Ramazān ayını gördüĝ mi dimiş
- 2 O daĥı fevrİ cevāb etmiş ki
Bizde yoĥdur anı görmiş dimiş

30¹⁹⁴

Hezec

mefā' ilün / mefā' ilün / fe' ülün

[Maıla']

Cihānda bir kişi bİ-ĝam degildür
Meger řeytāndur ol ādem [degildür]

31¹⁹⁵

Hezec

mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün

[Müfred]

Girüp dilberle ĥammāma viřāli cā'iz olmuşken
Elüme girmedi ĥalvet ne çāre ortalıĥ keşret

¹⁹² Mecmuada bu kelime bulunmamaktadır.

¹⁹³ Bu kıtanın kime ait olduĝu tespit edilememiştir.

¹⁹⁴ Beyit bařlıĝı ile kayıtlı olan maıla' nın kime ait olduĝu tespit edilememiştir.

¹⁹⁵ Beyit bařlıĝı ile kayıtlı olan müfredin kime ait olduĝu tespit edilememiştir.

32¹⁹⁶

Remel

fâ' ilâtün / fâ' ilâtün / fâ' ilâtün / fâ' ilün

[Müfred]

‘ Aşk-ı ‘ âşık gizlenür mi olıcağ ğammâz[lar]
Tende miḥnet cānda āh dilde āteş gözde nem

33¹⁹⁷

Muzâri‘

mef' ülü / fâ' ilätü / mefâ' ilü / fâ' ilün

[Ġazel-i Yāhyā]¹⁹⁸

Egler faḳîri va‘ de- ‘i vaşluḡ ne ḥāl ise
Cāndur umār efendi ne deḡlü muḥāl ise

34¹⁹⁹

Remel

fe' ilâtün / fe' ilâtün / fe' ilâtün / fe' ilün

[Müfred-i Lā Edrî]²⁰⁰

Bilürin²⁰¹ ḥaddümi ḳul olmağā lāyık degilem
İḥtiyār elde degül n'eyleyeyin²⁰² sulṫānum

[49b]

35²⁰³

Hezec

mef' ülü / mefâ' ilü / mefâ' ilü / fe' ülü

[Müfred]

Nāzıkdür içinde diyü gözde ḥayālün
Kırpiklerümi yummağā ḳorḳarun efendüm

¹⁹⁶ Beyit başlığı ile kayıtlı olan müfredin kime ait olduğu tespit edilememiştir.

¹⁹⁷ Yahyâ Bey D., G. 393 (5 beyit), s. 523.

¹⁹⁸ Mecmuada beyit başlığı ile kayıtlıdır.

¹⁹⁹ PBM, F. 8172 (1 beyit), s. 2935. (Şair ismi verilmemiştir.)

²⁰⁰ Mecmuada beyit başlığı ile kayıtlıdır.

²⁰¹ Bilürin: bilürem PBM.

²⁰² N'yleyeyin: n'eyleyeyüm PBM.

²⁰³ Beyit başlığı ile kayıtlı olan müfredin kime ait olduğu tespit edilememiştir.

36²⁰⁴

Hezec

mef' ülü / mefā' ilü / mefā' ilü / fe' ülün

Tesdis-i Nev'î

I

- 1 Bu 'aşk-ı mecāzuñ ğam-ı hicrānına la' net
Dünyāda vü 'uqbādaki hüsrānına la' net
Erbāb-ı ğamuñ nāliş ü efgānına la' net
Dilberlerinin va' de-i ihsānına la' net
Yok yerlere itdükleri peymānına la' net
Ol t̄ā' ifenüñ gerçege yalānına la' net
Bu şan' atı²⁰⁵ icād idenüñ cānına la' net
Ecdādına vü aşlına erkānına la' net

II

- 2 İl yāri çeker sīneye sen 'āşık-ı dīdār
Sen girye vü zār eylemede senden o bīzār
Sen 'arz-ı niyāz itsen ider nāzı²⁰⁶ o tekrār
Sen eyler iken çeşmüñi yolında güher-bār
Sen olmuş iken naqd-i vücuduñla harīdār²⁰⁷
El mālīk olur vuşlata bī-dirhem ü dīnār
Bu şan' atı icād idenüñ cānına la' net
Ecdādına vü aşlına erkānına la' net

III

- 3 İrmez ayağun öpmege bir 'āşık-ı maḥzūn
Eller ser-i zūlfüñ irişen ehrimen-i dūn
Sen eyle gerek nāleñi ney yaşuñı gülgūn²⁰⁸
'Uşşāka cefā ğayra vefā bunlara k̄ānūn
Gel olma şaķın ādem isen bunlara meftūn
Maḥremleri hep mübtezel ü nākes ü mel' ün
Bu şan' atı icād idenüñ cānına la' net

²⁰⁴ Nev'î D., Tes. 9 (5 bend), s. 206.

²⁰⁵ Bu şan' atı: başdan bunı D.

²⁰⁶ Nāzı: nazın D.

²⁰⁷ Harīdār: harīdār D.

²⁰⁸ Gülgūn: meygūn D.

Ecdādına vü aşlına erkânına la' net

IV

- 4 Ey dilber[e] ' aşık dirilen ebleh ü nādāñ
Öldürse revādur seni tīg-ı ğam-ı hicrān
Sen t̄alib ü rāğıb²⁰⁹ aña senden o gürīzān
O mest ü²¹⁰ teğāfül sen aña vālih ü ħayrān

[50a]

37²¹¹

Remel

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

[Ġazel-i Nihānī]²¹²

Ey gönül aldanma yārūñ ' ahdine peymānına
Bī-vefādur bī-vefānuñ ' ahdı ne peymānı ne
velehu²¹³

İnşāf zihī cehl zihī nekbet ü ħüsrān
Hep oldı buña rağbet iden sonra peşimān
Bu şan' atı icād idenüñ cānına la' net
Ecdādına vü aşlına erkânına la' net

V

- 5 Yüz ħayf bizüm çekdügümüz renc ü ' anāya
Hep sa' y-i belīg itdügümüz gitdi hebāya
Nev' iden irişsün bu naşīhat zurefāya
Dil virmeysesüz²¹⁴ her şanem-i mäh-liķāya
Düş²¹⁵ olmayasuz²¹⁶ ğaflet-ile tīg-ı belāya
Āmīn diyeler ħāzır olanlar bu du' āya
Bu şan' atı icād idenüñ cānına la' net
Ecdādına vü aşlına erkânına la' net

²⁰⁹ Rāğıb: cūyān D.

²¹⁰ Mest ü: mest-i D.

²¹¹ PBM, G. 6323 (5 beyit), s. 2295. Şaire ait bir divan tespit edilememiştir.

²¹² Mecmuada müfred başlığı ile kayıtlıdır.

²¹³ 36 numaralı şiirin devamıdır.

²¹⁴ Virmeysesüz: virmeyeler D.

²¹⁵ Düş: tüş D.

²¹⁶ Olmayasuz: olmayalar D.

38²¹⁷

Hezec

mefâ' ilün / mefâ' ilün / fe' ülün

Ġazel-i [Necâti]

- 1 Cihānda ādem olan bī-ġam [olmaz]²¹⁸
Anuñcün bī-ġam olan ādem [olmaz]
- 2 Göñül göz yaşını yaġdurmayaunca
Muħabbet sebzezārı ħurrem [olmaz]
- 3 Güzeller taş baġırlı olmayınca
Binā-yı ' aşk elünde²¹⁹ muħkem [olmaz]
- 4 Her İbrāhīm ' izzet Ka' besinde
Halilullah yāħūd Edhem [olmaz]²²⁰
- 5 Gelem aħsamlayum²²¹ dimişti ol māh
Sitāremde dirīġā aħsam²²² [olmaz]
- 6 Dikildüm toġru geldüm serv gibi²²³
İşigünnden bir adım gitsem [olmaz]
- 7 Necâti tevbeñü bozmağ dilerler
Çemende lāle gül²²⁴ epsem [olmaz]

39²²⁵

Remel

fâ' ilātün / fâ' ilātün / fâ' ilātün / fâ' ilün

²¹⁷ Necâti Beg D., G. 219 (7 beyit), s. 280.

²¹⁸ Bu şiirin redifi dîvânda “olmaz”, mecmuada “olur mı” şeklindedir.

²¹⁹ Elünde: inende D.

²²⁰ Bu beyit divanda bulunmamaktadır.

²²¹ Aħsamlayum: akşamlayam D.

²²² Aħsam: akşam D.

²²³ Toġru geldüm serv gibi: serv gibi doġru geldim D.

²²⁴ Lāle gül: lāl vü gül D.

²²⁵ Bu kıtanın kime ait olduġu tespit edilememiştir.

Ḳıṭ‘ a

- 1 Bir kişinüñ kim dili ʔatlu ola ey hoş-nihād
Her kişi ʔardaş olur aña yār-ı mihrībān
- 2 Ger dil āzār ola ʔoğmış ʔardaşı andan ʔaçar
Rāḫat olmaz dā’imā işi güci savaş-ı cān

[50b]

40²²⁶

Remel

fā‘ ilātün / fā‘ ilātün / fā‘ ilātün / fā‘ ilün

[Maṭla‘]

Luṭf u iḫsān u mürüvvet cümle kāmilden gelür
Her mażarrat kim gelür ‘ālemde cāhilden gelür

41²²⁷

Remel

fe‘ ilātün / fe‘ ilātün / fe‘ ilātün / fe‘ ilün

Tesdīs-i Hüdāyī

I

- 1 Ey ruḫ-ı bāğ-ı letāfetde gül-i ḫandānum
Ṭutdı bülbül gibi dünyā yüzini efgānum
Az ʔaldı ki²²⁸ ʔıḫa burc-ı bedenden cānum²²⁹
Ey lebi derd-i dile ḫikmet ile Loḫmānum
Şerbet-i vaşluḫ-ıla²³⁰ eyle benüm dermānum
Düşmesün boynıña hecrünle ölürsem ʔanum

II

- 2 Niçe bir dürr dōke bu dīde-i terler niçe bir
Niçe bir zāyi‘ olur bunca²³¹ güherler niçe bir
Āḫ idem ḫasret-ile şām u seḫerler niçe bir

²²⁶ Beyit başlığı ile kayıtlı olan matla‘ nın kime ait olduğu tespit edilememiştir.

²²⁷ Hüdāyī-i Kadim D., Tes. 3 (5 bend), s. 237.

²²⁸ ʔaldı ki: ʔalıpdır D.

²²⁹ burc-ı bedenden: burc-ı bedenimden D.

²³⁰ vaşluḫ-ıla: vaşluḫ ile D.

²³¹ olur bunca: ola bunca D.

Nār-ı gāmdan²³² niçe bir yana cigerler niçe bir
Tutdı āfākı meded dūd-ı dil-i sūzānum
Ġarazuñ cevır ü cefā ise yeter sultānum

III

- 3 Ben senüñ pādişehim bende-i fermānuñ olam
Pāy-māl-i ser-i gīsū-yı perişānuñ olam
Ķaşlaruñ yāyına biñ cān-ile Ķurbānuñ olam
Bir iki gün bu fenā dünye[de]²³³ mihmānuñ olam
Şāle lāyık mıdur ey ħusrev-i ‘ālī-şānum
Baña zulm eylesün çarĶa çıĶa efgānum

IV

- 4 N’ola yanuñda senüñ sehv-ile itdümse günāh
Baña bağışla güzel başuñ için eyle be-gāh
Ķul günāh itse dem olur ki bağışlar anı şāh
MerĶamet eyler iseñ merĶamet ide saña ilāh^{234 235}
Yüzüme bir güle baĶ tā ki sevensün cānum
Dest-i luĶfuñla yapılsun bu dil-i virānum

V

- 5 Varayın ‘aşĶuñ-ile ‘āleme sultān olayın²³⁶
Düşeyin taĶlara Mecnūn gibi ‘uryān olayın
Sāyeveş mihrüñ-ile Ķāk-ile yek-sān olayın²³⁷
Genc-i ‘aşĶuñla **Hüdāyī** gibi vīrān olayın²³⁸

[51a]

42²³⁹

Hezec

mefā‘ ilün / mefā‘ ilün / mefā‘ ilün / mefā‘ ilün

[MaĶla‘]

Görenler çehre-i zerdüm dediler saña n’olmuşdur

²³² Nār-ı gāmdan: nār-ı gāmda D.

²³³ Dünye[de]: tekyede D.

²³⁴ MerĶamet eyler iseñ merĶamet ide saña ilāh: Baña raĶm eyler iseñ raĶmet ide saña ilah D.

²³⁵ Vezin aksamaktadır.

²³⁶ Varayın ‘aşĶuñla ‘āleme sultān olayın: Vāruben derdiñle ‘āleme destān olayın D.

²³⁷ olayun: olayım D.

²³⁸ Divanda bu mısra 5. bendin 3. mısrasıdır. Aynı şekilde 5. bendin 3. mısrası, aslen 4. mısradır.

²³⁹ Beyit başlıĶı ile kayıtlı olan maĶla‘ nın kime ait olduĶu tespit edilememiştir.

Meger kim bir gül-i ra' nā ğamundan beñzi şolmuşdur

*240

Bāĝ-ı ħüsn içre şalın sen serv gibi ey cānum²⁴¹
Şulasun yollaruñı dīde-i ħūn-efşānum

43²⁴²

Remel

fe' ilātün / fe' ilātün / fe' ilātün / fe' ilün

Tesdīs-i Ehli

I

- 1 Vardı tayandı 'adem mülkine rāhum neyiki
Kalmadı mülk-i vücūd içre penāhum neyiki
Göklere çıkdı meded dūd-ı siyāhum neyiki
Merħametle nazār itmez baña şāhum neyiki
Bağmaz evvelki gibi yüzüme şāhum neyiki
Bilmezem ben de nedür cürm ü günāhum neyiki

II

- 2 Demidür haşret ile nāle vü feryād ideyüm
Bād-ı āhumla cihān mülki[ni] berbād ideyüm
Cānumı cevır ü ğam-ı dilbere mu' tād ideyüm
Dil-i ğam-gīnimi bī-çāre nice şād ideyüm
Bağmaz evvelki gibi yüzüme şāhum neyiki
Bilmezem ben de nedür cürm ü günāhum neyiki

III

- 3 'Āşık olduĝda görüp cān u dil ol sīm-beri
Ĥāl-i dilden hele var idi ĥabībün ĥaberi
Gāh iderdi bu dil-i ĥasteye şefkat nazarı
Ĥışm-ile bağışı şimdi dile ammā nazarı
Bağmaz evvelki gibi yüzüme şāhum neyiki
Bilmezem ben de nedür cürm ü günāhum neyiki

²⁴⁰ 41 numaralı şiirin devamıdır.

²⁴¹ cānum: hānum D.

²⁴² Şaire ait bir dīvān tespiti edilememiştir.

IV

- 4 Derdüm ʿ ilāma ʿ aceb dilbere dermān nic’ olur
Böyle ʧalursa eger derd-ile nālān nic’ olur
Cürmümi dimez ise ol ʧeh-i hūbān nic’ olur
Bilmezem n’etdüğümi bilmege imkān nic’ olur
Bağmaz evvelki gibi yüzüme ʧāhum neyiki
Bilmezem ben de nedür cürm ü günāhum neyiki

[51b]

44²⁴³

Remel

fāʿ ilātün / fāʿ ilātün / fāʿ ilātün / fāʿ ilün

[Maṭlaʿ]

Bir mülāyim dilbere ʿ ālemde kıymet var mıdur
Hāk-i pāyına yüz urmağ deñlü ʿ izzet var mıdur
velehu²⁴⁴

V

- 5 Ehliya nola ğam-ı hecr ile nālān olsam
Ağlasam ḥasret-ile derd-ile giryān olsam
Nār-ı ʿ aşğ-ıla yağup sīnemi sūzān olsam
Ṭāñ mı ger hecr-i leb-i cān-ile bī-cān olsam
Bağmaz evvelki gibi yüzüme ʧāhum neyiki
Bilmezem ben de nedir cürm ü günāhum neyiki

45²⁴⁵

Remel

fāʿ ilātün / fāʿ ilātün / fāʿ ilātün / fāʿ ilün

Tesdīs-i Selikī

I

- 1 Zaʿ f-ı ʿ aşğ-ı yār-ıla ʧalmadı tende ʧudretüm²⁴⁶
Bār-ı miḥnet çekmeden iki büküldi kāmētüm

²⁴³ Beyit başlığı ile kayıtlı olan matlaʿ nın kime ait olduğu tespit edilememiştir.

²⁴⁴ 43 numaralı şiirin devamıdır.

²⁴⁵ SŞ., Mus. 2 (5 bend), s. 50.

²⁴⁶ ʧudretüm: ʧuvvetüm SŞ.

Yār bī-pervā durur derd anı bilmez²⁴⁷ hāletüm
Gerçi yoqdur bir nefes kat^ā²⁴⁸ mecāl ü tākātüm
Söylemek kaçd itdüg[üm]ce yāra derd-i hasretüm
Ağlamak tutar beni güftāra qalmaz kudretüm

II

2 Her gice fikr eylerüm kim²⁴⁹ şubha irersem eger
Şubh-dem^ı ālemlere şalduqda ol hurşid-fer
Hālümü^ı arz idem aña kūyına idüp güzer
Līk varup^ı arz-ı hāl için aña idüp²⁵⁰ nazar
Söylemek kaçd itdüg[üm]ce yāre derd-i hasretüm
Ağlamak tutar beni güftāra qalmaz kudretüm

III

3 Bir t̄abībe hālümü^ı arz eyledüm ben mübtelā
Nabzuma el urdı baqdı yüzüme didi baña
Derd-i^ı aşk ancak saña²⁵¹ dildārdan olur revā
Ben didüm dermān yoğ-imiş kim kaçan varup aña

[52a]

46²⁵²

Remel

fā^ı ilātün / fā^ı ilātün / fā^ı ilātün / fā^ı ilün

[Gazel-i İshāk]²⁵³

Cānını terk itmeyen cānāna olmaz āşinā
Yanmayınca şem^ı [i]le pervāne olmaz āşinā

velehu²⁵⁴

Söylemek kaçd itdüg[üm]ce yāre derd-i hasretüm
Ağlamak tutar beni güftāra qalmaz kudretüm

IV

²⁴⁷ Derd anı bilmez: bilmez dirigā SŞ.

²⁴⁸ Kat^ı ā: nuṭka SŞ.

²⁴⁹ Kim: ki SŞ.

²⁵⁰ Aña idüp: idüp aña SŞ.

²⁵¹ Saña: buña SŞ.

²⁵² İshāk Çelebi D., G. 3 (7 beyit), s. 74.

²⁵³ Mecmuada beyit başlığı ile kayıtlıdır.

²⁵⁴ 45 numaralı şiirin devamıdır.

- 4 Ol perî-peyker kaçan kim qarşudan olsa²⁵⁵ ‘ ayān
Tağılır ‘ aqlum benüm bî-hüş olurum bir zamān
‘ Aqlımı cem ‘ eylerüm kim söyleyem hālüm revān
Lîk kaldum şöyle hayrān kim nice idem ‘ inān²⁵⁶
Söylemek kaçd itdüg[üm]ce yāre derd-i hāsretüm
Ağlamak tutar beni güftāra kalmaz kudretüm

V

- 5 Hālümü bilmez benüm pes neylesün baña habīb
Bilmeyünce hastenüñ derdin²⁵⁷ ‘ ilāc itmez tabīb
Yoğ-imiş dermān derd-imiş baña naşīb
Nice ‘ arz idem aña hālüm **Selîkî** ben ğarīb
Söylemek kaçd itdüg[üm]ce yāre derd-i hāsretüm
Ağlamak tutar beni güftāra kalmaz kudretüm

47²⁵⁸

Remel

fā‘ ilātün / fā‘ ilātün / fā‘ ilātün / fā‘ ilün

Tesdis-i Şıdkî

I

- 1 Aldı dil mülki serāyın bir şeh-i ‘ ālî-cenāb
Bezm-i ğamda kıldı sīnemden kadüm çeng ü rebāb
Meyl idüp aġyāra eyler bendesinden ictināb
Āsitān-ı devletinde olmadı hiç feth-i bāb
Yār ser-keş sīne āteş şīşe-i dīdem pür-āb
Ķalb haste ser şikeste hālīyā hālīm harāb

II

- 2 Tā seher-ber-şeb kılardum nāle vü āh u figān
Ķarka virmişdi vücūdum eşk-i çeşm-i hūn-feşān
Ķays tā kim irdi miḥnet hātīme didi hemān

²⁵⁵ Olsa: olur SŞ.

²⁵⁶ ‘ inān: beyān SŞ.

²⁵⁷ Bu kelime mecmuada “derdinüñ” şeklindedir fakat bu şekilde vezin bozulduğu için “derdin” hali tercih edilmiştir. A.g.e. de de “derdin” hali kullanılmıştır.

²⁵⁸ Mehtap Erdoğan tarafından hazırlanan “*Sıdkî Paşa Dîvânı*”, Abdullah Eren tarafından hazırlanan “*Mehmed Sıdkî Dîvânı*”, Gülşen Sezen tarafından hazırlanan “*Mustafa Sıdkî Efendi Dîvânı*” isimli çalışmalarda bu tesdis bulunmamaktadır.

Derd ü ' aşk-ıla nedür hâliñ didüm ey yâr-ı cân

[53]²⁵⁹

[53b]

48²⁶⁰

Müctess

mefâ' ilün / fe' ilâtün / mefâ' ilün / fe' ilün

Beyt-i [Şâbit]

Şağın hediyeye-i ' üd eylemeñ edeble taleb

Zamâne hâcılarında ne ' üd var ne edeb

velehu²⁶¹

Yâr serkeş sine âteş şîşe-i dîdem pür-âb

Qalb haste ser şikeste hâliyâ hâlim harâb

III

3 İrdi enfâs-ı kerem buldı kamu nâ-kâm kâm

Oldı serkeş hūblar erbâb-ı ' aşka cümle dâm

Ahter-i şeb-rengimi gör kim baña her şubh u şâm

Hicre yoq gâyet dirîgâ ' ömrse oldı temâm

Yâr serkeş sine âteş şîşe-i dîdem pür-âb

Qalb haste ser şikeste hâliyâ hâlim harâb

IV

4 Kilk-i kudret ' âlemün naqşını kılduğda raqam

Levh-i çehremde benüm yazmış belâ vü derd ü gam

Biñde bir derdüm dinilmez haşr olunca ger disem

Tâli' ümden mi felekden mi nedendür bilmezem

Yâr serkeş sine âteş şîşe-i dîdem pür-âb

Qalb haste ser şikeste hâliyâ hâlim harâb

V

5 Olalı ol meh-cebîne bizde istiğnâ maqar

Şıdkî-i dil-haste hecr ile neler çekdi neler

Ağlayup aqvâline anuñ dü ' âlem ser-te-ser

²⁵⁹ Sayfa numaralandırmasında zannımızca mürettip hata yapmıştır çünkü bir önceki bölümde 4 mısrası verilen tesdisin son 2 mısrası ilgili numaralı bölümden kaldığı yerden devam etmiştir.

²⁶⁰ Bosnalı Alaeddin Sâbit D., Ebyat 11 (1 beyit), s. 555.

²⁶¹ 47 numaralı şiirin devamıdır.

Cān u dil bu maṭla' -ı dil-sūz-ı ezber vird ider
Yār serkeş sīne āteş şīşe-i dīdem pūr-āb
Ḳalb ḥaste ser şikeste ḥāliyā ḥālim ḥarāb

49²⁶²

Remel

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

[Nazm]

- 1 Rūz u şeb bülbül gibi nālān iden sensin beni
Mest-i ḥüsnüñ ile ḥayrān iden sensin beni
- 2 ' Āşık-ı bī-çāreye ḥiç yoğimiş raḥmuñ seniñ
Gice gündüz aḡladup giryān iden sensin beni

[54a]

50²⁶³

Hezec

mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün

[Maṭla']

Ḳapandı ḥāne-i baḥtum ilāhī <<sen>> fetḥ-i bāb eyle
Du' āsın ben gedā-yı nā-tüvānuñ müstecāb eyle

51²⁶⁴

Remel

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

Taḥmis-i ' Ahdī

I

- 1 Ğam ḳadüm ḥam ḳıldı mānend-i hilāl
Ṭutdı dil āyīnesin jeng ü melāl
La' l olup dil gitdi çeşmümden mecāl
Ḳılmadan dār-ı fenādan irtihāl

²⁶² Mecmuada “kıta” olarak kayıtlı olan bu şiir “nazm” özellikleri taşımaktadır. Bu şiirin kime ait olduğu tespit edilememiştir.

²⁶³ Beyit başlığı ile kayıtlı olan maṭla' nın kime ait olduğu tespit edilememiştir.

²⁶⁴ Şaire ait bir dīvān tespit edilememiştir.

*Yā Müyessir*²⁶⁵ ente yessirnā vişāl

II

- 2 Düşmege hecr ü ‘anāya dil muḥāl
Başuma yazmışdı ḥattāt-ı ezel
Cānı yok bir mürdedür ten fi’l-mişāl
Az kaldı ‘ömrümüz kıl al-ecel
Yā Müyessir ente yessirnā vişāl

III

- 3 Ka‘be-i kūyında dil oldu ‘alīl
Raḥm idüp mihmān idünmez ol ḥalīl
Künc-i ğamda ben faḳīr oldum zelīl
Çünkü sensin ḥālüme ni‘am vekīl
Yā Müyessir ente yessirnā vişāl

IV

- 4 Ol perīye intisāb itdi raḳīb
Ḥālīmüz oldu dirīġā ki ‘acīb
Vaşl-ı dildār olmaz-ısa ger naşīb
Ġuşşadan ölmek muḳarrer ‘an-ḳarīb
Yā Müyessir ente yessirnā vişāl

V

- 5 Sāye şaldı ğayra ol serv-i bülend
Tiġ-ı ğayret kıldı baġrum yāre çend
Nüş-ı zehr idi işüm ol la‘l-i ḳand
Rūz u şeb ider bu ‘**Ahdī** müstemend
Yā Müyessir ente yessirnā vişāl

[54b]

52²⁶⁶

Hezec

mefā‘ ilün / mefā‘ ilün / mefā‘ ilün / mefā‘ ilün

[Nazm-ı ‘Ulvi]²⁶⁷

²⁶⁵ “*Yā Müyessir*” Allah’ın isimlerinden olup, bir işin olmasını kolaylaştıran anlamına gelmektedir. Ayrıntılı bilgi için bkz. Kaynakça.

²⁶⁶ RT., N. (1 beyit), s. 240.

Günāhum bildüm efendim²⁶⁸ n'ola şefkat recā senden²⁶⁹
Benüm devletlü sulţānum ḥaṭā benden 'aṭā senden

53²⁷⁰

Remel

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün
Ġazel-i Rāzī Tahmīs-i Ḥaşmet Sulţān
Aḥmed Efendimize İnşā Olunmuşdur

I

- 1 Ey sehī-serv-i kerem bāġ-ı cihān ṭurduqça ṭur
Sāye-baḥş-ı devlet ol bu ḥākdān ṭurduqça ṭur
Naḥl-i vālā sidre-i ḳudret-nişān ṭurduqça ṭur
Gülbün-i gülzār-ı şevketün²⁷¹ hemān ṭurduqça ṭur
Gülşen-i pür-zīb²⁷²-i kevn ü mekān ṭurduqça ṭur

II

- 2 Rüz u şeb kesb-i Rızā 'ullāh için istādesin
Sū-be-sū aḥkām-ı şer' -i enveri icrādasıñ
Ḳıble-i maḳşūd-ı dilsıñ minber-i taḳvādasıñ
Ḥuṭbe-i ' unvān-ı dīn-i Aḥmed-i inhādasıñ
Mescid-i mīnā-serāy-ı āsumān ṭurduqça ṭur

III

- 3 Ḥoş küşāyiş verdi tedbīrün bu kār-ı dirheme
Nāḥun-ı re'yiñ meded-res oldu ḳayd-ı ' āleme
Ḥande etdi ' uḳde-i dil kākül-i ḥam-der-ḥama
Perteviñ oldu mü 'eddī germī-i şevḳ ü deme
Meclis-i gerdün u şem-i aḥterān ṭurduqça ṭur

IV

- 4 Zātını ḳılsın sūtün-ı ḥayme-i iḳbāl-i Ḥaḳ
Sāyebān etsin sipihri farkına Rabbü'l-Felāḳ

²⁶⁷ Mecmuada beyit başlığı ile kayıtlıdır.

²⁶⁸ efendim: eylersem T.

²⁶⁹ senden: itsem T.

²⁷⁰ Ḥaşmet D., Tah. 9 (6 bend), s. 121.

²⁷¹ şevketün: şevketsin D.

²⁷² zīb: ziver D.

Pāyın̄a sāyīde olsun atlas-ı āl-i şafaḳ
Yoḳ ‘imād-ı dīn ü devlet olmaḡa senden eḡaḳ
Bārgāh-ı nūh-kıbāb-ı āsumān tırduḡça tır

V

- 5 Sāye-i cūduḡda ‘ālem diyeler Rāzī gibi
Yā desinler **Hāşmetün** nuḡ-ı siḡirsāzı gibi
Dā’im ol taḡtıḡda Sulṡān Aḡmed-i Ġāzī gibi
Bāḡ-ı ‘adnīḡ naḡl-i Ṭūbā-yı ser-efrāzı gibi
Ey sehī-serv-i kerem bāḡ-ı cihān tırduḡça tır

[55a]

54²⁷³

Hezec

mefā’ ilün / mefā’ ilün / mefā’ ilün / mefā’ ilün

[Maṡla’]

Cihānda vaşl-ı yār ile şādān olmadum gitdüm
Dilā ‘ömrüm ḡam ile geḡdi ḡandān olmadum gitdüm
velehu²⁷⁴

VI

- 6 Pādişāhım vālidinḡ aḡdırdı reftārun seniḡ
Rūḡ-ı Sulṡān Aḡmed’i şād etdi eṡvāruḡ seniḡ
Rūşen etdi ‘ālemi envār-ı dīdāruḡ seniḡ
Oldu mengūş-ı iṡā’ at dürr-i ḡüftāruḡ seniḡ
Ḥāşre dek dīvānıḡa ḡācet-verān tırduḡça tır

55²⁷⁵

Hezec

mefā’ ilün / mefā’ ilün / mefā’ ilün / mefā’ ilün

[Müsebbā]

Mısra’ -ı Kemāl Paşazāde

I

²⁷³ Beyit başlıḡı ile kayıtlı olan matla’ nın kime ait olduḡu tespit edilememiştir.

²⁷⁴ 53 numaralı şiirin devamıdır.

²⁷⁵ Mustafa Demirel tarafından hazırlanan “*İbn-i Kemal Dīvān*”, Yekta Saraḡ tarafından hazırlanan “*Şeyḡülislam Kemal Paşazāde*” ve Hayati Yavuzer tarafından hazırlanan “*Kemal Ümmî Dīvān*” isimli ḡalışmalarda bu şiir bulunmamaktadır.

1 Ḥalās olmaḡ dilersenḡ ġamdan ey dil mübtelā ol gel
 Olup dervīş-i mülk-i ʿaşka yaʿ nī pādişāh ol gel
 Gel ey pīr-i muḡabbet ben ġarībe pīşvā ol gel
 Ṭarīḡ-i ʿaşḡda yaʿ nī baḡa sen reh-nümā ol gel
 Gelürsenḡ mülk-i ʿaşka sen de zāhid bī-riyā ol gel
 Murāduḡ devlet-ise ṭālib-i fakr u fenā ol gel
 Cihān sulṭānlıġı istersenḡ ey dil gel gedā ol gel

II

2 Seḡāvetde bugün olduḡ dutalum Ḥātem-i Tāyī
 Yāḡūd Ḳārūn gibi cemʿ eylediḡ genc-i Firāvānı
 Bilirsin ʿāḡıbet gerdūn alur senden ḡomaz cānı
 Nedür bunca belālar çekme hergiz ḡahreder anı
 Ser-ā-ser ḡükmüḡe rām oldu ṭut mülk-i Süleymānı
 Girip zulmetde heb Ḥızr ile içdük āb-ı ḡayvānı
 Cihān sulṭānlıġı istersenḡ ey dil gedā ol gel

III

3 Giyerse şāh-ı gerdūn eġnine zer-i beftden ḡilʿ at
 Ser-ā-ser cismiḡi aṭlas ile zeyn eylese ḡat ḡat
 Rızā gösterme kim yegdür bulardan şāl-ı bī-minnet
 Gelür zīrā ki ehl-i hāle şāl içre niçe ḡālet
 Riyāsız būriyā besdür cihānda ʿāḡile kisvet
 Gedālıḡ şāhlıḡ bāb-ı ḡanāʿ atdür der-i devlet

[55b]

56²⁷⁶

Remel

feʿ ilātün / feʿ ilātün / feʿ ilātün / feʿ ilün

[Müfred-i Fıṭnat]²⁷⁷

Seyr idüp ruḡ[lar]ıḡı ḡülşen-i cennet bilürüz
Cilve-i ḡaddiḡi āşüb-ı ḡıyāmet bilürüz

velehu²⁷⁸

²⁷⁶ Zübeyde Fıṭnat Hanım D., Müf. 4 (1 beyit), s. 219.

²⁷⁷ Mecmuada beyit başlıġı ile kayıtlıdır.

Cihān sulṭānlığı isterseñ ey dil gedā ol gel

IV

- 4 Yanında bir gülün gördüm nice biñ hār-ı miḥnet var
Elünde lāleniñ bāde dilünde dāğ-ı ḥasret var
Soñunda çünki her bir vuşlatuñ elbetde firḳat var
Göñül görmez mi sankim bir şafāda biñ meşakḳat var
Gözün aç ğāfil olmağıl riyāsından ferāgat var
Ne şevket ārzū ile ne sevdā-yı şalābet var
Cihān sulṭānlığı isterseñ ey dil gedā ol gel

V

- 5 Cihānda pādişāh olmağ hemān bir kethūdālıḳdur
Bu fānī dünyede bī-ḳayd sulṭānlık gedālıḳdur
Bütün dünyāya sulṭāndur gedā dirlerse şādıḳdur
Bu cānuñ çünki kārı ‘ āḳıbet tenden cūdālıḳdur
Bu fānī dehrün elbetde şoñ ucı bī-beḳālıḳdur
Göñül derviş olalum gel gedālıḳ pādişāhlıḳdur
Cihān sulṭānlığı isterseñ ey dil gedā ol gel

57²⁷⁹

Remel

fe‘ ilātün / fe‘ ilātün / fe‘ ilātün / fe‘ ilün

[Müfred-i] Fıṭnat²⁸⁰

Seyr iden ḥüsnüñi elbette olur bende saña

Mā’il olsam n’ola ey ğonca-yı ter ben de saña

58²⁸¹

Hezec

mef‘ ülü / mefā‘ ilün / mef‘ ülü / mefā‘ ilün

[Nazm-ı Fıṭnat]

- 1 Bāğ-ı²⁸² ḳadine ‘ ar‘ ar ey serv-i ḥırāmānım

²⁷⁸ 55 numaralı şiirin devamıdır.

²⁷⁹ Zübeyde Fıṭnat Hanım D., Müf. 1 (1 beyit), s. 219.

²⁸⁰ Mecmuada beyit başlığı ile kayıtlıdır.

²⁸¹ Zübeyde Fıṭnat Hanım D., N. 8 (2 beyit), s. 202.

²⁸² bāğ-ı: ma‘ il D.

‘ Āşık ruḥuḡa güller ey ḡonce-i ḡandānım

- 2 ‘ Aşkuḡ düşeli cāna oldum saḡa pervāne
Raḡm it dil-i sūzāna ey şem‘ -i şebistānım

[56a]

59²⁸³

Müctess

mefā‘ ilün / fe‘ ilātün / mefā‘ ilün / fe‘ ilün

[Müfred-i Fıtnat]²⁸⁴

Fiḡān u nāle-i ‘ uşşāk ḡaṡṡ-ı yārdedür

Nevā-yı bülbül-i şūrīde nevbahārdadur

60²⁸⁵

Müctess

mefā‘ ilün / fe‘ ilātün / mefā‘ ilün / fe‘ ilün

Tahmīs-i Ḥaşmet Efendi

I

- 1 Bu kārḡānede ne naḡş u ne ḡumāşum var
Ne zīb-i bāliş ü ne zīnet-i firāşum var
Dükān-ı dilde ‘ abeş kāle-i telāşum var
Nedir bu daḡdaḡa bir bürehne başum var
Bu kārzār-ı emelde ‘ aceb şavaşum var

II

- 2 Ma‘ aş ḡaydına düşmek ‘ abeşdür ey ḡāfil
Olur mı murḡ-ı ḡafes kisb-i dāneye mā’ il
Simāṡ-ı maṡbaḡ-ı ḡudret dü ‘ āleme şāmil
ṡaraf ṡaraf dil olurken bu ni‘ mete vāşıl
Bu kārzār-ı emelde ‘ aceb şavaşum var

III

- 3 Nedür bu nūr-ı tecellī nedür bu feyz-i ‘ amīm
Nedür bu cünbiş-i ‘ unşur nedür bu nuṡḡ-ı Kelīm

²⁸³ Zübeyde Fıtnat Hanım D., Müf. 2 (1 beyit), s. 219.

²⁸⁴ Mecmuada beyit başlığı ile kayıtlıdır.

²⁸⁵ Haşmet D., Tah. 2 (8 bend), s. 115.

Fürûğ-ı cevher-i cāndır bu dilde sırr-ı ‘ azīm
Cesed hüdūşa muḳārin ta‘ ayyüş emr-i ḳadīm
Bu kārzār-ı emelde ‘ aceb şavaşum var

IV

- 4 Olursa rūḫ-ı mücessem bedendeki cānuḡ
Bilür diliḡ o zamān rütbesini insānuḡ
Çıḳar ‘ ayāna ḫamīr-i vücūdı ḫayvānuḡ
Bedīd olur şuveri āyine-i devrānuḡ
Bu kārzār-ı emelde ‘ aceb şavaşum var

V

- 5 Vücūd zerre-i şems-i şıfāt-ı Rabbānī
Nefes rehīn-i hubūb-ı nesīm-i Raḫmānī
Göñül hümā-yı hevā-yı şıfāt-ı²⁸⁶ rūḫānī
Degül temāyül-i esfel şı‘ ar-ı insānī
Bu kārzār-ı emelde ‘ aceb şavaşum var

[56b]

61²⁸⁷

Hezec

mefā‘ ilün / mefā‘ ilün / mefā‘ ilün / mefā‘ ilün

[Maḫla‘ -ı] Ṭālib²⁸⁸

Eli baḡlu ḳul ancak şanma dergāhuḡda ben şeydā
El el üstündedir ‘ arşa çıḳınca ey melek-sīmā

velehu²⁸⁹

VI

- 6 Ḥamīr-māye-i fiṭrat şanı‘ -i dest-i ḳader
Mürekkabāt-ı ‘ anāşır fenā-pezir-i heder
Ḳazā-yı būda gelenler reh-i nebūda gider
Cebīn-i levḫ-i ḳaderde nüvişte ḫayr ile şer
Bu kārzār-ı emelde ‘ aceb şavaşum var

²⁸⁶ Şıfāt-ı: şafā-yı D.

²⁸⁷ Bursalı Ṭālib D., Met. 1 (1 beyit), s. 313.

²⁸⁸ Mecmuada beyit başlıḡı ile kayıtlıdır.

²⁸⁹ 60 numaralı şiirin devamıdır.

VII

- 7 Şalâh-ı rûh-ı revânı bedende etmedeyüm
Şafâ-yı vuşlatı künc-i miḥende etmedeyüm
Fiğân-ı fūrḳati şaḥn-ı vaṭanda etmedeyüm
Murādım üzre ne girye ne ḥande etmedeyüm
Bu kârzâr-ı emelde ʿ aceb şavaşum var

VIII

- 8 Teneffüs etmedi **Ḥaşmet** gönül bu ʿ âlemde
Ne ibtisâm-ı feraḥda ne vaḳt-i mâtemde
Nüvişte rızḳ u niʿ am-ı [levh-i]²⁹⁰ mâ-teḳaddemde
Vusûl-ı maṭlaba ḳudret yoğ-iken âdemde
Bu kârzâr-ı emelde ʿ aceb şavaşum var

62²⁹¹

Hezec

mefʿ ülü / fâʿ ilätü / mefâʿ ilü / fâʿ ilün

[Müfred-i] Fıṭnat²⁹²

Mihrün görür kemâlde her gün zevâlini
ʿ Āḳil felekde câh ile maḡrür olur mı hîç

63²⁹³

Hezec

mefʿ ülü / mefâʿ ilü / mefâʿ ilü / feʿ ülün

[Nazm-ı Fıṭnat]

- 1 ʿ Aks-i lebiñi cām-ı mey-i nâbda gördüm
Bir ḡonce-i ne-şüküfteyi şan âbda gör[d]üm
- 2 Kāküllerün içre göricek ʿ arız-ı âluḡ
Güyâ ki gül ü sünbül-i sîr-âbda gördüm

²⁹⁰ Bu kelime mecmuada bulunmamaktadır.

²⁹¹ Zübeyde Fıṭnat Hanım D., Müf. 10 (1 beyit), s. 221.

²⁹² Mecmuada beyit başlığı ile kayıtlıdır.

²⁹³ Zübeyde Fıṭnat Hanım D., N. 1 (2 beyit), s. 200. (Mürettibin rubâʿî olarak kaydettiği bu şiir nazm özellikleri taşımaktadır.)

64²⁹⁴

Remel

fe' ilātün / fe' ilātün / fe' ilātün / fe' ilün

[Nazm]

- 1 Kim bakar naḥl-ı güle k̄āmet-i dil-cū var iken
Neyleyim sünbül ü şebbūyı o gīsū var iken

Fıṭnat

- 2 Rağbet eyler mi gönül şayd²⁹⁵-ı gāzāl-ı mihre
Ḥalkā-i berfde²⁹⁶ ol gözleri āhū var iken

[57a]

65²⁹⁷

Muzāri'

mef' ulü / fā' ilātü / mefā' ilü / fā' ilün

[Maṭla' -ı] Ṭālib²⁹⁸

Mihr ü meh ola sīne-i eflāktan cüdā
Dāğ-ı ğam olmaya dil-i şad-çākdan cüdā

66²⁹⁹

Muzāri'

mef' ulü / fā' ilātü / mefā' ilü / fā' ilün

Taḥmīs-i Nimet Şerif Fıṭnat

I

- 1 Zīb-i şimāḥ cān u dil it bu naşīḥati
Eyle güşāde dīde-i pür-ḥ'āb u ğafleti
Şarf itme ārzū-yı dile vaqt-i firşatı
Ey dil hevāya virme yeter naqd-i ğayreti³⁰⁰
Eyle ḥırīde kāle-i zībā-yı himmeti

II

²⁹⁴ Zübeyde Fıṭnat Hanım D., N. 2 (2 beyit), s. 200. (Mürettibin rubâ'î olarak kaydettiği bu şiir nazm özellikleri taşımaktadır.)

²⁹⁵ şayd: şavd D.

²⁹⁶ berfde: bezmde D.

²⁹⁷ Bursalı Ṭālib D., Met. 2 (1 beyit), s. 313.

²⁹⁸ Mecmuada beyit başlığı ile kayıtlıdır.

²⁹⁹ Zübeyde Fıṭnat Hanım D., Tah. 1 (34 bend), s. 75.

³⁰⁰ ğayreti: rağbeti D.

2 İkbāl ü cāh u devlet-i dehr ile olma şād
Bīm-i ‘uqāb şiddet-i ferdāyı eyle yād
Tā ki sürūr u şādī-i dünyā ise murād
Ey çeşm ü cān u dil yetişür necl ü incimād
Seyl eyle cūş-ı cūya³⁰¹ sirişk-i nedāmeti

III

3 Gıtdüğ reh-i ma‘ āşīye kıldıñ nice haṭā
İtdüğ hevā-yı nefis ile evkātıñı hebā
Terk eyle ba‘ d-ezīn nice bir bū-heves dilā
Zīb-āver it yeter yeter ey cāñ-ı bī-nevā
Gūş-ı derūna ḥalkā-i mengūş-ı tã‘ atī

IV

4 Olduñ ğarīķ-i baħr-ı haṭā ey dil el-amān
Sa‘ y it ḥulāşa sāḥil-i maḳsūda ir hemān
Kıl keştī-i melāmete iḥlāşı bād-bān
Bād-ı nesīm-i āh-ı dili itdürüp vezān
Mevc-āver eyle cūşış-ı deryā-yı fikreti

V

5 Haḳķıñ [e]gerçi raḥmeti bī-ḥadd ‘aṭāsı bol
Ammā ki ṭoldı ceyš-i ma‘ āsīle saġ u şol
Zinhār unutma ḥavfi haṭırnākdür bu yol
Ey dil biraz da ser-be-kemīn tefekkür ol
Pūşīde eyle cismüñe dilde³⁰² melāmeti

VI

6 Yād eyle seyyiātıñı endühgīn olup
Yalvar Ḥudāya derd ile zār u ḥazīn olup
Dür ol cihāndan der-i Haḳķa yaķīn olup
Terk eyle kıyl u ḳāli fenādan emīn olup
Āmīz-i şey-i kār-ı hevā vü ḥaṭie‘ ti

[57b]

67³⁰³

³⁰¹ cūya: cūy-ı D.

³⁰² dilde: dalk-ı D.

³⁰³ Zübeyde Fıtnat Hanım D., Müf. 15 (1 beyit), s. 222.

Hezec

mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün

[Müfred-i Fıtnat]³⁰⁴

Ķanā' at kūşesin cāy eyleyenler aĝniyādandur
Ķinā al<<i>>be³⁰⁵ mālīk olma ela kimiyādandur
velehu³⁰⁶

VII

- 7 Ķafletle bunca Őub u mesā oldı āh kim
'Ömr-ü 'azīz gedi hebā oldı āh kim
Ey dil iŐüŋ hemīŐe hevā oldı āh kim
Ķāruŋ cihānda cümle aā oldı āh kim
Yok itdügüŋ günāhlaruŋ add ü gāyeti

VIII

- 8 Bir dem gelür ki ola 'uyüb-ı nihān 'ayān
Rüsvāy olursuŋ ey dil-i bī-āre el-amān
Ol rüz-ı hevlnāki idüp yād ıl fiĝān
Ol dem ki ceyš-i cürm ü ĝalat u aā³⁰⁷ girān
Leb-rīz idünce dāmen-i deŐt-i iyāmeti

IX

- 9 Ey dil aŋ ol zamānı ki ālīŋ yamān olup
Altında bār-ı ma' Őiyetüŋ nā-tüvān olup
Rüz-ı cezāda piş-i ru' āŐıyān olup
Piş-i Cenāb-ı Ķaa ne yüzle revān olup
Ümmīd idersüŋ olmaĝa Őāyānı rameti

X

- 10 Evātuŋ [etdi] cümle mā' āsī ile güzer
oldı günehle defter-i a' mā[l] ser-te-ser
'Adli ile mu' āmele eylerse Ķa eger
ālīŋ arāb ey dil-i Őeydā saŋa meger
Ol Őāh-ı enbiyānuŋ ola luf u Őefati

³⁰⁴ Mecmuada beyit baŐlıĝı ile kayıtlıdır.

³⁰⁵ Ķinā al<<i>>be: ĝinā-yı albe D.

³⁰⁶ 66 numaralı Şiirin devamıdır.

³⁰⁷ cürm ü 'iāt u aā: cürm ü Őāt u aā D.

XI

- 11 Kıl şıdk ile ol dergeh-i vālāya ilticā
Kim haste-i zünūba o derde olur devā
Şāhinşeh-i melā'ik ü ser-ḥayl-i enbiyā
Ya' nī ḥabīb-i [muhterem-i] Ḥazret-i Ḥudā
Kim zāt-ı pāki 'ālemüñ 'ayn-ı 'ināyeti

[58a]

68³⁰⁸

Muzāri'

mef' ulü / fā' ilätü / mefā' ilü / fā' ilün

[Maṭla']

Kūy-ı fenāya şevk ile pūyān olup gider
Gūyā gül-āb bu dehre peşimān olup gider
velehu³⁰⁹

XII

- 11 Oldur o vāşıl-ı derecāt-ı 'alā k'anıñ
Oldur o āf-tāb-ı sipihr-i hevā k'anıñ
Oldur o burc-ı ḳurb-ı meh-i pūr-ziyā k'anıñ
Oldur o nūr-ı şem' -i ḥarīm-i dānā k'anıñ
Tābiş fūrüz-ı³¹⁰ 'ālemiyān mihr ü re'feti

XIII

- 13 Ey ḥāk-i pāyi dīde-i ḥavrayā³¹¹ tūtyā
Vey seng-i rāhı gevher-i cāñdan girān-bahā
Ol gevher-i yegāne-i gencīne-i 'aṭā
Dürr-i girān-māye-i deryā-yı ıştıfā
Verd ü nihāl-i nūr-ı Ḥudā zāt-ı 'uzleti³¹²

XIV

- 14 Oldur imām-ı cümle-i ervāḥ-ı enbiyā
Hep cān u dille eyledüler aña iktidā
Kıl sen [de] eşer-i pākine ol zātıñ iktifā

³⁰⁸ Beyit başlığı ile kayıtlı olan matla' nın kime ait olduğu tespit edilememiştir.

³⁰⁹ 67 numaralı şiirin devamıdır.

³¹⁰ Tābiş fūrüz-ı: tābiş-i fūrüz D.

³¹¹ Ḥavrayā: ḥūrayā D.

³¹² 'uzleti: 'izzeti D.

Olur³¹³ o ħayr-ı hādī-i ŧehrāh-ı ihtidā
Kim cümle ħalk o yolda bulurlar selāmeti

XV

15 Maħbūb-ı³¹⁴ yek Cenāb-ı Ĥudā-yı mu‘azzamuŋ
Ĥalk eyledükde nūrını sen ŧāh-ı ekremünŋ
Yoĝıdı nāmı levĥ ü kalem ü ‘arŧ-ı ‘azamuŋ
Ey pādīŧāh-ı kiŧver-i levlāke ‘ālemünŋ
Zāt-ı ŧerīfünŋ oldı çü bādī-i ħilħati

XVI

16 Ey vaŧf-ı zāt-ı pākiŋe ħūrŧid zer varak
Oldı iŧāretünŋle meh-i bedr iki ŧak
Zāt-ı ŧerīfünŋ āyet-i levlāke mā-ŧadaħ
Sensiŋ o muħtedā-yı gürūh³¹⁵-ı rūsul ki Ĥaħ
Ķılmıŧ vücūd-ı pākiŋi pür nūr-ı raħmeti

XVII

17 Sensiŋ ħabīb-i Ĥazret-i ĤaħĶ Seyyidü’l-Verā
Ĥalk oldı nām-ı pākiŋ için arz ile semā
Ey kiŧver-i risāleti sultān-ı enbiyā
Zīb-benān rif‘ atinŋ itmiŧ seniŋ Ĥudā
‘İzz ile faŧŧ-ı nūr-ı nigīn-i nübüvveti

[58b]

69³¹⁶

Hezec

mef‘ ülü / mefā‘ ilü / mefā‘ ilü / fe‘ ülü

[Maħla‘ -ı] Tālib³¹⁷

Yaħ mihrünŋ-ile defter-i ‘iŧyānumı yā Rab
Baħŧ eyle baŋa cürm-i firāvānumı yā Rab
velehu³¹⁸

XVIII

³¹³ olur: oldur D.

³¹⁴ Maħbūb-ı: maħbūbusuŋ D.

³¹⁵ Gürūh: gürve D.

³¹⁶ Bursalı Tālib D.’nda bu beyite rastlanmamıŧtır.

³¹⁷ Mecmuada beyit baŧlıĝı ile kayıtlıdır.

³¹⁸ 68 numaralı ŧiirin devamıdır.

18 Ey āf-tāb-ı tāb der-i maşrık-ı kemāl
Sīmīn rikāb-ı eşheb-i kadrūñ senūñ hilāl
Halk itmeden dü ‘ālemi Hakk şad hezār sāl
Kıldı vücūd-ı pākini bī‘şetde Zü’l-Celāl
Hem ibtidā-yı cümle rusul hem nihāyeti

XIX

19 Reşk itse müşg-i Çin nola ravzañda hakiñe
Pervīn-ñūşe³¹⁹ bāğ-ı ref inde tākiñe
Pervāne mihr ü māh ruñ-ı tābnākiñe
Tāb‘ı suhen-şinās reh-i lügat³²⁰-ı pākine
Şarf eyler iken ez-dil ü cān nağd-i tā‘ati

XX

20 Ey mefhar-ı dü ‘ālem eyā seyyide’l-beşer
Gülmih bāb-ı rif‘atiñe şems ile kamer
Ey gülbün-i riyāz-ı nübüvvetde verd-i ter
Nalışger oldu gülşen-i medhiñde bir seher
Kilk-i hezār bu ğazel-i pür belāgati

XXI

21 Pā-busuñ ile buldı nüh eflāk rif‘ati
Pest itse kāmētūñ n’ola Tübā-yı cenneti
Verd-i Behište virdi ruñuñ şerm ü hacleti
Zülf-i ‘abir-i tıynetūñ şemm ü nükheti
Virdi meşāmm-ı ‘āleme tıyb u tarāveti

70³²¹

Ahreb

mef‘ülü / mefā‘ilü / mefā‘ilü / fā‘ül

³¹⁹ Pervīn-ñūşe: pervīn-i hoşā D.

³²⁰ Lügat: na‘t D.

³²¹ Zübeyde Fitnat Hanım D., R. 1, s. 72.

Rubā' i Fıtnat

Ey bā' iṣ-ı icād-ı nızām-ı dü serā
Düşmezse ' aceb mi hāke zilletle o kim
Maḥlūk seniṅ nāmıṅa cümle eşyā^{322 323}
Tābi' ola her kārda çün sāye saṅa

[59a]

71³²⁴

Muzāri'

mef' ūlü / fā' ilātü / mefā' ilü / fā' ilün

[Müfred]

Nāzik mizāc olan sürer oḡlan-ıla şafā
Gevden ṭābi' at olana elbetde zen gerek

72³²⁵

Hezec

mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün

Ṭahmīs-i Ḥaşmet Der-Vaşf-ı Defterdār Behçet Efendi

I

- 1 Zuhūr-ı ḥatt-ı ' anber-bārı gördük dīdeler rüşen
Meh-i evvel-bahār-āşarı gördük dīdeler rüşen
Keleflenmiş meh-i ruḥsarı gördük dīdeler rüşen
Ḥaṭ-ı nevle ruḥ-ı dildarı gördük dīdeler rüşen
Mişāl-i mihr-i zerrīn-tārı gördük dīdeler rüşen

II

- 2 Ṭulū' itdi yine şām-ı firākuṅ neyyir-i fecrī
Şeb-i yeldā-yı hicrānuṅ dūketdi zūlmet-i zecrī
Nümāyān işte imsāk-ı vişālūṅ şūret-i ecrī
Hele ' idüṅ sa' id olsun göñül bu rūze-i hecrī
Hilāl-i ebrüvān-ı yāri gördük dīdeler rüşen

III

³²² Bu mısra dīvānda 2. mısradır.

³²³ Vezin aksamaktadır.

³²⁴ Beyit başlığı ile kayıtlı olan müfredin kime ait olduğu tespit edilememiştir.

³²⁵ Ḥaşmet D., Tah. 13 (7 bend), s. 79.

- 3 Şabāh-ı vaşlı gösterdi fūrūğ-ı neyyir-i āhuṅ
Hüveydā leyle-i fūrkatde hengām-ı seḫergāhuṅ
Ziyāsāz-ı zuhūr oldu beyāz-ı şubḫ-ı dil-ḫ'āhuṅ
Göründi gerden-i kāfūr semmūrundan ol māhuṅ
Şeb içre şubḫ-ı pūr-envārı gördük dīdeler rūşen

IV

- 4 Bu bezm-i 'ayş u nūşuṅ neş'e-i zevḫi degil bākī
Anuḫün görmemişken sāğar-ı lebrīz-i eşvākı
Hele pūr-zīb-i şahbā eyledüṅ bu bezm-i müştākı
Ḥayāl-i leblerünle dīdemi pūr-ḫūn idüp sākī
Bu gūne sāğar-ı ser-şārı gördük dīdeler rūşen

V

- 5 Tehī destāna rām olmaz ol āfet sāde ülfetde
İderse cāme-ḫāba meyl ider pākīze ḫil' atle
Görünce dāğ-ber-dil olsun 'uşşākı bu ḫāletle
Der-āğūş eyledükde yāri Ḥaşmet nār-ı fūrkatle

[59b]

73³²⁶

Hezec

mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün

[Maṭla']

Maḫalsiz bezm-i ḫāş-ı 'işrete zāhid ḫadem başdı
Yetiş ey baḫt-ı bīdārum beni kābūs-ı ğam başdı

velehu³²⁷

Tutuşmuş dāmen-i ağıyārı gördük dīdeler rūşen

VI

- 6 Yine eşkāl-i şun' uṅ şekl-i tevlidi olup ḫāşıl
Nümāyān oldı sa' d-ı menziline nuşret-i dāḫil
Ḳazāyā-yı merāmuṅ şüret-i intācıdur ḫābil
Raḫam-senc-i ümīd ol defter-i ḫırmānıṅa ey dil
Felekde böyle defterdārı gördük dīdeler rūşen

³²⁶Beyit başlığı ile kayıtlı olan matla' nın kime ait olduğu tespit edilememiştir.

³²⁷72 numaralı şiirin devamıdır.

VII

- 7 Ederseñ nām-ı pākinden tefahḥuş ey dil-i şeydā
Semiyy-i Şāh-ı Kevneyn Behçet-efrūz-ı dil-i dünyā
Maḳām-ı defterīye zātıdır revnāḳ veren ḥālā
Bedīdār oldu sırr-ı fāl-i ‘it el-ḳavs yā reyhā
Bu mesnedde o himmetkārı gördük dīdeler rüşen

74³²⁸

Hezec

mefā‘ ilün / mefā‘ ilün / mefā‘ ilün / mefā‘ ilün

[Ġazel-i] Fıṭnat

- 1 Ġam u endūh revān-ı³²⁹ şāf-ı ṭab‘ āna keder virmez
Belī āyīneye timşāl-i zışt ašlā zarar virmez
- 2 Alur mı behre nā-ḳābil fuyūzāt-ı İlähīden
Nihālān-ı muşavver nevbahār olmağla ber virmez
- 3 Ḳabūl itmez tezellül şāf-ı ṭab‘ ān kesr-i ḥāṭırdan
Şikest itseñde āb-ı rū-yı ḥıfz eyler güher virmez

75³³⁰

Remel

fe‘ ilātün / fe‘ ilātün / fe‘ ilātün / fe‘ ilün

[Ġazel-i Āğāh]³³¹

Buḥl[i]le ‘āleme ḍarb ‘ül-meşel olmaḳ yegdür
Maḫz-ı dā‘ vā ile şāḥib-kerem olmakdan ise

76³³²

Hezec

mefā‘ ilün / mefā‘ ilün / fe‘ ülün

³²⁸ Zübeyde Fıṭnat Hanım D., G. 6 (3 beyit), s. 194.

³²⁹ Endūh revān-ı: endūh-ı devrān D.

³³⁰ Āğāh D., G. 314 (5 beyit), s. 247. (Bu beyit divānda 3. beyittir.)

³³¹ Mecmuada beyit başlığı ile kayıtlıdır.

³³² Beyit başlığı ile kayıtlı olan matla‘ nın kime ait olduğu tespit edilememiştir.

[Maṭlaʿ]

Beni dilber ki gözünden bıraḳdı
Cefā bendin benüm boynuma ṭaḳdı

77³³³

Hezec

mef' ülü / mefā' ilü / mefā' ilü / fe' ülün

[Müfred]

İflās-ı neşāt-ile ğam-ı ḳaḫt-ı keremden
Meyḫāneye rehn olmadıḳ esbāb mı ḳaldı

[60a]

78³³⁴

Remel

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

[Maṭlaʿ]

Mest olup itmiş giribānın küşāde tā be-nāf
Vaḳtidür ol māh ile isterseḡ olmaḳ sine-şāf

79³³⁵

Hezec

mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün

Müseddes-i Fıṭnat

I

- 1 Şehāb-ı nevbahārı 'āleme gevher-nişār oldı
İdüp 'arz-ı cemāl ezhār cümle āşikār oldı
Zamān-ı 'ayş-ı 'işret mevsim-i geşt ü güzār oldı
Neşimin dilberāne şimdi gül-i³³⁶ sāyedār oldı
Efendim seyre çık 'ālem ser-ā-pā sebzezār oldı
Açıldı lāleler güller yine faşl-ı bahār oldı

II

³³³ Beyit başlığı ile kayıtlı olan müfredin kime ait olduğu tespit edilememiştir.

³³⁴ Beyit başlığı ile kayıtlı olan matla'ın kime ait olduğu tespit edilememiştir.

³³⁵ Zübeyde Fıtnat Hanım D., Müf., 1 (5 bend), s. 155.

³³⁶ gül-i: naḫl-i D.

2 Nigāh it güllere beñzer hemān ruḥsār-ı ḥubāna
Müşābih misk-i Rūmī zūlf-i müşgīn-i cūvānāna
Kenār-ı cūda baḳ serve mişāl ḳadd-i cānāna
Muḥaşşal her ṭaraf bir zevḳ-baḥş eyler dil ü cāna
Efendim seyre çık ʿālem ser-ā-pā sebzezār oldu
Açıldı lāleler güller yine faşl-ı bahār oldu

III

3 Olup üşküfte³³⁷ ezhār-ı çemen hep ḥandede güller
Nevā-perdāzlıkda sū-be-sū şūrīde bülbüller
Ne ḥoş düşmüş kenār-ı bāğa şebbūlar ḳaranfiller
Şarılmış serve yer yer yāsemenler saçlı sünbüller
Efendim seyre çık ʿālem ser-ā-pā sebzezār oldu
Açıldı lāleler güller yine faşl-ı bahār oldu

IV

4 ʿAcāʿib zevḳi var şāḥım buyur şāḥn-ı çemenzārıḡ
Nevāsın istimāʿ it şāḥ-ı gülde bülbül-i zārıḡ
Ḳızarsın ḥacletinden verd-i ter gördükçe ruḥsārıḡ
Ḥırām-ı nāz ile gel bāğa göster serve reftārıḡ
Efendim seyre çık ʿālem ser-ā-pā sebzezār oldu
Açıldı lāleler güller yine faşl-ı bahār oldu

V

5 Yeter cevır itme ʿuşşākā vefā eyyāmıdır şimdi
Kenār-ı cūyda zevḳ u şafā eyyāmıdır şimdi
Hemān al deste cām-ı dil-güşā eyyāmıdır şimdi
Oḳı bu matlaʿı gel **Fıtnata** eyyāmıdır şimdi
Efendim seyre çık ʿālem ser-ā-pā sebzezār oldu
Açıldı lāleler güller yine faşl-ı bahār oldu

[60b]

80³³⁸

Remel

fāʿ ilātün / fāʿ ilātün / fāʿ ilātün / fāʿ ilün

[Maṭlaʿ -1] Misli

³³⁷ Üşküfte: eşğüfte D.

³³⁸ Misli D.'nda bu şiire rastlanmamıştır. Ayrıntılı bilgi için bkz. Kaynakça.

Bāġbānā bülbüle qarşu qoparma ġoncayı
Qopmasun bī-çāre Mislīnün yazuqdur yüregi

81³³⁹

Ḥafif

fe' ilātün / mefā' ilün / fe' ilün

Müseddes-i

I

1 Ey meh-i burc-ı evc-i istiġnā
Düşeli mihrüñe dil-i şeydā
Dökmüşüm şevķiñ-ile ser-tā-pā
Şimdi 'aşķıñla söyleyem farazā
Söyler olsam dilimdesün cānā
Nażar itsem gözümdesün cānā

II

2 Dün gice düşde gördüm ol şāhı
Ol saçı leylī vü ol yüzi māhı
Cāna didi ħālīñ ne söyle vallāhī
Didüm ey nūr-ı dīde vallāhī
Söyler olsam dilde sen cānā
Nażar itsem gözümdesün cānā

III

3 Olalı 'aşķıñıñ göñül miskīn
Kendözin bilmez oldı cān-ıla ten
Kime taķrīr idem bu ħāleti ben
Gözüme görünmez illā sen
Söyler olsam dilde sen cānā
Nażar itsem gözümdesün cānā

IV

4 Virmedin rüzġār-ı bāda tozum
N'ola sürsem iziñ tozuna yüzüm
Seniñ-ile görür cihānı gözüm

³³⁹ Şair tespit edilememiştir.

Evvel āhır budur efendim sözüm
Söyler olsam dilde sen cānā
Naẓar itsem gözümdesün cānā

V

- 5 Olalı āşinā cemālūñ-ile
Yār olupdur gönül melālūñ-ile
Gerçi şād oldum vişālūñ-ile
Līk her rüz u şeb hayālūñ-ile
Söyler olsam dilde sen cānā
Naẓar itsem gözümdesün cānā

[61a]

82³⁴⁰

Hezec

mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün

[Müfred]

Dilā bil ẓadr-i pīr-i mey-fürüş[1] sen de inşāf it
Bu deñlü luṭf ider miydi eger babamız olaydı

83³⁴¹

Remel

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

Ṭahmis-i Fıṭnat Ğazel-i Cevri

I

- 1 Ğamze-i hūn-rīz şunmış tiĝ-ı ĝamĝam çeşmüñe
Bağsalar lerzān olurlar Sām ü³⁴² Rüstem çeşmüñe
İtmese ' arz-ı kemend ol zülf-i pür-ḥam çeşmüñe
Olmasa ĝamzeñ dem-ā-dem yār u hem-dem çeşmüñe
Mülk-i fitne böyle olmazdı müselleme çeşmüñe

II

- 2 Ğāret-i dilden niçe üftādeler olsun emīn
Düzd-i ĝamze kūşe-i çeşmüñde olmuşdur mekīn

³⁴⁰ Beyit başlığı ile kayıtlı olan müfredin kime ait olduğu tespit edilememiştir.

³⁴¹ Zübeyde Fıtnat Hanım D., Tah. 1 (5 bend), s. 158.

³⁴² ü: ile D.

Sihr ile Hārūt'ı itmiş çāh-ı Bābil'de mekīn
Ol nigāh-ı fitne-engīze hezārān āferīn
Fenn-i sihri öğredir hem ğamzeñe hem çeşmüñe

III

3 Halka-i zülfüñ hayāl itdüm ruḥ-ı pür-tābda
Keştī-i dil oldı ser-gerdān yine girdābda
Yoğ yine nezzāreye kudret dil-i bī-tābda
İtse āsāyiş kaçan ḥalvet-sārāy-ı ḥ'ābda
Nāz olur bī-gāne olmaz şīve maḥrem çeşmüñe

IV

4 Gösterürsün 'ārızıñ ey meh mişāl-i āyine
Şevk-i rūyınla olur dil tūḫ-ı güyā yine
Mest olur her bir nıgehde 'āşık-ı şeydā yine
Böyle nāz u şīveden ḥālī iken ammā yine
Bağmağā ṭākat getürmez kimse bir dem çeşmüñe

V

5 Mā'il olmuş yāsemen seyr eyleyüp nāzık tenün
Bağrı ḥündür ḥasret-i la'l-i lebiñle goncanuñ
Fıṭnat-ı şeydā da olmuş bülbülü ol gülşenün
Yalnız Cevrī degil meftūn u āşüfte[n] [se]niñ
Beste dünyā zülfüñe dil-ḥaste 'ālem çeşmüñe

[61b]

84³⁴³

Hezec

mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün

[Müfred]

Şarāb-ı nāb imiş yüzi şuyı 'ālemde dünyānuñ
Anuñçün revnağı gitdi Sitānbul u Ğalātānuñ

85³⁴⁴

Remel

³⁴³ Beyit başlığı ile kayıtlı olan müfredin kime ait olduğu tespit edilememiştir.

³⁴⁴ Murat Darıcık tarafından hazırlanan “*Nazif Divānı*” ve Kemal Kahramanoğlu tarafından hazırlanan “*Nazif-i Mevlevî Divānçesi*” isimli eserlerde bu şiir bulunmamaktadır.

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

Murabba' -1 Nazîfi

I

- 1 Dilberā bir derde olduñ mübtelā şimden girü
Ölesin bulmayasın aña devā şimden girü
Baña hayf oldı vü yazuqlar saña şimden girü
Geldi hıttuñ geçdi vaqtüñ ur suya şimden girü

II

- 2 Olmışıduñ hüsni-ile şehr içre gerçi kim be-nām
Nāz iderdüñ göricek ' uşşāka virmezdüñ selām
قاربولت بیی irdi gün yüzüñ tıtdı temām
Geldi hıttuñ geçdi vaqtüñ ur suya şimden girü

III

- 3 Sen şanurduñ saña bu dilberligüñ bākī qala
Dimezidüñ gide bu hüsniüm benüm hıttum gele
Hamd'ülillāh oldı meh de olmadun irdüñ hele
Geldi hıttuñ geçdi vaqtüñ ur suya şimden girü

IV

- 4 Çāre olmaz günde anı biñ terāş itsen eger
Çıkarup كوكبی cünbüş-ile yolasın meger
Tañ mıdur bu derd-ile ölseñ gebersen ey
Geldi hıttuñ geçdi vaqtüñ ur suya şimden girü

V

- 5 Xanı gelmezdüñ kaçarduñ bu Nazîfi yanına
Benzer iken' arızın cānā cinān bostāniña
Bitdi çünkim şağaluñ döndiñ meţāf dükkānına
Geldi hıttuñ geçdi vaqtüñ ur suya şimden girü

86³⁴⁵

Hezec

mef' ülü / mefā' ilü / mefā' ilü / fe' ülün

³⁴⁵ Bosnalı Alaeddin Sābit D., Kt. 24 (3 beyit), s. 545. (Mecmuada bulunmayan 3. beyit: Şābit hele bir kerre göreydüñ anı sen de / O farqın evinde ne sekiş ne kırılış var)

Ꞑıı' a-i [Şābit]

- 1 Aḥvāli zifāfi gice bir nigeḥ gözetmiş
Bir ṭabya maḳaşdan dögiyorlar iki ṭobla³⁴⁶
- 2 Dimiş ki bu mazmūn ile kızlar gelin iş vār³⁴⁷
Ꞑız ꞑullesine Şu ꞑapusından yürüyüş var

[62a]

87³⁴⁸

Remel

fe' ilātün / fe' ilātün / fe' ilātün / fe' ilün

[Maṭla']

Yārdan gerçi temennā-yı vişāl eylersün
Ꞑāni' ol seyr-i cemāle ötesin neylersün

88³⁴⁹

Remel

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

Murabba' -ı Şemsī

I

- 1 İtmedüm dildār-ile bir merḥabā dünyāda ben
Çekdügüm zaḥmetleri itdüm³⁵⁰ hebā dünyāda ben
Ṭaḥ mı dībā yirine giysem ' abā dünyāda ben
Bulmadum bir yār-ı şādıḳ bu fenā dünyāda ben

II³⁵¹

- 2 Seyre çıḳsam her ṭarafdan dāmenüm pür-ḥār olur
Gülşene varduḳça bülbül gibi işüm zār olur
Ṭāli' ümdür her kime yārüm disem aḡyār olur
Bulmadum bir yār-ı şādıḳ bu fenā dünyāda ben

III³⁵²

³⁴⁶ Bu mısra 2. beyitin ilk mısrasıdır.

³⁴⁷ Bu mısra ilk beytin 2. mısrasıdır.

³⁴⁸ Beyit başlığı ile kayıtlı olan matla' nın kime ait olduğu tespit edilememiştir.

³⁴⁹ Şemsī Paşa D., Mr. 4 (5 bend), s. 730.

³⁵⁰ itdüm: ḳıldum D.

³⁵¹ Bu bend dīvānda 4. benddir.

- 3 Ey göñül hāk ol şağın **اولا**³⁵³ pervāz eyleme
Dā' imā ehl-i niyāz ol nāza āgāz eyleme
Degme bir şağşı şağın kendüñe hem-rāz eyleme
Bulmadum bir yār-ı şādık bu fenā dünyāda ben
IV³⁵⁴
- 4 Her kaçan seyr eylesem³⁵⁵ bir dilber-i ra' nā yüzün
Anladı meyl itdügüm gösterdi istiğnā yüzün
Şemsiyā gün gibi geşt itdüm bütün dünyā yüzün
Bulmadum bir yār-ı şādık bu fenā dünyāda ben

89³⁵⁶

Hezec

mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün

Ġazel-i Meşāmī

- 1 Cefā-yı dehrüñ ol āf-tāb birin bilür birin bilmez
Ġam u şāduñ dil-i nālān birin bilür birin bilmez
- 2 Baña gel mescide <<vü>> meyḥāneden geç diyü pend eyler
' Acebdir zāhid-i nā-dān birin bilür birin bilmez
- 3 Kitāb-ı şīveden bāb-ı vefādan hiç su'āl itmeñ
Dağı nev-restedür ol cānān birin bilür birin bilmez
- 4 Ṭarīk-i hecri rāh-ı vuşlatı dil bilürüm dirse
Unutma göz o ser-gerdān birin bilür birin bilmez
- 5 Ḥabīb-ile raqīb³⁵⁷ aḥvālını sormañ Meşāmīden
O bir dīvānedür yārān³⁵⁸ birin bilür birin bilmez

³⁵² Bu bend dīvānda 3. benddir.

³⁵³ **اولا**: bālāya D.

³⁵⁴ Bu bend dīvānda 5. benddir.

³⁵⁵ eylesem: eyledüm D.

³⁵⁶ Şaire ait bir divan tespit edilememiştir. KFZE, G. (1 beyit), s. 504.

³⁵⁷ Ḥabīb-ile raqīb: raqīb ile ḥabīb KFZE.

³⁵⁸ Yārān: zira KFZE.

[62b]

90³⁵⁹

Remel

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

[Ġazel-i Basīri]³⁶⁰

Şol³⁶¹ iki maḥmūr³⁶² gözler çehre-i³⁶³ dildārdan³⁶⁴

İki nergisdür açılmış küşe-i gülzārda

91³⁶⁵

Hezec

mef' ülü / mefā' ilü / mefā' ilü / fe' ülün

Murabba'-ı Yümnî

I

- 1 Cennāt-ı cihān gülşenüñ serv-i bülendi
Boşandı başum cūlarınıñ yağ-ıla bendi
Göz gördi gönül sevdi vü ğayetle begendi
Raḥm eyle baña kaşı gözi güzel efendi

II

- 2 Dil zülf-i ğamuñ ğuşşaların itse rivāyet
O dilārāya baqar seb' semāvātı temāmet³⁶⁶
Kār itdi baña 'aşkuñ odı begāyet³⁶⁷
Raḥm eyle baña kaşı gözi güzel efendi

III

- 3 Derdünđe senüñ qalmanıñ dermānum esirge
Gel dökme benüm qara yere qanum esirge
Öldürme beni zulm-ile sultānum esirge
Raḥm eyle baña kaşı gözi güzel efendi

IV

³⁵⁹ LTŞ, Mat., s. 148; BTŞ, G. 52 (7 beyit), s. 109.

³⁶⁰ Mecmuada beyit başlığı ile kayıtlıdır.

³⁶¹ şol: ol LT, BTŞ.

³⁶² Maḥmūr: sermest BTŞ.

³⁶³ Çehre-i: 'arız-ı BTŞ.

³⁶⁴ dildārdan: dildārda LT.

³⁶⁵ Yümnî Dîvânî'nda bu şiire rastlanmamıştır. Ayrıntılı bilgi için bkz. Kaynakça.

³⁶⁶ Bu mısradaki vezin aksamaktadır.

³⁶⁷ Vezin aksamaktadır.

4 Dildār baña hem-dem ü hem-yār ola şandum
Göz göre hasret-ile o dillere yandum
Vallāhi vü billāhi begüm cāndan uşandum
Raħm eyle baña kaşı gözi güzel efendi

V

5 Ey kaşlarıña gün yüzüñe olalı ‘ aşık
Kul olsa revā pādişehā kapuña lāyık
Yümnī kuluña cevr ü cefā eyleme yazık
Raħm eyle baña kaşı gözi güzel efendi

92³⁶⁸

Remel

fe‘ ilātün / fe‘ ilātün / fe‘ ilātün / fe‘ ilün

[Maṭla‘]

Nice bir virmeye el vuşlat-ı cānān nice bir
Nice bir yana firāk āteşine cān nice bir

93³⁶⁹

Hezec

mefā‘ ilün / mefā‘ ilün / mefā‘ ilün / mefā‘ ilün

[Maṭla‘]

Ġinā-yı hecr-ile ol dem ‘ ināyet yok mı hey zālim
Bu zulme ġāyet olmaz mı ‘ adālet yok mı hey zālim

94³⁷⁰

Hezec

mefā‘ ilün / mefā‘ ilün / mefā‘ ilün / mefā‘ ilün

[Ġazel-i Raħmī]

³⁶⁸ Beyit başlığı ile kayıtlı olan matla‘ nın kime ait olduğu tespit edilememiştir.

³⁶⁹ Beyit başlığı ile kayıtlı olan matla‘ nın kime ait olduğu tespit edilememiştir.

³⁷⁰ Bursalı Raħmī D., G. 19 (5 beyit), s. 158.

Çadem başsağ eger ğam-ğāneme ey māye-i devlet
Çudūmuğla olur miğnet ser-ā-ser³⁷¹ pāye-i devlet

95³⁷²

Hezec

mef' ūlū / mefā' ilū / mefā' ilū / fe' ūlūn

[Maṭla']

Gūlzār-ı ruğunda o ŧehūğ ğül ğüle sūyler
Sūnbūl ŧaçı bāğında anuğ sūnbūle sūyler

[63a]

96³⁷³

Hezec

mef' ūlū / mefā' ilū / mefā' ilū / fe' ūlūn

[Maṭla]

Dil virmiş-idūm bir yūzi ğül-ruğları ala
ŧaldı beni žarūret ile elden ele³⁷⁴

97³⁷⁵

Hezec

mef' ūlū / mefā' ilū / mefā' ilū / fe' ūlūn

mef' ūlū / fe' ūlūn

Mūstezāt-ı Nedīm

I

- 1 Ey ŧūğ-ı kerem-pīŧe dil-i zār seniğdür
Yoğ minnetiğ aŧlā
Dil³⁷⁶ kān-ı ğūher anda ne kim var seniğdür
Pinhān u hūveydā

II

- 2 Sen kim gelesūğ meclise bir yer mi bulunmaz

³⁷¹ Ser-ā-ser: serāmuz D.

³⁷² Beyit başliğı ile kayıtlı olan matla' nın kime ait olduğı tespit edilememiştir.

³⁷³ Beyit başliğı ile kayıtlı olan matla' nın kime ait olduğı tespit edilememiştir.

³⁷⁴ Bu mısradā vezin aksamaktadır.

³⁷⁵ Nedīm D., Mst. 2 (5 bend), s. 277.

³⁷⁶ dil: v'ey D.

Baş üzre yerün var
Gül goncasısın kûşe-i deştâr seniñdür
Gel ey gül-i ra' nâ

III

- 3 Neylersen idüp bir iki gün bār-ı cefāya
Şabreyle de şonra
Peymāne senün ħāne senün yār seniñdür
Ey dil tek ü tenhā

IV³⁷⁷

- 4 Çeşmānı siyeh-mest-i sitem kāküli pür-ħam
Ebrūları [pür] çin
Beñzer ki o³⁷⁸ dildār-ı cefākār seniñdür
Ey ' aşık-ı şeydā³⁷⁹

V³⁸⁰

- 5 Bir buse-i cān-baħşına vir naqd-i ħayātı
Ger kâ'il olursa
Senden yanadur söz yiñe bāzār seniñdür
Bī-şübhe **Nedimā**³⁸¹

98³⁸²

Muzāri'

mef' ulü / fā' ilātü / mefā' ilü / fā' ilün

Ġazel-i [Lā-Edrī]

- 1 Baħ ħadd-i yāre tāze fidān söylerüm saña
Ķor mest-i nāz-ı pīşe-cevān söylerüm saña
- 2 Gördün mi bu tenāsüb-i a' zāyı kimsede
Berrāħ sine ince-miyān söylerüm saña

³⁷⁷ Bu bend dīvānda 5. benddir.

³⁷⁸ o: bu D.

³⁷⁹ Ey ' aşık-ı şeydā: Bī-şübhe Nedimā D.

³⁸⁰ Bu bend dīvānda 4. benddir.

³⁸¹ Bī-şübhe Nedimā: Ey ' aşık-ı şeydā D.

³⁸² Bu gazelin mahlas beyiti yoktur, kime ait olduğu tespit edilememiştir.

- 3 Hasretle yakdı sīnemi çün la' li ol mehün
Ben dāğdāriyam ki nişān söylerüm saña
- 4 Ey kaşı yā ḥadeng-i müjeñ urma cānuma
Öldürme mübtelāñı amān söylerüm saña
- 5 Ḥaṭṭ-ı ' izāra muntazıram bende mū-be-mū³⁸³
Zār-ı derūnı hep o zamān söylerüm saña

99³⁸⁴

Hezec

mefā' ilün / mefā' ilün / fe' ülün

[Kıt' a]

- 1 Dime yoğ feyz-i isti' dād sende
İdersin gerçi da' vā-yı maḥabbet
- 2 Bulutdan nem ḳapar gāyet de terdür
Giyāh-ı ḥuşk-ı şahrā-yı maḥabbet

[64]³⁸⁵

[64b]

100³⁸⁶

Hezec

mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün

[Müfred]

Felek dāmān-ı maḳşūdı ne deñlü kötü eylerse
Dırāz eyler dil ü cān ol ḳadar dest-i temennāyı

101³⁸⁷

Hezec

mef' ülü / mefā' ilü / mefā' ilü / fe' ülün

³⁸³ Bu mısra da vezin aksamaktadır.

³⁸⁴ Bu şiir mecmuada "rubā'î" başlığı altında verilmiştir.

³⁸⁵ Bu sayfa kayıptır.

³⁸⁶ Beyit başlığı ile kayıtlı olan müfredin kime ait olduğu tespit edilememiştir.

³⁸⁷ Bu şairlere ait bir divân tespit edilememiştir.

mef' ūlū / fe' ūlūn

Müstezāt-ı Hānif Ma' a Sā 'iķī

I

- 1 Ey dil-şiken turre-i tarrār seniñdür³⁸⁸
Aldı seni sevdā
Gül mevsimidür sāḥa-i gülzār seniñdür
Ey bülbül-i şeydā

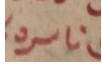
II

- 2 İtseñ n'ola her şām u seḥer cür' a gedāya
Muḥtāclaruz biz
Sāķī mey ü meyḥāne vü ḥummār seniñdür
Eyle bizi iğnā

III

- 3 Eşk-i ter ile dāğ-ı derūn māl u menālüm
Hep saña fedādur
Naķdīne dirhem ü dīnār seniñdür
Nühüfte vü peydā

IV

- 4 Endīşe-i gīsūsı dilā kesb-i yedindür
Bil-sūd gözetdüñ
Sevdā-geri ğamsın ser-i pāzār seniñdür
Ey kālā

V

- 5 ' Ālemde şer ol haşmet-i cāhıñla se rūze
Zā' il olur elbet
Farz eyle ki imkānda ne kim var seniñdür
Ārāyiş-i dünyā

VI

- 6 Ki Şā 'iķī ki ķapdı sen ruķbe-i edānuñ
Kimdir saña pādāş
Her cādde ḥoş şīve-i reftār seniñdür
Ey kilik-i sebük-pā

³⁸⁸ Vezin aksamaktadır.

VII

- 7 Bir nīm nıgeh Ḥānıf-i dil-ḥasteye kāfi
Peygūle-i ğamla
Ey ğamze-i nermüm yine bīmār senüñdür
 ile müdāvā

102³⁸⁹

Hezec

mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün

[Kıt' a]

- 1 Tuṭup dāmānını āzürde itme ol sitemkārı
Elüñ ey ' aşık-ı nālān berāy-ı ḥātır olsun çek
- 2 Semend-i nāz ile luṭf eyle pā-māl itme ' uşşākı
Licāmın ey ūh-i ḥübān berāy-ı ḥātır olsun çek
- 3 Kemān-ebürü-yı dildāruñ cefāsın bir kez ' ālemde
Ne var ey zāhid-i nā-dān berāy-ı ḥātır olsun çek

[65a]

103³⁹⁰

Muzāri'

mef' ülü / fā' ilātü / mefā' ilü / fā' ilün

[Maṭla']

' Ayyār-ı kīne-cū-ile seyrāna gitme hīç
Fıkr eyle n'oldı Yūsufa yābāna gitme hīç

104³⁹¹

³⁸⁹ Bu şiirin kime ait olduğu tespit edilememiştir.

³⁹⁰ Beyit başlığı ile kayıtlı olan matla' nın kime ait olduğu tespit edilememiştir.

³⁹¹ Tesdisin ufak tefek farklılıklar bulunduğu tekrar bölümü olan “Humlar şikeste cām tehi yok vücūd-ı mey / Kıldun esîr-i kahve bizi hey zamane hey” bölümünün araştırmalar sonucu “Sānî” mahlaslı Can Memi'ye ait beyitler olduğu sonucuna varılmıştır (BT, s. 45; KHÇT, s. 254; KA, s. 83). İçki yasağından sonra Can Memi tarafından döneme eleştiri mahiyetinde yazılan bu iki mısraya birçok şair tarafından nazire yazılmıştır. Mecmuamızda 181 numaralı Sâlik'in şiiri de buna örnektir. Ayrıca Haşmet'in de böyle bir şiiri vardır (Haşmet D., Te. (7 bend), s. 117). Şem'i tarafından Kazım'ın gazeline tesdis olarak yazıldığı kaydedilen bu şiire ulaşılammıştır. Ayrıntılı bilgi için bkz. Kaynakça.

Muzāri‘
mef‘ ūlū / fā‘ ilātū / mefā‘ ilū / fā‘ ilūn

Tesdīs-i Şem‘ i Ğazel-i Kāzım

I

- 1 Bī-çāre oldı dīde hemān seyl-i māh-ı dey
Yandı yağıldı sīne-i dilde mişāl-i ney
Yoğdur gözünde zerre kadar zevk-i bezm-i mey
Ey çerh ey bu cefā vü cevrler derūna hey³⁹²
Ħumlar şikeste cām tehī yoğ vücūd-ı mey
İtdün esīr-i kâhve bizi hey zamāne hey

II

- 2 Devr-i felek bırağdı ayağā ricāmuzı
Nuql-ı şafāya naql idelüm mā-cerāmızı
Bilsün şürāhi dilde olan ibtilāmızı
Sākī bu demde şorma çekilen belāmızı
Ħumlar şikeste cām tehī yoğ vücūd-ı mey
İtdün esīr-i kâhve bizi hey zamāne hey

III

- 3 Yoğdur ħarīf-i meykedelerde ħarābdur
Lā-yı ħum-ı şafāda sirişküm şarābdur
Mevc-i piyāle tābiş-i dilden serābdur
Bu āteş-i ğam-ile çekerler kebābdur
Ħumlar şikeste cām tehī yoğ vücūd-ı mey
İtdün esīr-i kâhve bizi hey zamāne hey

IV

- 4 Rez duğterine perde-i ‘ işmet keşīdedür
Her çeşm-i tāk anıçün ħün-çekīdedür³⁹³
Bu bir kâzā-yı mīrim ‘ ālemde [...] ³⁹⁴
Güş-ı cihāna mişli dağı [...] ³⁹⁵
Ħumlar şikeste cām tehī yoğ vücūd-ı mey

³⁹² Vezin aksamaktadır.

³⁹³ Vezin aksamaktadır.

³⁹⁴ Sayfa karalandığı için okunamamaktadır.

³⁹⁵ Sayfa karalandığı için okunamamaktadır.

İtdün esîr-i ahve bizi hey zamâne hey

V

- 5 Zâhid araya girdi riyâ vü nifâķ-ıla
Oldı yasağ meclisimüz ittifaķ-ıla
Şem'î terennüm itdi maķâm-ı ıraķ-ıla
Kâzım figân u nâlede bu iftirâķ-ıla
Hımlar şikeste câm tehî yoķ vücüd-ı mey
İtdün esîr-i ahve bizi hey zamâne hey

[65b]

105³⁹⁶

Hezec

mefâ' ilün / mefâ' ilün / mefâ' ilün / mefâ' ilün

[ıı' a-ı Azmî Efendi]³⁹⁷

Rikâbâsâ eger pâyına yârün yüz sürem dirseñ³⁹⁸

Yolunda irtikâb eyle aşılmağı başılmağı

106³⁹⁹

Remel

fâ' ilâtün / fâ' ilâtün / fâ' ilâtün / fâ' ilün

Taħmis-i Haşmet Efendi Ğazel-i Nâbî

I

- 1 Seyl-i ħün-âlüdu çeşm-i eşkbârum söylesün
Sürĥî-i eşk-i ğamı reng-i izârum söylesün
Künc-i fırķatde ne rütbe dağdârum söylesün
Yâre varsın peyk-i nâlem âh u zârum söylesün
Âb-ı çeşmim girye-i bî-iĥtiyârum söylesün

II

- 2 Böyle almaz mevsim-i süz-âşinâ-yı ğam geķer
Dağ-ı ħün-âlüde hecre ol perî eyler nazâr
Şekveger⁴⁰⁰ olma dehânıñ açma ey dil sen yeter

³⁹⁶ KHÇTŞ, Kt., s. 558.

³⁹⁷ Mecmuada beyit başlığı ile kayıtlıdır.

³⁹⁸ rikâb-âb eger pâyına yârün yüz sürem dirseñ: eger pâyına yârün yüz sürem dersen rikâbâsâ T.

³⁹⁹ Haşmet D., Tah. 10 (5 bend), s. 122.

⁴⁰⁰ şekveger: şekve-gü D.

Çäk çäk-ı sîne versin mevce-i ğamdan haber
Zaħm-ı hūn-pāş-ı derūnum inkisārum söylesün

III

- 3 Gelsün ol serv-i sehī gülzārı yād⁴⁰¹ eylesün
Ğonca vü cūy u gülü şıķletden āzād eylesün
Ğülsitān-ı ser-be-ser ħandān [u] dilşād eylesün
Ğonca gülsün gül açılsın cūy feryād eylesün
Tır sen ey bülbül biraz güleşende yārüm söylesün

IV

- 4 Ey perī şeb-tā-seħer giryān u zār olduķlarum
Cūşış-ı giryemde ğarķ-ı cūybār olduķlarum
Mübtelā-yı fūrķat-i būs u kinār olduķlarum
Ārzū-yı vaşl-ile şeb-zindedār olduķlarum
Giryeye-i ħasretle çeşm-i intizārum söylesün

V

- 5 Nice leb-cünbān-ı nuţķ olsun dehānum **Ĥaşmetā**
Cümleyi lāl eyledi cevriyle ol⁴⁰² şirīn-edā
Kim olur bilmem süħansāz-ı teşevvuķ dāimā
Bende yok ķudret edāya şevķi Nābīyā
Ĥāme-i rengīn-şarīr-i bī-ķarārum söylesün

[66a]

107⁴⁰³

Hezec

mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün

Beyit

Yapışmış dāmen-i tevfiķe dil dest-i irādetle
Felekden itmemiş bir kerre istimdād [...] ⁴⁰⁴

108⁴⁰⁵

⁴⁰¹ Yād: ābād D.

⁴⁰² ol: o D.

⁴⁰³ Bu beyitin kime ait olduğu tespit edilememiştir.

⁴⁰⁴ Sayfa karalandığı için okunamamaktadır.

Remel

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

Tesdīs-i Hāşimî

I

- 1 Pîrlîk irdi mecālüm gitdi kudret qalmanı
Za' fa yüz tıtdı cismümde kuvvet qalmanı
Dilde 'ayş u 'işrete meyl-i muhabbet qalmanı
Gitdi gülzâr-ı vücūdumda tarâvet qalmanı
Dilde şabr gözde ḥ'âb tende tākāt qalmanı
Bilmezem hālüm n'ola bir yerde rāhat qalmanı

II

- 2 Gice gündüz ağlamakdan qalmanı cismümde nūr
Sîne doldı nâr-ı gamla gitdi qalbümde sürūr
Geldi muhkem hāşılı bu cism-i bî-çâre fütūr
Tende ārām itmeyüp cān dā'imā tende bî-huzūr
Dilde şabr gözde ḥ'âb tende tākāt qalmanı
Bilmezem hālüm n'ola bir yerde rāhat qalmanı

III

- 3 Şol kadar itdürdi başa çerh-i bî-dād āh u zār
Mūya döndi müyeden inceldi bu cism-i nizār
Şāhidi maqşūd ise serkeş dil ise bî-çarār
El vire devlet diyü çekmek niçe bir intizār
Dilde şabr gözde ḥ'âb tende tākāt qalmanı
Bilmezem hālüm n'ola bir yerde rāhat qalmanı

IV

- 4 Ey felek kârūñ müdām ehl-i dile cevr ü cefā
Yeridür künc-i ferāgat ider isem inzivā
Mazhar ammā luţfuña her nā-maḥal ü nā-sezā
Hāşılı senden uşandum ey sipihri-i bî-vefā
Dilde şabr gözde ḥ'âb tende tākāt qalmanı

⁴⁰⁵ Emir Osman Hāşimî tarafından yazılan “*Dîvânçe-i Hāşimî*” isimli eserde ve Mehmet Ünal tarafından hazırlanan “*Bandırmalızâde Mustafa Hāşim Efendi'nin Dîvân-ı Manzûmesi*” isimli çalışmada bu şiir bulunmamaktadır.

Bilmezem hālim n'ola bir yerde rāhat kalmadı

V

- 5 Jeng-i ğamdan olalı mir 'āt-ı hātır pür-keder
Zerrece zevk ü şafādan kalmadı dilde eşer
Nāvek-i endūhuna dehrün idüp sīne siper
Hāşimī olduñ siper tīr-i każāya ol kadar
Dilde şabr gözde h'āb tende tākāt kalmadı
Bilmezem hālim n'ola bir yerde rāhat kalmadı

[66b]⁴⁰⁶

109⁴⁰⁷

Remel

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

[Meşnevī]

Luğaz-ı [Hāşmet]

- 1 Ol nedür kim mültecā-yı hās u 'ām
Halka bāz etmekdedür bāb-ı merām
- 2 Müntesib her bāb-ı vālā-himmete
Mā-şadağ küngāh-ı halka nisbete
- 3 Cinsine dil-bestedür Mecnūnlar
Zülf-i Leylā'ya anı beñzetdiler
- 4 Vardur envā' ı yed-i eṭfālde
Tavka beñzer gerden-i pür-ħalde
- 5 Bulunır mişli anuñ her anda
Enf-i dübb ü eşfel-i insānda
- 6 Ser-be-ser halkuñ neşimengāhıdur
Ol neşimen cümlenüñ dil-ħ'āhıdur

⁴⁰⁶ Bu sayfanın başındaki beyitin üzeri çizilmiştir.

⁴⁰⁷ Hāşmet D., L. 1 (10 beyit), s. 236.

- 7 Ni' metiyle herkesi dil-sir ider
Ol vakitte fark-ı sükide gezer
- 8 Hıfz olunmaz gerçi hırsız çalamaz
Çalsa ger dil-h'āhı üzre alamaz
- 9 Ehl-i 'ırzdur çalmağa iden heves
Düzd anı çalsa verir elbetde ses
- 10 Kim bu remzî halle olsa fürce-yāb
Hāşmetā bī-şūphe olur fetḥ-i bāb

110⁴⁰⁸

Remel

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

[Nazm]

Luğaz⁴⁰⁹

- 1 Ol nedür bir hūb-ı çehre sīm-ber
Nūr-dīde şāf-dil u rūşen-güher
- 2 Her gice bir mehlīkânıñ ' aşkına
Penbe-i dāğı daḥı ṭurmaz yanar
- 3 Şubḥa dek bīdār olaldan za' fı var
Şöyle kim āh eylesen cānı çıkar
- 4 Bu luğaz sırrına vāḳıf olmayan
Bī-hünerdür bī-hünerdür bī-hüner

111⁴¹⁰

Remel

⁴⁰⁸ Bu luğazın kime ait olduğu tespit edilememiştir.

⁴⁰⁹ Bu luğazın cevabı kandil olabilir.

⁴¹⁰ Bu luğazın kime ait olduğu tespit edilememiştir.

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

[Kıt'a]

Luğaz⁴¹¹

- 1 Ol nedür kim yok durur cisminde cān
Ağzı yokdur yetmiş iki dili var
- 2 Karmı içi tobtolu yılan çiyān
Başını kesicek bil söyler hemān

112⁴¹²

Remel

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

[Nazm]

Luğaz-1 [Āşık 'Ömer]⁴¹³

- 1 Ol ne āfetdür vücūdı hāliyā āhfādatur
Meskeni⁴¹⁴ esfelde ammā menzil⁴¹⁵ bālādatur
- 2 'Āriyetden 'ārīdür kesretde vaḥdet eylemiş
Yemez içmez uyuyup uyanmadan āzādedür⁴¹⁶
- 3 Erdurur 'avret degüldür er degül 'avret durur⁴¹⁷
Bir şifāt olmaz mu' ayyen 'allemē 'l-esmādatur⁴¹⁸

[67a]

113⁴¹⁹

Remel

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

⁴¹¹ Bu luğazın cevabı kalemdir.

⁴¹² MK-1, L. 249 (5 beyit), s. 132; Āşık Ömer D., G. 443 (9 beyit), s. 354.

⁴¹³ Bu luğazın cevabı rahimdeki masumdur.

⁴¹⁴ Meskeni: menzili MK-1.

⁴¹⁵ Menzil: meskeni MK-1; menzili D.

⁴¹⁶ Yemez içmez uyuyup uyanmadan āzādedür: göydesi ser-pā bürehne şüreti zibādatur MK-1; bu mısra dîvānda 5. beyitin 2. mısrasıdır.

⁴¹⁷ Erdurur 'avret degüldür er degül 'avret durur: erdedür 'avret degül 'avretdürür hem o degül MK-1; erdurur avrat degil avrat-durur hem er degil D.

⁴¹⁸ Bu beyit dîvānda 8. beyittir.

⁴¹⁹ Haşmet D., Mu. 8 (1 beyit), s. 239.

[Maṭlaʿ]

[Muʿ ammā-ı Hāşmet]

Be-nām-ı Muḥammed⁴²⁰

Pāy-i ḥamdi hem-ser-i maḥbūb kılmağa medār
Oldı Hāşmet bir dūr-i yektā-yı hurşīd-iştiḥār

114⁴²¹

Remel

fāʿ ilātün / fāʿ ilātün / fāʿ ilün

[Meşnevî]

Luğaz-ı [Hāşmet]

- 1 Ol nedür kim hey'eti gerdünvār
Münderic zātında anuḡ rūzgār
- 2 Eski bostānīdir ol Hāşbāğçede
Olmada bir defʿ a <<da>> yılda ser-zede
- 3 Toplanur vaqt-i şitā gelse kaçan
Olur ifrāt-ı bürüdetden çoçan
- 4 ʿAynını cer itseler söz çoğalur
Behre-i nuṭq-ı zebān andan olur⁴²²
- 5 Var<<dur>> ocaqlıyyla anıḡ germiyyeti
Münḥaşır zātına ḥalvā şoḥbeti
- 6 Cāmesi kat-ber-ķat olmuş gül gibi
Kün-ı yāri ötdürür bülbül gibi
- 7 Hāşmetā bu nüktemiz fehm olunur
Laḥn evlād-ı ʿArabda bulunur

⁴²⁰ Bu muamma mecmuada “Muʿ ammā-ı Muḥammed” ismiyle kaydedilmiştir.

⁴²¹ Hāşmet D., L. 2 (7 beyit), s. 236.

⁴²² olur: alır D.

115⁴²³

Remel

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

[Meşnevî]

Luğaz-ı [Vehbî]

- 1 Ol nedür kim āb u gülden hılķati
Mu' teberdür halk içinde şüreti
- 2 Meclis-i va' za naşihatdür⁴²⁴ müdām
Āh idüp ādab ile eyler kıyām
- 3 Hoş-nefes şāhib-edeb rüşen-güher
Müstaķimü 'l-kāme vü bādi 'l-beşer

116⁴²⁵

Ĥafif

fe' ilātün / mefā' ilün / fe' ilün

[Meşnevî]

Luğaz

- 1 Ol nedür kim cümle [...] ⁴²⁶
Ĥūblar gibi lık āhen-i dil
- 2 Şüretā nice delidür ammā
Kimsenüñ ' aybın eylemez ifşā
- 3 Gelse halk-ı cihān nacaķlar ile
Ağzın[1] açmaya bıcaķlar ile
- 4 Gelse İsfendiyār-ı āhen-ten

⁴²³ Seyyid Vehbî D., L. 4 (10 beyit), s. 703.

⁴²⁴ Naşihatdür: naşihatda D.

⁴²⁵ Bu luğazın kime ait olduğu tespit edilememiştir.

⁴²⁶ Sayfa karalandığı için okunamamaktadır.

Bozmıya nicesin yek arbdan

- 5 Bu luğaz keşfine kim itse nigāh
Aça bağılu apuların Allāh

117⁴²⁷

Remel

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

[Meşnevi]

Luğaz

- 1 Ol nedür kim görünür bir hoş hişār
Ol hişāruñ bir yüce burcı var
- 2 Ol hişāra ne apu var ne bāca
Şuyı içinde aar arta gee
- 3 İşit imdi ol hişār oğlanların
Ağ şarı ara ızıl onların
- 4 Yaz olıcağ giydirür eşlü eşine
Her biri bir al' a yapar başına

[67b]

118⁴²⁸

Muzāri'

mef' ūlü / fā' ilātü / mefā' ilü / fā' ilün

Maṭla']

[Mu' ammā-ı Hāşmet]

Be-nām-ı ' Ārif

Pāy-i ferāğ etmiş⁴²⁹ iken menzile düşüp
Bağlandı aldı bir büt-i nev-resteyi görüp

⁴²⁷ Bu luğazın kime ait olduğı tespit edilememiştir.

⁴²⁸ Hāşmet D., Mu. 9 (1 beyit), s. 239.

⁴²⁹ etmiş: yetmiş D.

- 1 Nedür [ol] şahş-ı ' acībü'l-heykel
Öksüz oğlan başı çıplak göti kel⁴³²
- 2 Başı kalpaqlı Tātār hācısıdur
Başma kaftānlu [U]rūs bacısıdır
- 3 Güldürür girye iden eţfāli
Açup āgūş[ın] ider iqbāli
- 4 Dā'im<<ā>> eţfāl-ile eyler⁴³³ ülfet
Yine eyler düşe kılka⁴³⁴ hareket⁴³⁵
- 5 Yimez içmez gice gündüz şā'im
Hiç yatmaz uyumaz hep kâ'im⁴³⁶
- 6 Jive⁴³⁷ bir dāğı disem gerçekdür
Ya'ni yer⁴³⁸ kuşlaşi bir muzhıkdur⁴³⁹
- 7 Cengden çıkmışa beşzer nā-çār
Mağ' adında yatamaz ' illeti⁴⁴⁰ var
- 8 Elçi şapkasına beşzer tācı

⁴³⁰ MK-1, L. 182 (10 beyit), s. 99; Seyyid Vehbî D., L. 3 (9 beyit), s. 702.

⁴³¹ Bu luğazın cevabı hacı yatmazdır.

⁴³² Başı çıplak göti kel: göti çıplak başı kel MK-1, D.

⁴³³ Eyer: idüp MK-1, D.

⁴³⁴ Yine eyler düşe kılka: düşe kılka yine eyler MK-1.

⁴³⁵ Bu beyit MK-1'de 6. beyittir.

⁴³⁶ Bu beyit MK-1'de 7. beyittir.

⁴³⁷ Jive: civa MK-1.

⁴³⁸ Yer: bir D.

⁴³⁹ Bu beyit MK-1'de 4. beyittir.

⁴⁴⁰ ' illeti: kurşun D.

Ka' beye varmamış⁴⁴¹ adı hāci⁴⁴²

- 9 **Vehbiyā** fikre sezādur bu şuhan
Oğlan oyuncağı şanma anı⁴⁴³ sen⁴⁴⁴

120⁴⁴⁵

mefā' ilün / mefā' ilün / fe' ülün

[Maṭla']

[Mu' ammā]

Be-nām-ı Aḥmed⁴⁴⁶

Çü ḥānı maṭla' -ı seb' u 'l-meşānī

Cānı nām-ı ḥod bī-ḥarf-i şānī⁴⁴⁷

121⁴⁴⁸

Ḥafif

fe' ilātün / mefā' ilün / fe' ilün

[Meşnevī]

Luğaz-ı [Vehbī]⁴⁴⁹

- 1 Ol nedür kim⁴⁵⁰ ' aşık-ı sebük-meşreb
Tıfl-ı nevrerleridür⁴⁵¹ işi heb
- 2 Giceler ansuz itmeyüp şöḥbet⁴⁵²
Anı alurlar ortaya elbet

⁴⁴¹ Ka' beye varmamış: Ka' beyi görmemiş MK-1, D.

⁴⁴² Bu beyit MK-1'de 8. beyittir. (MK-1'de 9. beyit: Bunı ḥall idemez erbāb-ı hüner / Oğlan oyuncağı zann eylerler)

⁴⁴³ Şanma anı: zann eyleme MK-1.

⁴⁴⁴ Bu beyit MK-1'de 10. beyittir.

⁴⁴⁵ Bu muammanın kime ait olduğu tespit edilememiştir.

⁴⁴⁶ Bu muammanın cevabı şu şekildedir: Birinci dizede “seb' u 'l-meşānī” nin başlangıcına işaret edilmektedir. “seb' u 'l-meşānī” Fatiha Suresi'dir. Bu sure “الاحمد” diye başlamaktadır. İkinci dizede bu ibaredeki ikinci harfin çıkartılması istenmektedir. “الاحمد” ifadesinden ل harf çıkartıldığında “Ahmed” ismi ortaya çıkmaktadır.

⁴⁴⁷ Vezin aksamaktadır.

⁴⁴⁸ MK-1, L. 71 (6 beyit), s. 45; Seyyid Vehbî D., L. 2 (6 beyit), s. 702.

⁴⁴⁹ Bu luğazın cevabı bıçaktır.

⁴⁵⁰ Ol nedür kim: nedür ol D.

⁴⁵¹ Nevresleridür: nūr seyr iledür MK-1; nevrerler iledür D.

⁴⁵² Şöḥbet: muḥabbet MK-1.

- 3 Eyleyüp nice cevrlere zebün
Akıdur[lar] kulağına kūrşün
- 4 Görür işin⁴⁵³ ne pāyi var ne eli
Emr-i cārī ne ağızı var ne dili
- 5 Turre-i dilber ana mā'ıldür
Vāsıta olmağa da kâbildür⁴⁵⁴
- 6 Birinün vaşf-ı zātıdur bu suhan
Oğlan oyuncağı şandun sen⁴⁵⁵

122⁴⁵⁶

Remel

fe' ilātün / fe' ilātün / fe' ilün

[Meşnevî]

Luğaz-ı [Vehbî]⁴⁵⁷

- 1 Görem Aydın dede dirler bir ışık
Işık ammā katı tatsuz bulaşık
- 2 Gülşenī tekkesinün⁴⁵⁸ dervīşi
Rūşenīlerle dağı vardur işi
- 3 Eyleyüp hükmi-i berāti icrā
Oldı her mescide kayyum güyā

[68a]

123⁴⁵⁹

Hezec

⁴⁵³ İşin: isen MK-1.

⁴⁵⁴ Kâbildür: kâildür MK-1, D.

⁴⁵⁵ Şandun sen: şanırsın.

⁴⁵⁶ MK-2, L. 88 (3 beyit), s. 82; Seyyid Vehbî D., L. 14 (3 beyit), 711.

⁴⁵⁷ Bu luğazın cevabı mumdur.

⁴⁵⁸ Tekkesinün: tekyesinün MK-2, D.

⁴⁵⁹ Bu muammanın kime ait olduğu tespit edilememiştir.

mefā' ilün / mefā' ilün / fe' ülün

[Maṭla']

[Mu' ammā]

Be-nām-ı ' Ali⁴⁶⁰

Mu' allim luṭf idüp ta' lîmi tem kııl

Ne ḳalursa bize gönder kerem kııl

124⁴⁶¹

*462

[Maṭla']

Yārüm ṭaş ḳomışlar

Aḳa bir dilberi dimişler

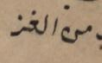
125⁴⁶³

fe' ilātün / mefā' ilün / fe' ilün

[Meşnevi]

Luğaz⁴⁶⁴

1 Bārekallah ḥoşā laṭîf-i luğaz

Sellemehullah zāt-ı

2 Ne luğaz ṭılsım-ı künüz-ı hüner

Rüy[1] çoḳ kimsenüḡ belini бүker

3 Lîk ḳāşıd ifāde eylerken

İtdüm iz' ān çıḳınca aḡzından

⁴⁶⁰ Bu muammanın çözümü şu şekildedir: Alt dizede “Ne kalursa bize gönder” ifadesinden “ta' lim” kelimesinden bazı harflerin çıkartılacağına işaret etmektedir. Üst dizedeki “tem kılmak” ifadesinden bu harflerin te ve mim olduğu anlaşılmaktadır. “Ta' lim” kelimesinin başındaki te ile mim harfi düşürüldüğünde “Ali” ismine ulaşılmaktadır.

⁴⁶¹ Beyit başlığı ile kayıtlı olan maṭla' nın kime ait olduğu tespit edilememiştir.

⁴⁶² Vezin bozuktur.

⁴⁶³ Bu luğazın kime ait olduğu tespit edilememiştir.

⁴⁶⁴ Bu luğazın cevabı selamdır.

- 4 Kim [ki] anuḡ meālini aḡlar
Naẓm iden zāta ser-fürü eyler
- 5 Fihris-i pāk nüşha-i ihlāş
Evvelin mevc-i baḡr-ı şoḡbet-i ḡaş
- 6 Müjde-i vaşl-ı dilrübā-āsā
İstimā^ç virür derūna şafā
- 7 ^ç Aybsız bir ḡumāşdur ancaḡ
Her alan redd ider bu ḡikmete baḡ
- 8 Eyleye naẓımını nā^ʔil-i kām
Nārı iden Ḥalile vire selām

126⁴⁶⁵

Hezec

mefā^ç ilün / mefā^ç ilün / fe^ç ülün

[Maḡla^ç]

[Mu^ç ammā]

Be-nām-ı Ḥalil

Dilā ḡaccāca yetmez mi bu ni^ç met

K^ʔolur baḡş anlara eşmār-ı cennet

127⁴⁶⁶

Hezec

mefā^ç ilün / mefā^ç ilün / fe^ç ülün

[Meşnevî]

Luḡaz-ı [Reşid-Vehbî]⁴⁶⁷

- 1 Nedür ol tır kim zihsüz kemānı
Kemāndan çıḡmadan urur nişānı

⁴⁶⁵ Bu muammanın kime ait olduḡu tespiti edilememiştir.

⁴⁶⁶ REDL., L. 9 (9 beyit), s. 40; Seyyid Vehbî D., L. 5 (9 beyit), s. 704.

⁴⁶⁷ Bu luḡazın cevabı kalemdir.

- 2 uramaz herkes ol t r n kem n n
Olamaz⁴⁶⁸ ursa da farz  niŐ n n⁴⁶⁹
- 3 O t r n temrenid r meşk-i⁴⁷⁰ s de
On lmaz ekd gi⁴⁷¹ zaŐm-ı g Ő de⁴⁷²
- 4 BulaŐur g h  ⁴⁷³ geh peyŐ n  ana
D ner g [y ] ın lanmıŐ neb ta^{474 475}
- 5 urur [geh]⁴⁷⁶ terkeŐ-i s m n iinde
Girer g h  mez ra lik zinde⁴⁷⁷
- 6 Ne t r aÇa sin n dinse yerid r
Başılsa z lfik r-ı ayder d r⁴⁷⁸
- 7 Der nda ŐaŐlamaz r z-ı nih n 
Başını kesseler s yler zeb n ⁴⁷⁹
- 8 Őeb h olur geh   b-ı neb ta
Geh  Ő n l 'l 'd r 'ayn 'l-ay ta
- 9 Beşer ullanur ol t r-i kem n 
Feleklerden⁴⁸⁰ de issetd m ben  n 

⁴⁶⁸ Olamaz: uramaz REDL, D.

⁴⁶⁹ Bu beyit REDL'de 4. beyittir.

⁴⁷⁰ Meşk-i: m Őg-i D.

⁴⁷¹ ekd gi: urduŐı REDL.

⁴⁷² Bu beyit REDL'de 2. beyittir.

⁴⁷³ Bu ek d v nda yoktur.

⁴⁷⁴ ın lanmıŐ neb ta: ay li v  ben na REDL.

⁴⁷⁵ Bu beyit REDL'de 3. beyittir.

⁴⁷⁶ urur [geh]: geh olur REDL.

⁴⁷⁷ Bu beyit REDL'de 6. beyittir.

⁴⁷⁸ Bu beyit REDL'de 7. beyittir.

⁴⁷⁹ Bu beyit REDL'de 5. beyittir.

⁴⁸⁰ Feleklerden: meleklerden REDL, D.

128⁴⁸¹

Remel

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

[Müfred]

[Mu'ammā]

Be-nām-ı Şālih

Halk[1] memnūn 'aṭāya eylemek mümkün değil⁴⁸²

Vüs'at ile dest-i cūd olsa eger şahrā gibi

[68b]

129⁴⁸³

Hezec

mef' ūlü / mefā' ilü / mefā' ilü / fe' ūlün

[Matla']

Hey dil şu giden gözleri mestāneyi gör geç

Şeh-rāh-ı melāḥatde o meyhāneyi gör geç

130⁴⁸⁴

Remel

fe' ilātün / fe' ilātün / fe' ilün

[Meşnevî]

Luğaz-ı [Vehbî]⁴⁸⁵

1 Nedür ol kim ma' nā⁴⁸⁶ bî-şāf-siyer⁴⁸⁷

Ki odur nūr-ı siyāha maẓhar

2 Hālvetilerle olup germ-ülfet

Gülşenilerle de eyler şoḥbet

3 Qatı⁴⁸⁸ mevzūn [u] laṭif endāmı

⁴⁸¹ Bu muammanın kime ait olduğu tespit edilememiştir.

⁴⁸² Vezin aksamaktadır.

⁴⁸³ Beyit başlığı ile kayıtlı olan matla' nın kime ait olduğu tespit edilememiştir.

⁴⁸⁴ MK-3, L. 62 (9 beyit), s. 74; Seyyid Vehbî D., L. 6 (18 beyit), s. 705. (Mecmuada bulunan 5, 6, 7, 8, 13, 14, 15, 16 ve 17. beyitler MK-3'te bulunmamaktadır.)

⁴⁸⁵ Bu luğazın cevabı mum olabilir.

⁴⁸⁶ ma' nā: Mağribî-i MK-3, D.

⁴⁸⁷ Bî-şāf-siyer: şaf-siyer MK-3, D.

Şi' ri yok maḥlaşı ammā Cāmi⁴⁸⁹

- 4 Gice seccādesi üzre ekşer
Çok tecellilere olmuş⁴⁹⁰ maḥzar⁴⁹¹
- 5 Kimseden istemeyüp nān ü penīr
Ḳavrılır kendü yağıyla o faḳīr
- 6 Mescid ü meykedede şadr-nişīn
Ka'bede⁴⁹² bütkedede oldu mekīn
- 7 Bir ayağ üzre 'ibādet eyler
Şüre-i Nūrī tilāvet eyler
- 8 Gāh ḥandān u gehī giryāndur
Kārı geh maḳ' ad geh bu yandur⁴⁹³
- 9 Görürem dem-be-dem ol bī-günehi
Gāh ḳazıḳda vü çengelde⁴⁹⁴ gehi⁴⁹⁵
- 10 Gāhī⁴⁹⁶ Ḥallāc dilinde mestūr
K'oldı ber-dār-ı mişāl-i Maşūr⁴⁹⁷
- 11 'Āḳıbet eyledi ol ehl-i şühūd
Girye vü āh-ile ifnā-yı vücūd⁴⁹⁸
- 12 Virmemiş gerçi Ḥaḳ aḳa per ü bāl

⁴⁸⁸ Ḳatı: ḥaylī MK-3.

⁴⁸⁹ Bu beyit MK-3'te 4. beyittir.

⁴⁹⁰ Olmuş: oldı MK-3.

⁴⁹¹ Bu beyit MK-3'te 3. beyittir.

⁴⁹² ka'bede: ka'be vü D.

⁴⁹³ Kārı geh maḳ' ad geh bu yandur: Gāh u geh muḳ' id ü geh pūyandur D.

⁴⁹⁴ Gāh ḳazıḳda vü çengelde: gāh çengelde vü ḳazıḳda MK-3.

⁴⁹⁵ Bu beyit MK-3'te 5. beyittir.

⁴⁹⁶ Gāhī: gāh D.

⁴⁹⁷ Bu beyit MK-3'te 6. beyittir.

⁴⁹⁸ Bu beyit MK-3'te 7. beyittir.

Eylemiş şeb-pereye lîk mişâl⁴⁹⁹

- 13 İsmi saña işit söyleyeyüm
Ta' miye-güne beyân eyleyeyüm
- 14 Düşse tâcından eger [bir] cevher
Kendü vaşfını o beyâna⁵⁰⁰ yeter
- 15 İki olsa nühüfte farzâ
Cem' olur hâlline yârân-ı şafâ
- 16 Üçi birden dökilürse anuñ
Vaşfidır sâmi' olan yârânuñ
- 17 Kâlbi olmuşken ' amâya maşdar
' Ālemüñ dîdesini rüşen ider
- 18 Bu mu' ammâmi⁵⁰¹ bilen olur ehil⁵⁰²
Var düşün saña bir gice mehil⁵⁰³

131⁵⁰⁴

Hezec

mefâ' ilün / mefâ' ilün / mefâ' ilün / mefâ' ilün

[Maṭla']

[Mu' ammâ]⁵⁰⁵

Be-nâm-ı İbrâhim

Yoluñ üstüne şu gelmiş ayağında deñiz olmuş

⁴⁹⁹ Bu beyit MK-3'te 8. beyittir.

⁵⁰⁰ O beyâna: beyâna o D.

⁵⁰¹ mu' ammâmi: mu' ammâyı D.

⁵⁰² Bu mu' ammâmi bilen olur ehil: hâll iden bu luğazı olur ehil MK-3.

⁵⁰³ Bu beyit MK-3'te 9. beyittir.

⁵⁰⁴ Bu muammanın kime ait olduğı tespit edilememiştir.

⁵⁰⁵ Bu muammanın çözümü şu şekildedir: “yol” kelimesi Farsça “râh” kelimesidir. Bu yolun üstüne su gelmiştir. “su” kelimesinin Farsça karşılığı “âb”dır. Râh kelimesinin önüne elif (ل) ve be (ب) harfi getirildiğinde (ابراهيم)olmaktadır. Ayağında deniz olmuş derken denizin Arapça karşılığı “yemm”dir.

Yazılışı (ابراهيم) olan bu kelime ebreh kelimesine eklendiğinde ortaya İbrâhim (ابراهيم) çıkmaktadır.

A şāhum bu muammādan çıkan ad isminiz olmuş

[69a]

132⁵⁰⁶

Remel

fe' ilātün / fe' ilātün / fe' ilātün / fe' ilün

[Müfred]

[Mu' ammā-ı Hāşmet]

Be-nām-ı Muḥammed Emīn

Ey gönül eyle miyān-ı dilberi cāy-ı amān

Gevher-i kenzi alınca ḥūnı ḳaldır rencden

133⁵⁰⁷

Remel

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

[Meşnevī]

Luğaz-ı [Reşid]⁵⁰⁸

- 1 Ol nedür kim ma' nevī maḥbūbdur
Nār ider ' aşıḳlara maḥcūbdur
- 2 ' Ālem oldı bende-i efkendesı
Çoḳ cihānda luḫf-ıla şermendesı
- 3 Bir görünmez dilber-i mümtāz dur
Murğ-ı dil şayd itmede şehbāz dur
- 4 Gāh⁵⁰⁹ ' uşşāḳa olur cilve-nümā
Gösterür biḳ vech-ile rüy-ı vefā
- 5 Varsa bir virāneyi⁵¹⁰ ma' mūr ider

⁵⁰⁶ Hāşmet D., Mu. 4 (2 beyit), s. 238. (Mecmuada bir beyit eksiktir: Medd-i āhı mahzen-i āmāle miftāh eyleyen / Nevarūs-ı kāmı selb eyler miyān-ı gencden.)

⁵⁰⁷ REDL., L. 22 (7 beyit), s. 49.

⁵⁰⁸ Bu luğazın cevabı keremdir.

⁵⁰⁹ Gāh: gāhī REDL.

⁵¹⁰ Virāneyi: virāneye REDL.

Nice maḥzūn dilleri mesrūr ider

- 6 Cümlenüñ maḥbūli şūḥ-ı dil-rubā
Ḥalka eyler dā'ımā luḥf u 'aḫā
- 7 Ehl-i himmet 'arīf[üñ] pīrāyesi
Naḫd-i bāzār-ı kerem sermāyesi

134⁵¹¹

Remel

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

[Meşnevī]

Luğaz-ı [Reşid]⁵¹²

- 1 Ol ne lafz olmış nüvişte dört ḫarf
Çār ma' nī ile mümkin anı şarf
- 2 Lafzı Türkī hem daḫı ma' naları
Birdür anuñ evvel-ile āḫiri⁵¹³
- 3 Birisi ḫayvānī insāna libās
Germ-ülfet nev' ü cinsi bī-ḫıyās
- 4 Biri bādī āteş ile ülfeti
Ġayrısıyla itmez o germiyyeti
- 5 Biri āb ü ḫākde ḫizmet-güzār
Gāḫ külḫanda olursa vechi var
- 6 Anḫla şāyān ḫatı ḫurşid⁵¹⁴ birisi
Ḥasteler olmuşdur anuñ dirisi

⁵¹¹ REDL., L. 26 (7 beyit), s. 52.

⁵¹² Bu luğazın cevabı kürk körük kürek gevrektir.

⁵¹³ Evvel-ile āḫiri: evvel ü āḫirleri REDL.

⁵¹⁴ Ḥurşid: ḫoşdur REDL.

- 7 İki yüz kırık altı oldu cümlesi
Gör ki müşkil oldu ammā bilmesi

135⁵¹⁵

Ahreb

mef' ūlü / mefā' ilü / mefā' ilün / fā'

Rubā' i

Allāh için ey hüsn-i Hudā dād o penāh
Meşşātaya virme yüz ü besdür billah
Āyineyi itme muharrem dār-ı nigāh
Ol çeşm-i kebūda sürme müjgān-ı siyāh

136⁵¹⁶

Ahreb

mef' ūlü / mefā' ilü / mefā' ilün / fā'

Rubā' i-i [Tālib]

Yā Rabb beni maẓhar-ı ihsān eyle
Feth-i der-i ümmidimi āsān eyle
Zulmetkede-i ye 'sde ıaldım meded it
Şem' i şeb-i kāmımı fūrūzān eyle

137⁵¹⁷

Hezec

mef' ūlü / mefā' ilü / mefā' ilü / fe' ūlün

[Maṭla']

Ne şoḥbet-i yārānı ne ' ayş u demi mey buldum
Rāḥat da olur ḥātıra ancaḳ ğamı buldum

[69b]

138⁵¹⁸

⁵¹⁵ Bu rubā' inin kime ait olduğu tespit edilememiştir.

⁵¹⁶ Bursalı Tālib D., R. 32, s. 306

⁵¹⁷ Beyit başlığı ile kayıtlı olan matla' nın kime ait olduğu tespit edilememiştir.

⁵¹⁸ Beyit başlığı ile kayıtlı olan matla' nın kime ait olduğu tespit edilememiştir.

Hezec

mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün

[Maṭla']

Ne reftārunda ol yārūñ ne güftārındadır hikmet
Nezāketle güşād-ı bend-i şalvārındadır hikmet

139⁵¹⁹

Serī'

müfte' ilün / müfte' ilün / fā' ilün

[Meşnevī]

Luğaz-ı [Reşid]⁵²⁰

- 1 Ol nedür <<kim>> aķ sāde geyer bir zarīf⁵²¹
Ṭavrı pesendīde vücūdı naḥīf
- 2 Ma' rifeti naķş-ı diđer gūndur
' Ālem anuñ kārına meftūndur
- 3 Gāh olur ḥūsn ile şūret-nümā
Gösterür ' aşıqlara resm-i vefā
- 4 Cilve-i rengīn ile mümtāzdur
Zūlf-i siyehkār-ı siḥirbāzdur
- 5 Cünbiş-i müjgān gibi ol bī-ķarār
Dā'im ider naķd-i şehiñi nişān⁵²²
- 6 Vār ise de sīm [ü] zere rağbeti
Alduğını virmek anuñ ' ādeti
- 7 Oldı **Reşidā** bu luğaz bir ḥayāl

⁵¹⁹ REDL., L. 18 (7 beyit), s. 46.

⁵²⁰ Bu luğazın cevabı kıl kalemdir.

⁵²¹ Bu mısırada vezin bozuktur.

⁵²² naķd-i şehiñi nişān: naķd-i sirişki nişār REDL.

Qılsa nazār ḥall ider ehl-i kemāl

140⁵²³

Hezec

mefā' ilün / mefā' ilün / fe' ülün

[Meşnevî]

Lugaz-1 [Reşid]⁵²⁴

- 1 Ol merdüm-rubā şehbāz-ı mümtāz
Açar bāl ü perin itdükçe pervāz
- 2 Degüldür yerde gökde bir hümādur
Nice bī-gānelerle āşinādur
- 3 Kaçan ' anķā gibi eylerse cevlān
Olur⁵²⁵ bā' iş-i vuşlat yā hicrān
- 4 Şuyın buldıķça ol murğ-ı hevāyī
Virür cūş [u] ḥurūş ile şafāyī⁵²⁶
- 5 Kiminüñ şafrāvī oldı mizācı
Ġidā itse de çıkarur⁵²⁷ tatlu acı
- 6 Bıraķma kıyruğın şaķın elinden
Çıķarsın şoņra ' aķlundan⁵²⁸ yolundan
- 7 Yaķin eyler gehi ' uşşāķa yāri
Ola dā'im muvāfiķ rūzgāri

141⁵²⁹

⁵²³ REDL., L. 27 (7 beyit), s. 52.

⁵²⁴ Bu lugazın cevabı gemidir.

⁵²⁵ Olur: olur yā REDL.

⁵²⁶ Şafāyī: şadāyī REDL.

⁵²⁷ İtse de çıkarur: eyler ne bulsa REDL.

⁵²⁸ ' aķlundan: ğafletle REDL.

Remel

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

[Meşnevî]

Luğaz-ı [Fıtnat-Reşid]⁵³⁰

- 1 Ol nedür ki⁵³¹ ikidir insānda
Ücden artıķ olmadı ĥayvānda
- 2 Sende var hem bende var ādemde⁵³² yoķ
Cümlede var[dur] disem 'ālemde⁵³³ yoķ
- 3 Kimsede olmaz velī her şeyde var
Dā'imā anuķla temkīn [ü] vaķār⁵³⁴
- 4 On beş olmuşdur anuķ menzilleri
Birine varmaķ ķabül degül beri⁵³⁵
- 5 Bir iki üçden ziyāde olmadı
Dördüni bir yerde kimse görmedi

[70a]

142⁵³⁶

Hezec

mef' ülü / mefā' ilü / mefā' ilü / fe' ülün

[Ėazel-i Ėaşmet]⁵³⁷

Ruķşat bulunur dāmen-i cānān ele girmez

Cānān bulunur gūşe-i imkān ele girmez

143⁵³⁸

⁵²⁹ Zübeyde Fıtnat Hanım D., L. 4 (5 beyit), s. 207; REDL., L. 58 (5 beyit), s. 71.

⁵³⁰ Bu luğazın cevabı noktadır.

⁵³¹ Ki: kim REDL.

⁵³² ādemde: 'ālemde D.

⁵³³ 'ālemde: āvāmda D.

⁵³⁴ Bu beyit Zübeyde Fıtnat Hanım'ın dīvānında bulunmamaktadır.

⁵³⁵ Birine varmaķ ķabil degül beri: Birine ķabil degil varmaķ beri D.; birine ķabil degül varmaķ biri REDL.

⁵³⁶ Ėaşmet D., G. 89 (5 beyit), s. 163.

⁵³⁷ Mecmuada beyit başlığı ile kayıtlıdır.

Remel

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

[Meşnevî]

Luğaz-ı [Reşid]⁵³⁹

- 1 Ol nedür kim tûb-ı bî-çevgândur
Cân ile oynar gezer bî-cândur
- 2 Nağş-ı gûn-â-gûn ile şüret-nümâ
Tâli' -i yâr olana⁵⁴⁰ bir dil-rubâ
- 3 On iki yüzden nümâyân şüreti
Oldı her bir şüretin bir şüreti
- 4 Saña bir vech-ile olsa âşinâ
Ġayrı yüzden eyler aġyâra vefâ
- 5 Ya naşîb olur gelür ya cevr ider
Bî-vefâdur kıanda olursa gider

144⁵⁴¹

Hezec

mefâ' ilün / mefâ' ilün / fe' ülün

[Meşnevî]

Luğaz-ı [Reşid]⁵⁴²

- 1 Nedür ol kim ola maqbül-i ' âlem
Aña tâlib cihânda cümle âdem⁵⁴³
- 2 Gezer dünyâyı eyler halkı handân
Nice dil-ğasteye bulmuş o dermân

⁵³⁸ REDL., L. 67 (5 beyit), s. 75.

⁵³⁹ Bu luğazın cevabı Tâli' a Nasip'tir.

⁵⁴⁰ Olana: oluna REDL.

⁵⁴¹ REDL., L. 31 (7 beyit), s. 55.

⁵⁴² Bu luğazın cevabı altındır.

⁵⁴³ Âdem: ' âdem REDL.

- 3 Mühim-sāzı bu bāzār-ı cihānuḡ
İder hıżmetlerin şāh u gedānuḡ
- 4 O fettān-ı cihān bir bī-vefādur
Hemān ellerle dā'im āşinādur
- 5 Vişāliyle seni eylerse mesrūr
Şaşkın ġafletle olma [aḡa] maġrūr
- 6 Kimi zencīr[in]e beste olmış anuḡ
Çoġın başdan çıkarmış dil-berānuḡ
- 7 Nihān itmez bulursa⁵⁴⁴ merd ü dānā
İki yüzli vefāsızdur o zīrā

145⁵⁴⁵

Remel

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

[Meşnevī]

Lugaz-ı [Reşid]⁵⁴⁶

- 1 Ol nedür 'ālemde bir kaçır-ı ġarīb
Yerde vü gökde degül emr-i 'acīb
- 2 Eyledi⁵⁴⁷ eyyām-ı sa' d ile zuhūr
Diseler lāyık aḡa kaçır-ı sürūr
- 3 Olsa hūbān u zenān gāh cilve⁵⁴⁸
Būselik olur maḡām-ı çārgāh

⁵⁴⁴ Bulursa: bilürse REDL.

⁵⁴⁵ REDL., L. 70 (5 beyit), s. 76.

⁵⁴⁶ Bu lugazın cevabı bayram beşiġidir.

⁵⁴⁷ Eyledi: eyler ol REDL.

⁵⁴⁸ Zenān gāh cilve: zenāna cilvegāh REDL.

4 Anda çok ʿāşık bulur dildârını
ʿIyd ider gördükde⁵⁴⁹ [meh]-ruḥsârını

5 Kāʾim [ü] şābit degüldür dāʾimā
Gāh bir kaç gün [olur] şüret-nümā

146⁵⁵⁰

Remel

feʿ ilātün / feʿ ilātün / feʿ ilātün / feʿ ilün

[Müfred]

İki uyluḳları bir olurdı yārūḡ

Araya kîr-i münāfiḳ bir balġam bıraḳmasa⁵⁵¹

[70b]

147⁵⁵²

Hezec

mefʿ ülü / mefāʿ ilü / mefāʿ ilü / feʿ ülün

Müfred-i Fıṭnat⁵⁵³

Mest-i mey-i nāz oldu dil evvel nigehiḡde

Bilmem ne füsün eyledi çeşm-i siyehiḡde

148⁵⁵⁴

Ḥafif

feʿ ilātün / mefāʿ ilün / feʿ ilün

[Meşnevî]

Luġaz-ı [Reşid]⁵⁵⁵

1 Nedür ol rû-siyāh düşmen [ü] dost
Āhuvāna bıraḳdur[ur]mış o post

2 Bir iki renk ile olur yek-renk

⁵⁴⁹ Gördükde: gördükçe REDL.

⁵⁵⁰ Beyit başlığı ile kayıtlı olan müfredin kime ait olduğu tespit edilememiştir.

⁵⁵¹ İki dizede de vezin aksamaktadır.

⁵⁵² Zübeyde Fıṭnat Hanım D., Müf. 9 (1 beyit), s. 221.

⁵⁵³ Mecmuada beyit olarak kayıtlıdır.

⁵⁵⁴ REDL., L. 34 (7 beyit), s. 57.

⁵⁵⁵ Bu luğazın cevabı baruttur.

Ḳullanur anı Müslimān u Frenk

- 3 Çarḥdan gördi çünki cevr ü cefā
Eylemezse ‘aceb degül o vefā
- 4 Ülfeti germ lîk şüreti serd
Gösterür kārını olursa neberd
- 5 Gāh bir çāha ḥabs iderler anı
Zāhir eyler çıkınca n’olduğımı
- 6 Ḥasb-ı ḥālî su ’āl olınsa eger
Dūd-ı āhî hemān semāya çıkar⁵⁵⁶
- 7 Anuḡ adı da kendi gibi şovuk
Hele ‘aḳluḡ anuḡla ülfeti yoḳ

149⁵⁵⁷

Remel

fā‘ ilātün / fā‘ ilātün / fā‘ ilün

[Meşnevî]

Luğaz-ı [Reşid]⁵⁵⁸

- 1 Ol nedür kim bir taşaḳlı nām-dār
Āletinüḡ kertiginde⁵⁵⁹ ḥayli dār
- 2 Anı ellerse biri her ne zamān
Dişleri ḳıcır ḳıcır eyler hemān
- 3 Gördüm ol dīvāneyi zencİRde
Dili durmaz bir ‘acep tedbİRde

⁵⁵⁶ Çıkar: deger REDL.

⁵⁵⁷ REDL., L. 75 (5 beyit), s. 79.

⁵⁵⁸ Bu luğazın cevabı kantardır.

⁵⁵⁹ Kertiginde: kertigi de REDL.

- 4 Herkesün miqdārını eyler beyān
Aña rāzı oldılar halk-ı cihān
- 5 Oldı bāzār-ı cihānda mu' teber
Eksük olmasun birini al yeter

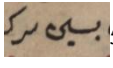
150⁵⁶⁰

Remel

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

[Meşnevî]

Lugaz-ı [Reşid]⁵⁶¹

- 1 Ol nedür kim dā'imā varur gelür
Her varup geldükçe ammā iş görür
- 2 Nice serv-i kıaddi keşdi bāğdan
Eksük olmasun vücūdı dāğdan⁵⁶²
- 3 Yalnız hizmet ider yoğdur eşi⁵⁶³
İşi gören ekşerī līkin dīşi
- 4 Eli yoğdur kārı elim ile⁵⁶⁴
Biri alsa kār ider anı ele^{565 566}
- 5 Kāra āğāz eylese ğırlı⁵⁶⁷ gezer
Gördüğü sa' at ⁵⁶⁸ keser

⁵⁶⁰ REDL., L. 37 (7 beyit), s. 59.

⁵⁶¹ Bu lugazın cevabı testeredir.

⁵⁶² Bu beyit dîvānda 5. beyittir. (Dîvānda 2. beyit: İki yüzlidür bağılsa şüretā / Kullanurlar birisini dā'imā)

⁵⁶³ Yalnız hizmet ider yoğdur eşi: yalnızdur yoğdur anuñ bir eşi REDL.

⁵⁶⁴ Elim ile: dā'im el ile REDL.

⁵⁶⁵ Bu beyit dîvānda 6. beyittir. (Dîvānda 4. beyit: Hır hır eylese de lāzımdur hele / Eli yoğdur el ile kārı bile)

⁵⁶⁶ İki dizede de vezin aksamaktadır.

⁵⁶⁷ ğırlı: hırlar REDL.

⁵⁶⁸ : işi sesi REDL.

151⁵⁶⁹

Remel

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

[Ġazel-i] Nef'î

‘ Ārif ol ğam çekme Nef'î böyle kalmaz rüzgār

Luţf ider bir gün Ĥudā elbetde feth-i bāb olur

[71a]

152⁵⁷⁰

Remel

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

[Maţla']

[Mu' ammā-ı Ĥaşmet]

Be-nām-ı Ĥaşmet

Pāy-ı çeşmüm [āb]ile dār-ı tarīk-i intizār

Olmada ser-çeşme-i ' ayn-ı heves gevher-nişār

153⁵⁷¹

Remel

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

[*]⁵⁷²

Luġaz⁵⁷³

1 Ol nedür kim yüzdür anuñ tırnaķı⁵⁷⁴

Sekiz ayaķ üzerinde⁵⁷⁵ tırmaĝı

2 Beş başı vardır anuñ dört cānı⁵⁷⁶

Bunu bilmeyen kişi beşbelli deli^{577 578}

⁵⁶⁹ Nef'î D., G. 40 (5 beyit), s. 251.

⁵⁷⁰ Ĥaşmet D., Mu. 7 (1 beyit), s. 239.

⁵⁷¹ SK, L. 131 (2 beyit), s. 129.

⁵⁷² Dübeyt.

⁵⁷³ Bu luĝazın cevabı meyyittir.

⁵⁷⁴ Tırnaķı: parmaĝı SK.

⁵⁷⁵ Üzerinde: üzre tırur SK.

⁵⁷⁶ Beş başı vardır anuñ dört cānı: beş başı var beş dili var dört cānı SK.

154⁵⁷⁹

Hezec

mefā' ilün / mefā' ilün / fe' ülün

[Nazm]

Luğaz⁵⁸⁰

1 Ol nedür⁵⁸¹ kim bir kıbbe-i ma' mür⁵⁸²
Ne kıpu var ne baca meşhür^{583 584}

2 Ve illā kim içi tobtolu ' acīb kim⁵⁸⁵
Nişfi⁵⁸⁶ za' ferān nişfi⁵⁸⁷ kāfūr⁵⁸⁸

155⁵⁸⁹

Remel

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

[*]⁵⁹⁰

Luğaz⁵⁹¹

1 Hāķ Te' āla hoş⁵⁹² yaratmış⁵⁹³ beş-be-beş
Beşi dağı birbirini görmemiş

2 İkisine gün toķunur yaz kış⁵⁹⁴
Üçi dağı gün⁵⁹⁵ yüzini görmemiş

⁵⁷⁷ Bunu bilmeyen kişi beşbelli deli: yek ' arif gerek kim bile anı SK.

⁵⁷⁸ İki dizede de vezin aksamaktadır.

⁵⁷⁹ SK, L. 99 (2 beyit), s. 114.

⁵⁸⁰ Bu luğazın cevabı yumurtadır.

⁵⁸¹ Ol nedür: nedür ol SK.

⁵⁸² Bir kıbbe-i ma' mür: ola bir kıbbe ma' mür SK.

⁵⁸³ Ne kıpu var ne baca meşhür: ne kıbbe var ne bünyād aña meşhür SK.

⁵⁸⁴ İki dizede de vezin aksamaktadır.

⁵⁸⁵ Tobtolu ' acīb kim: tobtoludur SK.

⁵⁸⁶ Nişfi: yarısı SK.

⁵⁸⁷ Nişfi: yarısı SK.

⁵⁸⁸ Vezin aksamaktadır.

⁵⁸⁹ MK-2, L. 132 (2 beyit), s. 108.

⁵⁹⁰ Dübeyt.

⁵⁹¹ Bu luğazın cevabı namazdır.

⁵⁹² Hoş: çün MK-2.

⁵⁹³ Yaratmış: yaratdı MK-2.

⁵⁹⁴ İkisine gün toķunur yaz kış: gün yüzün görmez ikisi yāzu kış MK-2.

⁵⁹⁵ Gün: gören MK-2.

156⁵⁹⁶

Remel

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

[Nazm]

Luğaz⁵⁹⁷

- 1 Ol nedür kim zerre zerre kân olur
Toħmı azdur mīvesi ħandān olur
- 2 Ağzı birdir dili iki cānı yoķ
Niçeler bu ma' nīde ħayrān olur

157⁵⁹⁸

Remel

fe' ilātün / fe' ilātün / fe' ilün

[Nazm]

Luğaz⁵⁹⁹

- 1 Nedür ol kim dırāz-ı lāğardur
Bedeni⁶⁰⁰ cümle pāy ile serdür
- 2 Şoķıcaķ gözlerine⁶⁰¹ parmağını⁶⁰²
Ağzın açar⁶⁰³ şanasın ejderdür⁶⁰⁴

*605

- 3 Kimki fetħ eyler-ise bu luğazı
Lāmi' ī gün gibi hüner-perverdür

⁵⁹⁶ Bu luğazın kime ait olduğu tespit edilememiştir.

⁵⁹⁷ Bu luğazın cevabı kalemdir.

⁵⁹⁸ SK, L. 116 (3 beyit), s. 121.

⁵⁹⁹ Bu luğazın cevabı makas olabilir.

⁶⁰⁰ Bedeni: deheni SK.

⁶⁰¹ Gözlerine: gözine anuğ SK.

⁶⁰² Parmağını: parmağ SK.

⁶⁰³ Ağzın açar: açar ağzını SK.

⁶⁰⁴ Bu beyit SK'da 3. beyittir. (SK'da 2. beyit: Ķucuşup birbirin hem öperler / Mihribān şan iki birāderdür)

⁶⁰⁵ Bu bölüm mecmuada numaralandırılmamıştır fakat üstteki luğazın devamı olabilir. SK'da bu beyit bulunmamaktadır.

158⁶⁰⁶

Muzāriʿ

mef' ūlū / fā' ilātūn / mef' ūlū / fā' ilātūn

[Maṭlaʿ]

Kaçmaz metā' -ı vaşlıñ bāzārdan o dilber

Ammā ki müşterīler aşağıdan dokerler

159⁶⁰⁷

Muzāriʿ

mef' ūlū / fā' ilātū / mefā' ilū / fā' ilūn

[Maṭlaʿ]

Bezme şucu eylese teşrīf ol perī⁶⁰⁸

Nağd-i ' arakdur aña münāsib ayağ teri

160⁶⁰⁹

Remel

fā' ilātūn / fā' ilātūn / fā' ilātūn / fā' ilūn

[Müfred]

Bend-i şalvārın çözüp öpsem senüñ nermīn n'ola

Yarma şeftālusı bāğ-ı vaşlınuñ gāyet lezīz

161⁶¹⁰

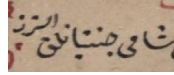
Remel

fā' ilātūn / fā' ilātūn / fā' ilātūn / fā' ilūn

[Müfred]

Harici içinden şırma çıkmağa endāzede

Çözme çatlağ kayışı

⁶⁰⁶ Beyit başlığı ile kayıtlı olan matla' nın kime ait olduğu tespit edilememiştir.

⁶⁰⁷ Beyit başlığı ile kayıtlı olan matla' nın kime ait olduğu tespit edilememiştir.

⁶⁰⁸ Vezin aksamakatdır.

⁶⁰⁹ Beyit başlığı ile kayıtlı olan müfredin kime ait olduğu tespit edilememiştir.

⁶¹⁰ Beyit başlığı ile kayıtlı olan matla' nın kime ait olduğu tespit edilememiştir.

162⁶¹¹

Hezec

mef' ülü / mefā' ilü / mefā' ilü / fe' ülün

[Maṭla']

Mābeyin ḥāyede çün oldı mülāzım⁶¹²

Çoz bekçisidür şimdi benüm gird-i rāzım

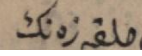
163⁶¹³

Müctess

mefā' ilün / fe' ilātün / mefā' ilün / fe' ilün

[Müfred]

Ḥayāl-i yārdur ancaḳ murādı

Elinde kiri hemān ālet-i mülāḥāzadır

164⁶¹⁴

Remel

fe' ilātün / fe' ilātün / fe' ilātün / fe' ilün

[Müfred]

dildāra büyük çekmece dirler ammā

Bana ḳalsa dir idim aḳa ḥarāmī deresi

165⁶¹⁵

Remel

fe' ilātün / fe' ilātün / fe' ilātün / fe' ilün

[Müfred]

Bī-tekellūf şanemā şadre geçersin sen

Hüner oldur ki saḳa idüp eller geçüre⁶¹⁶

[71b]

⁶¹¹ Beyit başlığı ile kayıtlı olan matla' nın kime ait olduğu tespit edilememiştir.

⁶¹² Vezin aksamaktadır.

⁶¹³ Beyit başlığı ile kayıtlı olan müfredin kime ait olduğu tespit edilememiştir.

⁶¹⁴ Beyit başlığı ile kayıtlı olan müfredin kime ait olduğu tespit edilememiştir.

⁶¹⁵ Beyit başlığı ile kayıtlı olan müfredin kime ait olduğu tespit edilememiştir.

⁶¹⁶ İki dizede de vezin aksamaktadır.

166⁶¹⁷

Hezec

mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün

[Maṭla']

‘ Aceb muvāfiq-meşreb şafā-yı ‘ ālem-i āb

Numūne-i ḥāk vaṭandan hevā-yı ‘ ālem-i āb⁶¹⁸

167⁶¹⁹

Hezec

mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün

Ġazel-i Rāğıb Paşa

1 Tevāzu' dur dem-i zirişde çünkim meşreb-i mīnā

Değil ḥālī sa' ādetden anıçün kevkeb-i mīnā

2 Furūğ-ı bāde-i gül-reng ile pürdür tehī şanma

Turunc-ı mihre ḥarf-endāz olursa ğabğab-ı mīnā

3 Sezā mı neş'e-i bezm-i⁶²⁰ vişāle her teng-māye

Dehān-ı sāğara şāyestedir būs-ı leb-i mīnā

4 Bulunmaz meş' al-i mihr ile baqşaq zulmet-i endūh

Kaçan tāb-efken olsa dilde māh-ı Nahşeb-i mīnā

5 Şafā-yı cevher-i şahbāya mir'āt-ı mücellādır

‘ Acebdür rūḥ-perverlikde **Rāğıb** kālīb-ı mīnā

168⁶²¹

Remel

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

Ġazel-i Haşmet

⁶¹⁷ Beyit başlığı ile kayıtlı olan matla' nın kime ait olduğu tespit edilememiştir.

⁶¹⁸ İki dizede de vezin aksamaktadır.

⁶¹⁹ Rāğıb Paşa D., G. 6 (5 beyit), s. 198.

⁶²⁰ bezm-i: cām-ı D.

⁶²¹ Haşmet D., G. 4 (5 beyit), s. 128.

- 1 Hâḡ girüp mābeyn-i ḡüsnüḡe ḡicāb olmuş saḡa
Dīde-düz-ı vaşluḡa ḡarşu niḡāb olmuş sana
- 2 ʿ Āşıkun ḡan aḡladıkça şevḡun efzün olmadā
Dīde-i ḡünbārimuz cām-ı şarāb olmuş saḡa
- 3 Pertev-i rüyun⁶²² cihān-ı ḡüsne rüz u şeb yeter
Cebhe meh ruḡsār-ı ḡülgün āftāb⁶²³ olmuş saḡa
- 4 Var öḡün ey dil bu devrin cünbiş-i iḡbāline
Gerdiş-i gerdün çerḡ-i āsiyāb olmuş saḡa
- 5 Mest idüp açdum o şūḡun⁶²⁴ sine-i sīmīnini
Daḡme-i⁶²⁵ maḡşūde **Hāşmet** fetḡ-i bāb olmuş saḡa

169⁶²⁶

Muzāriʿ

mefʿ ülü / fāʿ ilātü / mefāʿ ilü / fāʿ ilün

Ġazel-i Fıḡnat

- 1 ʿ Āşık ümīd-i luḡf ile dildādedür saḡa
Ey şūḡ eyle merḡamet üftādedür saḡa
- 2 Defʿ -i ḡumār[a] isteriseḡ çāre ey ḡöḡül
Ben bildiḡim ʿ ilāc hemān bādedür saḡa
- 3 Aḡyār oldı nāʿil-i zevḡ-i vişāli hep
Luḡf-ı hemān bir niḡeh-i sādedür saḡa
- 4 Girdāb-ı ḡamda ḡaldı efendim dil-i nizār
Dāʿim kenār-ı vaşlı temennā[da]dur saḡa

⁶²² rüyun: rüyün D.

⁶²³ āftāb: āfitāb D.

⁶²⁴ şūḡun: şuhun D.

⁶²⁵ daḡme-i: dahme-i D.

⁶²⁶ Zübeyde Fıḡnat Hanım D., G. 1 (5 beyit), s. 161.

- 5 **Fıñnat** ne deñlü olmasa şâyân-ı vuşlatıñ
Ey şüh eyle merhamet üftâ[de]dür saña
[72a]

170⁶²⁷

Remel

fe' ilātün / fe' ilātün / fe' ilātün / fe' ilün

[Maṭla']

Düşmez ol şāha ki her gāh ider istiğnā
Geh olur ' aşık-ı şeydāya düşer istiğnā

171⁶²⁸

Hezec

mef' ülü / mefā' ilü / mefā' ilü / fe' ülün

Ġazel-i Ṭālib

- 1 Deryāda iden ol dür-i yektāyı temāşā
Bî-perde lafız eyledi ma' nāyı temāşā
- 2 Bir dīdede kim nūr-ı haḳīkat ola eyler
Āyīne-i Yūsufda Züleyhāyı temāşā
- 3 Bir yer[e] çıkar silsilesi ḥüsn-ile ' aşkıñ
Mecnün'da kıl kākül-i Leylā'yı temāşā
- 4 Ey māh-ı nev-i ' ıyd-ı ümīd-i dil-i ' uşşāk
Seyrāna çıkup eyle temāşāyı temāşā
- 5 Olsun ḳo alay seyrine yārān müteveccih
Biz idelüm ol gözleri alaya⁶²⁹ temāşā
- 6 Āyīne-şıfat seyr olamazsın bu şuverden

⁶²⁷ Beyit başlığı ile kayıtlı olan matla' nın kime ait olduğu tespit edilememiştir.

⁶²⁸ Bursalı Ṭālib D., G. 3 (7 beyit), s. 177.

⁶²⁹ alaya: alayı D.

İtseñ ne kadar ʿ âlem-i dünyâyı temâşâ

- 7 **Ṭâlib** hele bir âh-ı nedâmet çeküp eyle
Emvâc-ı yem-i raḥmet-i Mevlâ'yı temâşâ

172⁶³⁰

Hezec

mefâ' ilün / mefâ' ilün / mefâ' ilün / mefâ' ilün

Ġazel-i Yâhya

- 1 Ruḥ-ı dildârı rengin vaşf idersin ey dil-i şeydâ
ʿ Acebdür sözleründen reng olmazsa gül-i ra' nâ
- 2 Şafâ baḥş olmada gülzârdan meyḥâne eksük mi
Ḳalur mı bûy-ı gülden bâğbâna nûkhet-i şahbâ
- 3 Düşelden vâdî-i ʿ aşka inen çok dilrübâ sevdüm
Hele çok sevdüğümden olmadum âzürde-dil kaṭ' â
- 4 Cefâsı dilberün ʿ ayn-ı vefâdur ey göñül gör kim
Cefâlar ide ide Ḳays'ı mecnûn eyledi Leylâ
- 5 Hevâ-yı ʿ aşk u nâr-ı şevḳ u âb-ı çeşmün olmasa
Kim âdem⁶³¹ dir senün gibi ayak toprağına **Yahyâ**

173⁶³²

Ahreb

mef' ülü / mefâ' ilü / mefâ' ilün / fâ'

Rubâ' i Ṭâlib

Ey lücce-i raḥmeti ḥurûşân Mevlâ
Vey luṭf u ʿ inâyeti firâvân Mevlâ
Püşide-i dâmen-i kerem kııl cürmüm

⁶³⁰ Şeyhülislam Yahyâ D., G. 6 (5 beyit), s. 31.

⁶³¹ âdem: ʿ âdem D.

⁶³² Bursalı Ṭâlib D., R. 4, s. 299.

Ey kârî ‘uşât-ı nâse Ğufrân Mevlâ

[72b]

174⁶³³

Remel

fâ‘ ilâtün / fâ‘ ilâtün / fâ‘ ilâtün / fâ‘ ilün

[Ğazel-i Figâni]⁶³⁴

Dâimâ ey serv-ğad çün kim cefâdur hû saña

Var yûri şağ olasın şimden girü yâ hû saña

175⁶³⁵

Remel

fâ‘ ilâtün / fâ‘ ilâtün / fâ‘ ilâtün / fâ‘ ilün

Ğazel-i ‘Aşkî

- 1 Düşeli⁶³⁶ Leylî şaçunđan şûr u sevdâlar baña
Mûnis oldı Ğays’veş âhû-yı şahrâlar baña
- 2 Tiğ-ı ğamzeyle şarâb-ı nâz içüp kânlar döker
Çeşm-i mestünđen gelür her dem bu ğavgâlar baña
- 3 Ğatreveş ‘aşkuñla bir deryâya şaldunđ sen beni
Şimdi gelmez ğatrece bu yidi deryâlar baña
- 4 Derdünđ aldum cân-ile dünyâ vü ‘uğbâdan geçüp
Öyle⁶³⁷ şandum dostum virüldi dünyâlar baña⁶³⁸
- 5 Bâğda Tübâ ğaddünđ evşâfınđ[1] eylerken seher
Servden dem-sâz olur mürğ-i hoş âvâzlar⁶³⁹ baña⁶⁴⁰

⁶³³ PBM, G. 69 (7 beyit), s. 74.

⁶³⁴ Mecmuada beyit başlığı ile kayıtlıdır.

⁶³⁵ Aşkî D., G. 6 (7 beyit), s. 151.

⁶³⁶ düşeli: düşile D.

⁶³⁷ öyle: eyle D.

⁶³⁸ Bu beyit dîvânda 5. beyittir.

⁶³⁹ hoş âvâzlar: hoş-âvâlar D.

⁶⁴⁰ Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

- 6 Şāh-ı ‘ aşkuñ şevk-ile çün gördi⁶⁴¹ ‘ uryān olduğum
Dāğ-ı āteşnākden geydüirdi dībālar baña
- 7 ‘ Aşkīyem şevkuñle cānā söyle şeydā olmışam
Hālūmi görüp gülerler cümle şeydālar baña

176⁶⁴²

Remel

fā‘ ilātün / fā‘ ilātün / fā‘ ilātün / fā‘ ilün

Ġazel-i İshāk

- 1 Cānını terk itmeyen cānāna olmaz āşinā
Yanmayınca şem‘ ile pervāne olmaz āşinā
- 2 Derd-i ‘ aşka⁶⁴³ düşmeyenler ‘ aşkdan bī-gānedür
Bī-vesīle her kişi sulţāna olmaz āşinā⁶⁴⁴
- 3 Ey perī bī-gāneveş bizden kaçır [mı]sın didüm
Nāz ile⁶⁴⁵ didi perī insāna olmaz āşinā⁶⁴⁶
- 4 Vaḥşet eyler āsitāniñ itleri İshākdan
‘ İzzet⁶⁴⁷ ehli bī-ser ü sāmāna olmaz āşinā⁶⁴⁸

177⁶⁴⁹

Remel

fā‘ ilātün / fā‘ ilātün / fā‘ ilātün / fā‘ ilün

Ġazel-i Revānī

⁶⁴¹ çün gördi: gördi çün D.

⁶⁴² İshāk Çelebi D., G. 3 (7 beyit), s. 74.

⁶⁴³ ‘ aşka: hicre D.

⁶⁴⁴ Bu kelimenin son harfi sadece bu beyitte uzundur.

⁶⁴⁵ nāz ile: nāzla D.

⁶⁴⁶ Bu beyit dīvānda 6. beyittir. (Dīvānda 3. beyit: Rişte-i peyvendi tā ki kişiye pā-bend olur / Ol sebebden kimseye dīvāne olmaz āşinā. 4. beyit: Şüret-i mihrin görüp çarḥuñ iñen aldanma kim / Ġāfil olma kimseye bīgāne olmaz āşinā. 5. beyit: Sākīyā ol yāre mey sun ‘ aşık-ı gem-h’ārla / İçmeyince bir iki peymāne olmaz āşinā)

⁶⁴⁷ ‘ izzet: ‘ işret D.

⁶⁴⁸ Bu beyit dīvānda 7. beyittir.

⁶⁴⁹ Revānī D., G. 4 (6 beyit), s. 177.

- 1 Yalvarup kime ul olsam ol emir olmaz baa
ankı Őeye ben mürid olsam o pır olmaz baa
- 2 Ayaum almak diler sākı daı⁶⁵⁰ devrān gibi
Cām-ı meyden ayrı kimse destgır olmaz baa
- 3 Begligüm var cām-ı meyle kūŐe-i um-ānede
Andan özge Őākıyā tāc u serir olmaz baa
- 4 Medini o nāfenūn ama utuyı ey Őabā
āk-i pāyi gibi ün misk-i ‘anber⁶⁵¹ olmaz baa
- 5 İrdi nazmum geri Selmān’a **Revānı** āh kim
Terbiyetler eyleyüp kimse zāhır olmaz baa⁶⁵²

[73a]

178⁶⁵³

Müctess

mefā‘ ilün / fe‘ ilātün / mefā‘ ilün / fe‘ ilün

[Mala‘]

Getürse tābiŐ-i ruhsār-ı yāre tāb kitāb

Olurdu Őafa-i tavīm-i āftāb kitāb

179⁶⁵⁴

Hezec

mefā‘ ilün / mefā‘ ilün / mefā‘ ilün / mefā‘ ilün

azel-i Rāıb Paşa

- 1 Elinden ekdigüm sākı-i dehrı nıŐ⁶⁵⁵ ü semdür hep
Benüm Őahbā diyü nūŐ itdigim zehr-āb-ı amdur hep

⁶⁵⁰ daı: denı D.

⁶⁵¹ misk-i ‘anber: misk ü ‘ābır D.

⁶⁵² Bu beyit dıvānda 6. beyittir. (Dıvānda 5. beyit: Olamazsın ey felek āhumla bir dem hem-kiriŐ / ‘ışk yayın ekmede hergiz nazır olmaz baa)

⁶⁵³ Beyit baŐlıı ile kayıtlı olan mala‘ nın kime ait olduu tespit edilememiştir.

⁶⁵⁴ Rāıb Paşa D., G. 13 (7 beyit), s. 205.

⁶⁵⁵ nıŐ: nūŐ D.

- 2 Sevād-ı leşker-i sevdā serinde dūd-ı dīlde çetri
Gedāyān-ı ser-i kūy-ı muḥabbet muḥteşemdür hep
- 3 Ne keyfiyetle ser-şār-ı muḥabbet olduğum bilmem
Baḡa esbāb-ı şādīden naşīb ü behre kemdür hep
- 4 Gehi nāz u tegāfūl gāh bār-ı derd-i hicrānı
Benüm çekdiklerüm ey bī-vefā senden sitemdür hep
- 5 Sen itdikçe teveccūh oldılar aḡyār-ı rū-gerdān
Derinden dūr iden şāhum beni luṭf u keremdür hep
- 6 Kemālinden degildir dāḡ-ber-dil kimseye kimse
Medār-ı hıḡd u kīn ḡavḡa-yı dīnār ü diremdür⁶⁵⁶ hep
- 7 Beni hem şu' le-i avāz-ı bülbül eyleyen **Rāḡīb**
Sükūt-ı cān-güdāz nāz ile ol ḡoncefemdür hep

180⁶⁵⁷

Remel

fe' ilātün / fe' ilātün / fe' ilātün / fe' ilün

Ġazel-i Ḥaşmet

- 1 ' Aşḡ-ı dünyā ile itme sūzān yā Rab
Ḳılma dil-sūḡte-'i āteş-i hicrān yā Rab
- 2 İtme üftāde-i girdāb-ı [serāb] ümmīd
Āb-ı rüy-ı şerefim eyleme rīzān yā Rab
- 3 Pīç ü tāba düşürüp itme⁶⁵⁸ dil[i] kākülveş
Ḥāne-ber-düş u siyeh-baḡt u perīşān yā Rab⁶⁵⁹

⁶⁵⁶ diremdür: dirhemdir D.

⁶⁵⁷ Ḥaşmet D., G. 13 (7 beyit), s. 132.

⁶⁵⁸ itme: ḡılma D.

4 Şem‘i pertev-fiken-i ‘aşk arım-i dilde
Olmasın püf-zede-i şarşar-ı ırmân yâ Rab

5 Eşk-i şebnemle güşâyiş bulur ezhâr-ı dili
İtme bir ande için **Haşmeti** giryân yâ Rab

181⁶⁶⁰

Remel

fâ‘ ilâtün / fâ‘ ilâtün / fâ‘ ilâtün / fâ‘ ilün

Ġazel-i Fıtnat

1 Bâgda güller ruhuñ seyriyle ayrân oldu hep
Kâküliñ reşkiyle sünbüller perişân oldu hep

2 Bir nigâh-ı nâza şâyân olduk ammâ neyleyim
Sinemiz âmâcgâh-ı tîr-i müjgân oldu hep

3 ‘Ârız-ı alıñ seniñ ey gonce-leb kıldum ayâl
Hâne-’i âtırına reşk-i gülistân oldu hep

4 Çâşnî-bağş oldu ol kân-ı melâhat bezme çün
Sâgar-ı mey ükm-i⁶⁶¹ la‘ liyle nemekdân oldu hep

5 **Fıtnat** ol şîrîn-dehen nuţka gelince nâz ile
Feyz-i güftâriyla ‘âlem şekker-sitân oldu hep

[73b]

182⁶⁶²

Remel

fe‘ ilâtün / fe‘ ilâtün / fe‘ ilâtün / fe‘ ilün

[Maţla‘]

⁶⁵⁹ Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

⁶⁶⁰ Zübeyde Fıtnat Hanım D., G. 4 (5 beyit), s. 162.

⁶⁶¹ ükm-i: ‘ağs-i D.

⁶⁶² Beyit başlığı ile kayıtlı olan matla‘ nın kime ait olduğu tespit edilememiştir.

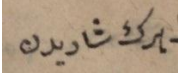
Nāle-i germ-i firākuṅda yiter sāz baṅa
Oldı ŧem^ˆ-i ŧeb-i ğam ŧu^ˆ le-i āvāz baṅa

183⁶⁶³

Müctess

mefā^ˆ ilün / fe^ˆ ilātün / mefā^ˆ ilün / fe^ˆ ilün

Ġazel-i Tālib

- 1 Dil-i füsürdemi yaḡsun ḡarāretün yā Rab
Düşür derūnuma nār-ı muḡabbetün yā Rab
- 2 Hezār keŧti-i ŧahbāyı cürmi ğarḡ eyler
Kemīne mevce-i ˆ ummān-ı raḡmetün yā Rab
- 3 Reh-i sedādı kim eylerdi reh-revān-ı ümīd
Delīl olmasa necm-i hidāyetün yā Rab
- 4 Zuhūr iderse sen it hıfz
Sürürı bunca ğam-ı bī-nihāyetün yā Rab
- 5 Kimünle eyler idi ḡāṡıra ḡazīni eger
Enīsī olmasa bīmār-ı ḡasretün yā Rab

184⁶⁶⁴

Hezec

mef^ˆ ülü / mefā^ˆ ilü / mefā^ˆ ilü / fe^ˆ ülün

Ġazel-i Yahyā

- 1 Bir ğün gele kim ŧād ola maḡzūn-ı maḡabbet
Çok ˆ āḡili ilzām ide mecnūn-ı maḡabbet
- 2 ˆ Āŧıḡ ğam-ı dehr ile keselnāk olur mı
Çalınmadı mı ğūŧuna ḡānūn-ı maḡabbet

⁶⁶³ Bu gazel Bursalı Tālib D.'nda bulunmamaktadır. Ayrıntılı bilgi için bkz. Kaynakça.

⁶⁶⁴ ŧeyhülislam Yahyā D., G. 32 (5 beyit), s. 57.

- 3 Vā' ız ola mı serd sözün den müte'essir
Bir dilde ki sūzān ola k̄ānūn-ı maḥabbet
- 4 Ḥayretde görüp 'āşıkı gülmez dimeñüz kim
Elbetde virür ḥükmüni ma'cün-ı maḥabbet
- 5 Bağlandı dilüm kalmadı şekvāya mecālüm
Gör neyledi **Yahyā** beni efsūn-ı maḥabbet

185⁶⁶⁵

Remel

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

Ġazel-i 'Aşķī

- 1 Ey perī-şüret beni dīvāne kılduñ 'ākıbet
Dāstānum 'āleme efsāne kılduñ 'ākıbet
- 2 Göñlümün şırça sarāyın dest-i cevruñle yıķup
Ġuşşa vü ğam bümına virāne kılduñ 'ākıbet
- 3 Gözlerün miḥrāb-ı ebrūda şarāb-ı nāz iķer
Hāy kāfir mescidi meyhāne kılduñ 'ākıbet
- 4 Seng-i cevruñle şıdurduñ⁶⁶⁶ biñ kerre göñlüm şīşesin
Bezm-i hecrüñde⁶⁶⁷ dönüp peymāne kılduñ 'ākıbet
- 5 Zāhid-i mescid-nişin iken eyā mestāne-ķeşm
'Aşķiyi cārüb⁶⁶⁸-keş-i meyhāne kılduñ 'ākıbet

[74a]

186⁶⁶⁹

⁶⁶⁵ Aşķî D., G. 21 (5 beyit), s. 161.

⁶⁶⁶ Şıdurduñ: şıduñ D.

⁶⁶⁷ hecrüñde: 'aşķuñda D.

⁶⁶⁸ cārüb: cārū D.

⁶⁶⁹ Beyit başlığı ile kayıtlı olan matla' nın kime ait olduğu tespit edilememiştir.

Muzāriʿ

mefʿ ūlū / fāʿ ilātū / mefāʿ ilū / fāʿ ilūn

[Maṭlaʿ]

Şaçdı zemîne çün yine ebr-i bahār āb

Çıldı cihānı yüzünü sebzezār āb⁶⁷⁰

187⁶⁷¹

Müctesş

mefāʿ ilūn / feʿ ilātūn / mefāʿ ilūn / feʿ ilūn

Ġazel-i Şābit

- 1 Kızarsa nergis-i bīmārı gösterüp hūn-āb
O ħastedür ki ħonur başınuĸ ucına⁶⁷² şarāb
- 2 O şūhā vefĸ-i vefā ħonmaĸa şeref gözedür
Alup müneccim-i Ĥurşid levĸ-i uşurlāb
- 3 Devāt aldı dehānına ħāme engüştin
Olup o cehl-i mürekkeb ħaṭuĸla ħayret-yāb
- 4 Bu nāliş ile ne hūn-ı ciger ĸalur ne yürek
Ĥarābe maştabada ne şarāb olur ne kebāb
- 5 Ĥasūdı ĸadı-ı dīvān-ı nazmuma çekdüm
Anuĸ da bir sözi var ise Şābit işte kitāb

188⁶⁷³

Remel

feʿ ilātūn / feʿ ilātūn / feʿ ilātūn / feʿ ilūn

Ġazel-i Ĥātem

- 1 Çıĸdı gülzāra yine ĸonca dehenler ṭop ṭop

⁶⁷⁰ Vezin aksamaktadır.

⁶⁷¹ Bosnalı Alaeddin Sābit D., G. 16 (5 beyit), s. 358.

⁶⁷² Ucına: ucında D.

⁶⁷³ Hātem D., G. 4 (8 beyit), s. 286.

- Ey gül-i ‘ işve-nümā sende yeründen op op
- 2 Geri sīrāb riyāzetde⁶⁷⁴ efendi ammā
Bulsa incīr-leb-i yāri yuarlar⁶⁷⁵ lop lop
- 3 Zerreāsā erer-i īvede⁶⁷⁶ ser-gete dili
Oynadur pertev-i hūrīd adālaru⁶⁷⁷ cop cop⁶⁷⁸
- 4 anād amı gibi⁶⁷⁹ ferācesi ahbāya⁶⁸⁰ meye
Fahr-ı navetle gelūr meclise ūfi zop zop⁶⁸¹
- 5 Ey emdār-ı der-i zīver-i mir ’āt-i ūmīd
Sadef-i destini **Hātem** gibi yārdan⁶⁸² p p

189⁶⁸³

Remel

fā‘ ilātūn / fā‘ ilātūn / fā‘ ilātūn / fā‘ ilūn

azel-i ıdkī

- 1 ehre-i zerdūmle ekūm fi ’l-meel ey āftāb
Bir azānlu bāa bezer kim aar iinde āb
- 2 Varduumca kūyua ey hūri o cevı eyleme
Cennet ire ūn bilūrsūn kimseye olmaz ‘ iāb

⁶⁷⁴ riyāzetde: riyāzetdir D.

⁶⁷⁵ yuarlar: yutardı D.

⁶⁷⁶ īvede: īven-i D.

⁶⁷⁷ adālaru: ‘ izāru D.

⁶⁷⁸ cop cop: op op D.

⁶⁷⁹ gibi: gūm-i D.

⁶⁸⁰ ahbāya: ahbā-yı D.

⁶⁸¹ Bu beyit divanda 7. beyittir. (Dīvānda 4. beyit: Olamaz derd-i ser-i hār-ı riyā her ārūb / Hūrde-misvāk ne yapsun saa zāhid öp öp. Dīvānda 5. beyit: Dil-i sī-pāre cefā-yı seba eyler her kez / Pūser-i seyf-i ‘ Acem amzeye dirse kūp kūp. Dīvānda 6. beyit: İnbisā-ı meze-kārın ekeristān eyler / Āl-i tūı gibi tıflāne deyince pop pop)

⁶⁸² yārdan: yārun D.

⁶⁸³ Mehtap Erdoan tarafından hazırlanan “*Sıdkī Paa Dīvānı*”, Abdullah Eren tarafından hazırlanan “*Mehmed Sıdkī Dīvānı*”, Gūlen Sezen tarafından hazırlanan “*Mustafa Sıdkī Efendi Dīvānı*” isimli alımalarda bu gazel bulunmamaktadır.

- 3 La' lüñ üzre hālünjü bir 'āşıkā şordum didi
Mîr-i hindûdur içi gül hırmeni içre şarâb
- 4 Meclisünjde âteş-i şevkûñle cānā yanma kim
Döne döne dökmez idi gözleri yaşın kebâb
- 5 Hurdelerdür Şıdkıyâ şanma derün-ı lālede
Kal' a-ı la' lindür anuñ içine üşmiş gurâb

[74b]

190⁶⁸⁴

Hezec

mef' ülü / mefâ' ilü / mefâ' ilü / fe' ülün

[Ġazel-i Haşmet]⁶⁸⁵

Yâ Rab beni nûr-ı cemâliñle çerâğ it
Bir rû-siyeh-i ma' şiyetim cebhemi ağ it

191⁶⁸⁶

Remel

fâ' ilâtün / fâ' ilâtün / fâ' ilâtün / fâ' ilün

Ġazel-i Râğıb Paşa

- 1 Rıtl-ı merd-efkenle ol mehpâreyi mestâne at
Tâc-ı ser-şâr-ı neşâtı kûbbe-i keyvâne at
- 2 Hayli demdür atdı tutdı zülf-i dilberden şabâ
Sende var 'uşşâk için bir tâze tel ey şâne at
- 3 Cilvegâh-ı şîve-'i ferzâne olmaz kûy-ı 'aşk
'Âkıl oldur kim sürer bu 'arsada dîvâne at
- 4 Bil dil-i şikeste kâdrin gevher-i pendim budur
Zîver-i gûş-ı kabûl et kûşe-i nisyâna at

⁶⁸⁴ Haşmet D., G. 24 (5 beyit), s. 136.

⁶⁸⁵ Mecmuada beyit başlığı ile kayıtlıdır.

⁶⁸⁶ Râğıb Paşa D., G. 19 (7 beyit), s. 211.

- 5 'Aşıkında eyle gāhī ğamzeñe amāc-nāz
Ey kemān-ebürü okuñ bir kez de gel yābāne at
- 6 Sā' idüñde ğalmadı tīr ü tüfenge iktidār
Var ise yüzi cünbiş gerden-i ğubāne at
- 7 At ğoparsun yekke-tāzān-ı süğan tanzīr için
Bir zemīn tarğ eyle **Rāğīb** bir ğazel meydāna at

192⁶⁸⁷

Remel

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

Ğazel-i Ğaşmet

- 1 Ğoçmağ isterseñ o şūğı meclis-i rindāna at
Sā' id-i ' işyānı soñra gerden-i ğufrāna at
- 2 Almağā ister ayağın bāde-nüşān-ı bezm
Süremez gülgün-süvār-ı cām olan meydāna at
- 3 Olmayım dirseñ eger reyyān-ı āb-ı imtinān
Delv-i mağşüdü çeh-i bī-ğāye-i ğırmāna at
- 4 'Aşğā tebdīl eyle zīb ü zīver-i sāmānıñı
Ğār [u] ğāşāk-ı sivā-yı ğulzüm-i 'ummāna at
- 5 Her gelem mā' mūr olur çünki harābāta ğöñül
Yapmağ isterseñ o şūğı ğāne-'i vīrāna at
- 6 Tağta-i remmāle döndük iğbirār-ı hecr ile
Ğur' a-ı teşğiri **Ğaşmet** da' vet-i cānāna at

⁶⁸⁷ Ğaşmet D., G. 27 (6 beyit), s. 138.

193⁶⁸⁸

Hezec

mefâ' ilün / mefâ' ilün / mefâ' ilün / mefâ' ilün

[Ġazel-i Haşmet]⁶⁸⁹

Ĥired-süz-ı tevâzû' dur fūrüg-ı bâde-i devlet

Olur bî-câ<<re>> ĥırāmından kişi üftâde-i devlet

[75a]

194⁶⁹⁰

Kāmil

mütefâ' ilün / fe' ülün / mütefâ' ilün / fe' ülün

[Maṭla' -ı Rāğıb Paşa]

Nedür ey gönül bu ĥasret neden āh [u] vāha ruḥşat

Meger eylemiş bir āfet seni vaḫf-ı derd [ü] ĥasret

195⁶⁹¹

Hezec

mefâ' ilün / mefâ' ilün / mefâ' ilün / mefâ' ilün

Ġazel-i Fıṭnat

1 Virür revnāk ' izādar-ı yāre ḫaṭṭı müşgbār elbet

Ṭarāvet-baḫş olur gülzāra ebr ü nevbahār elbet

2 Hilālāsā hemān āğüşun aç yāri der-āğüşa

Olur ol āftāb-ı evc-i naḫvet der-kenār elbet

3 Tevekkül bād-bānın kıl güşāde fülk-i iḥlāşa

Eser baḫr-i emelde bir müsā' id rüzgār elbet

4 Dem-i ḫaṭṭında būs-ı la' liḡe minnet mi var cānā

Olur nüş-ı mey-i nāba sebeb faşl-ı bahār elbet

⁶⁸⁸ Haşmet D., G. 29 (6 beyit), s. 139.

⁶⁸⁹ Mecmuada beyit başlığı ile kayıtlıdır.

⁶⁹⁰ Rāğıb Paşa D., G. 20 (8 beyit), s. 212.

⁶⁹¹ Zübeyde Fıṭnat Hanım D., G. 5 (5 beyit), s. 163.

- 5 Sezā **Fıṭnat** ne deḡlü cevrin efzūn eyleye cānān⁶⁹²
Dimiş var mı saḡa derd-i derūnuḡ söyle var elbet

196⁶⁹³

Hezec

mef' ūlü / mefā' ilü / mefā' ilü / fe' ūlün

Ġazel-i Yahyā

- 1 Cān-baḡş şadāḡ ile bize feyz-i ḡayāt it
Bülbül ne ḡamuḡ var ne ṡurursun naḡamāt it
- 2 Ḥaṡṡ ile virildi saḡa ey māḡ melāḡat
Dīvān-ı şeh-i ḡüsnde var anı berāt it
- 3 Vir ḡalbe cilā mühre-i mihriyle o māḡuḡ
Mir'āt-i dili pākūḡi āyine-i zāt it
- 4 Düşdüḡ çü göḡül zülf-i ḡam-ender-ḡam-ı yāre
Şimden girü var imdi temennā-yı necāt it
- 5 Evrāḡ-ı sipihri ḡarala her gice **Yahyā**
Āḡ-ı dil-i sevdā zedeli⁶⁹⁴ kilik devāt it

197⁶⁹⁵

Muzāri'

mef' ūlü / fā' ilātü / mefā' ilü / fā' ilün

Ġazel-i Faşih

- 1 Olmuş o şems-i kec-küleḡüm tekyegāḡ dost
Olmaḡ⁶⁹⁶ ' aceb mi şevḡ-ile bizde külāḡ dost
- 2 Ol ḡān-kāḡdurur ki tenüm dāḡ u şerḡadan

⁶⁹² eyleye cānān: eylese cānā D.

⁶⁹³ Şeyḡülislam Yahyā D., G. 24 (5 beyit), s. 49.

⁶⁹⁴ zedeli: zedeyi D.

⁶⁹⁵ Faşih Ahmed Dede D., G. 35 (5 beyit), s. 46.

⁶⁹⁶ olmaḡ: olsak D.

Yazmış debîr-i miḥnet aña yir yir āh dost

3 Allāh zaḥm-ı çeşm-i⁶⁹⁷ ʿ adūdan nigāh ide
Her kec-naazarla olmada ol reşk-i māh dost

4 Hep gerdiş-i ḥilāfidur erbāb-ı dānişün
Olmaz bizümle bu⁶⁹⁸ felek-i kīne-ḥāh dost

5 A ʿ dā Faşih güft ü şenīd-i teğāfül⁶⁹⁹ kıla⁷⁰⁰
Geh düşmen itmede⁷⁰¹ bize dildārı⁷⁰² gāh dost

[75b]

198⁷⁰³

Muzāriʿ

mefʿ ülü / fāʿ ilātü / mefāʿ ilü / fāʿ ilün

[Ġazel-i Haşmet]⁷⁰⁴

Renc-i ḥumāra nūş-ı mey nābdur sebab

Bu ibtilāya ülfet-i aḥbābdur sebab

199⁷⁰⁵

Hezec

mefāʿ ilün / mefāʿ ilün / mefāʿ ilün / mefāʿ ilün

Ġazel-i ʿ İydī

1 İder ʿ āşık ğam-ı yār-ile kesb-i şive-i şıḥḥat
Semender āteş-i sūzāna girdikçe bulur rāḥat

2 Medār-ı şevkdür ğam-dīde-i dehre güzel sevmek
Olur pīrāna düşdükçe ʿ işābāt-āver-i ğayret

⁶⁹⁷ zaḥm-ı çeşm-i: çeşm-i zaḥm-ı D.

⁶⁹⁸ bu: ol D.

⁶⁹⁹ teğāfül: nifāk D.

⁷⁰⁰ kıla: ile D.

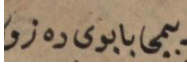
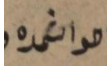
⁷⁰¹ itmede: eylemekde D.

⁷⁰² dildārı: yārı D.

⁷⁰³ Haşmet D., G. 20 (5 beyit), s. 135.

⁷⁰⁴ Mecmuada beyit başlığı ile kayıtlıdır.

⁷⁰⁵ Bu şaire ulaşılammıştır.

- 3 Olurlar gülşen-i hüsnün
Hazer ey gonce-i ter olma aġyār-ile hem-şoġbet
- 4 ‘ Aceb mi dil şafā-yāb olsa dāġ-ı derd-i hicründen
Tesellī-baġş olur pervāneye izhār-ı germiyyet
- 5 Baġa vuşlat ü hicrān tev’emdür
Baġa feyz-āver-i kām olmaz ‘Iydī sāġar-ı vuşlat

200⁷⁰⁶

Hezec

mef’ülü / mefā’ilü / mefā’ilü / fe’ülün

Ġazel-i Nābī

- 1 Ne dāde-i maġlūqa ne sīm ü zere minnet
Dīvān-ı ezelde yazılan deftere minnet
- 2 Kaṭ’ itmişüz ümmīd-i ‘aṭāyā[yı] felekden
İġsān-ı ġudāvend-i cihān-pervere minnet
- 3 Pāyında bulur şaydını ‘anḳā-yı tevekkül
İtmez heves-i şayd ile bāl ü pere minnet
- 4 Maḳşūdları fetġ-i der-i ḳal’ a-i dildir
İtmez şeh-i iḳlīm-i fenā leşkere minnet
- 5 Ümmīd-i kemāl⁷⁰⁷ aşıldan it fer’ den itme
Āteş var iken eyleme ġākistere minnet
- 6 Ol bī-ser dil ü pāya ḡased⁷⁰⁸ kim seferinde⁷⁰⁹

⁷⁰⁶ Nābī D., G. 30 (8 beyit), s. 412.

⁷⁰⁷ kemāl: nevāl D.

⁷⁰⁸ Dil ü pāya ḡased: dil ü bī-pāya ḡased D.

⁷⁰⁹ Vezin aksamaktadır.

Ne pāye ider lābe ne eyler sere minnet⁷¹⁰

- 7 Mestān-ı ser-endāzı koy<<a>>maz⁷¹¹ itmege Nābī
Zevk-i küleh-i faqr u fenā-efsere minnet

201⁷¹²

Remel

fe' ilātün / fe' ilātün / fe' ilātün / fe' ilün

[Nazm]

- 1 Dil-i āhen-şıfatı āteş-i ' aşka bedel it
Ala gör lāzım olur eşki demürlere kibrīt⁷¹³
- 2 ' İtr itdikçe seher tehniye-i şöhet için
Rind mahmüre ider hulq-ı sürāhī teşmīt

[76a]

202⁷¹⁴

Muzāri'

mef' ülü / fā' ilātü / mefā' ilü / fā' ilün

[Ġazel-i Haşmet]⁷¹⁵

Şüret-nümā-yı naqş-ı zuhūr ' ālem-i hudūs
Pertev-pezir-i nūr-ı kıdemdür dem-i hudūs

203⁷¹⁶

Hezec

mef' ülü / mefā' ilün / fe' ilün

Ġazel-i Rāgıb Paşa

- 1 İbrām olamaz vişāle bā' iş
Taşdı' uş olur melāle bā' iş

⁷¹⁰ Mecmuada bir beyit eksiktir. (Āyinedeki ' aqsine nāz eyleyen āfet / Bir haftada eyler iki kez berbere minnet)

⁷¹¹ Koy<<a>>maz: kıomaz D.

⁷¹² Şiirin kime ait olduğu tespit edilememiştir.

⁷¹³ Vezin aksamaktadır.

⁷¹⁴ Haşmet D., G. 30 (5 beyit), s. 139. (Bu beyit bir gazelin matla beytidir.)

⁷¹⁵ Mecmuada beyit başlığı ile kayıtlıdır.

⁷¹⁶ Rāgıb Paşa D., G. 21 (8 beyit), s. 213.

- 2 Tenşit iken iktizā-yı şahbā
Endūhum ider kelāle bā' is
- 3 Āhum mı itdi cihānı⁷¹⁷ ber-bād
Zūlfün mü bu iḥtilāle bā' is
- 4 Fa' āl[ün] Lima Yürid iken ḥüsn
Olmuş ḥaṭuḥ infī' āle bā' is
- 5 Ḥürşid-i ğurūr-ı ḥüsn ü āndır
Gün başına bir zevāle bā' is
- 6 Ma' lumūḡ idi [e]gerçi ḥālim
Luṭfunḡdur olan su'ale bā' is
- 7 Olmaz hünerüḡ māle bādı
Noḡşāndur olan kemāle⁷¹⁸ bā' is
- 8 Dillerde o zūlf dāsitāndur
Rāġib mı bu kıyl ü ḡāle bā' is

204⁷¹⁹

Hezec

mef' ūlū / mefā' ilū / mefā' ilū / fe' ūlūn

Ġazel-i Ḥaṣmet

- 1 Encümle ġüşāyiş bulur ezhār-ı ḥavādiş
Mīnā-yı felek şīşe-i ġülzār-ı ḥavādiş
- 2 Bülbül gibi nālende-i şevḡ olma ne mümkin
Murġ-ı dili āzürde eder ḥār-ı ḥavādiş

⁷¹⁷ itdi cihānı: cihān itdi D.

⁷¹⁸ kemāle: kelāle D.

⁷¹⁹ Ḥaṣmet D., G. 31 (5 beyit), s. 139.

- 3 Hāzmında ta^ʿ ab var ne qadar puḡte olursa
Olmaḡda gelū-gīr-i feraḡbār-ı ḡavādiṣ
- 4 Sermāyesi naḡdīne-i dāḡ-ı dilimūzdür
Olursa ne dem germī-i bāzār-ı ḡavādiṣ
- 5 Nev-devletiḡ evzā^ʿ ina yoḡ dilde taḡammül
Ḥaṣmet belimi бүkdü girānbār-ı ḡavādiṣ

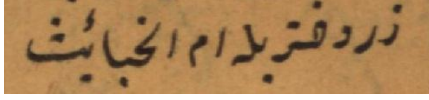
205⁷²⁰

Ḥafif

fe^ʿ ilātün / mefā^ʿ ilün / fe^ʿ ilün

[Nazm]

- 1 Oldı bu deḡlü işveye bā^ʿ iş

- 2 Hādiṣ olalı ḡaṡṡ-ı ʿ izāruḡ
Rūy-ı cihānı tıtdı ḡavādiṣ

- 3 Bir ṣoḡbet itsek ey rūh-ı ṣānī
Cām-ı mey olsa arada ṣālis

[76b]

206⁷²¹

Müctess

mefā^ʿ ilün / fe^ʿ ilātün / mefā^ʿ ilün / fe^ʿ ilün

[Maṡla^ʿ]

- O seng-dildir olan inkisārıma bā^ʿ iş
O ṣahvār-ı cihāndır ḡubārıma bā^ʿ iş

207⁷²²

⁷²⁰ Bu şiirin kime ait olduḡu tespit edilememiştir.

⁷²¹ Beyit başlıḡı ile kayıtlı olan matla^ʿ nın kime ait olduḡu tespit edilememiştir.

Muzāri‘

mef‘ ūlū / fā‘ ilātū / mefā‘ ilū / fā‘ ilūn

Ġazel-i Fıtnat

- 1 Çarḥ-ı denīden itme ricā-yı ‘aṭā ‘abeş
Peymāne-i nigūndan ümīd-i şafā ‘abeş
- 2 Zātın dür-i kemāl ile tezyīne eyle sa‘ y
Yoḥsa libās-ı devlet ile ‘itinā ‘abeş
- 3 Cāy-ı kenār bām-ı ḥaṭırnākdir şaḫın
Bālin-i cāhā ārzū-yı ittikā ‘abeş
- 4 Ma‘ cūn- la‘ l-i yārdadır şıḫḫat ey ṭabīb
Dil-ḥaste-i muḥabbete itme devā ‘abeş
- 5 Senden gelen cefāyı göñül hep vefā bilür
Ey şūḫ terk it eyleme cevri baṇa ‘abeş
- 6 Eyer kenāra şurṭa-i luṭf-ı Ḥudā resā
Baḥr-i emel sefīnesine nā-ḥudā ‘abeş
- 7 Kūy-ı ḥaḫīqate çıkar elbet reh-i mecāz
Fıtnat ṭarīḫ-i ‘aşḫa olur reh-nūma ‘abeş

208⁷²³

Müctesş

mefā‘ ilūn / fe‘ ilātūn / mefā‘ ilūn / fe‘ ilūn

Ġazel-i Ṭālib

- 1 Dehān-ı fikri ḡam-ı cān-ı zārıma bā‘ iş
Ḥayāl-i ḥāli dil-i dāḡdārıma bā‘ iş
- 2 Ne zūlfüne elim erdi ne rüyını gördüm

⁷²² Zübeyde Fıtnat Hanım D., G. 7 (7 beyit), s. 164.

⁷²³ Bursalı Ṭālib D., G. 15 (5 beyit), s. 189.

Budur tesāvī-i leyl ü nehārıma bā' is̄

- 3 Tehalük d[il-i] küstāh-meşrebimdir hep
Teğāfül-i nıgeh-i çeşm-i yārıma bā' is̄
- 4 Hıyāl-i mūy miyānuḡla nār-ı 'aşkıdır
Şerār-ı āhıma cism-i nizārıma bā' is̄
- 5 O nev-nihāl-i çemenzār-ı nāzdır **Tālib**
Bu tāze gül-gū hep ihtiyārıma bā' is̄

209⁷²⁴

Hezec

mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün

Ġazel-i Yahyā

- 1 Bu āşūba mey-i la' lüḡ midür şahbā mıdur bā' is̄
Kıyāmet mi kıpar ol kıāmeti bālā mıdur bā' is̄
- 2 Yüzime yār bakmaz söylesem redd-i cevāb itmez
Günāhum mı var ayā⁷²⁵ nāz u istiḡnā mıdur bā' is̄
- 3 Bilürken bī-bekıā olduḡın āb üzre olan naķşuḡ
Bu meftünluḡlara ārāyiş-i dünyā mıdur bā' is̄⁷²⁶
- 4 Ezel bezmindeki cām-ı maḡabbet mestisin **Yahyā**
Belā-keş Kıays'a Mecnūn olmaḡa Leylā mıdur bā' is̄⁷²⁷

[77a]

210⁷²⁸

Muzāri'

⁷²⁴ Şeyhülislam Yahyā D., G. 33 (5 beyit), s. 58.

⁷²⁵ günāhum mı var ayā: günāhum var mı yohsa D.

⁷²⁶ Bu beyit dıvānda 4. beyittir. (Divanda 3. beyit: Halās olmadı hiç cān-ı za`ifüm şūr u gavḡadan / Bileydüm dıde mi ayā dil-i şeydā mıdur bā' is̄)

⁷²⁷ Dıvānda 5. beyittir.

⁷²⁸ Bosnalı Alaeddin Sābit D., G. 40 (6 beyit), s. 370.

mef' ülü / fā' ilätü / mefā' ilü / fā' ilün

[Ġazel-i] Şābit⁷²⁹

Ma' şüm iken niyāza ħāridār olur ħabīs

Çoqlar⁷³⁰ yaşar-ise şāhid-i bāzār olur ħabīs

211⁷³¹

Remel

fā' ilätün / fā' ilätün / fā' ilätün / fā' ilün

Ġazel-i 'Aşkī

- 1 Kılma ey meh şu' le-i ruhsār-ı cānān ile baḥş
Kirm-i şeb-tāb eylemez ħurşid-i tābān ile baḥş
- 2 Ötme kūy-ı yārda 'uşşāka karşı ey raķīb
'Aybdur zāğ eylemek murğ-ı gülistān ile baḥş
- 3 Yūsūf-ı Mışr ile sen dā' vā-yı ħüsn it ey şanem
Edeyin ħüzn içre ben Ya' kūb-ı Ken' ān ile baḥş
- 4 Ĥātem-i 'aşkuñ kılursa her kimiñ göñlü[n]de cā
Eylesün ħaşmetde mūr ise⁷³² Süleymān ile baḥş
- 5 Ey dūr-i yek-dāne bu nev' a aķarsa 'āķıbet
Seyl-i eşküm eylesün deryā-yı 'ummān ile baḥş
- 6 Zāhidā 'uşşāq-ile dā' vā-yı 'aşk itmek neden
Eylemez ħuşyār olanlar çünki mestān ile baḥş
- 7 Çeşm-i 'ibretle ķamu eşyāya ķılduñsa nazār
Eyle 'Aşkī şive-i ħükmetde Loķmān ile baḥş

⁷²⁹ Mecmuada beyit başlığı ile kayıtlıdır.

⁷³⁰ Çoqlar: çok D.

⁷³¹ Aşkī D., G. 29 (7 beyit), s. 165.

⁷³² ħaşmetde mūr ise: mūr ise ħaşmetde D.

212⁷³³

Hezec

mef' ūlū / mefā' ilū / mefā' ilū / fe' ūlūn

Ġazel-i Şābit

- 1 Tenhāca⁷³⁴ gider⁷³⁵ görmege cānāna müşelles
Sermāye imiş ' aşık-ı ' uryāna müşelles
- 2 İtmiş şülüş-i mālını mey-h'āre vaşıyyet
Üç ay yeter meclis-i rindāna müşelles
- 3 Üç bābet idüp meclisi sākı bize mey şun
Zāhid geçene ħardalı yārāna müşelles
- 4 Keştī-i si' fānūs kadar şevķ virürdi<<ye>>
Konsaydı şu zevraķçe-i fincāna müşelles
- 5 Şābitle murabba' oturup görsek olurdu⁷³⁶
Aşķar gözi bādeyle mülūkāne müşelles

213⁷³⁷

Müctess

mefā' ilūn / fe' ilātūn / mefā' ilūn / fe' ilūn

Ġazel-i Şābit

- 1 Başılsa duĥter-i rez çıķmış adıdur bā' iş
Ayak toz ile sürülse fesādıdur bā' iş
- 2 Şeb-i neşātda maĥrem bulmadığı⁷³⁸ şem' üñ
Anuñ mülāyemet ü inķiyādıdur bā' iş⁷³⁹

⁷³³ Bosnalı Alaeddin Sābit D., G. 44 (5 beyit), s. 372.

⁷³⁴ Tenhāca: tenhāda D.

⁷³⁵ Gider: varur D.

⁷³⁶ Görsek olurdu: baĥda görsek D.

⁷³⁷ Bosnalı Alaeddin Sābit D., G. 41 (5 beyit), s. 371.

⁷³⁸ Bulmadığı: bulunduğı D.

⁷³⁹ Bu beyit dīvānda 3. beyittir. (Dīvānda 2. beyit: Bu nazūgi vü hevādāri-i gülistāna / Nişimen-i çemenünj kendi bādıdur bā' iş)

- 3 Pelidler şirasında tütuldığı servün
O serkeşî-i ğurūr u ʿ inādıdur bāʿ iş
- 4 Letāfet-i suhen-i **Şābite** ehibbānuḡ
Bu ḡusn-i ḡann ü bu ḡūb iʿ tiḡādıdur bāʿ iş

[77b]

214⁷⁴⁰

Hezec

mefāʿ ilün / mefāʿ ilün / mefāʿ ilün / mefāʿ ilün

[Ġazel-i Ḥaşmet]⁷⁴¹

Şitāb-ı pāy-ı himmetle ḡarīḡ-i ilticādan geḡ
Sebük-[s]eyr-i tevekkül ol göñül bāb-ı recādan geḡ

215⁷⁴²

Müctess

mefāʿ ilün / feʿ ilātün / mefāʿ ilün / feʿ ilün

Ġazel-i Rāġıb Paşa

- 1 Metaʿ -ı ḡusnüne vermiş o kāfir öyle revāc
Alınsa daḡme-i Ḳārūn olurdı bāc u ḡarāc
- 2 Ḥarīm-i zülfüḡe olmaḡda mū-be-mū maḡrem
Nefesle desti şabādan mı aldı şāne-i sāc
- 3 Felek tek eylemesün ḡaʿ n-ı düşmen āna hedef
Ḳazā iderse sihām-ı ḡavādişe amāc
- 4 İderse nāz-ı eḡibbā-yı dehrden perḡiz
Olur⁷⁴³ o ḡaste bu dārü'ş-şifāda derde ʿ ilāc

⁷⁴⁰ Ḥaşmet D., G. 35 (5 beyit), s. 141.

⁷⁴¹ Mecmuada beyit başlığı ile kayıtlıdır.

⁷⁴² Rāġıb Paşa D., G. 23 (7 beyit), s. 215.

⁷⁴³ olur: bulur D.

- 5 Piyāle başına bir būse-i la‘ l-i sākīden
Be-vefķ ka‘ ide-i bezm-i Cem alınmada bāc
- 6 Şafāya bā‘ iş olur imtizāc-ı şāf-dilān
Şarāba [āb]iledir i‘ tidāl-i sū-yı mizāc
- 7 Deger mi girye ü sūz u güdāzına **Rāgīb**
Ser-i şem[‘]de fūrūzān olan şu zerrīn tāc

216⁷⁴⁴

Hezec

mef‘ ūlū / mefā‘ ilū / mefā‘ ilū / fe‘ ūlūn

Ġazel-i Hāşmet

- 1 Ey dil şu giden gözleri mestāneyi gör geç
Şehrāh-ı melāhatde o meyḥāneyi gör geç
- 2 Bir yol bu ḥarābāt-ı şafā göstere uğra
Ma‘ mūre-i şevķ-i dil-i virāneyi gör geç
- 3 Cām- Cem’i görmekse murād ey şeh-i ‘ālem
Lebrīz-i mey et efser-i şāhāneyi gör geç
- 4 Bu yolda ayağ-ı meye hem-pāy-ı feraḥ ol
Gel encümen-i ‘işrete peymāneyi gör geç
- 5 **Hāşmet** ne çıkar levḥa-i mir’āta nazardan
Āyīne gibi sīne-i cānāneyi gör geç

217⁷⁴⁵

Muzāri‘

mef‘ ūlū / fā‘ ilātū / mefā‘ ilū / fā‘ ilūn

Ġazel-i Tālib

⁷⁴⁴ Hāşmet D., G. 34 (5 beyit), s. 141.

⁷⁴⁵ Bursalı Tālib D., G. 16 (5 beyit), s. 190.

- 1 Ārām eylemez çü nesīm-i bahār hīç
Ebr-i vişāle geçmede yoçdur qarār hīç
- 2 Maḥşül-ı ʿ ömr-i eyleme ber-bād alma āh
Şad hırmeni ider dem olur bir şerār hīç
- 3 Dendān nişānesi mi lebünđe nedür didüm
Verdi cevāb nāz ile ol şivekār hīç

[78a]

218⁷⁴⁶

Remel

fāʿ ilātün / fāʿ ilātün / fāʿ ilātün / fāʿ ilün

[Maṭlaʿ]

Münḥarifdür sākīyā endūh-ı dünyādan mizāc
Bāde tüt kim ʿ illet-i endūha ğafletdür ʿ ilāc

velehu⁷⁴⁷

- 4 Maḥşüş ğayra nāme yazar⁷⁴⁸ bir selāmla⁷⁴⁹
Yād eylemez fütādesin ol yādigār hīç
- 5 Te ʿşir eylemez o büt-i āhenin dile
Bī-hūde Ṭalīb itme āḥ yeter vü zār hīç^{750 751}

219⁷⁵²

Muzāriʿ

mefʿ ülü / fāʿ ilātü / mefāʿ ilü / fāʿ ilün

Ġazel-i Yahyā

- 1 Laʿ l-i lebünle bāde-i nāb itdi imtizāc
Alışdı bir[i]biri ile iki ter-mizāc

⁷⁴⁶ Beyit başlığı ile kayıtlı olan matlaʿ nın kime ait olduğu tespit edilememiştir.

⁷⁴⁷ 217 numaralı şiirin devamıdır.

⁷⁴⁸ yazar: yarar D.

⁷⁴⁹ selāmla: selām ile D.

⁷⁵⁰ itme āḥ yeter vü zār hīç: etme yeter āḥ u zār hīç D.

⁷⁵¹ Vezin aksamaktadır.

⁷⁵² Şeyhülislam Yahyâ D., G. 36 (5 beyit), s. 61.

- 2 Söyleñ tabîbe yoğ yere ‘ arz-ı devā⁷⁵³ ider
Bīmār-ı derd-i ‘ aşğ kabûl eylemez ‘ ilâc
- 3 Artarsa n’ola hâşıl-ı derd ü metâ‘ -ı ğam
Sultân-ı ‘ aşğ istemez ey dil ħarâc tâc⁷⁵⁴
- 4 Kâmil nişâr⁷⁵⁵-ı cevher iderken sükûtda
Câhil⁷⁵⁶ kemâl-i cehli ile eyler ibtihâc
- 5 **Yahyâ** metâ‘ -ı fazl dirîġa kesâdda
Kâlâ-yı cehl bulmada günden güne revâc

220⁷⁵⁷

Hezec

mefâ‘ ilün / mefâ‘ ilün / mefâ‘ ilün / mefâ‘ ilün

Ġazel-i Bâkî

- 1 Gel ey dil ħalka-i müşġin-i zülf-i pür-şikeñden geç
Düşersin dâm-ı tezvîre reh-i mekr ü fitenden geç
- 2 Saña cây-ı ħırâm ey naĥl-i bâlâ gülşen-i cândur
Nesîm-i nevbahârî gibi gel şaĥn-ı çemende[n] geç
- 3 Neden bu menzil-i ħâkîde ârâm ihtiyâr itmek
Senüñ cândur yirüñ ey tîr-i dilber sen bedenden geç
- 4 Bu bâzâr içre düşmez dâne-i eşküm gibi gevher
Gel ey cân-riştesi şimden girü dürr-i ‘ Aden’den geç
- 5 Kemend-i zülf-i ey **Bâkî** saña çok bend geçmişdür

⁷⁵³ devâ: ‘ ilâc D.

⁷⁵⁴ ħarâc tâc: harâc u tâc D.

⁷⁵⁵ Nişâr: nisâr D.

⁷⁵⁶ câhil: nâkıs D.

⁷⁵⁷ Bâkî D., G. 30 (5 beyit), s. 86.

Veli sen ğamze-i ħūn-rīz cevrin gör geçenden geç

221⁷⁵⁸

Remel

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

Ġazel-i 'Aşkī

1 'Aşıkıñ çeşmünde kanlu kanlu yaş olmak ne güç
Pister-i ħākister ü bālīn-i t̄aş olmak ne güç

2 Bu nice ğamdan mā' adā rāh-ı belāda 'aşıkıñ
Derd-i dāĝ-ı 'aşkla baĝrında baş olmak ne güç

3 Tīĝ-ı miĥnetle kişiniñ zehresi şad çāk iken

hicr ile şadrı pür-ħırāş olmak ne güç

[78b]

4 Künc-i ğamda Ĥazret-i Eyyübveş derd ehlinüñ
Çeşm-i efkārı belā germiyyete aş olmak ne güç⁷⁵⁹

5 'Aşkiyā bir mū kadar qalmaz demden eşer
Şol qalender ħāne-i ğamda tırāş olmak ne güç

222⁷⁶⁰

Remel

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

Ġazel-i Ĥayretī

1 Kişi kendü yār-ı cānından cüdā düşmek ne güç
Göz göre rūĥ-ı revānından cüdā düşmek ne güç

2 Atılup bir kişi düşmen pāresine dostlar

⁷⁵⁸ Bu gazel Aşkī D.'nda bulunmamaktadır. Ayrıntılı bilgi için bkz. Kaynakça.

⁷⁵⁹ Vezin bozuktur.

⁷⁶⁰ Hayretī D., G. 33 (7 beyit), s. 155.

- Oğ gibi kaşı kemānından cüdā düşmek ne güç
- 3 Sāye gibi bir qadem ayrılmayup zāğ u zağan
Murğ-ı cān serv-i revānından cüdā düşmek ne güç
- 4 Eksük olmak cāna cānān āsitānından ne kem
‘Andelīb[e] āşiyānından cüdā düşmek ne güç
- 5 Ādeme şeytān raķībūñ fitnesiyle sürölüp
Ravza-i bāğ-ı cinānından cüdā düşmek ne güç
- 6 ‘Āşıkā dilberden ayrılmak ne müşkil **Ĥayretī**
Bendeye şāh-ı cihānından cüdā düşmek ne güç⁷⁶¹

223⁷⁶²

Remel

fā‘ ilātün / fā‘ ilātün / fā‘ ilātün / fā‘ ilün

Ėazel-i Sürürī

- 1 Zāhidā kılmış kuru sevdāsını yābis-mizāc
Ben şarāb-ı nāb-ile kılmak gerek saña ‘ ilāc
- 2 Zülfüñ-ile ‘ārızıñ devrinde ey ‘isī-nefes
Kime kim dersem müselmān bulunur koynunda hāc
- 3 Ĥaṭṭ-ı müşğīnūñ diyār-ı Ėini fetḥ itdüm diyü
Gönderür mülk-i Ĥotenden Rūma tevki‘-i ḥarāc
- 4 Ėamzene sevdā-yı ḥālīñle n’ola cān virse dil
Tācir-i Ĥindidurur sulṭān-ı Türkistāna bāc

⁷⁶¹ Bu beyit dīvānda 7. beyittir. (Dīvānda 6. beyit: Eksük olmayup yanından olur olmaz ḥār u ḥas / Bülbul-i dil gülsitānından cüdā düşmek ne güç)

⁷⁶² Atilla Batur’un hazırladığı “*Sürürī Dīvānı*” ve Osman Sürürī’nin yazması “*Dīvān-ı Sürürī*” de bu şiir bulunmamaktadır.

- 5 Dāğ-ı ‘ aşkuñ sīnede ħun-ābe-i dilden biter
Kim bu rüşendir ki revgānsız zīyā virmez sirāc
- 6 Ey **Sürürī** cām-ı Cem nūş eyle kim gerdün-ı dūn
Nice biñ İskenderü Dārāya qalmışdur ‘ acāc
- [79a]

224⁷⁶³

Remel

fe‘ ilātün / fe‘ ilātün / fe‘ ilātün / fe‘ ilün

[Ġazel-i Haşmet]⁷⁶⁴

Dīdem oldu görelī la‘ l-i lebiñ cām-ı feraḥ
Gayri düşdi nazarumdan mey-i gülfām-ı feraḥ

225⁷⁶⁵

Remel

fe‘ ilātün / fe‘ ilātün / fe‘ ilātün / fe‘ ilün

Ġazel-i Şābit

- 1 İtme nāvekzede-i çeşme-i sitemkāra ‘ ilāc
Ey cigerpāre qabül eylemez ol yāra ‘ ilāc
- 2 Bir senüñ gibi ṭabīb-i dil ü cān destinde⁷⁶⁶
Hiç ölmek gibi yoḡ ‘ āşık-ı nā-çāra ‘ ilāc
- 3 Lebüñ ol dārū-yı nūşin-i müferriḥdür kim
Eyleye bir yiyimi biñ dil-i bīmāra ‘ ilāc
- 4 Şağ qalduḡ⁷⁶⁷ ṭotalum nergis-i bīmārında⁷⁶⁸
Ey dil-i ḥaste nedür ḡamze-i ħün-ḥāra ‘ ilāc

⁷⁶³ Haşmet D., G. 39 (5 beyit), s. 143.

⁷⁶⁴ Mecmuada beyit başlığı ile kayıtlıdır.

⁷⁶⁵ Bosnalı Alaeddin Sâbit D., G.45 (5 beyit), s. 372.

⁷⁶⁶ Destinde: destinden D.

⁷⁶⁷ Qalduḡ: qalduḡ D.

⁷⁶⁸ Bīmārında: bīmārından D.

- 5 Tatlü merhemle gelür **Şābite** la^ç l-i cānān
Yürü sen kendüñe ey hāste gönül ara^ç ilāc

226⁷⁶⁹

Muzāri^ç

mef^ç ülü / fā^ç ilātü / mefā^ç ilü / fā^ç ilün

Ġazel-i Hāşmet

- 1 Evc-āşinā-yı şöhret olur mübtelā-yı ruḥ
Bedr-i münire dönmede pertev-gedā-yı ruḥ
- 2 Biñ renge qar ḥicābı o ruḥsār-ı ālini
Bir gülistān olur gül-i gülşen-nümā-yı ruḥ
- 3 Mir^ʾāt o vech-i pāka ne yüz gösterir^ç aceb
Çün şafḥasın şikeste-fer etdi şafā-yı ruḥ
- 4 Şem-i gül-i^ç izārdadır kām-ı arzū<<da>>
Ḥ[~]āhiş-gerān-ı būs u kinārız berāy-yı ruḥ
- 5 Bu nazmum oldı pençe-i ḥūrşid **Hāşmetā**
Etdi zemīn-i şarḳ-ı dili ḥūlyā-yı ruḥ

227⁷⁷⁰

Müctess

mefā^ç ilün / fe^ç ilātün / mefā^ç ilün / fe^ç ilün

Ġazel-i Yahyā

- 1 Gelür mi yine gönül bāğına bahār-ı feraḥ
Virür mi bir daḥi naḥl-i murād bār-ı feraḥ
- 2 Geçer mi hicr günü vaşl gicesi irişüp
Şeb-i gam aḥir olur mı irüp diyār-ı⁷⁷¹ feraḥ

⁷⁶⁹ Hāşmet D., G. 43 (5 beyit), s. 145.

⁷⁷⁰ Şeyhülislam Yahyā D., G. 39 (5 beyit), s. 64.

⁷⁷¹ diyār-ı: nehār-ı D.

- 3 Ṭağıtdı gülşen-i âmāli tünd-bād-ı sitem
 Dirīg ‘ ömr gibi geçdi rüzgār-ı feraḥ
- 4 Ḳalur gider mi çemen cān bu resme pejmürde⁷⁷²
 Bu sebzezārda aqmazsa cūybār-ı feraḥ
- 5 Mekān-ı ğuşşa maḥall-i sitemdür ey **Yaḥyā**
 Bu tengnā-yı ğamı şanma ola dār-ı feraḥ

[79b]

228⁷⁷³

Remel

fā‘ ilātün / fā‘ ilātün / fā‘ ilātün / fā‘ ilün

[Ġazel-i ‘ Aşķī]⁷⁷⁴

Bir nefesle nice mürde eylemiş iḥyā Mesīḥ
Sen beni her dem nedendür öldürürsün a Mesīḥ

229⁷⁷⁵

Remel

fe‘ ilātün / fe‘ ilātün / fe‘ ilātün / fe‘ ilün

Ġazel-i ‘ Aşķī

- 1 Sākīyā vaqıt-i şabāḥ irdi⁷⁷⁶ ḳanı rāḥ-ı şubūḥ
 Kim anuḡ cür‘ asıdur ḳūt-ı dil ü ḳuvvet-i rūḥ
- 2 Çün şabāḥ oldı⁷⁷⁷ görindi⁷⁷⁸ der-i meyḥāne küşād
 Ey zehī şubḥ u zehī bāb u zehī feth-i fütūḥ⁷⁷⁹
- 3 Hem-nişīnā[n] heme der-bezm ü şürāḥī pür-mey

⁷⁷² ḳalur gider mi çemen cān bu resme pejmürde: kalur çemende gider cān bu resme pejmürde D.

⁷⁷³ Aşķī D., G. 33 (5 beyit), s. 168.

⁷⁷⁴ Mecmuada beyit başlığı ile kayıtlıdır.

⁷⁷⁵ Aşķī D., G. 34 (5 beyit), s. 168.

⁷⁷⁶ irdi: oldı D.

⁷⁷⁷ oldı: irdi D.

⁷⁷⁸ görindi: vü D.

⁷⁷⁹ feth-i fütūḥ: feth u fütūḥ D.

Sāḳiyā ḳum ḳum u gū müdde‘ iyān-rā ruḥ ruḥ

- 4 Bādeden şeyḥ ḳılırken baḥa ‘ arz-ı tevbe
Cām-ı la‘ liyle beni tevbe-şiken ḳıldı naşūḥ
- 5 ‘ Aşḳiyā zevrāk-ı cāmı yūri elden ḳoma kim
Doymadı baḥr-i fenā gūḥasına keştī-i Nūḥ

230⁷⁸⁰

Remel

fe‘ ilātün / fe‘ ilātün / fe‘ ilātün / fe‘ ilün

Ġazel-i Fehmī

- 1 Luṭf idüp virmeñüz ol ğamze-i ğammāza ḳadeḥ
Belki vāḳıf ola la‘ linde olan rāza ḳadeḥ
- 2 Eşer-i neşve-i güftār-ı lebinden sāḳī
Şunamaz mest olup ol dilber-i mümtāza ḳadeḥ
- 3 Nice bir ḥasret la‘ liyle mişāl-i maḥmūr
Ola gülgün⁷⁸¹ şarābı⁷⁸² çeke ḥamyāze ḳadeḥ
- 4 Demidür buse-i cām-ı leb-i meygün-ı ile
Eylesün tūṭī gibi⁷⁸³ zevḳ-i dilini tāze ḳadeḥ
- 5 Meclis-i ‘ işveyi ḳursa nigeḥ-i çeşmi Fehmī⁷⁸⁴
Dil-i şūḥum şunar ol mestā⁷⁸⁵ mey-i nāza ḳadeḥ

231⁷⁸⁶

Remel

⁷⁸⁰ Fehm-i Kadim D., G. 33 (5 beyit), s. 346.

⁷⁸¹ Gülgün: leb-riz-i D.

⁷⁸² Şarābı: şarāb u D.

⁷⁸³ Eylesün tūṭī gibi: eyleye neşve-i D.

⁷⁸⁴ Fehmī: Fehim D.

⁷⁸⁵ Mestā: mest-i D.

⁷⁸⁶ Gelibolulu Âlî D., G. 138 (6 beyit), s. 571.

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

Ġazel-i 'Ālī

- 1 Lāledür Nūşirevān⁷⁸⁷ gibi hemān la' līn ḳadeḥ
Olmuş ezhāruḡ çoġı sīmin ḳadeḥ zerrīn ḳadeḥ
- 2 Lāle görmüş la' l-gūn şahbādan eyler ' işreti
Pür-gül-efsūn eylemiş peymānesin sīmin ḳadeḥ
- 3 Çīde şebnem saġarın ḳılmıḡ gülün yir yir ḡabāb
Nūş ider gülşende bülbül Faġfūr-ı Çīn ḳadeḥ⁷⁸⁸
- 4 Ey benefşe sen niçün gülşende olduḡ ser-nigūn
Degmemiş gibi saġa andan⁷⁸⁹ be hey miskīn ḳadeḥ
- 5 Şevḳe gelse her ḳa[ça]n ' Ālī ḳadeḥ-nūş eylese
' Arz ider fi'l-ḡāl aḡa her bir gül-i ḡandān⁷⁹⁰ ḳadeḥ⁷⁹¹

[80a]

232⁷⁹²

Muzāri'

mef' ūlū / fā' ilātū / mefā' ilū / fā' ilün

[Ġazel-i Ḥaşmet]⁷⁹³

Evc-āşinā-yı şöhret olur mübtelā-yı ruḡ

Yār⁷⁹⁴-ı münāire dönmede pertev-gedā-yı ruḡ

233⁷⁹⁵

Hezec

mef' ūlū / mefā' ilū / mefā' ilū / fe' ūlün

⁷⁸⁷ Nūşirevān: Nūşīrevān D.

⁷⁸⁸ Nūş ider gülşende bülbül faġfūr-ı Çīn ḳadeḥ: Nūş ider gülşende şan faġfūr-ı mülk-i Çīn ḳadeḥ D.

⁷⁸⁹ Andan: anda D.

⁷⁹⁰ Ḥandān: nesrīn D.

⁷⁹¹ Bu beyit Divanda 6. beyittir. (Divanda 5. beyit: Gül şarābī 'aks-i rüy olan mey-i şahbā imiş / Şun bize sākī meded ol gūne bir rengīn ḳadeḥ)

⁷⁹² Ḥaşmet D., G. 43 (5 beyit), s. 145.

⁷⁹³ Mecmuada beyit başlığı ile kayıtlıdır.

⁷⁹⁴ Yār: bedr D.

⁷⁹⁵ Bosnalı Alaeddin Sābit D., G. 50 (5 beyit), s. 375.

Ġazel-i Şābit

- 1 Viridi ħaṭ-ı la^ç lūḡ dile bir ṭīb-i müferriḡ
Ma^ç cūn-ı cevāhir gibi terkīb-i müferriḡ
- 2 Bir kıṭ^ç ası var kim Kıızıl Elmāda bitmez
Sīb-i zeḡan-ı yāra uyar sīb-i müferriḡ
- 3 Bir reṣha ile eyledi biḡ mürdeyi iḡyā
Ol māye-i cān kāse-i pūr-zīb-i müferriḡ
- 4 Ruḡsāruḡı eṣkümle pūr⁷⁹⁶ itsem yaraşurdı
Ol Muşhaf-ı zībāya bu tezhīb-i müferriḡ
- 5 **Şābit** yine yārāna feraḡ virdi sözüḡde
Bu tarz-ı ḡoş-āyende bu tertīb-i müferriḡ

234⁷⁹⁷

Remel

fā^ç ilātün / fā^ç ilātün / fā^ç ilātün / fā^ç ilün

Ġazel-i Ḥaşmet

- 1 Kām-ı ^ç aşka nūkhet-āverdür o zülf ü ḡāl [u] ruḡ
Tāb-ı āteş dūd u ^ç anberdür o zülf ü ḡāl [u] ruḡ
- 2 Evc-i istiḡnāda çerḡāsā o meh cevr eylesün
Ebr ü necm ü mihr-i enverdür o zülf ü ḡāl [u] ruḡ
- 3 Ravzātü ^l-ezhār-ı ḡübī dinse ḡaḡdır rūyına
Sünbül ü fülful ḡül-i terdür o zülf ü ḡāl [u] ruḡ
- 4 Şem^ç i ^ç aşka āh-ı şeb-güne süveydā-yı dile
Tāb-baḡş-ı zīb ü ziverdür o zülf ü ḡāl [u] ruḡ

⁷⁹⁶ Pür: ter D.

⁷⁹⁷ Ḥaşmet D., G. 42 (5 beyit), s. 144.

- 5 Merdüm-i dīdem fetīl-i şem^ç -i hüsne bend olur
Her ne dem **Haşmet** ziyā-verdür o zülf ü hāl [u] ruḥ

235⁷⁹⁸

Remel

fā^ç ilātün / fā^ç ilātün / fā^ç ilātün / fā^ç ilün

Ġazel-i Yahyā

- 1 Hün-ı eşkinden olupdur bülbülün her āb sürḥ
Bāğda olsa ^çaceb mi gül-i⁷⁹⁹ sīr-āb sürḥ
- 2 Ol şeh-i ^çālem kimün ḳānına girmişdür bu gün
Hişmnāk olmuş ser-ā-pā giydügi esbāb⁸⁰⁰ sürḥ
- 3 Ser-suḥanlar sürḥ-ile yazılsa hūb olur diyü
Hall ider vaşf-ı lebünçün dīde-i aḥbāb sürḥ
- 4 Kātib-i ḳudret şehā bir noḳta yazmış sürḥ-ile
Hiç göz[ler] görmemiş <<degil>> ḥaḳḳā ^çaceb nā-yāb sürḥ
- 5 Zāhiri **Yahyā** iden ma^ç mūr bāṭın ḥālidür
Şişeyi gösterdügi budur şarāb-ı nāb sürḥ

[80b]

236⁸⁰¹

Muzāri^ç

mef^ç ülü / fā^ç ilātü / mefā^ç ilü / fā^ç ilün

[Ġazel-i Haşmet]⁸⁰²

Evc-āşinā-yı şöhret olur mübtelā-yı ruḥ
Bedr-i münire dönmede pertev-gedā-yı ruḥ

237⁸⁰³

⁷⁹⁸ Şeyhülislam Yahyâ D., G. 40 (5 beyit), s. 65.

⁷⁹⁹ gül-i: sünbül-i D.

⁸⁰⁰ esbāb: esvāb D.

⁸⁰¹ Haşmet D., G. 43 (5 beyit), s. 145.

⁸⁰² Mecmuada beyit başlığı ile kayıtlıdır.

Remel

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

Ġazel-i 'Aşkî

- 1 Bitdi topraqdan dıraht-ı cism-i insān şāḥ şāḥ
Tutdı bāğ-ı 'ālemi mānend-i reyḥān şāḥ şāḥ
- 2 Ķadd-i yāri gördi ḥayretten perişān ḥāldedir⁸⁰⁴
Şanmañuz kim şalınur serv-i ḥurāmān şāḥ şāḥ
- 3 Ey kamer-çehre hilāl-ebrūlarıñ sevdāsınur
'Aḳsidür kim gösterür⁸⁰⁵ başında fermān⁸⁰⁶ şāḥ şāḥ
- 4 Çeşm-i pür-eşkümdede ḥün-ālūde müjgānum benüm
Baḥr-i ḳulzümde yatur manend-i mercān şāḥ şāḥ
- 5 Zeyn olupdur sine-i 'Aşkî elifle dāğ-ile
Bitdi yer yer ḥāḳde şan derd-i ḥandān şāḥ şāḥ

238⁸⁰⁷

Muzāri'

mef' ulü / fā' ilātü / mefā' ilü / fā' ilün

Ġazel-i Ḥālimî

- 1 Ḥaṭ geldi cevrden yine dönmez misin daḥı
Zālim zevāl-i ḥüsni düşünmez misin daḥı
- 2 Mehtāb vaşl-ı yāriñ uçurduñ şafāsını
Ey şem' -i bī-fürüg söyünmez misin daḥı
- 3 Bezm aḥir oldı kūşe-i dāmān-ı dilbere
Ey çeşm-i intizār sürünmez misin daḥı

⁸⁰³ Aşkî D., G. 35 (5 beyit), s. 169.

⁸⁰⁴ ḥāldedir: ḥāldür D.

⁸⁰⁵ gösterür: götürür D.

⁸⁰⁶ fermān: ḳurbān D.

⁸⁰⁷ Şaire ulaşlamamıştır.

- 4 Ol mäh yârdır gelen ey âftâb-ı çarḥ
Mişâl-i siyeh ebre bürünmez misin daḥı
- 5 Mir ʾât-ı kâbiliyyete derdiḡ cilâ-yı nâm
Ey şûret-i ümîd görünmez misin daḥı
- 6 Ne âsiyâb-ı çarḥ toluşduḡ birer birer
Ey dâne-i murâd övünmez misin daḥı
- 7 El çekdi şadr-ı sîneye dildârı **Ḥâlimâ**
Sen mest ḥasret eyle dönmez misin daḥı

239⁸⁰⁸

Muzâri^ç

mef^ç ülü / fâ^ç ilâtü / mefâ^ç ilü / fâ^ç ilün

[Gazel]-i Şâbit

- 1 Naḥl-i vücüd şalduḡı dem ḥak-i ğamda biḥ
Maḥbûsı ruḥı itmiş ^ç anâşırıla çâr-miḥ
- 2 Ḥummâ-yı rub^ç -ı ğuşşa vü ğam mübtelâsına
Sâķi münâsib idi müşelles gibi ṭabîḡ⁸⁰⁹

[81a]

240⁸¹⁰

Remel

fe^ç ilâtün / fe^ç ilâtün / fe^ç ilâtün / fe^ç ilün

[Ġazel-i Raġıb Paşa]⁸¹¹

Destine sâzını aldıķça o reşk-i nâhid

⁸⁰⁸ Bosnalı Alaeddin Sâbit D., G. 58 (5 beyit), s. 379. (58. gazelin beyitlerinin karıştırılmasıyla oluşturulan bu şiire mecmuada kıta adı verilmiştir.)

⁸⁰⁹ Bu beyit dîvânda 3. beyittir. (Dîvânda 2. beyit: Yek merdî-i maḥabbet ile pîr-i mey-fürüş / Maḥmûra şundi kan kızıl nîme-i bittîḡ. 4. beyit: Cellâd-ı çarḥ ^ç âşık-ı zârı çevürmege / ^ç Unf ile itdi şa^ç şa^ç a-ı âfitâbı sîḡ. 5. beyit: İtmîş zemâne ḥun ile sır-âb Şâbitâ / Naḥl-i vücüd şalduḡı dem ḥak-i ğamda biḡ)

⁸¹⁰ Raġıb Paşa D., G. 24 (7 beyit), s. 216.

⁸¹¹ Mecmuada beyit başlığı ile kayıtlıdır.

Destler⁸¹² dā'iredir bām-ı felekde hūrşid

241⁸¹³

Hezec

mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün

Ġazel-i Rāğıb Paşa

- 1 Düşer her dām-ı gīsūya⁸¹⁴ dil-i bī-tābdan feryād
Sipendāsā ider her rüyı āteş-tābdan feryād
- 2 Olan hemvāra⁸¹⁵ ūinet ıztırāb itmez havādişden
Ki hāmūn eylemez pā-māli-i seyl-ābdan feryād
- 3 Nūvāzişkārī-i rāmişger üstād-ı hūsn ister
İder mi sāz-ı sīne degme bir mızrābdan feryād
- 4 Güzār-ı bā-şitāb-ı 'ömri işrāb[a] gelür dā' im
Leb-i cūda şimāh-ı cāna cūş-ı ābdan feryād
- 5 Şarīr-i hāme şanma ışılahāta boğulmağla
İder bī-çāre dā'im şīve-'i kitābdan feryād
- 6 Dil-i mecrūha zaħm-ı tāzedür her teşşiyet **Rāğıb**
Tesellī-i şemālet-güne-i aħbābdan feryād

242⁸¹⁶

Remel

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

Ġazel-i Haşmet

- 1 Nūş-ı cām-ı bādeden āsāyiş-i tendür murād
Revzen-i gamhāneye bir cām-ı rüşendür murād

⁸¹² destler: dest-ber D.

⁸¹³ Rāğıb Paşa D., G. 25 (6 beyit), s. 217.

⁸¹⁴ gīsūya: gīysūya D.

⁸¹⁵ hemvāra: hem-vār-ı D.

⁸¹⁶ Haşmet D., G. 44 (5 beyit), s. 145.

- 2 Şevk-i ruhsârıyla sâyende benüm serv-i kıadim
Dâğ-ber-dâğ olmadan dil tarh-ı gülşendür murād
- 3 Dilde meydür bā^ç iş-i germiyyet-i bezm-i vişāl
Germī-i germābeye çün tāb-ı külhandur murād
- 4 Muḳtezā-yı ^ç aşk eşk ü nāledir bülbül-şifāt
Bir güle dil-bestelikden āh u şivendür murād
- 5 Yā diyār-ı vā^ç dede yā milket-i himmetdedir
Çok yorulma **Ḥaşmetā** semt-i ^ç ademgendür murād

243⁸¹⁷

Müctess

mefā^ç ilün / fe^ç ilātün / mefā^ç ilün / fe^ç ilün

Ġazel-i Ṭālib

- 1 Ne deñlü eylese bī-dād her-çi bād-ā-bād
Felekden eyleme feryād her-çi bād-ā-bād
- 2 Serāy-ı sīnemi sulṭān-ı ^ç aşka taht itdim
Yaḳarsa āḥ-ı şerer-zād her-çi bād-ā-bād
- 3 Cihānda Ḳays gibi bende dillere düşem
Niçe zamān olayım yād her-çi bād-ā-bād
- 4 Yem-i maḥabbete düşsün kenāra çıkmaz ise
Sefīne-i dil-i nā-şād her-çi bād-ā-bād
- 5 Bir āh idüp yaḳayım bāri çarḥı ey **Ṭālib**
İderse de beni ber-bād her-çi bād-ā-bād

[81b]

⁸¹⁷ Bursalı Ṭālib D., G. 17 (5 beyit), s. 191.

244⁸¹⁸

Remel

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

[Ġazel-i Hāşmet]⁸¹⁹

Dilde yek dāğ-ı hevesle ' aşk-ı yār olmaz bedīd
Bir çiçekle mevsim-i tāb-ı bahār olmaz bedīd

245⁸²⁰

Remel

fe' ilātün / fe' ilātün / fe' ilātün / fe' ilün

Ġazel-i Yahyā

- 1 Ele alsan yazılır ey meh-i enver kāğaz
Dil-i sevdāzede-i ' aşıkā beñzer kāğaz
- 2 Saña tomar-ı dil ü cānı şunarsam nola kim
Pādişāh olana elbette şunarlar kāğaz
- 3 Hırz-ı cān haṭṭ-ı emān bil anı ey ' aşık-ı zār
Saña luṭfun dan eger göndere dilber kāğaz
- 4 Yansa kül olsa da maẓmūnını izhār idemez⁸²¹
Sen hemān sözüñi yaz dilbere gönder kāğaz
- 5 Rişte-i cān-ile şar şeh-perīne ey Yahyā
Senden eylerse⁸²² eger yāre kebüter kāğaz

246⁸²³

Remel

fe' ilātün / fe' ilātün / fe' ilātün / fe' ilün

⁸¹⁸ Hāşmet D., G. 45 (5 beyit), s. 145.

⁸¹⁹ Mecmuada beyit başlığı ile kayıtlıdır.

⁸²⁰ Şeyhülislam Yahyā D., G. 44 (5 beyit), s. 69.

⁸²¹ idemez: eyler D.

⁸²² eylerse: iltürse D.

⁸²³ Bākî D., G. 40 (6 beyit), s. 90.

Ġazel-i Bākī

- 1 Eylesün la^ç lini dermān dil-i bīmāra meded
Dostlar işte ben öldüm baña bir çāre meded
- 2 Güher-i cāmı yitürdük bizi ğam öldüriyor
Sāḳiyā gel bulvir ḳanda ise ara meded⁸²⁴
- 3 İhtirāz itmedüñüz aldılar elden cāmı
Vāḳıf itmeñ ṣaḳınuñ kimseyi esrāra meded⁸²⁵
- 4 Zaḥm-ı sīneden oḳuñ pārelerin hep alma
Ṭursun Allāh'ı severseñ hele bir pāre meded⁸²⁶
- 5 Gice tenhā işigi ḥākine yüzler süreyin
Sāḳınuñ kimse ḥaber virmesün aḡyāra meded
- 6 Mededüñ ḳalmadı feryād u fiḡān eyleyecek
Saña kimden ire ey **Bākī**-i bī-çāre meded

247⁸²⁷

Remel

fā^ç ilātün / fā^ç ilātün / fā^ç ilātün / fā^ç ilün

Ġazel-i 'Aşḳī

- 1 Keşf olup tā ki⁸²⁸ niḳāb-ı rūzeden dīdār-ı 'ıyd
Ḳalbine mü 'minlerüñ virdi ṣafā envār-ı 'ıyd
- 2 Rūze-i hicründe 'ıyd-i vaşlunuñ müştāḳına
'Arz idüp cānā hilāl-ebrüñı ḳıl izhār-ı 'ıyd
- 3 Hātm olupdur rūzede⁸²⁹ çün kār-ı taḳvā u ṣalāḥ

⁸²⁴ Dīvānda 3. beyittir.

⁸²⁵ Dīvānda 4. beyittir.

⁸²⁶ Dīvānda 2. beyittir.

⁸²⁷ Aşḳī D., G. 44 (8 beyit), s. 173.

⁸²⁸ tā ki: baña D.

Cām-ı mey şun sākīyā zevk ü şafādur kār-ı ʿıyd

4 Rūzedārāna firāk olanlar eylerler niyāz
Nāz-ile şalınsa her bir serv-i gül-ruhsār-ı ʿıyd

5 ʿÖmr-i ādem gibi kūtehdir zamān-ı vaşl-ı yār
ʿAşkiyā anı güzer kıлмақта olmuş yār- ʿıyd⁸³⁰

[82a]

248⁸³¹

Remel

fāʿ ilātün / fāʿ ilātün / fāʿ ilātün / fāʿ ilün

[Maṭlaʿ]

Yārı ayırmağ diler benden münāfıklar meded

Almağ ister cānumı tenden münāfıklar meded

249⁸³²

Remel

feʿ ilātün / feʿ ilātün / feʿ ilātün / feʿ ilün

Ġazel-i Ĥayretī

1 Nice bir ağlayayın derd-ile her ġā[h] meded
Ya nice bir diyeyin āh meded āh⁸³³ meded

2 Yazaram dūd-ı siyāhımla⁸³⁴ felek şafhasına
Her kaçan āh iderem derd-ile ey māh meded

3 Göricek didi dehānuñla göñül zülfüñi āh⁸³⁵
Seni [dil-]ḥastelere eylemiş ol şāh meded

4 Ey şanem gel meded eyle işigün ḥastesiyüz

⁸²⁹ rūzede: rūzda D.

⁸³⁰ Dîvānda 8. beyittir.

⁸³¹ Beyit başlığı ile kayıtlı olan matlaʿ nın kime ait olduğu tespit edilememiştir.

⁸³² Hayretî D., G. 38 (5 beyit), s. 159.

⁸³³ Āh: vāh D.

⁸³⁴ Siyāhımla: siyāh ile D.

⁸³⁵ Zülfüñi āh: zülfeynün D.

Nice bir çağıralum derdle her gāh meded⁸³⁶

- 5 **Ḥayretī** başa meded irmedi bir kimseden āh
Toludur cümle şadā-ile⁸³⁷ cihān āh meded

250⁸³⁸

Müctess

mefā' ilün / fe' ilätün / mefā' ilün / fe' ilün

Ġazel-i Necīb

- 1 Ne deñlü derd ise rüyuy ḥayāli dilde bedīd
Derün māh ider cilve-i pertev-i ḥurşīd
- 2 Bağılsa nerm-i dile saht tab' olur ġālib
' Ayān olur gelicek bir yere zeheble cedīd⁸³⁹
- 3 Nedir başş bī-hūde ' aşık-ı zāra
Nigāh-ı nāzuñ ile <<nāzik eyle>> itmesünler güft ü şenīd^{840 841}
- 4 Düşüp bu vā' di-i cān-sūza geçme[ye]n serden
Mişāl-i Ḳays olamaz şāh-ı ' ālem-i tecrīd⁸⁴²
- 5 Gelürse ol şeh-i mülk-i melāḥatiñ ḥaṭṭı
Berāt-ı manşīb-ı ' aşkıñ **Necīb** olur tecdīd

251⁸⁴³

Hezec

mef' ülü / mefā' ilü / mefā' ilü / fe' ülün

Ġazel-i Şābit

⁸³⁶ Derdle her gāh meded: hey meded Allāh meded D.

⁸³⁷ Cümle şadā-ile: gerçi şadām ile D.

⁸³⁸ Suyolcu-zāde Necīb D., G. 9 (5 beyit), vr. 2b.

⁸³⁹ Bu beyit dīvānda 4. beyittir.

⁸⁴⁰ Bu beyit dīvānda 2. beyittir.

⁸⁴¹ Vezin aksamaktadır.

⁸⁴² Bu beyit dīvānda 3. beyittir.

⁸⁴³ Bosnalı Alaeddin Sābit D., G. 66 (5 beyit), s. 382.

- 1 Dām ile ŧu vaḥŧinüŧ idüp ŧaydını ümmīd
 urdu gice yā Hū diyerek ḥala-i tevḥīd
- 2 Ol mu-bee bir küfre mi or vā[] ızı her ŧeb
 Kim her gün ider⁸⁴⁴ kürsīde imānını tecdīd
- 3 Bir pāre ıŧınmıŧdı dil-i ŧayf ŧitāya
 Balam bıraup berf yine eyledi tebrīd⁸⁴⁵
- 4 Ol tıflı yaturdu güc ile mehd-i rızāya
 ŧābitle idüp ār-ŧeb-i lābeyi temhīd

[82b]

252⁸⁴⁶

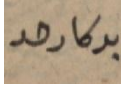
*847

[Maṭla[]]

Āḥir suḥte-dil eyleyemez nār

Yanar ol āteŧ ile sīne-i

253⁸⁴⁸

Muzāri[]

mef[] ūlū / fā[] ilātū / mefā[] ilū / fā[] ilūn

āzel-i Ḥaŧmet

- 1 [] Āŧı⁸⁴⁹ eder mi dilber-i ra[] nāyı ittiḥāz
 Tā itmeyince küŧe-i tenhāyı ittiḥāz
- 2 Naŧ-ı nigīn eyler iseŧ nām-ı Ādem'i
 ıl faŧŧ-ı dilde gevher-i ma[] nā-yı ittiḥāz

⁸⁴⁴ Kim her gün ider: her rüz ider ol D.

⁸⁴⁵ Bu beyit dīvānda 4. beyittir. (Dīvānda 3. beyit: ann itme sefidācıdur iksīrī-i ḥüsnüŧ / İtmiŧ ṭaba-ı behceti sīm-ābını taŧ[] id)

⁸⁴⁶ Beyit baŧlıı ile kayıtlı olan maṭla[] nın kime ait olduu tespit edilememiŧtir.

⁸⁴⁷ Vezin bozuktur.

⁸⁴⁸ Ḥaŧmet D., G. 47 (5 beyit), s. 146.

⁸⁴⁹ [] āŧı: ākil D.

- 3 Gül-geçti-i ferāġ ile dil bī-niyāz iken
Ādem ider mi cāy-ı temennāyı ittiḥāz
- 4 İzhār-ı eřk ü sūziř ider miydi vařl[ın]a
Dil itmese kebāb ile řahbāyı ittiḥāz
- 5 Oldı gūřāde bāb-ı emel rūy-ı ḥāhiře
Ḥařmet edince dergeh-i Mevlā-yı ittiḥāz

254⁸⁵⁰

Remel

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

Ġazel-i 'Ařkī

- 1 Olsa řaņ mı būse-'i la' l-i leb-i cānān lezīz
Her kişiye zāhidā elbette olur cān lezīz
- 2 Çeřmsār-ı la' lünün nā-dān ne bilsün lez lezzetin
Ḥızr'a şor kim nice olur çeşme-i ḥayvān lezīz
- 3 Bezm-i 'ařkında ḥayāliņden cūdā olmaz göņül
Dostum lā-būd olurmuř řoḥbet-i sulṭān lezīz
- 4 Ḥaṭṭuņ irse dil-i temāřā-yı ruḥuņdan zevķ ider
Ehl-i 'irfāna bahār olsa gelür seyrān lezīz
- 5 Dīde aġlarken dil-i bī-ḥod řafālar kesb ider
'Ařkıyā olur çü ḥāb-ı vaḥdet-i bārān lezīz

255⁸⁵¹

Remel

fe' ilātün / fe' ilātün / fe' ilātün / fe' ilün

⁸⁵⁰ Ařkī D., G. 45 (5 beyit), s. 174.

⁸⁵¹ Rāġıb Paşa D., G. 32 (5 beyit), s. 224.

Ġazel-i Rāġıb

- 1 Şanma kim dā`ire-i şeyḫi kerāmetle döner
Ehl-i cūd eylediġi feyz-i semāhatle döner
- 2 Oldı rüşen baġa hem-şüret-i fānūs-ı ḫayāl
Çarḫ-ı ser-geşte daġı tāb-ı muḫabbetle döner
- 3 Āb u ḫākinde var⁸⁵² āşār-ı feraḫ meykedenün
Kim ki endūh-ile `azm itse meserretle döner
- 4 Görse aġyār ile cānā seni hem-bezm-i şarāb
`Āşıkuḡ ḫalbi kebāba tef-i ġayretle döner
- 5 Dürd ü şāfi ne ise **Rāġıb** hep yek-sāndır
Bendelikden anı zann itme kudüretle döner

[83a]

256⁸⁵³

Hezec

mefā` ilün / mefā` ilün / mefā` ilün / mefā` ilün

[Ġazel-i Ḥaşmet]⁸⁵⁴

Ḳomaz pertev-fürüz-ı cāhı āh-ı inkisār āḫir
Eder püf-kerde şem` i şu` le-dārı rüzġār āḫir

257⁸⁵⁵

Müctess

mefā` ilün / fe` ilātün / mefā` ilün / fe` ilün

Ġazel-i Ḥaşmet

- 1 Ne dem ki cām-ı tarab-zā tolar taşar boşalur
Sebū-yı bezm-i eḫibbā tolar taşar boşalur

⁸⁵² ḫākinde var: ḫākindedir D.

⁸⁵³ Ḥaşmet D., G. 58 (5 beyit), s. 151.

⁸⁵⁴ Mecmuada beyit başlıġı ile kayıtlıdır.

⁸⁵⁵ Ḥaşmet D., G. 50 (6 beyit), s. 147.

- 2 Bu bezm-i neş'e-fürūzun uşūl-i devriyle
Şarāb u sāgar u mīnā tolar taşar boşalur
- 3 Tıolunca dīde-i ter çeşmesār-ı eşkümden
Mişāl-i kırba-ı saqqā tolar taşar boşalur
- 4 Edince halvet o şūh ile kulleteyn āsā
Dü çeşm-i ' aşık-ı şeydā tolar taşar boşalur
- 5 Zuhūr-ı mevce-i tūfān-ıhurūş-ı hādīşeden
Kaža-yı⁸⁵⁶ meşreb-i dünyā tolar taşar boşalur
- 6 Bu āb [u] tāb-ı zekānla derūn-ı **Hāşmet**
Hulāşa delvçeāsā tolar taşar boşalur

258⁸⁵⁷

Remel

fe' ilātün / fe' ilātün / fe' ilātün / fe' ilün

Ġazel-i Fıtnat

- 1 Neşve-i cām-ı muhabbetle gönül cūş eyler
Çekilen derd ü gamı cümle ferāmuş eyler
- 2 Bir nıgehle kōmadı derdimi taqrīre mecāl
Çeşm-i hūsnūñ⁸⁵⁸ nice gūyāları hāmuş eyler
- 3 Kıl hazer alma şakın ' aşık-ı zārıñ āhın
Seni bir şūh-ı sitemkāra felek dūş eyler
- 4 Hāle-i māh gibi sīneye çekmiş mihri
Bezm-i vuşlatda o kim yāri der-āgūş eyler

⁸⁵⁶ kaža-yı: fezā-yı D.

⁸⁵⁷ Zübeyde Fıtnat Hanım D., G. 11 (5 beyit), s. 166.

⁸⁵⁸ hūsnūñ: mestıñ D.

- 5 Sen hemān gülşen-i ḥüsnünde fiḡān it çü hezār
Fıḡnatā derd-i dilin belki o gül gūş eyler

259⁸⁵⁹

Hezec

mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün

Ġazel-i Ṭālib

- 1 Şikāyet çok felekden söylesem ta' bir-i müşkildür
Zebān ile ḥikāyāt-ı ġamum⁸⁶⁰ taḡrīr müşkildür
- 2 Ḥarāb-ı seyl-i ḥirmān oldu şimden şonra ey bī-dād
Dili⁸⁶¹ va' d-i kümün-ı luḡf-ıla ta' mīr müşkildür
- 3 Meger nīrū-yı baḡt imdādgārı eyleye yoḡsa
Nişān-ı kāma irmek nāvek-i te'şīr müşkildür⁸⁶²
- 4 Melāmet nüşḡasın tā etmeyince sa' y ile tekmīl
Kenār-ı metn-i 'aşḡa Ṭālibā taḡrīr müşkildür⁸⁶³

[83b]

260⁸⁶⁴

Müctess

mefā' ilün / fe' ilātün / mefā' ilün / fe' ilün

[Maḡla']

Hezār şīve ile göḡlümi o şāh ḡapar
Şu dil gibi ki anı nāgehān sipāh ḡapar

261⁸⁶⁵

Müctess

⁸⁵⁹ Bursalı Ṭālib D., G. 30 (5 beyit), s. 204.

⁸⁶⁰ ġamum: ' amem D.

⁸⁶¹ dili: di D.

⁸⁶² Dīvānda 4. beyittir. (Divanda 3. beyit: Nemek-rīz-i helāk olsun baḡa raḡm eyleyen aḡbāb / ' İlac-ı zaḡmım olmak merhem-i tedbīr müşkildir)

⁸⁶³ Dīvānda 5. beyittir.

⁸⁶⁴ Beyit başlıġı ile kayıtlı olan maḡla' nın kime ait olduġu tespit edilememiştir.

⁸⁶⁵ Şeyhülislam Yahyā D., G. 60 (5 beyit), s. 85.

mefā' ilün / fe' ilätün / mefā' ilün / fe' ilün

Ġazel-i Yahyā

- 1 Cihānda 'āşık-ı mehcūra şanma rāhat olur
Neler çeker bu gönül söylesem şikāyet olur
- 2 Ölünce demreni kılsun çıkarmanız dilden
Taḥammül eyleyemem olda bir cerāhat olur
- 3 Bu rüzgārda bir berg-i 'ayş girmez ele
Felek musa'ade itmez ne⁸⁶⁶ bī-mürüvvet olur
- 4 Le'ime rencişi-i ḥātır virür kerem itmek
Muḳayyed olmasun erbāb-ı dile zaḥmet olur
- 5 Yakında kūy-ı ḥarābāta uğradum **Yahyā**
Ne ḥüb cāy-ı şafā kūşe-i ferāgat olur

262⁸⁶⁷

Hezec

mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün

Ġazel-i 'Ārif

- 1 O bī-dil kim ḥarīm-i şoḥbetünden dūr kıalmışdur
Temāşā-yı riyāz-ı kāmđan mehcūr kıalmışdur
- 2 Ne var ey seg-dil merhem-[re]sān olsañ ki hicrünle
Gönül şad pāredür zaḥm-ı derün⁸⁶⁸ nāsūr kıalmışdur⁸⁶⁹
- 3 Ḥarāb olmuş niçe devlet-serā gör taḥt-ı⁸⁷⁰ Cemşid'i
Ṭarabgāh-ı ḥarābāt-ı muğān ma' mūr kıalmışdur⁸⁷¹

⁸⁶⁶ itmez ne: itmezse D.

⁸⁶⁷ Abdülbâkî 'Ārif D., G. 12 (5 beyit), s. 137.

⁸⁶⁸ Mecmuada bu kelimenin yerine "dil" yazmaktadır.

⁸⁶⁹ Dîvānda 3. beyittir.

⁸⁷⁰ taḥt-ı: baht-ı D.

⁸⁷¹ Dîvānda 4. beyittir.

4 Yetiş sākī şabūhı kār-ı hemîşe⁸⁷² çâresâz ol kim
Mey-i dūşineden şahbâ-keşân maḥmūr ḳalmışdur⁸⁷³

5 Teğāfūlgāh⁸⁷⁴ olup gitmekde ol bî-dād hū ‘Ārif
Yanuşda ḥāl-i dil efsūn⁸⁷⁵ kim mestūr ḳalmışdur

263⁸⁷⁶

Hezec

mefā‘ ilün / mefā‘ ilün / mefā‘ ilün / mefā‘ ilün

Ġazel-i Rāşid

1 Olup cārī düçeşm-i ḥün-feşānumdan benüm cūlar
İki gözli pül<<i>> oldı eşk-i ḥünün üzre ebrūlar

2 Güzel ma‘ lūm olurdı ḳadr-i hecān-ı⁸⁷⁷ sūḥān-sencān
Ḳonaydı çarsū-yı ḥod-fürüşāna terāzūlar

3 Düçeşm-i nāzıyla⁸⁷⁸ ta‘ līm-i bidārī ider her⁸⁷⁹ şeb
Dil-i ehl-i sülūke tekye dīvārındaki ḥūlar

4 Derūnında hezārān şūret-i endīşe peydādur
Yeter āyine-i ‘ālem-nümā dānāya zānūlar

5 Sūḥandur **Rāşidā** mīzān-ı bāzār-ı hünerdir kim⁸⁸⁰
‘Abeş ḫartılmasun erbāb-ı ḫab‘ a tā sūḥān-gūlar⁸⁸¹

[84a]

264⁸⁸²

⁸⁷² hemîşe: ‘ ayşe D.

⁸⁷³ Dîvānda 2. beyittir.

⁸⁷⁴ teğāfūlgāh: teğāfūl-kār D.

⁸⁷⁵ efsūn: efsūs D.

⁸⁷⁶ Rāşid D., G. 48 (6 beyit), s. 333.

⁸⁷⁷ hecān-ı: ‘ irfān-ı D.

⁸⁷⁸ nāzıyla: nāz ile D.

⁸⁷⁹ her: hep D.

⁸⁸⁰ bāzār-ı hünerdir kim: erbāb-ı hüner çün kim D.

⁸⁸¹ Dîvānda 6. beyittir. (Bir beyit eksiktir.)

Muzāriʿ

mefʿ ülü / fāʿ ilātü / mefāʿ ilü / fāʿ ilün

[Maṭlaʿ]

Kaşr-ı sürür künc-i kanāʿ at degil midür

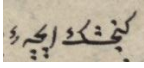
Şahn-ı behişt kūy-ı ferāgat degil midür

265⁸⁸³

Muzāriʿ

mefʿ ülü / fāʿ ilātü / mefāʿ ilü / fāʿ ilün

Ġazel-i Mantıķı

- 1 Şanmañ o mäh kāküline şāne gösterür
Hem-hāl-i sīnesin dil-i nālāna gösterür
- 2 Bu bezmün̄de her keştī bir ümīd ile
Şemʿ -i merāma kendüyi pervāne gösterür
- 3 Hün-ı fütāde dilüne idüp neşve-i kitāb
Çeşm-i nigāra kendüyi mestāne gösterür
- 4 dili şayd içün ol perī
Zülfünü dām hāl u ruḥuñ dāne gösterür
- 5 Mümkīn midir müdāfaʿ inşāf Mantıķı
Sāķi o dem ki luṭf-ıla peymāne gösterür

266⁸⁸⁴

Muzāriʿ

mefʿ ülü / fāʿ ilātü / mefāʿ ilü / fāʿ ilün

Ġazel-i ʿArzī

- 1 Geldikçe yār bezm-i temennāya bir gelür

⁸⁸² Beyit başlığı ile kayıtlı olan matlaʿ nın kime ait olduğu tespit edilememiştir.

⁸⁸³ Mantıkî Divançesi'nde bulunmamaktadır. Ayrıntılı bilgi için bkz. Kaynakça.

⁸⁸⁴ Şaire ulaşılamamıştır.

Bir mähpâredir o ki dünyâyâ bir gelür

2 Yok kad nazîr kâmet-i bālâna ey perî
Tübî fezâ-yı cennet-i a' lāya bir gelür

3 Tenhâ gelürse bezmüne ' aşık ' aceb degül
Mūsî Tūr-ı tecellāya bir gelür

4 Bil-ğadr-i hüsn-i pākini kaçma niyāzdan
Zirā ki ' aşık ' aşık-ı şeydāya bir gelür

5 Raḥm eyle ḥāl-i ' Arzî-i şeydā ki ey perî
Bu rind-i nüktedāndur o dünyâyâ bir gelür

267⁸⁸⁵

Muzâri'

mef' ulü / fâ' ilätü / mefâ' ilü / fâ' ilün

Ġazel-i ' Āşım

1 Bintü 'l-' ineb ki gül gibi rengin beñizlidür
Bir zevk esîri cāriyedir İngilizlidür

2 Bintü 'l-' ineb ki muğbeçenün tab' ıdur hemân
Bir mesti bî-küşâd kızdır sa kızlıdur

3 Geçmez yolından öpmeyecek naqş-ı pâyini
Üftâdeñ ey nihâl-i çemen yollı izlidür

4 Zâhid saşız şarâbını hemân çeküp demiş
Bî-gâne içmesün bu şudan kim saşızlıdur

5 İndi sefid dîde-i ' uşşâkı baḥr-i eşk
Ol kaç levendi şüh meger Aqdenizlidür

⁸⁸⁵ Şaire ulaşlamamıştır.

- 6 ‘**Åşım** uğrulıķ itse nola naķd-i Şebnemi
Ebkār-ı ğonca ğaylī ğemenli ğeyizlidür

[84b]

268⁸⁸⁶

Muzāri‘

mef‘ ũlü / fā‘ ilātü / mefā‘ ilü / fā‘ ilün

[Maṭla‘]

Pervāz-ı kūy-ı yāre per ü bālümüz mi var
Őāyeste-i viŐāl olacaķ ğālümüz mi var

269⁸⁸⁷

Muzāri‘

mef‘ ũlü / fā‘ ilātü / mefā‘ ilü / fā‘ ilün

Ğazel-i Nābī

- 1 Mevc-i murād bāde-i cān-perverümdedür
Ğarf-i neŐaṭ zīb-i [leb-i] sāğarumdadur
- 2 Benden Őoruğ ğaķāyıķ-ı esrār-ı ‘ālemi
Te’lif-i zār-nāme-i⁸⁸⁸ dehr ezberümdedir⁸⁸⁹
- 3 Bāz-ı Őikārgīr-i ğeragāh-ı himmetüm
Kām-ı dü-kevn cünbiş-i bāl ü perümdedür⁸⁹⁰
- 4 Āhumdadur kilīd-i tılısmāt-ı genc-i rūğ
Āb-ı ğayāt lücce-i ğeŐm-i terümdedür
- 5 **Nābī** ider Őukūfeleri dehr-i ‘ıṭrnāk
Bāğ-ı bihiŐṭ ğāṭır-ı nāzikterümdedür

⁸⁸⁶ Beyit başlığı ile kayıtlı olan matla‘ nın kime ait olduğu tespit edilememiştir.

⁸⁸⁷ Nābī D., G. 58 (5 beyit), s. 437.

⁸⁸⁸ zār-nāme-i: rāz-nāme-’i D.

⁸⁸⁹ Dīvānda 3. beyittir.

⁸⁹⁰ Dīvānda 2. beyittir.

270⁸⁹¹

Muzâri^c

mef' ulü / fâ' ilätü / mefâ' ilü / fâ' ilün

Ġazel-i Neşâti

- 1 Avâre gönül⁸⁹² kendi gibi bî-ķarâr arar⁸⁹³
Zâr-ı⁸⁹⁴ derûnın açmaġa bir ġam-güsâr arar
- 2 Hâl-siyeh miyânda⁸⁹⁵ ebrû-yı yârda
Şehbâz-ı hüsndür ki per açmış şikâr arar
- 3 Çengâl-i zülf-i pür-ķam-ı müşġin kemend-ile
Çâh-ı zeķanda delv-i dili ŧurma yâr arar
- 4 Mestâne zâr-ı⁸⁹⁶ bûlbûli bir ġün açılmasun
Dâ['i]m dehân-ı ġoncayı båd-ı bahâr arar
- 5 Dîvânçe-i derûnda Neşâti şafâ-ile
Vaşf-ı lebûnde bir ġazel-i âb-dâr arar

271⁸⁹⁷

Muzâri^c

mef' ulü / fâ' ilätü / mefâ' ilü / fâ' ilün

Ġazel-i Riyâzi

- 1 Bir neşve vâr gönülde ŧu içsem şarâb olur
Bir tâb var ki lücceye baķsam serâb olur
- 2 Ol düġmeler[i] ellere bî-minnet açılır
Bâņa geliņce daķme-i Efrâsiyâb olur

⁸⁹¹ Neşâti D., G. 19 (5 beyit), s. 101.

⁸⁹² Gönül: dil ki D.

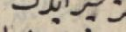
⁸⁹³ Vezin aksamaktadır.

⁸⁹⁴ Zâr-ı: râz-ı D.

⁸⁹⁵ Miyânda: miyân-ı dü D.

⁸⁹⁶ Zâr-ı: râz-ı D.

⁸⁹⁷ Namık Açıkġöz tarafından yapılan “Riyâzi Dîvânı’ndan Seçmeler” isimli çalışmada bu ŧiire rastlanmamıştır.

- 3 Āhum raķīb-i dūna yetiřmez
Zūr-ı nefesle her řereri bir řehāb olur
- 4 Her kim kaçar ta^ç allük-i zāl-i zamāneden
Yūsuf-miřāl olursa aña fetħ-i bāb olur
- 5 Bir gün Riyāzī Yūsuf-ı güm-geřtesin bulur
Ya^ç ķub-ı dil murāda irer kām-yāb olur

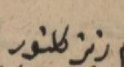
[85a]

272⁸⁹⁸

Muzāri^ç

mef^ç ulü / fā^ç ilātü / mefā^ç ilü / fā^ç ilün

[Maṭla^ç]

Ebrūlaruñ kemānı ne dem
Sīnem hedeflik itmege cānā yüreklenür

273⁸⁹⁹

Remel

fe^ç ilātün / fe^ç ilātün / fe^ç ilātün / fe^ç ilün

Ġazel-i Neylī

- 1 Dest-i sākīde o kim sāğar-ı řoħbet⁹⁰⁰ ķoparur
řāħ-ı gülzār-ı şarabdan gül-i ^çiřret⁹⁰¹ ķoparur
- 2 Varaķ-ı mihr ü vefāyı kim oķur diyü hemān
Bulsa mecmū^ç a-ı ^çālemdē⁹⁰² o⁹⁰³ āfet ķoparur
- 3 Olsa hem-řoħbet eger meclis ehl-i ^çařķa

⁸⁹⁸ Beyit başlığı ile kayıtlı olan matla^ç nın kime ait olduğu tespit edilememiştir.

⁸⁹⁹ Ahmed Neylī D., G. 69 (6 beyti), s. 302.

⁹⁰⁰ řoħbet: ^çişret D.

⁹⁰¹ ^çişret: řoħbet D.

⁹⁰² ^çālemdē: ^çālemden D.

⁹⁰³ o: ol D.

Dil-i şeydā ü bahş-i muḥabbet ḳoparur⁹⁰⁴

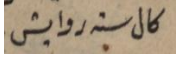
- 4 Ḳopsa kūyından o ḳāmetle o⁹⁰⁵ [dem] cilve-künān
Fitne-i maḥşer ü āşüb-ı ḳıyāmet ḳoparur⁹⁰⁶
- 5 Āh-ı Şebdīz⁹⁰⁷ ile Gülgün sirişküm Neylī
‘ Arşā-i dilde gubār-ı ğam u miḥnet ḳoparur⁹⁰⁸

274⁹⁰⁹

Muzāri‘

mef‘ ūlü / fā‘ ilātü / mefā‘ ilü / fā‘ ilün

Ġazel-i Vāşık

- 1 Hengām ḥaṭuṇa vuşlat-ı dildār vaḳtidür
Şavm eşnā-yı ḥasrete iftār vaḳtidür
- 2 Faşl-ı bahār ḥüsnidir ol naḥl-i nevresün
Gülçin kām olursa dil-i zār vaḳtidür
- 3 Artırsa nāzenin n’ola ol ḥ‘āce-i cemāl
 bāzār vaḳtidür
- 4 İzhār-ı ‘ aşḳdan dem-i ḥaṭṭ ḡaflet eyleme
‘ Arz it ṭabībe derdüñi timār vaḳtidür
- 5 Ey çeşm-i baḥt meyl-i şekker ḥ‘āb-ı tābını
Bīdār ola ki rü‘yet-i dīdār vaḳtidür

⁹⁰⁴ Bu beyit dīvānda bulunmamaktadır.

⁹⁰⁵ o: ne D.

⁹⁰⁶ Dīvānda 3. beyittir.

⁹⁰⁷ Şebtīz: Şebdīz D.

⁹⁰⁸ Dīvānda 6. beyittir.

⁹⁰⁹ Şaire ulaşılammıştır.

- 6 Ol sevād hüsne bu demlerde **Vāşikā**
 eyle muḥabbetün eş'ār vaḳtidür

275⁹¹⁰

Muzāri'

mef' ūlü / fā' ilātü / mefā' ilü / fā' ilün

Ġazel-i Şabri

- 1 Ādem bu bezm-i derd lārāya bir gelür
Bil-ḳadr-i 'ömrünjü kişi dünyāya bir gelür
- 2 Dünyā için vücuduñı şarf itme yok yere
Naḳd-i ḫayāt merdüm-i dānāya bir gelür
- 3 Ey baht ḫıfz it anı meded bād-ı ğuşşadan
Şem' i ümīd-i bezm-i temennāya bir gelür
- 4 Yeksān gelür[se] n'ola dil[e] ḳahr [u] luṭf-ı dost
Zehr ü şarāb 'āşık-ı şeydāya bir gelür⁹¹¹
- 5 **Şabri** sefine-i sühenüm gibi ḫāşılı
Fülk-i ḫayāl sāḫil-i ma' nāya bir gelür⁹¹²

[85b]

276⁹¹³

Hezec

mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün

[Maṭla']

Güşāde ebruvānuñ kim iki berceste mışra' dur
Ser-i dīvāne ḫüsn ü behçete bir ḫüb maṭla' dur

⁹¹⁰ Sabri Mehmed Şerif D., G. 64 (6 beyit), s. 176.

⁹¹¹ Bu beyit dîvânda 5. beyittir. (Dîvânda 4. beyit: Ṭarḫ etmesin dili der-i dildârdan raḳīb / Mecnün-ı 'aşḳ kûçe-i Leylāya bir gelür)

⁹¹² Bu beyit dîvânda 6. beyittir.

⁹¹³ Beyit başlığı ile kayıtlı olan maṭla' nın kime ait olduğu tespit edilememiştir.

277⁹¹⁴

Hezec

mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün

Ġazel-i Raḥmī

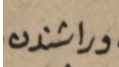
- 1 Dil-i 'uṣṣāḳ yāre yār ise aġyāra mā'ildür
Ne ḥāletdir bu kim bülbül güle gül ḥāra mā'ildür
- 2 'Aceb mi māyedārān gören⁹¹⁵ ehl-i şervetiñ luṭfun
Nihāl-i bār-ver cā-yı suḳūṭ-ı bāra mā'ildür
- 3 Kibār-ı 'aşruñ olmam 'ahdine dil-beste zīrā kim⁹¹⁶
Degil incāz-ı va' de ol gürüh iḳrāra mā'ildür⁹¹⁷
- 4 Degülken ülfet-i ezdād hergiz ḳābil-i imkān
Niçün ol la' l-i şīrīn telḫī-i güftāra mā'ildür⁹¹⁸
- 5 Sorarsañ mā-cerā-yı cūşiş-i eşkümden ey **Raḥmī**
Aḳar şular gibi bir serv-i ḥoş-reftāra mā'ildür⁹¹⁹

278⁹²⁰

Müctess

mefā' ilün / fe' ilātün / mefā' ilün / fe' ilün

Ġazel-i Rasīm

- 1 Piyāle-keşligimüz muḳtezāya meşrebdür
Cihānda çekdigimüz hep belā-yı meşrebdür
- 2 Der-i muġānda reh-i revān olalum

⁹¹⁴ Kırımlı Raḥmī D., G. 48 (7 beyit), s. 70.

⁹¹⁵ gören: görse D.

⁹¹⁶ zīrā kim: kim zīrā D.

⁹¹⁷ Dīvānda 4. beyittir.

⁹¹⁸ Dīvānda 6. beyittir.

⁹¹⁹ Divanda 7. beyittir.

⁹²⁰ Rāsım Divanı'nda bu şiire rastlanmamıştır. Ayrıntılı bilgi için bkz. Kaynakça.

Riyā bu bābda fedā-yı meşrebdür⁹²¹

3 ‘İyār-ı ıabı‘ını mey herkesün ‘ayān eyler
Sehā-yı mest nişān fenā-yı meşrebdür

4 Beyāz gerden-i mīnā vü sā‘id-i sākī
Cilā-yı āyine-‘i dil şafā-yı meşrebdür

5 Gehī şudā‘-ı ħumār vü geh intizār-ı şarāb
Rasīm çekdigimüz hep cezā-yı meşrebdür

279⁹²²

Hezec

mefā‘ ilün / mefā‘ ilün / mefā‘ ilün / mefā‘ ilün

Ġazel-i Rāmī

1 Ĥayāl-i la‘l-i nābuĥ cām-ı çeşm-i terde ħalmışdur
Ĥumār-ı bezm-i nūş-ā-nūş-ı vaşluĥ serde ħalmışdur

2 Degüldür bende dil ser-germi-i fikr-i nigāhuĥla
O ⁹²³ maĥabbetdür düşüp bir yirde ħalmışdur

3 Mükedderdür ser-ā-ser meşreb-i eczā-yı ‘ālem hep
Şafā-yı ĥātır ancak bādede sāġarda ħalmışdur

4 Bu remzi keşfe⁹²⁴ bir müşkil-güşā-yı cūd gelmez mi
Kerem bir lafz-ı bī-ma‘nī gibi dillerde ħalmışdur

5 Mücevher tāk-ı devlet kimseye sūd itmez ey **Rāmī**
Niçe şāh-ı cihānuĥ çeşmi ol efserde ħalmışdur

⁹²¹ Vezin aksamaktadır.

⁹²² Rāmī D., G. 44 (5 beyit), s. 187.

⁹²³ : sermest-i D.

⁹²⁴ remzi keşfe: sırr-ı ‘aşka D.

[86a]

280⁹²⁵

Müstess

mefā' ilün / fe' ilātün / mefā' ilün / fe' ilün

[Maṭla']

Ne bir nigāha ne 'arz-ı niyāza ruḥṣat olur

O tünd-meşrebe bilmem nice şikāyet olur

281⁹²⁶

Müctess

mefā' ilün / fe' ilātün / mefā' ilün / fe' ilün

Ġazel-i Faşih

- 1 Kıyās eyleme cānā belā-yı⁹²⁷ ḥāṭırdur
Senün cefāḡa taḡammül şafā-yı ḥāṭırdur
- 2 Yine ne sende var ey⁹²⁸ şūḡ cürm ne bende
Miyānede çekilen hep belā-yı ḥāṭırdur
- 3 Siyāh-ı 'aşḡuḡı gönder maḡall-i vāsi' dir
Bu nā-ḡabül nihāyet fezā-yı ḥāṭırdur
- 4 ' Aceb mi çık[ma]salar tengnā-yı sīnemden
Ḳadīmi derd ü ḡamuḡ āşinā-yı ḥāṭırdur
- 5 Hemişe nūş-ı şarāb-ı keder-ḡudāzinden
Faşih ḡāhişümüz incilā-yı ḥāṭırdur

282⁹²⁹

Remel

fe' ilātün / fe' ilātün / fe' ilātün / fe' ilün

⁹²⁵ Beyit başlığı ile kayıtlı olan matla' nın kime ait olduğu tespit edilememiştir.

⁹²⁶ Faşih Ahmed Dede D., G.55 (5 beyit), s. 58.

⁹²⁷ belā-yı: berā-yı D.

⁹²⁸ yine ne sende var ey: güneş ne sendedir iy D.

⁹²⁹ Nesib Dede D., G. 53 (6 beyit), s. 333.

Ġazel-i Nesīb

- 1 Dökme şebnem gibi çeşmüm yāşını ey gül-i ter
Yeter Allāhı severseñ beni ağlatma yeter
- 2 Alma hemgām-ı ġazap hañçeriñüñ peyvendin
‘ Āşık öldürmege yetmez mi o haşmāna nażar
- 3 Vuşlatuñ gibi muḫāl isterüz olsa ne ‘ aceb
Nālemüz gibi du‘ āmuz daḡi mehcūr-ı eşer⁹³⁰
- 4 Lāl olur görse melek ‘ işve-i peyder peyüñi
Böyle ḡüsne nice tāb-āver olur nev‘ -i beşer⁹³¹
- 5 Çekemezler sitem-i zülfüñi mānend-i Nesīb
Gerçi ebnā-yı zamān cümlesi hep bende çeker⁹³²

283⁹³³

Remel

fe‘ ilātün / fe‘ ilātün / fe‘ ilātün / fe‘ ilün

Ġazel-i Necīb

- 1 ‘ Aceb ey dil nażaruñ dāde-i bed-meste midür
Tāb-ı tıġınıña nārına şāyeste midür
- 2 Dile hañçer-keş-i nāza sitem olmaz ġamzeñ
Yoḡsa çeşm-i siyeh-i ‘ işve-gerüñ ḡaste midür
- 3 Saṭr-ı ser-beyt-i dü ebrūsı ḡayāl olduġda
Ḳadd-i mevzūnı gibi mışra‘ -ı berceste midür
- 4 Ṭurre mi ġonce midür kāküli sünbül mi nedür

⁹³⁰ Dîvânda 4. beyittir.

⁹³¹ Dîvânda 5. beyittir.

⁹³² Dîvânda 6. beyittir.

⁹³³ Bu gazel Suyolcu-zâde Necîb D.’da bulunmamaktadır.

Zîr-i fesde o bütün perçemi gül-deste midür

- 5 Bezm-i meyde okusun şevk-ile 'uşşâka **Necîb**
Büselikte görelüm vaşf-ı lebi beste midür

[86b]

284⁹³⁴

Muzâri'

mef' ülü / fâ' ilätü / mefâ' ilü / fâ' ilün

[Matla']

Dil mülki yâre 'arz olunan mâlikânedür
Evvel mezâdı bir nigeş-i maḥremânedür

285⁹³⁵

Hezec

mef' ülü / mefâ' ilü / mefâ' ilü / fe' ülün

Ġazel-i Veysî

- 1 Meyl eylese aġyâra anı şanma vefâdur
Aġyâre vefâdan ġarażı baḡa cefâdur
- 2 Aġyâre vefâ itmege meyl⁹³⁶ itmiş o ḡünî
Dil-ḡastelerü öldüren âḡ işte buradur
- 3 Câm-ı 'araḡ u sâġar-ı mey sâķî-i gül-rüy
Âb-ı ruḡı cem' iyyet-i yârân-ı şafâdur⁹³⁷
- 4 Dil-dâdelerün lezzet-i ġüftâruna toymaz
Ḥaḡķâ bu ki şîrîn suḡenün rüḡa ġidâdur⁹³⁸
- 5 Şüret vireyin dirse eger şî' rîne **Veysî**

⁹³⁴ Beyit başlığı ile kayıtlı olan matla' nın kime ait olduğu tespit edilememiştir.

⁹³⁵ Veysî D., G. 9 (5 beyit), s.193.

⁹³⁶ Meyl: re'y D.

⁹³⁷ Bu beyit dîvânda 4. beyittir.

⁹³⁸ Bu beyit divanda 3. beyittir.

Ruhsāruḡa āyīne disünler⁹³⁹ pāk-edādur

286⁹⁴⁰

Remel

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

Ġazel-i Nef'î

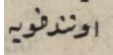
- 1 Çekdügim derdi ne hemhāne ne hemrāh bilür
Āşıkum ḡāl-i dil-i zārumı Allah bilür
- 2 Dād o zālinden eger böyle ḡalursa nāzı
Ne fiḡān-ı şeb ü ne āh-ı seḡergāh bilür
- 3 Söyleşülmez niḡeh-i şūḡı 'acep müstaḡnî
Ne zebān-ı dil ü ne şīve-i dilḡāh bilür
- 4 Ġamzesi āteş-i sūzāna girer bir cādū
Ne dil-i şu'le-feşān ne 'alev-i āh bilür
- 5 Böyle dilber ne belādur başına ey Nef'î
Her niḡāhımı ḡazā āfet-i cāngāh bilür

287⁹⁴¹

Müctesş

mefā' ilün / fe' ilātün / mefā' ilün / fe' ilün

Ġazel-i Vākıfî

- 1 Ne yārdan ne göñülde <<şimdi>> şikāyetüm vardur
Fırāḡ-ı dilber ile şimdi rāḡatum vardur
- 2 Niyāz-ı vuşlat ile nerm ola yoḡsa⁹⁴²
 benüm 'arz-ı niyetüm vardur

⁹³⁹ Disünler: disün D.

⁹⁴⁰ Nef'î D., G. 48 (5 beyit), s. 254.

⁹⁴¹ Bu şaire ait bir divan tespit edilememiştir.

⁹⁴² Vezin aksamaktadır.

- 3 Geçerse cānıma da tīr-i cevri ben seçemem
O şūha Hāḡ bu ki ḡayli muḡabbetüm vardur
- 4 Olur mı peyrev-i Ferhād u Ḳays bu dil-i zār
Hevā-yı ʿ aşḡda bir ḡayrı ʿ ādetüm vardur
- 5 Mesīḡ ʿ āciz olur çāre sende ey **Vākıf**
Fırāḡ-ı yār gibi dilde ʿ illetüm vardur

[87a]

288⁹⁴³

Remel

feʿ ilātün / feʿ ilātün / feʿ ilātün / feʿ ilün

[Maḡlaʿ]

Geldi bu ḡaḡ taḡrīr diḡle ideyin taḡrīr
Budur evveli taʿ bir tedbīri bozar taḡdīr⁹⁴⁴

289⁹⁴⁵

Müctess

mefāʿ ilün / feʿ ilātün / mefāʿ ilün / feʿ ilün

Ġazel-i Şabit

- 1 Ġubār-ı pāyine düşsem o māh muḡber olur
Nişān-ı naʿ lçe-i keḡşi dāl ḡançer olur
- 2 Göñül bu āteş-ile meclis[in]de sulḡānum
Gül-ābdān olamazsa lāḡif micmer olur
- 3 Gül-i ʿ izārunı bir ḡat ʿ araḡla⁹⁴⁶ terletse
Çiçek şuyı [gibi] hem tāze <<vü>> hem mükerrer olur

⁹⁴³ Beyit başlığı ile kayıtlı olan maḡlaʿ nın kime ait olduḡu tespit edilememiştir.

⁹⁴⁴ İki dizede de vezin aksamaktadır.

⁹⁴⁵ Bosnalı Alaeddin Sābit D., G. 118 (5 beyit), s. 409.

⁹⁴⁶ ʿ araḡla: ʿ araḡ da D.

- 4 O naḥl-ı nāz etegi belde bir nihāl olmış
‘ Acep mi dāmen-i serv-i sehī müşemmer olur
- 5 Kūmāş-ı naẓmuma bir toz mı kondurır Şābit
İzāle eylemege āftāb sünger olur

290⁹⁴⁷

Müctesş

mefā‘ ilün / fe‘ ilātün / mefā‘ ilün / fe‘ ilün

Ġazel-i Dürrī

- 1 O şeb ki sākī-i ra‘ nā yürür tırur oturur
Ayağ-ı şem‘ -i eḥibbā yürür tırur oturur
- 2 Ne ḥāldür bu ki seyyāre vü şevābit ü ḥāk
Hevā-yı ‘ aşk-la ḥālā yürür tırur oturur
- 3 Bahār[a] şükriderek cūy-ı serv ü sebze-i ter⁹⁴⁸
Bu gülşen içre ne zībā yürür tırur oturur
- 4 Düşüp telāṭum-ı girdāb-ı baḥr-ı ‘ aşka gönül
Mişāl-i keştī-i deryā yürür tırur oturur
- 5 Bilür mi şor ḥarekāt u sükün [u] ḥayretini⁹⁴⁹
Egerçi Dürrī-i şeydā yürür tırur oturur

291⁹⁵⁰

Hezec

mefā‘ ilün / mefā‘ ilün / mefā‘ ilün / mefā‘ ilün

Ġazel-i Ziver

- 1 Dilün şivenüne maḥz o olduğı sensizligindendür

⁹⁴⁷ GİRİK, s.85.

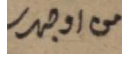
⁹⁴⁸ Ter: bāg GİRİK.

⁹⁴⁹ Ḥayretini: hatreti GİRİK.

⁹⁵⁰ Ziver D.’nda bu şiire rastlanmamıştır. Ayrıntılı bilgi i.in bk. Kaynakça.

Ṭarîk-i ‘aşka meyli şanma reh-zensizligindendür

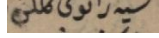
2 Görüp çāh-ı zenahdānın girībān olma her şūhuṅ

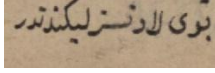
sipih-rūṅ ḥüzni bī-zensizligindendür

3 Ten-i şūrāḥ şūrāḥ-ı sipih-r-i şanma kevkebdür

Bezimgāh-ı felekde bilki ḥūşsuzlugundandır

4 kayd-ı lāsın redd ider ammā

Ser-i engüşt-i şehādet

5 Dil-i Ziver çekerdi hem-çü mıknāṭis eşyāyı

Dil-i şīşe-i maḳşūdı āhensizligindendür

[87b]

292⁹⁵¹

Remel

fā‘ ilātün / fā‘ ilātün / fā‘ ilātün / fā‘ ilün

[Maṭla‘]

Ḥaṭṭ-ı la‘ lünden dem-ā-dem şevķimüz efsün olur

Sükker-i esrār-ile dilber lebi ma‘ cün olur

293⁹⁵²

Hezec

mefā‘ ilün / mefā‘ ilün / mefā‘ ilün / mefā‘ ilün

Ġazel-i ‘Ālī

1 Benüm serv-i ḥıramānum şalın reftārı görsünler

Söze gel nāz ile ey gonca-fem güftārı görsünler

2 Tenüm zerd ü nizā[r] itdi dirigā āteş-i fürķat

⁹⁵¹ Beyit başlığı ile kayıtlı olan matla‘ nın kime ait olduğu tespit edilememiştir.

⁹⁵² Gelibolulu Âlî D., G. 413 (5 beyit), s. 706.

Ne reng itdi baņa ol gözleri bīmār-ı görsünler

- 3 Çıķup seyr it cihānı pādşāhum esb-i nāz ile
Melāhat mülkine mālīk olan ħunkārı görsünler
- 4 Cihānı⁹⁵³ ħūr [u] ğılmān gerekmez baņa ey zāhid
Benüm gönülüm olup şeydā kılan dildārı görsünler
- 5 Maĥallinden⁹⁵⁴ dirīg itmez güzeller būsesin ‘Ālī
Hemān başdan ayaġına düşüp yalvārı görsünler

294⁹⁵⁵

Hezec

mefā‘ ilün / mefā‘ ilün / mefā‘ ilün / mefā‘ ilün

Ġazel-i Emrī

- 1 Senün fülful beñün varsa benüm dāġ-ı siyāhum var
Senün sünbül şaçun varsa benüm de dūd-ı āhum var
- 2 Senün firāķda⁹⁵⁶ miskīn sāye-bānuñ varsa⁹⁵⁷ kākülđen
Benüm de dūd-ı dilden āsūmānī bārgāhum var
- 3 Senün başunġda ey meh gün gibi zer-efserün varsa
Benüm de şu‘ le-i nār-ı maĥabbetden külāhum var
- 4 Senün müjġān-ı çeşmünġde⁹⁵⁸ var ise ‘ askerün şaf şaf
Benüm de yir yüzün tutar sirişkümde⁹⁵⁹ sipāhum var
- 5 Senün giryeñ⁹⁶⁰ var ise dem-be-dem⁹⁶¹ ey dīde-i Emrī

⁹⁵³ Cihānıñ: cinān-ı D.

⁹⁵⁴ Maĥallinden: maĥallinde D.

⁹⁵⁵ Emrī D., G. 171 (6 beyit), s. 98.

⁹⁵⁶ Firāķda: başunġda D.

⁹⁵⁷ Sāye-bānuñ varsa: sāye-bān var ise D.

⁹⁵⁸ Çeşmünġde: çeşmünġden D.

⁹⁵⁹ Sirişkümde: sirişkümđen D.

⁹⁶⁰ giryeñ: kandan sirişkün D.

Benüm de sūz[i]le dilden gelür çok āḥ [u] zārum⁹⁶² var⁹⁶³

295⁹⁶⁴

Hezec

mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün

Ġazel-i Revānī

- 1 Yüzi cennet lebi kevşer nigārum serv-ķāmetdür
Güzeller arasında ol kıyāmetdür kıyāmetdür
- 2 Kitāb-ı 'aşķ[1] ey ḥ'āce çıkarmaķ ḥayli müşkildür
Hidāye oķumađ[i]le bilinmez bu hidāyetdür
- 3 Mey [ü] maḥbūbdan dāim beni men' itme ey şūfi⁹⁶⁵
Güzel sevmek şarāb içmek⁹⁶⁶ be hey ādem⁹⁶⁷ zārāfetdür⁹⁶⁸
- 4 Nezāketle o dilber hücreye gelse vefā itse
Revānī nāzūk olanuḡ işi dāim nezāketdür⁹⁶⁹

[88a]

296⁹⁷⁰

Hezec

mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün

[Maṭla']

Nesīm-i nevbahār gibi geçdi nāz-ile dilber
Açıldı sīnemüḡ bāđında bir bir kırmızı güller

⁹⁶¹ Bu kelime dīvānda bulunmamaktadır.

⁹⁶² Zārum: vāhum D.

⁹⁶³ Bu beyit dīvānda 6. beyittir. (Dīvānda 5. beyit: Senüḡ mānend-i mi 'āt-ı mücellā 'ārīzuḡ varsa / Benüm de kūşe-i çeşm ile ırakdan nigāhum var)

⁹⁶⁴ Revānī D., G. 121 (6 beyit), s. 246.

⁹⁶⁵ Şūfi: zāhid D.

⁹⁶⁶ Güzel sevmek şarāb içmek: şarāb içmek güzel sevmek D.

⁹⁶⁷ Ādem: şūfi D.

⁹⁶⁸ Bu beyit divanda 4. beyittir.

⁹⁶⁹ Bu beyit divanda 5. beyittir. (Divanda 3. beyit: Yıkıldı zulm ile göḡlüm bana sun cām-ı 'adli kim / Garaz beglikden ey sākī cihān içre 'adāletdür. Divanda 6. beyit: Senüḡ mestāne evsāfuḡ nice vasf eyleyem sākī / Tasavvur idemez kimse anı ol özge hāletdür)

⁹⁷⁰ Beyit başlığı ile kayıtlı olan matla' nın kime ait olduğu tespit edilememiştir.

297⁹⁷¹

Remel

fe' ilātün / fe' ilātün / fe' ilātün / fe' ilün

Ġazel-i Cinānī

- 1 İtdügi fi' le gönül gice nedāmetler ider
Gündüz ammā yine dildār-ile ' işretler ider
- 2 Başamaz kimseler sitemiyle⁹⁷² nazār kılduşça
Bilmem ol şuş-ı cefā[-pışe] ne ħāletler ider
- 3 Bir sūřandān u dilārā vü hüner perverdür
Söylese řīve vü nāz-ile nezāketler ider⁹⁷³
- 4 Cān bağışlar leb-i dil-mürdeye güftār itse
Ġamzesi gerçi gönül mülkini ğāretler ider⁹⁷⁴
- 5 Maşdem-i pākine cān virse **Cinānī** ne ' aceb
Mümkin oldışça gelüp luşf u mürüvvetler ider

298⁹⁷⁵

Müctesş

mefā' ilün / fe' ilātün / mefā' ilün / fe' ilün

Ġazel-i Ĥıfzī

- 1 O serv-i ķāmet-i dil-cū gider gez[er] de gelür
Nařīb-i ' ařķ[a] karşu gider gezer de gelür
- 2 Ne deñlü olsa da her-caī mey bezmimize
řeref de olur o meh-rū gider gezer de gelür
- 3 Geçer mi ħançer-i müy-ı miyāndan ' āřıķ-ı zār

⁹⁷¹ Cinānī D., G. 66 (5 beyit), s. 496.

⁹⁷² Başamaz kimseler sitemiyle: başamaz kimse girişmeyle D.

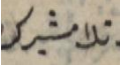
⁹⁷³ Bu beyit dīvānda 4. beyittir.

⁹⁷⁴ Bu beyit dīvānda 3. beyittir.

⁹⁷⁵ şaire ulaşılamamıştır.

Ḥayāl-i yār ile her sū gider gezer de gelür

- 4 Ḳonar o tıfl-ı ser-āvāre sâ' id-i vaşla
 Hümā-yı beççe-i bāzū gider gezer de gelür

- 5 Nedür cüst u cūlar ey **Ḥıfzî**
 O dil-rübāya cefā-cū gider gezer de gelür

299⁹⁷⁶

Hezec

mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün

Ġazel-i Rızāyî

- 1 Ne yāri görmege ḳudret ne 'arz-ı hāle fırşat var
 Mecālüm yoḳ marîz-i 'aşḳ olaldan ḥayli ḥayret var
- 2 Ne özge derd olur yā Rab belā-yı 'aşḳ kim andan
 Ne şıḥḥat arzūsı ne ümîd-i istirāḥat var
- 3 Kül itdi cümle eczāmı egerçi āteş-i fırḳat
 Ḥarāret niye bāḳî bilmezin bende ne ḥālet var
- 4 Cefāsı yoḳ güzel olsa virürdüm yolına vārı
 Rızāyî māḥaşal hercāyî sevmekden ferāḡat var⁹⁷⁷

⁹⁷⁶ Şaire ait bir divan tespit edilememiştir. AGŞ, G. (5 beyit), s. 77.

⁹⁷⁷ Bu beyit gazelin 5. beyitidir. (4. Beyit: Ḳoyup küy-i nigāri ehl-i cennet olmaḳ istersin / Muḳarrer añladum kim sende şüfi ey belāhet var)

SONUÇ

1. İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi Kataloğu'nda TY 105 numarada kayıtlı olan *Cem'ıyyetü's-Şi'r* isimli mecmuanın 44b-88a varakları arası incelenmiştir. Mecmuanın dış özellikleri verildikten sonra muhtevası hakkında bilgi verilmiştir. Mecmuanın ilgili varaklarının transkripsiyonlu metni oluşturularak ilgili akademik çalışmalarla karşılaştırılmıştır.
2. Mürettip 'Abdüşşekûrzâde el-Hâc Sâlih İbniü'l-Hâc Mehmed, H.1209/M.1794-95'te bu şiir mecmuasını derlemiştir. Mecmuada mürettibe ait herhangi bir şiir vb. bulunmamaktadır.
3. *Cem'ıyyetü's-Şi'r* günümüz mecmua tasniflerine bakıldığında “antoloji niteliğindeki seçme şiirler mecmuası” na dahil edilebilir.
4. Mecmuanın ilgili varaklarında yapılan incelemeler sonucu 74 şair tespit edilmiştir. Tespit edilen şairlere ait ve mahlası bulunan 199 şiir, kimliği tespit edilemeyen şairlerce yazılmış 100 şiir ile birlikte toplam 299 şiir bulunmaktadır. Kaside, tesdis, tahmis, müseddes, müsebba, murabba, müstezat, mesnevi, gazel, matla, müfred, kıta, nazm, rubâ'î olmak üzere 14 nazım şekli ayrıca 2 adet dübeyt daha bulunmaktadır. Ayrıca lugaz, muamma gibi nazım türlerine de yer verilmiştir. Bunlardan bazıları lugaz mecmualarında tespit edilerek karşılaştırılmaları sonucunda beyit sayısının fazla olduğu belirtilmiştir.
5. Mecmuada 15-18. yy arasında yaşayan şairlere yer verilmiştir. İlgili varaklarda en fazla Haşmet (34) ve Fitnat Hanım'ın (19) şiirlerine yer verilmiştir. Mecmuada Nedim, Bâkî gibi ünlü şairlerin yanında Rızâyî, Necîb ve Zîver gibi pek de ünlü olmayan şairlere de yer verilmiştir.
6. Mecmua mürettep bir dîvâna yakın olarak düzenlenmiş olsa da bazı aksaklıklar mevcuttur. Çalışmamızın ilgili varakları tesdis, tahmis vb. nazım şekilleri ile başlamıştır. Bu bölümler alfabetik olarak düzenlenmemiş sadece -birkaç istisna haricinde- gazel bölümünde alfabetik düzenleme yapılmıştır.
7. Çalışmamızda en fazla gazel (128) nazım şekline yer verilmiştir. Ayrıca müşterek yazılmış birer adet gazel ve müstezat da mevcuttur.
8. Çalışmamızda 44b-88a arasındaki varaklardan 53 ve 64. varaklar bulunmamaktadır. 53. varakta tahminimizce yanlışlık yapılmıştır çünkü bir önceki sayfada yarım kalan tesdis, kayıp sayfadan sonra devam etmiştir. 63b-64a'yı kapsayan sayfa ise kayıptır.
9. Çalışmamızda bulunan iki şiire (127 ve 141 numaralı şiirler) birden fazla şairin dîvânında rastlanmıştır. Bu şiirler iki şaire de dahil edilmemiş, ilgili tablonun alt kısmında diğerlerinden ayrı olarak verilmiştir.
10. Mecmua okunaklı bir şekilde kaleme alınmış olsa da birçok yazım hatasıyla karşılaşmıştır.

11. Çalışmamızda kimliği tespit edilemeyen ve akademik çalışmalarda şiirleri bulunamayan şairlerden Sürûrî'ye ait 1 gazel, Vâkıfî'ye ait 1 gazel, Haşimî'ye ait 1 tesdis, Nazîfî'ye ait 1 murabba, Riyâzî'ye ait 1 gazel, Vâsik'e ait 1 gazel, Sıdkî'ye ait 1 tesdis ve 1 gazel, Hânîf ve Sâikî'ye ait 1 müşterek müstezat, Hâlimî'ye ait 1 gazel, İydî'ye ait 1 gazel, Arzî'ye ait 1 gazel, Âsım'a ait 1 gazel, Hıfzî'ye ait 1 gazel, Ehlî'ye ait 1 tesdis, Ahdî'ye ait 1 tahmis, Şem'î'ye ait 1 tesdis mevcuttur.

12. Mecmuamızda bulunan şiirlerden bazılarının şairleri tespit edilmiş fakat bu şairlerin ilgili akademik çalışmalarda bulunmayan şiirlerine de rastlanmıştır. Bunlar şu şekildedir: Râğıb Paşa'ya ait 1 gazel, Bursalı Rahmî'ye ait 1 kıta, Aşki'ye ait 1 gazel, Kemalpaşazâde'ye ait 1 müsebba, Suyolcu-zâde Necib'e ait 1 gazel, Râsim'e ait 1 gazel, Ziver'e ait 1 gazel, Tâlib'e ait 1 matla ve 1 gazel, Mislî'ye ait 1 matla, Meşâmî'ye ait 1 gazel, Yümnî'ye ait 1 murabba, Mantıkî'ye ait 1 gazel.

KAYNAKÇA

- Açıkgöz, Namık. *Kahvenâme: Klasik Türk Edebiyatında Kahve*. Ankara: Akçağ Yayınları, 1999.
- Açıkgöz, Namık. *Riyâzî Dîvânı'ndan Seçmeler*. Ankara: Kültür Bakanlığı, 1990.
- Açıkgöz, Namık. *Riyazü'ş-Şuâra*. b.y.: Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2017. <http://ekitap.kulturturizm.gov.tr/Eklenti/54137,540229-riyazu39s-suarapdfpdf.pdf?0>
- Akkaya, Mehmet. *Şemsi Paşa Dîvânı (İnceleme-Edisyon Kritikli Metin)*. Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi, 1992.
- Akkuş, Metin. *Nef'î Dîvânı*. b.y.: Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2018. <http://ekitap.kulturturizm.gov.tr/Eklenti/57741,nefi-divanipdf.pdf?0>
- Akpınar, Şerife. *Âgâh Dîvânı*. b.y.: Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2017. <http://ekitap.kulturturizm.gov.tr/Eklenti/55914,agah-divanipdf.pdf?0>
- Akpınar, Şerife. *Âgâh Dîvânı ve İncelenmesi*. Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi, 2006.
- Aksoy, Ömer Asım. *Aydî Dîvânı*. Gaziantep: CHP Basımevi, 1937.
- Aksoyak, İsmail Hakkı – Arslan, Mehmet. *Haşmet Dîvânı*. b.y.: Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2018. <http://ekitap.kulturturizm.gov.tr/Eklenti/57256,hasmet-divanipdf.pdf?0>
- Aksoyak, İsmail Hakkı. *Gelibolulu Mustafa Âlî Dîvânı*. b.y.: Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2018. <http://ekitap.kulturturizm.gov.tr/Eklenti/58695,gelibolulu-mustafa-ali-divanipdf.pdf?0>
- Alıcı, Lütfî. “Süleyman Senîh ve Müsterek Gazelleri”. *İlmî Araştırmalar Dergisi* 15 (İstanbul 2013): 7-18.
- Atik Gürbüz, İncinur, “Rızâyî, Kassabzâde Dîvâne Adülkerim”. *Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü*. Erişim: 26 Şubat 2019. <http://www.turkedebiyatiisimlersozlugu.com/index.php?sayfa=detay&detay=173>
- Avşar, Ziya. *Revânî Dîvânı*. b.y.: Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2017. <http://ekitap.kulturturizm.gov.tr/Eklenti/56143,revani-divanipdf.pdf?0>
- Aydemir, Yaşar. “Metin Neşrinde Mecmuaların Rolü ve Karşılaşılan Problemler”. *Turkish Studies* Volume 2/3 (Summer 2017): 122-137.
- Aydemir, Yaşar – Çeltik, Halil. “Gazelde İkilme Redif ve İkilme Kafiye”. *Turkish Studies* (Winter 2009): 79-118.
- Azaklı, İmran. *Zübeyde Fitnat Hanım'ın Hayatı, Edebi Kişiliği ve Dîvânı'nın Tenkitli Metni*. Yüksek Lisans Tezi, Kırıkkale Üniversitesi, 1998.

Batur, Atilla. *Sürûrî Dîvânı, Hayatı, Sanatı, Eserleri ve Dîvânının Tenkidli Metni*. Doktora Tezi, İnönü Üniversitesi, 2002.

Bilkan, Ali Fuat. *Nâbî'nin Türkçe Dîvânı (Karşılaştırmalı Metin)*. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, 1993.

Boşdurmaz, Nurcan. *Aşkî Dîvânı (İnceleme Metin)*. Yüksek Lisans Tezi, Boğaziçi Üniversitesi, 2000.

Canım, Rıdvan. *Tezkiretü's-Şu'arâ ve Tabsiratü'n-Nuzamâ*. b.y.: Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2018. <http://ekitap.kulturturizm.gov.tr/Eklenti/60327,latifi-tezkiretus-suara-ve-tabsiratun-nuzamapdf.pdf?0>

Ceyhan, Adem. "Azmi, Pir Mehmed". *Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü*. Erişim: 28 Şubat 2019. <http://www.turkedebiyatiisimlersozlugu.com/index.php?sayfa=detay&detay=206>

Ceyhan, Adem. *Enis Receb Dede (?-1733) Hayatı, Edebî Şahsiyeti ve Eserleri: Dîvânı*. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, 1990.

Ceyhan, Adem. *On Altıncı Yüzyıl Osmanlı Âlimlerinden Azmi Pir Mehmed Bey ve Divanı*. Manisa: Emek Matbaası, 2006.

Çağlı, Adnan. *Halîmî Hayatı, Edebi Kişiliği, Eserleri ve Dîvânının Tenkidli Metni*. Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi, 1998.

Çakıroğlu, Nevin. *Süleymaniye Kütüphanesi Bağdatlı Vehbî 1542'de Kayıtlı Muammâ-Lugaz Mecmuası (İnceleme-Metin)*. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, 2014.

Çavuşoğlu, Mehmed. *Amrî Dîvân, Tenkidli Basım*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, 1979.

Çavuşoğlu, Mehmed. *Vasfî Dîvân (Tenkidli Basım)*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Matbaası, 1980.

Çavuşoğlu, Mehmed. *Yahya Bey, Dîvân*. İstanbul: Edebiyat Fakültesi Yayınları, 1977.

Çavuşoğlu, Mehmet – Tanyeri, M. Ali. *Hayretî Dîvânı Tenkidli Basım*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, 1981.

Çavuşoğlu, Mehmet – Tanyeri, M. Ali. *Üsküplü İshak Çelebi*. İstanbul: MSÜ Yayınları, 1990.

Çeçen, Halil. *Fıtnat Hanım Hayatı, Sanatı ve Divanı (İnceleme Metin)*. Doktora Tezi, İnönü Üniversitesi, 1996

Çelik, Fatma. *Cem'iyetü's-Şi'r, İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi Numara:105 (88b-200a) (İnceleme-Karşılaştırmalı Metin)*. Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi, 2018.

- Çetinkol, Fatma Baş. *Pervâne Beg Nazîre Mecmuası Mecmu'atü'n-Nezâ'ir (415-440)*. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, 2004.
- Çınarcı, Mehmet Nuri. *Mustafa Şem'i'nin Şerh-i Dîvân-ı Şâhi Adlı Eseri (İnceleme-Tenkitli Metin-Sözlük)*. Doktora Tezi, Yüzüncü Yıl Üniversitesi, 2011.
- Çıpan, Mustafa. *Fasih Ahmed Dede Hayatı, Edebi Kişiliği, Eserleri ve Dîvânı'nın Tenkidli Metni (Cilt:1)*. Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi, 1991.
- Çiftçi, Ömer. *Fatîn Tezkiresi (Hâtimetü'l-Eşâr)*. b.y.: Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2017. <http://ekitap.kulturturizm.gov.tr/Eklenti/55976,fatin-tezkiresi-pdf.pdf?0>
- Darıcık, Murat. *Nazif Dîvânı (Transkripsiyonlu Çeviri ve Metin İnceleme)*. Yüksek Lisans Tezi, Cumhuriyet Üniversitesi, 2006.
- Demir, Salih. *Millet Kütüphanesi, Ali Emirî Kitaphğı Manzum 719'daki Lugaz Mecmuası (Vr. 1b-39a, İnceleme-Metin)*. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, 2012.
- Demirbağ, Ömer. *Koca Râgıb Paşa ve Dîvân-ı Râgıb*. Doktora Tezi, Yüzüncü Yıl Üniversitesi, 1999.
- Demirel, Mustafa. *İbn-i Kemal Dîvânı*. İstanbul: 1995.
- Demirkazık, H. İbrahim. *Pervâne Beg Nazîre Mecmuası (67b-100b)*. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, 2002.
- Devellioğlu, Ferit. *Osmanlı-Türkçe Ansiklopedik Lügat*. Ankara: Aydın Kitabevi, 2010.
- Dikmen, Hamit. *Seyyid Vehbi ve Dîvânının Karşılaştırmalı Metni*. Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi, 1991.
- Doğan, Muhammet Nur. *Şeyhülislam İshak Efendi: Hayatı, Eserleri ve Dîvânının Edisyon Kritiği*. Ankara: MEB Yayınları, 1997.
- Elmas, Sevgi. *Rahmî (Kırımlı, Mustafa) Hayatı, Edebi Şahsiyeti, Eserleri ve Dîvânı'nın Tenkidli Metni*. Yüksek Lisans Tezi, Trakya Üniversitesi, 1997.
- Emir Osman Haşimi. *Dîvânçe-i Haşimî*. İstanbul: Matbaa-i Bahriye, 1913.
- Erdem, Melike. *Bursalı Tâlib ve Dîvânı Tenkidli Metin ve İnceleme*. Yüksek Lisans Tezi, Boğaziçi Üniversitesi, 1994.
- Erdoğan, Mehtap. *Sıdkî Paşa Dîvân ve Berf ü Bahar*. İstanbul: Kitabevi Yayınları, 2011.
- Erdoğan, Mustafa. *Bursalı Rahmî Dîvânı*. b.y.: Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2017. <http://ekitap.kulturturizm.gov.tr/Eklenti/55910,bursali-rahmi-divanipdf.pdf?0>
- Eren, Abdullah. *Mehmed Sıdkî Dîvânı İnceleme ve Metin*. Ankara: Altınpost Yayıncılık, 2014.

Ergun, Saadettin Nüzhet. *Neşatî Hayatı ve Eserleri*. İstanbul: Kanaat Kütüphanesi, 1933.

Ertürkoğlu, Eren. *Reşid Efendi'nin Dîvân-ı Lügaz'ı (İnceleme-Metin)*. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, 2014.

Genç, İlhan. *Tezkire-i Şu'arâ-yı Mevleviyye*. b.y.: Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2018. <http://ekitap.kulturturizm.gov.tr/Eklenti/57762,tezkire-i-suara-yi-mevleviyyepdf.pdf?0>

Gıynaş, Kamil Ali. *Pervâne Bey Mecmuası*. b.y.: Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2017. <http://ekitap.kulturturizm.gov.tr/Eklenti/55832,pervane-bey-mecmuasi-pdf.pdf?0>

Gıynaş, Kamil Ali. “Şiir Mecmuaları Hakkında Yapılan Çalışmalar Bibliyografyası”. *Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi* (2011): 245-260.

Gökçe, Emrah. *Mislî Dîvânı*. Ankara: Akçağ Yayınları, 2015.

Gölpınarlı, Abdülbâki. *15-16. yy Dîvân Şiiri*. İstanbul: Varlık Yayınları, 1954.

Günay, Fatih. *Râşid (Vak'anüvis) Hayatı, Edebi Kişiliği, Dîvânı'nın Tenkitli Metni ve İncelemesi*. Doktora Tezi, Trakya Üniversitesi, 2001.

Gürbüz, Mehmet. “Şiir Mecmuaları Üzerine Bir Tasnif Denemesi”. *Osmanlı Edebiyatının Kırkambarı* (Nisan 2012): 97-112.

Gürel, Rahşan. *Enderunlu Vâsîf Dîvânı*. İstanbul: Kitabevi Yayınları, 1999.

Halıcı, Feyzi. *Âşık Şem'i: Hayatı ve Şiirleri*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı, 1982.

Hatunoğlu, Ömer. *Millet Kütüphanesi Ali Emirî Kitaplığı Manzum 567'deki Lugaz Mecmuası (vr. 334b-383b) İnceleme-Metin*. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, 2013.

Hidayetoğlu, Ahmet Selahattin. *Nesib Dede Hayatı, Eserleri ve Dîvânı'nın Tenkidli Metni*. Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi, 1996.

İnce, Adnan. *Tezkiretü 'ş-Şu'ara (Mirza-zâde Mehmed Sâlim Efendi)*. b.y.: Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2018. <http://ekitap.kulturturizm.gov.tr/Eklenti/57124,mirza-zade-mehmed-salim-tezkiretu39s-su39arapdf.pdf?0>

İpekten, Haluk. *Eski Türk Edebiyatı Nazım Şekilleri ve Aruz*. İstanbul: Dergah Yayınları, 2010.

İpekten, Haluk – Kut, Günay – İsen, Mustafa – Ayan, Hüseyin – Karabey, Turgut. *Heşt Bihişt*. b.y.: Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2017. http://ekitap.kulturturizm.gov.tr/Eklenti/56165,hest-bihistpdf.pdf?0&_tag1=03EE5380B678F1063BF0A9ED54D2FA0DD771F0E5&crefer=7FCB20D90651F53667AD8332BEE45960C4B71A5A9C8C6FECABB4CA7315FDEA70

- İsen, Mustafa (ed.). *Eski Türk Edebiyatı El Kitabı*. Ankara: Grafiker Yayınları, 2011.
- İsen, Mustafa. *Künhü'l-Ahbar'ın Tezkire Kısmı*. b.y.: Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2017. <http://ekitap.kulturturizm.gov.tr/Eklenti/55739,kunhul-ahbarin-tezkire-kismpdf.pdf?0>
- Kahraman, Bahattin. *Arşî Dîvânı'nın Tenkidli Metni I-II*. Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, 1989.
- Kahramanoğlu, Kemal. *Nazîf-i Mevlevî Dîvânçesi*. Konya: Tablet Yayınevi, 2005.
- Kaçalin, Mustafa. *Âhî Dîvân*. b.y.: Kültür ve Turizm Bakanlığı. <http://ekitap.kulturturizm.gov.tr/Eklenti/10590,ahidivanimustafakacalinpdf.pdf?0>
- Kaçalin, Mustafa. *Hüdâyi Dîvân*. Ankara: TDK Yayınları, 2016.
- Kaplan, Mahmut. *Neşâtî Dîvânı*. İzmir: Akademi Kitabevi, 1996.
- Kaplan, Orhan. "Tahran Üniversitesi Merkez Kütüphanesi 2701 Numarada Kayıtlı Şiir Mecmuasında Yer Alan Türkçe Şiirler (İnceleme-MESTAP-Karşılaştırmalı Metin)". *Divan Edebiyatı Araştırmaları Dergisi* (Ekim 2018): 325-400.
- Kaplan, Yunus. *Yümnî Dîvânı (İnceleme-Metin-Sözlük)*. Ankara: Kesit Yayınları, 2016.
- Karacan, Turgut. *Bosnalı Alâeddin Sâbit Dîvân*. Sivas: Cumhuriyet Üniversitesi Yayınları, 1991.
- Karahan, Abdülkadir. *Kanuni Sultan Süleyman Çağı Şairlerinden Figânî ve Dîvânçesi*. İstanbul: Edebiyat Fakültesi Yayınları, 1966.
- Karasoy, Yakup – Yavuz, Orhan. *Âşık Ömer Dîvânı*. Konya: İnci Ofset, 2010.
- Kartal, Ahmet. *Bâsîri ve Türkçe Şiirleri*. Ankara: Akçağ Yayınları, 2006.
- Kasır, Hasan. *Sabrî Mehmed Şerif Dîvânı (İnceleme-Karşılaştırmalı Metin)*. Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi, 1990.
- Kavruk, Hasan. *Şeyhülislam Yahyâ Dîvânı*. b.y.: Kültür ve Turizm Bakanlığı. <http://ekitap.kulturturizm.gov.tr/Eklenti/10655,seyhulislamyahyadivanihasankavrukpdf.pdf?0>
- Kavukçu, Fatma Zehra. *Râmî Dîvânı*. Doktora Tezi, Uludağ Üniversitesi, 2000.
- Kaya, Bayram Ali. *Neşâtî*. İstanbul: Şule Yayınları, 1998.
- Kaya, Bilge. *XVII. Yüzyıl Dîvân Şairi Mantıkî Ahmed Efendi ve Dîvânçesi*. Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi, 1991.
- Kaya, Hasan. *Pervâne Beg Nazîre Mecmuası (165a-199b)*. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, 2002.

Kayabaşı, Bekir. *Kafzâde Fâizî'nin Zübdetü'l-Eş 'âr'ı*. Doktora Tezi, İnönü Üniversitesi, 1996.

Kaya Yiğit, Bilge. *18. Yy Dîvân Şairi Bolulu Mehmed Hanif ve Dîvânı*. Bolu: Bolu Halk Kültürünü Araştırma ve Uygulama Merkezi Yayınları, 2015.

Keklik, Saadettin. *Pervâne Beg Nazîre Mecmuası (340b-368a)*. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, 2003.

Kesik, Beyhan. "Necîb, Suyolcu-zâde Mehmed Necîb Efendi". *Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü*. Erişim: 27 Şubat 2019.
<http://www.turkedebiyatiisimlersozlugu.com/index.php?sayfa=detay&detay=4981>

Kılıç, Atabey. *Ahmed Neylî Dîvânı*. Doktora Tezi, Ege Üniversitesi, 1994.

Kılıç, Filiz. *Meşâ'irü'ş-su'arâ*. b.y.: Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2018.
<http://ekitap.kulturturizm.gov.tr/Eklenti/59036,asik-celebi-mesairus-suarapdf.pdf?0>

Kılıç, Müzahir. *Sâlik Efendi (Kasımpaşalı) Hayatı, Edebi Kişiliği, Dîvânı'nın Tenkitli Metni ve İncelemesi*. Doktora Tezi, Atatürk Üniversitesi, 1998.

Kip, Nevres. *Millet Kütüphanesi Ali Emiri Kitaplığı Manzum 719 Numaralı Lugaz Mecmuasının (80b-121b) Çeviriyazımı ve İncelemesi*. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, 2011.

Kocatürk, Vasfi Mahir. *Dîvân Şiiri Antolojisi: Tercümeleleriyle*. İstanbul: Varlık Yayınları, 1954.

Kocatürk, Vasfi Mahir. *Dîvân Şiirinde Meşhur Beyitler*. Ankara: Edebiyat Yayınevi, 1963.

Köksal, Fatih. *Mecmû'a-i Eş 'âr*. b.y.: Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2017.
<http://ekitap.kulturturizm.gov.tr/Eklenti/55870,mecmua-i-esar-pdf.pdf?0>

Köksal, Fatih. "Şiir Mecmualarının Önemi ve Mecmuaların Sistematik Tasnifi Projesi (MESTAP)". *Osmanlı Edebiyatının Kırkambarı* (Nisan 2012): 411-435.

Kumanlıoğlu, Hasan Fehmi. *Hasan Fehmi Dîvânı*. İzmir: 1993.

Kurnaz, Cemal – Aydemir, Yaşar. "Mecmualara Sorulması Gereken Sorular". *Turkish Studies* (Winter 2013): 51-64.

Kutlu, Şafak. *Râsim Dîvânı*. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, 1997.

Küçük, Sabahattin. *Bâkî Dîvânı*. b.y.: Kültür ve Turizm Bakanlığı.
<http://ekitap.kulturturizm.gov.tr/Eklenti/10596,bakidivanisabahattinkucukpdf.pdf?0>

Küçükçelebizâde, İsmail Âsım Efendi. *Dîvân-ı Âsım*. İstanbul: Ceride-i Havadis Matbaası, 1268.

Levend, Âgâh Sırrı. *Türk Edebiyatı Tarihi Giriş*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 1984.

Macit, Muhsin. *Nedim Dîvânı*. b.y.: Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2017. <http://ekitap.kulturturizm.gov.tr/Eklenti/56214,nedim-divanipdf.pdf?0>

Oğraş, Rıza. *Esad Mehmed Efendi'nin Hayatı, Edebi Kişiliği ve Şâhidü'ül-Müverrihîn Adlı Eseri*. b.y.: Kültür ve Turizm Bakanlığı, 1995. <http://ekitap.kulturturizm.gov.tr/Eklenti/10735,emgvmpdf.pdf?0>

Okuyucu, Cihan. *Cinânî, Hayatı, Eserleri, Dîvânının Tenkidli Metni*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları, 1994.

Osman Sürûrî. *Dîvân-ı Sürûrî*. TBMM Kütüphanesi, 1255. Erişim: 27 Şubat 2019. <https://acikerisim.tbmm.gov.tr/xmlui/handle/11543/2743>

Özdemir, Mehmet. *Neccarzâde Rıza Dîvânı'nın Edisyon Kritiği*. Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi, 1999.

Pala, İskender. *Aşkî, Hayatı, Edebi Şahsiyeti ve Dîvânı*. Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi, 1983.

Sandal, Kerim. *Zîver Dîvânı*. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, 2001.

Saraç, Yekta. *Emrî Dîvânı*. b.y.: Kültür ve Turizm Bakanlığı. <http://ekitap.kulturturizm.gov.tr/Eklenti/10607,emridivanipdf.pdf?0>

Saraç, Yekta. *Şeyhülislam Kemal Paşazade: Hayatı, Şahsiyeti, Eserleri ve Bazı Şiirleri*. İstanbul: Şule Yayınları, 1999.

Sarı, Mehmet. *Mevlevî Âşık ve Şair Konyalı Şem'î Hayatı, Edebi Şahsiyeti ve Dîvânı*. Konya: T.C. Konya Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2013.

Seratlı, Tahir Galip. *Aydî Baba Dîvânı'ndan Seçmeler*. Konya: Kardelen Yayınları, 2012.

Sezen, Gülşen. *Mustafa Sıdkî Efendi Dîvânı (Transkripsiyonlu Metin-Edebi İnceleme)*. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, 2010.

Solmaz, Süleyman. *Gülşen-i Şu'ara*. b.y.: Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2018. <http://ekitap.kulturturizm.gov.tr/Eklenti/56733,ahdi-gulsen-i-suarapdf.pdf?0>

Sungur, Necati. *Âhî Dîvânı*. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları, 1994.

Sungurhan, Aysun. *Beyânî Tezkiresi (Tezkiretü'ş-Şu'arâ)*. b.y.: Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2017. <http://ekitap.kulturturizm.gov.tr/Eklenti/55835,beyani-tezkiresipdf.pdf?0>

Sungurhan, Aysun. *Tezkiretü 'ş-Şu 'ara*. b.y.: Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2017.
<http://ekitap.kulturturizm.gov.tr/Eklenti/55834,kinalizade-hasan-celebipdf.pdf?0>

Suyolcu-zâde Mehmed Necîb, *Dîvân*, İstanbul Büyükşehir Belediyesi Atatürk Kitaplığı, Belediye Yz 169.

Şahin, Ali. *Abdülbâki Ârif Efendi (Hayatı, Eserleri, Edebi Kişiliği ve Dîvânı'nın Tenkidli Metni)*. Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, 2002.

Şahin, Esmâ. "Ulvî, Derzi-zâde Mehmed Ulvî Çelebi". *Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü*. Erişim: 27 Şubat 2019.

<http://www.turkedebiyatiisimlersozlugu.com/index.php?sayfa=detay&detay=3891>

Şemsettin Samî, *Kâmûs-ı Türkî (Tıpkıbasım)*. İstanbul: Çağrı Yayınları, 2010.

Tanyıldız, Ahmet. "Şiir Mecmualarının Neşri Hakkında". *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi* Volume 5/21 (Spring 2012): 224-239.

Tarlan, Ali Nihad. *Ahmed Paşa Divanı*. Ankara: Akçağ Yayınları, 1992.

Tarlan, Ali Nihad. *Necâtî Beg Dîvânı*. Ankara: Akçağ Yayınları, 1992.

Tarlan, Ali Nihad. *Şiir Mecmualarında XVI ve XVII. Asır Dîvân Şiiri: Ulvî, Me'âlî, Nihanî, Feyzî, Kâtibî*. İstanbul: Edebiyat Fakültesi Yayınları, 1948.

Tolasa, Harun. *Ahmed Paşa'nın Şiir Dünyası*. Ankara: Akçağ Yayınları, 2001.

Toska, Zehra. *Veysi Dîvânı (Hayatı, Eserleri ve Edebi Kişiliği)*. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, 1985.

Tulum, Mertol – Tanteri, M. Ali. *Nev'i Dîvân Tenkidli Basım*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, 1977.

Uzun, Mustafa. "mecmua". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. 28: 265-268. Ankara: TDV Yayınları, 2003.

Uzun, Süreyya. *Üsküdarlı Aşkî Divanı*. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, 2011.

Ünal, Mehmet. *Bandırmalızâde Mustafa Haşim Efendi'nin Dîvân-ı Manzûmesi (İnceleme-Tenkitle Metin)*. Isparta: Fakülte Kitabevi, 2015.

Ünal, Mehmet. "Fasîh, Fasîh Ahmed Dede". *Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü*. Erişim: 25 Şubat 2019.

<http://www.turkedebiyatiisimlersozlugu.com/index.php?sayfa=detay&detay=4981>

Ünver, İsmail. "Çevriyazıda Yazım Birliği Üzerine Öneriler". *Turkish Studies/International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic* (Ankara 2008): 1-46.

Üzgör, Tahir. *Fehîm-i Kadîm Hayatı, Sanatı, Dîvân'ı ve Metnin Bugünkü Türkçesi*. Ankara: AKM Yayınları, 1991.

Varişoğlu, Mehmet Celal. *Hâtem Hayatı, Edebi Şahsiyeti, Dîvânı'nın Tenkidli Metni ve İncelemesi*. Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi, 1997.

Yavuzer, Hayati. *Kemal Ümmî Dîvânı (İnceleme-Metin)*. Bolu: Abant İzzet Baysal Üniversitesi Bolu Halk Kültürünü Araştırma ve İnceleme Merkezi, 2008.

Yazar, Sadık. *Üsküdarlı Aşkî'nin İki Tasavvufî Mesnevisi: Muhtar-nâme, Menâzilü's-sâlikîn*. İstanbul: Okur Akademi Yayınları, 2012.

Yekbaş, Hakan. *Hüdâyi-i Kadîm Dîvânı (Edisyon Kritik-Metin-İnceleme)*. Yüksek Lisans Tezi, Cumhuriyet Üniversitesi, 2005.

Yeniterzi, Emine. "On Altıncı Yüzyılda Konyalı Bir Şair: Meşâmî". *Türk Dili* (Mart 2011): 317-328.

Yıldırım, Ali. *İshak Çelebi (Hayatı, Eserleri, Edebi Kişiliği ve Dîvânı'nın Edisyon Kritiği)*. Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi, 1991.

Yılmaz, Ozan. Metin Te'sisinde Şiir Mecdualarının Katkısına Bir Örnek: Süleymaniye Kütüphanesi Hacı Mahmud Efendi Koleksiyonu 5214 Numaralı Mecmua ve Muhtevası, *Divan Edebiyatı Araştırmaları Dergisi*. (İstanbul 2018): 255-280.

Yılmaz, Ozan. *Necâtî Bey Dîvânı*. Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Yayınları, 2015.

Yorulmaz, Neslihan. *Şem'i Mecmuası (Çeviriyazılı Metin-İnceleme)*. Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üniversitesi, 2011.

Zavotçu, Gencay. *Rıza Tezkiresi*. b.y.: Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2017.
<http://ekitap.kulturturizm.gov.tr/Eklenti/60735,riza-tezkiresipdf.pdf?0>

Zülfe, Ömer. *On Altıncı Yüzyıl Şairi: Selikî ve Şiirleri*. Ankara: Avrasya Yayınları, 2006.

TIPKIBASIM

تذات اهلنه حصنه قدم دست کیرا دین
اسی بلین آشن بیی اسی بولان فیق اولان

دیلک اولدیغون فرعالی سانی
همانده دایم اولور اقیاب المار

عموم فیضی اولدیورور کبار و صغیر
عی اطصوبه کیم بو بنده کیم دندک

او دلکولطف دکم کوردی هفتکلون کیم
اولطفی کوردی ابر بهار دن کلزار

کندی قولک کندی مستند کدر
اونتم زره که ای اقیاب فیضی اثار

علیت اینه سنک برینار بر افکار
توقی ایلمون روزگار بد کردار

همانده سنی کی مشفق اقدسی وارایی
یازق دلکی قالدیولیکسی و بیچار

مقید اولیم بر قید ایله بو عالمده
ایده در و سوادی فامله انار

بوسوزده لیکن اقدم قلم بلان سویل
بی ایلم قوانک باری کندی اظهار

سید بنده و زینت ساره قدر سکار
مطیع اولمک اولوب جا کورسه هفت اقیام

اولمک اولوب جا کورسه هفت اقیام
مطیع اولمک اولوب جا کورسه هفت اقیام

مطیع اولمک اولوب جا کورسه هفت اقیام
مطیع اولمک اولوب جا کورسه هفت اقیام

مطیع اولمک اولوب جا کورسه هفت اقیام
مطیع اولمک اولوب جا کورسه هفت اقیام

مطیع اولمک اولوب جا کورسه هفت اقیام
مطیع اولمک اولوب جا کورسه هفت اقیام

مطیع اولمک اولوب جا کورسه هفت اقیام
مطیع اولمک اولوب جا کورسه هفت اقیام

کوردی قویه بقیش او قول ارغلو آفتی
صاندم فلک قویه کوردی قیامتی

مصائب و
فشت افندی

بیر تو انزاه ایمنه و شهر رمضان
باقدی قندیلر عله شمع غفران

بویله روندی چیلکله دوران
خنده زن مطلع نور شیری ایالی و جهان

اولدی بر جامع والابیل نوره نظیر
بر ساره نچر طور سبی شعلوشان

ماه نوم مننه کورب غره شهر صومی
جامع منفرت بر علم والاشان

بیلدیر شکل بلال اولدیغنی روزه کت
ناقص عقود اعقد شای عصمان

رسم زینده سی برمد و بس الهی
کادولدی سر سوره و ایات خداوند برهان

بکزم برمهک ابروسمی اوزن سارسه
اول بت شه و شه اولور عالم شعبان

بیر حاله صفیاجی اولدیورور صومک
بیر حاله صفیاجی اولدیورور صومک

بیر حاله صفیاجی اولدیورور صومک
بیر حاله صفیاجی اولدیورور صومک

بیر حاله صفیاجی اولدیورور صومک
بیر حاله صفیاجی اولدیورور صومک

بیر حاله صفیاجی اولدیورور صومک
بیر حاله صفیاجی اولدیورور صومک

بیر حاله صفیاجی اولدیورور صومک
بیر حاله صفیاجی اولدیورور صومک

بیر حاله صفیاجی اولدیورور صومک
بیر حاله صفیاجی اولدیورور صومک

افندی بهتک اولور سه منصب عشق
 بزنده پایه ایله اعتبار قابلدور

دوشن ایندوگره سه روزه شب ایاتی
 یقه مز اولدی قادیل نشاطی مسکن

بلکه زیزده ایله صوفیه ده کوب وینی
 پای لادن کیم مز با مع وارس رندان

الده تسبیح ایلساعانی صبار تریای
 دانه ذویه ایوفای ایدر وودوزیان

ایلیکفک شکر وقت غروب تکبیریه
 سوره شمس تلات ایلافش فی قیلان

بولدی ابررکتی بر صورت زیبای صلی
 دونوی آینه افکاره جیبی عیسان

سنگ توب ایله قروب یسه صهبای بنون
 شمدی تسبیح فکر با مع بدل عیب زندان

بر روی النغمه فیکه که اصالتک
 درواز کلاب غیلیم اولور سجده کتان

زیور صدر کرم مند والای هم
 مفتی بدور زمان ماصل کون مکان

منع الصدق و فایض انهار عطا
 کلکی میزان سخا فقه سی الوضی احسان

دیم که ویردی بو بیان بخش صدای نایه
 مظهر اولمش نفس صرت مولانایه

افقاده

افتاده کم ای سرور و انم دیه دوشدم
 دوشن بوسوز غفلت ایله دیه روشدم

عجب سرعت ایله کله بوییل ماه صیام
 جلدی بر باشی کلوب بلد و بغداده کجام

کیمی کوندره قاتمش نه کتاب ایله کلور
 مز و عید ایدر صانکه مبارک اقدام

تغیله بر غفلت ایله بصدیکه تعبیر ایدم
 کویا تری بصان شخته کیم بهر شکام

کدیلمیکدن باد پرستان ایغی
 کوروب ال ویرمیکین عالم آیه انام

اوتور شمدی تک و بوی نی و میدن زندان
 زاهدان ایلدیلر شمدی شرا و کجه قیام

رمضان هر منته ارقه سی فخر ایدر
 جلدیه ایسه تصدیر بری وار شمدی امام

جانه و نو کسار باب طبیعت عید
 کلام صحاییده افطار کسر اندام

اهل یفک که ولور فوا ایشی صومده زیرا
 ویره منزه طبع سخا بیسته سی اماس که نظام

مشکل اولسه نه عجب فوقی ملکه سیرک
 ضعف اماسک ایله باب بولدی لطف اقسام

عوش کلور دیر بلور بدن وصلدن
 وقت افطار کلان نار کل سیم اندام

عالم نصرتنه یا ایدر برر زرمی
 با ادر ساطرینه بجز زین بنام

صانه ناه نوروزه فلکله ایدر فیکه
 عید بچون نوسنی اقیانام بر سیم کلام

شمدی کرمیت والفتده جه اجدد اولور
 دروندی طهارت هونه بوی آیه فزایات زحام

شاه و سفورده بزمی و بر نور فواران فطوره
 شربت کاس او لوب جام شراب کلام

مستانه با قشله کوزل عقلی الدی
اول کوزلی آهوبنی فرداره صالدی

**مصانه بر
مشت افندی**

غزه اشهر صام اندی نینه عرضی جمال
روز دارنگ ایدر قدرینی مشکله هلال

فتخایک سخت کماندر که صلادریکنه
بیت ماه نودن اول نور استلال

نوبه صدقوبه او بر شهر مبارکدر کیم
دلی هلق اولدی اودم لوقه نظر از انزال

شعله انداز سبستان جهان اولدی
شب تاریکه ویر بر تو صبح اقبال

شمعه بغزده صرصر عصبانی ایدر
غزهی بنجل صلدمزعه بردنوال

بر تو صاعقه درین عصبان قصور
شعل مغفقت انروز طریق اعمال

بوید بر ماه صفا برور اولور فی شب روز
افق ارای طلوع اولسه قدر شد وصال

کرتوب انوار قنادیل ایلد فویدر رفان
اولدی رشک او اسم ایلم جو افغان کبکال

اکثری سرو فدان جامع فاحه کوز
صوبتک بر طغنی و لبر ایلد مال امال

کیمی عت فنه همدست اولوب کز مکره
کیمی زن دوستلق ایدوب المش اله بر کول ال کرکه

بنده بر سر قدیمی پائینه یوز بر مکره ایچون
اکا دیار اولوقه شمش اولوب سابه مثال

اشه انده ندر اول آیدور وقت صوبان
کرخان اید اول اولدی بیشتان احوال

سوسه میوه نوز شادان نیر او در در دست
یلدروب دیر در دیر اوقه بیدر بندن ال

نقد اننده وصل اولور عارضی بر کیم
کلاد وصل تیان زینب بیدر اسبمال

کرکه افله کرکسه جهمان فارغدر ای بلبل
کینیم نار اولور کلشن کینه کلستان آتشی

وله

یعنی اردوخه طوبوقی جالمغه اغازیندم
اولدی پای بوسم ایلد دار احوال

طور شورش فکون قدینه طاقتمی کلور
بغیریک یاغک ارتیدی بنیم دل بال ایلد مال

الامان اه امان اول بت نازنده بنی
ایندی بیک ناز ایلد سرست فی غنجه لال

دیدم ای افت جان عبده می بوس کار
دید ای **صفت** اشفته و سنجیده مقال

عید اکی بوسنه اولدی صیام در پیش
نایسم اولوش دل ایلد بران احوال

صالح اسعدی بر ذات فلک کوبه کیک
ویری دنیا یه بوم بر تو عید اقبال

سعد الله نسق بندا اور الدوله
صاحب الصوره نه سانس بستانه بیدر فعال

بر دره دل ویر که بلا در دیسوند
بر باد و نوشی اینکه خطا در دیسوند

بر دره اسیر او لکه اطیای زمانه
بابسته تدبیر و دوا در دیسوند

دو کس قدر شک سر کوی بنه نکار ک
تا متدعیان سا که کلا در دیسوند

کیم

بوبریجی نه در کیم کیف صیام سوسه بیدر
نایم یونان اتی تا یونان اور بر عقیده ایچون

نایم یونان اتی تا یونان اور بر عقیده ایچون
نایم یونان اتی تا یونان اور بر عقیده ایچون

عبدی کیمی انضیته نوزبان جهان اول
نایم یونان اتی تا یونان اور بر عقیده ایچون

محت چکر ناله کی الطمانه سنا ب اینت
نایم یونان اتی تا یونان اور بر عقیده ایچون

آتمغه باشدی مللح فلک بنه سنی
فجه دنیا ایدونور کندویه قیشلق قیما

شمت افندی

بلووه گاه دل ایکی طکره شدر جلب
دعوی عشق قیما اثبات قلو صا ایدم هوب

عالمه رهم ایدوب ای نادره کویای ادب
شمت زاری برین

شمدی قریبانک اولدم سوپله بجانولدی سبب
آشنای ازلی بی بو جی اهل بو غضب

شمت عشقک ایلمه ای طوتدی نام
ذوق وصلکم بکردم بجه دم ایام

ایلدک جورک اید لایق تکلف ارام
بجانولدی ای شعی جهان برام

شمدی قریبانک اولدم سوپله بجانولدی سبب
آشنای ازلی بی بو جی اهل بو غضب

کچ غریزده اولوب نونسی بیت اطرنم
بردم اکدر منز ایوک ذوق وصفای وطنم

مخو ایدر دک نقد رادلسه عموم دطنم
نمدن ایخذک ایافت کپلر هفتم

شمدی قریبانک اولدم سوپله بجانولدی سبب
آشنای ازلی بی بو جی اهل بو غضب

وله

ب بلب مجلسی الفتده بجا هدم ایکن
شمت لعلک اید وافع رخ غم ایکن

بر کبوتر اولسه باره نامه کوندر رسم دیدم
منغ دل تن اشیا نندن دیدی کوندر رسم نبی

وله

دعوی اصدق ایدر دک اولمش ایکی وانا نم
بی طسود فلک کورمش ایکن افراغ

بچون آتسوره بقدرک بودل ویرانم
بهم نقصانی بنده بیلیم سلطانم

شمدی قریبانک اولدم سوپله بجانولدی سبب
آشنای ازلی بی بو جی اهل بو غضب

اکلندن دک لورای اول هیال یار ایله اکلن
جداد و شکرک جو یار کدن فغان و زار له اکلن

فلک آبردی ای دل چون بنی اول صابی لیلادن
یواری بچون کی شمد نگر و طاعنلار ایله اکلن

قولک زار بیل دشی فغان و آه ایدل خسته
کلای غمک دهم کلای کل کلزار بیل اکلن

فراق کله همان بران قلوبور تنده باغدن
کلای جانکری بی بر نفسی بیماری اکلن

بچو بریانس بی هیال یار بیلن اکلن
یواری شمد نگر و ددن غم دلدار بیلن اکلن

قطعه
اضطرابی غم دو شمدک ایدر
اقتیاری سفر ایتمک بکدر

وله

دوستی دو شتمن ایلر کور مکدن ایسه
نقلوب بری جانک کک بکدر

رقتیه اولدی سبب آلمی زهر اولسون
عقاب تیغ ایکن کیمی بر شراب لیدید
نظم کردن اینسب اصابت ایدردی پیر معان
تفصیل و حکایتی از ارباب ساقی بویزدید

شمدی قریبانک اولدم سوپله بجانولدی سبب
آشنای ازلی بی بو جی اهل بو غضب

نزالکده او بورکیم بوسه الملق ظرافت در
اکبر پیرانه فالورسه نه منت اشکی عادت در

مدرسی
سالت

موقوف اشکی تراکین زهر سردی
کلز حیا به باده کبی نشه وارشی
الطف ابلن می پیر معانی هجسته بی
ریخ خار نشونه در نشینه تابکی
فلک شکسته جام نمی یوق و بودی
ایتکد اسیر قهوه بزی می زمانه می
ساقی تعاقب ابلوت هالت فمار
دور ابلن می بردنی مینای فونکوار
زندان یوق می کسب نشاط ارنیکه مدار
بوشک لده چکلور می بو انتظار
فلک شکسته جام نمی یوق و بودی
ایتکد اسیر قهوه بزی می زمانه می
دوندی قضای میکده مزه بیز اهد
ناچار دوشدی اهل هوسی زهد بار ده
ارباب شوقه اینسه ده دوران مساعده
ترتیب بزم عشرت اولنزه فایده
فلک شکسته جام نمی یوق و بودی
ایتکد اسیر قهوه بزی می زمانه می
دلبرها نده ایتکه مستانه سالیف
نی مورسه جلالت ایتکه صد بزار لطف
قلدی شتابجوم تمام اولدی وقت صیف
می ز اولور می باده کشان اسیر کیف

قد قیامت غزه اذت زلف فتنه طبل
آلاکیم بن حسنک بو بجه بلا سه طلم

فلک شکسته جام نمی یوق و بودی
ایتکد اسیر قهوه بزی می زمانه می

ایرام وصله باده ایتکه مانع حجاب
اولدی کشایشی دله وابسته افخ حجاب
شرف یار ایل اولور زکیم نوق قیاب
بزنه نه ارزو لاله کلسون ادست قرب
فلک شکسته جام نمی یوق و بودی
ایتکد اسیر قهوه بزی می زمانه می
درستد هونک مصطبه هغه هغه
قیلمی باغ سخته ناکهر سی قضا
دکایه در رفیق بی سطر بوریا
ایفون در شی نوی سیدر نمدی
فلک شکسته جام نمی یوق و بودی
ایتکد اسیر قهوه بزی می زمانه می
اهل لیفک برینه بر شری
رضنان ایتی کوردکی ویلی
اودنی فوری جواب ایتشک
بزنه یوق قدر ائی کورشی دیشی
بیت
جهانده برکشی بی غم و کلد
مک سلطان در اول آدم

تا زکدر ایچنده دیو کوزده هیالک
یک پوکلر و بی یومغه تور قارت اقدم

**نسیب
نوعی**

بو عشق مجازک غم بجزانته لغت
دیاده و عقبا ده کی حسرتنه لغت
اریاب غمک و نالمن و افغانته لغت
ولبر لیک و عدو اصالته لغت
یوق بیره اشکلری بیمانته لغت
اول طایفه تک که چکه بالانته لغت

**بوصفتی ایجاد ایده تک جانته لغت
اجلادنه و اصلنه ارکانته لغت**

ایله باری چکه سنیب س عاشق دیدار
سی کیمه و زار ایلد سندن او بیزار

سن عرض نیاز اینک ایدر نازی اولنگ
سن ایلد اینک چشموکی بولنه کو ابر بار
سن اولمش اینک تقد و هو و کله میدار
ال مالک اولور و صلتی درهم و دینار

**بوصفتی ایجاد ایده تک جانته لغت
اجلادنه و اصلنه ارکانته لغت**

ایرمنز ایغون او چکه بر عاشق محزون
الدرز لفتک ابریس ابرمن دون

سن ایله کرک تالکی فی باشکی کلکون
عشاقه بیفاغنه و فابونله قانون

ای او اولد سقیی آدم سگ بو بوزو صفون
خو بیلدی ایت بشه زال و کس و مایون
ای

ای کوکل الدانمه یارک عهدتم بیمانته
دی و فادربی و فانتک عهدتم بیمانته

**بوصفتی ایجاد ایده تک جانته لغت
اجلادنه و اصلنه ارکانته لغت**

یوز یقیف بزم گلدن برنج و عنابه
پس سی بلوغ ایندی کیم کندی بیابه
نوخیلان ایرنشون بو نصحت طرفابه
دل دیر بیه زهر صم ماه لقایه

**بوصفتی ایجاد ایده تک جانته لغت
اجلادنه و اصلنه ارکانته لغت**

بهمانده آدم اولان بی غم اولور می
انجون بی غم اولان آدم اولور می

کولک کوز یاشنی یغدر بیخه
بخت پیره ناری قیرم اولور می
کوز لاطاشنی بغول اولور می
ینای عشق الله حکم اولور می

بهر ابراهیم عزت کعبه سنده
علیل الله یا خور ادهم اولور می

برکشیک کیم و ای طاعتی اولدی موسی نه
برکشی قویب کی بو بوزتی دیو لدر
چندی لاله کله ایسم اولور می
د کلیم طغیر و کلیم سر و کیمی
ایستیکو کلان بر او کیم اولور می
کولک کوز یاشنی یغدر بیخه
بخت پیره ناری قیرم اولور می
کوز لاطاشنی بغول اولور می
ینای عشق الله حکم اولور می
کولک کوز یاشنی یغدر بیخه
بخت پیره ناری قیرم اولور می
کوز لاطاشنی بغول اولور می
ینای عشق الله حکم اولور می

لطف احسان در وقت جلا کاملدن کلور
پرمضرت کم کلور عالمده جا هلدن کلور

ندیس

ای زنی باغ لطافتده کل صدانده
طودی بیل سبی دنیا یوزنی افغانده

از قالدیکم بقچه بیج بدن دن جانده
ای کبی در درلم هکتکه لقانده

شربت وصلو کله الیه بنم درمانده
دوشمنون بونیکه هر کله اولور سم قانده

نیجه در دو که بودید و تر نیجه
نیجه بر صایع اولور بوجه که هر نیجه

آه ایتم حسرتکه شام و سحر نیجه
نار حده نیجه بر بانه بکدر نیجه

طودی افاتی مدد و دودل نوزانده
فوضک جور و جفاریه بقر سلطانده

بن سنک پادشاهم بنده و فرمانک اولم
پا جمال سر کیسوی بریشانک اولم

قاشک بانه بیک جاننده قربانک اولم
برایکما کون بو قاندریا مهمانک اولم

شاله لایقیمده ای صبر و عالی شانده
باکله ظلم ایلیه سبی جوقه بقچه افغانده

نولا یا نکره سنک سهویله ایندمه کنه
باک باغشده کوزل باشک اچون ایله بجاه

کورنر

دوشمنون عین شفا کلور سلطان اولور
دوشمنی طایفه جوقه بی ویران اولور

کورنر بصره و زردم و بند بلس که نولشدر
مکرم بر کل رعنا غنمدن بکزی صولشدر

بازم بنده نه در جرم کنایم نیکی
بازم آواگی کبی یوزنم شایم نیکی

باغ فسی ایظه صالی سی سر دکی ای جانده
صولا سون یول لیری دیوه ره خون افشانده

ندیس آهلی

داردی طماندی عدم ملکنه راهم نیکی
قالدی ملکنه وجود ایظه ناهم نیکی

کو کله بقدی مدد دود سبانه نیکی
مر شمشه نظر اینز جلا شایم نیکی

بازم آواگی کبی یوزنم شایم نیکی
بازم بنده نه در جرم کنایم نیکی

دیدر حسرتکه ناله و فریاد ایدهم
باد اهرم لهجه مان مگلی بریاد ایدهم

جانمی جور دغم زله معناد ایدهم
دل غمگینی بی چاره نیجه شاد ایدهم

بازم آواگی کبی یوزنم شایم نیکی
بازم بنده نه در جرم کنایم نیکی

عاشق اولدوقه کور و بجان و دل اول سیم بوی
حال دلن بیلار ایدی حبیبک فیزی

برخی ویزنم اول شرفیه بان بخ اولور
بیزم بندوی بیگله امکان بخ اولور

دردم اعلیایم کج دلمه در صان بخ اولور
بو لوقا لور سه اگر در در نالان بخ اولور

بازم آواگی کبی یوزنم شایم نیکی
بازم بنده نه در جرم کنایم نیکی

گاه اید روی بودل حسنه به شفقت نظری
فشمه باقشی شمعی دل اما نظری

دو

صدقی هدیه و عود ابله که ادب طلب
زمانه ها جیلر نده نه عود وارنه ادب

باید روکش سینه اتنی بیشتر دیدیم برابر
قلب هسته سر شکسته عالیا عالم قزاق

ایردی انقاسی کم بودی قونایم عالم
اولدی سرکش لوبیز ارباب عشق جمله دم
افتزیرتای کور کم بجای صبح و شام
بهره یوق غایت درین قورس اولدی قام

باید روکش سینه اتنی بیشتر دیدیم برابر
قلب هسته سر شکسته عالیا عالم قزاق

هلاک قدرت عالمک نفقشی قلده رفته
لوعا بهمه همه نیم یازمی بلاد دروغ
یکده تر صدیم دینکلا شتر اولدی کوریم
طالعمدنی قلکده می نذرند بریدیم

باید روکش سینه اتنی بیشتر دیدیم برابر
قلب هسته سر شکسته عالیا عالم قزاق

اولدی اولیم بیسین بزرده استغنا مقر
صدقی و دطسته بهجیم ندر فکدی نذر
اغلیوب اولدانه انک دوعالم سرتر
قانه دول یومطلع دلسوری از بورد ایدار

باید روکش سینه اتنی بیشتر دیدیم برابر
قلب هسته سر شکسته عالیا عالم قزاق

در

قاپندی خانه و بختی الهی سن فتح باب ایله
دعاسی سن کدای تا توانک مستجاب ایله

خمیسی
عهد

غم قدم فتم قلدی مانند بلال
طوتدی دل ایندی سن زنگ ملال
لال اولوب دل کدی چشمه در مجال
قلدی سن دار فنادن هر حال

باید سیرانت بیشتر الوصال

دوشمکه بهج و عنایه دل محل
باشیمه بزندی هس ط ازل
جانی یوق بر سره در تن فی المشل
از قلدی عزیز قیل الاجل

باید سیرانت بیشتر الوصال

کعبه کوننده دل اولدی علیل
بهره ایوب مهمان ایدن اول علیل
کیم غمده غم فقا اولیم ذلیل
چونک سن سون حاله غم صلیل

باید سیرانت بیشتر الوصال

اول بریه انتساب اتدی رقیب
فالیز اولدی در یغاک عجب

باید سیرانت بیشتر الوصال
نوشی زهر ایودی ایتم اوالمی قند
روز سیر ایدر یوق همدهی مستحید
سیر طالعمدنی یوق اول سر بیلند
سیر عیبت قلدی بهجیم یاز جند
باید سیرانت بیشتر الوصال
وصول دلدل اولدی سیر کربیب
غصه دن اولدی سیر غم کربیب

کنایه سلیم اقدم نولا شفقت رهاسند
بنم دو لنگو سلطانم خطا بندن عطا سند

ای سبکی بودیم باغ جهان طور در بی طور
سایه نفس دولت اول بودا گدان طور در بی طور
نخلی والاسره قدرت نشاند طور در بی طور
کلین کلزار شوکت همان طور در بی طور

الد افترغزه انشا او فخر
عاشق و شوق سلطان
عقل رازی

گلشن بر زین کون و مکان طور در بی طور
روزن کسب رضاء الله ایچون اساده سکا
سو سوا حکام شریع انوری ابراده سکا

قبله و مقصود رسک منیر نقوده سکا
طیبه عنوان دین الهی انهاره سکا
سجدین سرای آسمان طور در بی طور

قوتی کنایشی بودی تدبیرک بولار در اید
تاضی رایک مدد رس اولدی قید عالم
فزه ایدی عقده دول کاللی قدره
بر توک اولدی مودی کرمی شوق دره

جلسی کردون وضع افتران طور در بی طور
با کیم سیه ارسون الطیف ال شفق
بوق عیادین دولت اولغ سندن حق

ذاتی قسون ستون لیمه اقبال حق
سایه بان اینسون سپهری فرقه رب الفلق
جهان

جهانده وصل یاریلش وان اولدم کدم
دلایتم غیلد کجی فندان اولدم کدم

پادشاهم والاک الکردی زقارک سکا
روح سلطان الهی شاد ایدای الطورک سکا
روشن ایدر عالی انوار دیوارک سکا
اولدی منکوشی اطاعت در کفتارک سکا
مشورک دیوانکده حاجتوران طور در بی طور
سیریح کمال مهم باش زاده
فلاص اولغ در سکا غنمت ای دل بتلا اول کل
اولوب درویشی ملک عشقه یعنی پادشاه اول کل
کل ای پیرجت بی غریب پیشوا اول کل
طریق عشقه یعنی کجاسن زهنا اول کل
کلورسک ملک عشقه سنده زاهدی ریا اول کل
رادک دولتیه طالب فقر و فنا اول کل
جهان سلطانم یعنی استرک ای دل کل اول کل
سخا و تدبیرکوت اولک دو نایب تم نایب
یا فود فارون کجی مع ایلدک کینج فراوانی
بلورسن عاقبت کردون اولور سندن قومنر جانے
نه در بوجیه بلار کیمه برک قدر دورانے
سراسر حکمک رام اولدی طوت ملک سلیمانے
کبر غلنده طوب هنر نه اجدک آب حوائج

وله

مشورک دیوانکده حاجتوران طور در بی طور
سیریح کمال مهم باش زاده

فلاص اولغ در سکا غنمت ای دل بتلا اول کل
اولوب درویشی ملک عشقه یعنی پادشاه اول کل
کل ای پیرجت بی غریب پیشوا اول کل
طریق عشقه یعنی کجاسن زهنا اول کل
کلورسک ملک عشقه سنده زاهدی ریا اول کل
رادک دولتیه طالب فقر و فنا اول کل

جهان سلطانم یعنی استرک ای دل کل اول کل
سخا و تدبیرکوت اولک دو نایب تم نایب
یا فود فارون کجی مع ایلدک کینج فراوانی
بلورسن عاقبت کردون اولور سندن قومنر جانے
نه در بوجیه بلار کیمه برک قدر دورانے

وله

سراسر حکمک رام اولدی طوت ملک سلیمانے
کبر غلنده طوب هنر نه اجدک آب حوائج

قناعت گوشه سینه قای ابلیندر اعتبار و ندر
غنا قلبیه مالک اولوق الحق تمیما و ندر

غفلت بو طایفه دمن اولدی آه کیم
عزیز نگریدی با اولدر آه کیم

ایدی ایشک همیت هوا اولدر آه کیم
کارک صهانه جمله فقط اولدر آه کیم

یوق ایتدو گل کنه لکله قلدو غایانی

بردم کلور که اولدی عیوب نهان عیان
رسوار و رسک ایدی بیچاره الامان

اول روزنهون کی ایوب یار قیل فغان
اولدی کیم هیشی برم عطیات فقط کران

لبریز ایدیم دلمه دشت قیامتی

ایدل اک اول زمانه مالک برمان اولوب
آشده بار معیشتک تاخوانه اولوب

روز طراوه شیر عاصیان اولوب
یسی جناب قعدن نوزله روان اولوب

ایندیر سک اولغ غایان رفیق

دوقانک لدم معاصی ایله گذر
طولدر کتبله دفتر اعما سر سر

کوی

کوی قنایه شوقد بویان اولوب کیدر
کویا کلان بودیره بشمان اولوب کیدر

اولدر او واصل درجات علا کانتک
اولدر او افتاب سپهر بدر کانتک

اولدر او بیخ قیبه مه برضا کانتک
اولدر او نور شمع طریم دنا کانتک

تابش فرور عالمان مهر رانقی

ای خاک کانی دیده ده لورایه تو قنایه
وی سنگ راهی کویر جانندن کزایه

اول کویر جانن کویر عیبه
وزر کویر جانن کویر اصطفای

درد نهال نور فدا ذات غزلتی

اولدر امام جلد ارواح انبیا
هب جهان دول ایله ایلدیله که اقتدا

قیل سنده ازنی بکنه اول دانک اقتفا
اولور او قیبه بادی ز شهن ایتدا

کیم جلد خلق او بولک بولور رسلا منی

نجوب بیک جناب فدای معصومک
خلق ایله دکده نوری کیم ساه اگر مک

قیلش بو جور باکی برور طبعی

زات شرفک آیت اوللا مکر صدق
سنگه او مصداقی کرد رسکله حق

ای وصف ذات با کیم بر کیدر زرد
اولدر ایشک رستم بدر کیم شوق

زات شرفک اولدر هیو باوری قلدق

ای باد ساه کسور لولا ک عا کانتک
یوغدی نانی لوح قلم برش عظمک

سنگه جیب هفت حق سید لورا خلق اولدر نام باکک ایچوه ارضی ایله ایسا ای کتور سانه سلطان انبیا زینب بان رفعتک ایتش سکه فدا بخرا اید حق نور کیم نبوتی

بیت طاب
باق مهر کیده دفتر عصیان بی یارب
بخش اید بجا هرم فراوانی یارب

دله
ای اقیاب تاب در مشرق کمال
سیمی رگاب اثر پند قدر کسک پهل
فتی ایتدین دو عالمی صومر سال
قلدی وجود با کجی بقنده دو الجلال

بیم ارتقای جمله رسال هم خدای

رباعی
رنگ ایتسه مشک پیسه نوله روضه کد حنی کله
بیرون فوشه باغ رفته کله تا کله
پروانه مهر و ماه ز تابان کله
طبع سخن شناس ره لغت با کله

صرف ابرایکین از دل و جان نقد طاعتی

ای مغز دو عالم ایاسید البشر
کلینج یاب رفعتک نشستی ای فر
ای کلینج ریاضی نبوده در در
تا لشکر اولدر کلینج مد فکده برین

کله هزار بو فزل بر بلافتی

با بوسک اید بولدی نه افلاک رفعتی
بست ایتسه فامتک نوله طوبای جنتی

ای باغش ایجا ز نظام دور
دو شیر جیبی فاکر ز کله او کیم
تابع اوله ایلک دره چون سار سکا

دله
در دله نشسته و در از کله شرم جلمتی
زلف غیر طریقتک شرم کلمتی

نازک

نازک مزاج اولان سور را و غلا ندر صفا
گودن طبیعت اولنه البتد زن کرک

بیت
ظهور خط غنباری کورد کسک دیده لر روشنی
مه اول بهار افاری کورد کسک دیده لر روشنی
کلف غمش مه رصاری کورد کسک دیده لر روشنی
فلا نوله رخ دلاری کورد کسک دیده لر روشنی

مثال سوز برین تازی کورد کسک دیده لر روشنی

طبع ایتدی بی شام فراق کسک تری
تیب یلدا ی بچوانک دوتکدی حکمت زوی
نایان اشته امسک وصالک صورت اجوی
یلم عیدک سجد اولسون کول بورده زده اجوی

بجمل ابروان باه کورد کسک دیده لر روشنی

صباح و صبی کوسزدی فزوغ نیر ایلک
پوی بدایله از فزوغ نظام سحر کلک
صیاس ز ظهور اولدی بیاض صبح و طیار ایلک
کوردندی کوردن کافور سمور نون اول مایلک

تیب ایچره صبح بر انوار ی کورد کسک دیده لر روشنی

بو بزم عیشی نوشک نشه ذوقی و کل باقی
انکچون کورمشکون ساغر لبریز اشواقی

کوردن خط بر سر اولسون عشاقی بویا لیم
در غوغوی ایدکده یاری صفت ناز زلفی
کوردن خط بر سر اولسون عشاقی بویا لیم
در غوغوی ایدکده یاری صفت ناز زلفی
کوردن خط بر سر اولسون عشاقی بویا لیم
در غوغوی ایدکده یاری صفت ناز زلفی
کوردن خط بر سر اولسون عشاقی بویا لیم
در غوغوی ایدکده یاری صفت ناز زلفی

بیت
مجلس بزم فاضی عشرت زاهد قدم با صد
ایشی ای بخت پیدارم بنی کابوسی خوش

وله

طوت شمشی دامن اخباری کور دگ دیدار روشن
بینه اشکال صنمک شکل تولیدی اولوب حاصل
نایان اولدی سعد مترنند نصرت داخل
قضایای مرا مکد صورت انتا جیدر قابل
رفیج امید اول وقت مرعانه ای اول
افلاس زنت کلیم خیم کلیم
بیخا به ریبه اولدق اسبابی قالدی

فلکده بویله بردنبر داری کور دگ دیدار روشن
ایدیرک نام پاکدن نفیضی ای اول حیده
سی شاه کونجی بخت افروز دل دنیا
مقام وقتیه فاندیر رونق ویرن حالا
بیدار اولد سر قال اعط القوس بارها
بی دلم کور تیزدن بورا قوری
بی دلم کور تیزدن بورا قوری
بیخا به ریبه اولدق اسبابی قالدی

بوسنده ادبشکاری کور دگ دیدار روشن
غم اندوه دوان صاف طبعانه کدر ویرین
بلی آینه به تمثال زشت اضلاع ضرر ویرین
اولورمی بهر ناقابل فوضات الهیدین
نهالانه مصور نو بهار اولغله رو برین
خلله عالدنیزب الخ اولدق کلدر
کشف و عوا ایلد صاحب کرم اولدقن ایسه

قبول ایندی تزلی صاف طبعان کرفا طردن
سکته اینسکه اباروی حفظ ایلر کهر ویرین

۶۰

بیت
مست اولوب اینمشی کرمی این کشاره تابناف
وقتیدر اول ماه ایلد استرک اولق سینه صاف

**مستیس
فطنت**

عجاب نو بهاری عالمه کور نشت راولد
ایدوب عرضی جمال ازهار جمله اشکار اولد
زمان عیشی عشرت موسم کشت و کدار اولد
نشین دیرانه شمعی کل سایه وار اولد
افندم سیره حقی عالم سرا پسر دزار اولد
اهلدی لاله کلکله ننه فصل بهار اولد

نکاه ایت کلکه بکیز بهمان رفا رفویانه
مساهه مکرومی زلف مشکینی جوانانه
کنار جوده بق سرده مثال قد جانانه
تحصل بر طرف بر ذوق بخش ایلر دل و جان
افندم سیره حقی عالم سرا پسر دزار اولد
اهلدی لاله کلکله ننه فصل بهار اولد

اولوب اشکفته ازهار جمن هب هندوه کلکله
نور پرواز لقد سو بسو شور بدیه بیلد
نه هوشی دوشمش کنار باغ سبور قونقلد
صارلشی سروه بریز با سمنک صیقلی بیلد
افندم سیره حقی عالم سرا پسر دزار اولد
اهلدی لاله کلکله ننه فصل بهار اولد

عجایب ذوقی وار شامم سور صهی جهنزارک
نوا سن استماع ایت شای کلده بدیل نزارک

افندم سیره حقی عالم سرا پسر دزار اولد
اهلدی لاله کلکله ننه فصل بهار اولد
افندم سیره حقی عالم سرا پسر دزار اولد
اهلدی لاله کلکله ننه فصل بهار اولد
افندم سیره حقی عالم سرا پسر دزار اولد
اهلدی لاله کلکله ننه فصل بهار اولد

بیت
باغبان ببلبله فارشوقورمه غنچه
قوبسون بیچاره سلیک باز قدر بورکی

مدرسی اتی

ای مبره اول استغنا
دوشلی هر که دل پیدا
دو کتم تو تکلیه بر پنا
تندی عشق کله سوبلیم فرضا

سویلاولسم دله سی جان
نظراتسم کوزمه سی جان

دو تکلیه دوشده کوردم اول شاهی اول بی بی داول یوزی مای
جانا دیدی حالک نه سوبلا والهی دیدم ای نور دیده والهی

سویلاولسم دله سی جان
نظراتسم کوزمه سی جان

اولی عشق کله کوی میکی
کجه تقوی ایدم بو حافی بی
کند و اوزن بنز اولدی بانه تی
کوزمه کوزمه الا سی

سویلاولسم دله سی جان
نظراتسم کوزمه سی جان

دیرموی روزگار باره تو زوم
سنک کورر جه من کوزم
نولد سورسم ایزک تو زینه تو زوم
اصلی افر بودر اهدم سو زوم

سویلاولسم دله سی جان
نظراتسم کوزمه سی جان

اولی اشک حالک
کجه شاد اولدم وصالک
بار اولویدر کوی حلا لک
بکشهر روز نیش حالک

سویلاولسم دله سی جان
نظراتسم کوزمه سی جان

دلی سل قدر سیری فروشی سنده انصاف ایت
بود کلو لطف ایدر میدی اگر با من اولدی

نوز جورری چشمی نظرم

نظمت سبلاوه اولوش بیلی اول کلمتک
یا که جورری کل غنچه آتفتک

نوزده فونیز نضو غنشی تیغ غنچ چشمک
بقسه کور زانه اولور ترسم در سینه چشمک
ایتمه عرضی کند اول زلف بر فم چشمک
اولم غنچه کج دمام بار و محمد چشمک

ملک نشنبویه اولور در سینه چشمک

غارت دلون بیخه افتاده را اوسون ایمنی
ذوو غنچه گوشه چشمک اولمشدر میکن
سحر ایله هارونی ایتشی جاه بیلده میکن
اول نگاه فتنه انگیزه هزاران افرین

فن سحری او کوره در هم غنچه کیم چشمک

فلقه زلفک هیال ایندم بیچ پورتا بده
کشتی دل اولدی سرگردان منه کرا بده
یوقینه نظاره به قدرت دل بی تابده
ایتمه آسایشی فحیح علوت سرای هوا بده

نار اولور بیگانه اولور شیوه مظم چشمک

بیت
بسته دنیا زلفک دست عالم چشمک

بیت
اولوریم نرنگهده عشق سبلا بینه
بویلا نوز شیوه دن حال ایکی اسی بینه

سو سترک عارضک ای مه مثال آینه
شوقی رو یکله اولور دل طوطی کویا بینه

شراب نامحشی بوزی صوبی عالمه دنیا تک
انویکونه رونقی کدرستانبول و غلاطانک

مربع نظیفی

ظیفی
دگر برورده اولدک مبتلا شمدنگرو
اول سن بولما یسن اکره دوا شمدنگرو
باک صوف اولد و باز قلر کاشمدنگرو
کلدی قطنک کجیدی و قنک او صوباشمدنگرو
اول شمدنگر حسله شهر اچدی کجیکر بنام
ناز ایدر دنگر کور کجیکر عشا قد و بریزتر کجیکر سلم
قار بولت لیمی ابردی کون بوز کجیکر طودی قیام
کلدی قطنک کجیدی و قنک او صوباشمدنگرو
سن صانور دنگر سا کجیکر بولر لنگر باقی قلر
دیزیدک کیده بوسنم بتم قطنک
قارته اولمده اولدین ابردی کجیکر
کلدی قطنک کجیدی و قنک او صوباشمدنگرو
چاره اولن کونده ای بیک نرش اتک اکر
چبقاروب کون جنبش لیل بولاسن مکر
طکدر بودر لیل اولسک کبرک ای دیر
کلدی قطنک کجیدی و قنک او صوباشمدنگرو
قانی کلن دنگر قورک بو نظیفی بانه
بکر رکیب عارضک جانا جان بستانه
بتدی چونک صافک دوندک مطاف دکانه
کلدی قطنک کجیدی و قنک او صوباشمدنگرو

باردن

باردن کره نمانی وصال ایلر سیپی
فانع اول ایرجهاله اوت سن نیر سیپی

مربع نهمی

اندم دلدار لیه بر سر صا و نیاده بن
چکدر و کمر قنکدی اندم مهاد نیاده بن
طکمی دیبا سینیه کیم عبا و نیاده بن
بولدم بر بار صادق بوقفا و نیاده بن
سیره بقسم بر طرفه و انتم بر فار اولور
کلشنه دار و قجه لیل کیمی ایسم زار اولور
طالعدر بر کیم یارم دیمم اغیار اولور
بولدم بر بار صادق بوقفا و نیاده بن
ای کوی کل خاک اول صقیق اول پروانه ایله
دایم اهل نیاز اول نازه آغاز ایله
دکتر شخصی صقیق کند و کجه همراز ایله
بولدم بر بار صادق بوقفا و نیاده بن
هر قچی بر ایسم بر دیر رفعا بوزین
اکلدی میل اندوم کوستردی استغنا بوزین
قنک کون کیمی کنت ایتیم بوتن دنیا بوزین
بولدم بر بار صادق بوقفا و نیاده بن
جفا و برک اول افتان برین بیلور برین بیلور
غم و شادک دل نالان برین بیلور برین بیلور
بکاکل سجوه دیمخانه دن کج دیو پند ایله
عجدر زاهد نادان برین بیلور برین بیلور

۱۲۲۲

شادی دس
طیبیه رقیب اهلای صومک
اوبر دیوانه در یاران برین بیلور برین بیلور
طیغی بوی کله وصلای دل بولوم بر سر
اشقا کوز او سر کوز کون برین بیلور برین بیلور
کتاب بیلور د باب و نایم شوال اشک
کتابی نورسته در اول جانان برین بیلور برین بیلور

باردن

شول ایکی مخور کوزل مهده دلدرون
ایکی نر کدر اچلمشی کوشه کلزاره

بیخ

هفت لیمان کلشنک سر و بندزی
پوشندی باشم بو بندک یاغیل بندزی
کوز کوردی کولای سودی و غایت بندزی
رهم ایله بچاقاشی کوزی کوزل افندر

دل زلف غلک غصه یون انه روایت
اوللا رایه بفریب سعادتی غایت
کارندی کاغوشکل اودی غایت
رهم ایله بچاقاشی کوزی کوزل افندر

در دکده سنک قالمدی در باغ اسرکه
کل دوکده بتم قازیره قائم اسرکه
اولدرم بی غلکله سلطانم اسرکه
رهم ایله بچاقاشی کوزی کوزل افندر

دلدار بکا همدم و هم یار اولد صاندم
کوز کوره بیغف حسرتنه اولدوه یاندم
واستالته بکجه جاندم اولد صاندم
رهم ایله بچاقاشی کوزی کوزل افندر

ای قاشلر دک کون یوز دک اولدی عارشی
قول اولسه روپهادشها قاپوکه لایق
بخی بر بوسیمه اولد صاندم جانم بچیم
بخی بر بوسیمه اولد صاندم جانم بچیم

یعنی قولوکه بور و جفا ایله یازی
رهم ایله بچاقاشی کوزی کوزل افندر

ای دل

ای دل ویریشدیم بر یوزی کل رفلی اله
صالدی بنی صورت ایله الدن الم

مستزات

ای نغی کوم پیشم اولد زار سنکدر
دل کلان کهر انده نیکم دار سنکدر
سنم کلکله طلسه بر برینی بو نغز
کلای غنچه سی سن کوشه اوشتر سنکدر

بیر سنک ایدوب بر ایلی کون بار بقیه
پیمان سنک هانه سنک یار سنکدر
بشمانی سیم مست ستم کلای بوم
بکوز که اولد دار جفا کار سنکدر

بر بوسه به جان بخشنه ویر نغز حیاتی
سندون کادرسوز بیکه بازار سنکدر
باقا قده یاره تازه فداه سولیم سکا
فورسته نازیمه هوان سولیم سکا

کوردکی بوتناب اعضایی کیم ده
براق سینه ایطه بیان سولیم سکا
صورتک باقدی سینه بی جوه لعلی اولمک
بی دلفزاریم که نشان سولیم سکا

ای قاشی باقدنک نرنگ اورم جانم
اولدرمه جنگلی امان سولیم سکا
بجه بوق جنبه استغفار سنده
بجه بوق جنبه استغفار سنده

خط خداه منتظم بنده سولیم
زار رونی هب اوزمان سولیم سکا

ای دل

فلک دامان مقصودی نه دکلی کونه ایلسه
در آرایله دولوقان اولقدر دست تمنایی

بیت
بانتف بمعرفتی

ای دل شکن طره طرار سنکدر
کل مو سیدر ساهه کلزار سنکدر
ایستک نوله بر شام و سحر صرعه کدایه
ساقی می وینجانه و قمار سنکدر
ایستک ترا یلدوغ درون مال و نالم
نقدینه در بهم و دینار سنکدر
اندیشه که سوچی دلا کسب بیکدر
سوداگر غم سیر بازار سنکدر
عالمه شتر اول هفتت جال کله سر روزه
فرض ایله که امکانده نه کیم وار سنکدر
که سابقی که قایدی سن رجب اداکنک
برجاده ده فوشن شیوه در قمار سنکدر
بر نهم نکه **بانتف** و طسته به کافی
ای غمزه ترم بینه بیمار سنکدر
طوتوب دامانجی از زده اینه اول سنکداری
الک ای عاشق نالان برای فاطر اولسون چک
سندننا زله لطف ایله پامال اینه عشق فی
بجای من ای شتر هوبان برای فاطر اولسون چک
کمان ابروی دلداریک جفا سن برکز عالمه
نه واران زاهد نادان برای فاطر اولسون چک

دور

غیا رکینه بویله سیرانه کتمه بهج
نکر ایله نولدی یوسفه یا بانه کتمه بهج

نشد بس سبی
غزل خانم

بیچاره اولدی دیده همان سیر ماه وی
یاندی باقلدی سینه دلدی مثال فی
یوقدر کوزنده زره قدر ذوق بزم فی
ای صبح ای بو صفا دوقور در رونه بی
فلک کسته جام نهی یوق و جود فی
ایتک ایسر قهوه بزلی ای زمانه بی
دور فلک برافدی یاغ زهره مزنی
نقل صفایه نقل ایله مایه مزنی
بیلسون صراحی دله اولان ایشلا مزنی
ساقی بودده صوروم چکلا مزنی
فلک کسته جام نهی یوق و جود فی
ایتک ایسر قهوه بزلی ای زمانه بی
یوقدر هر یقنه میله کرده فراید
لایقم صفاده سر شکم شرایدر
معراج بیله تاشا ولدن شرایدر
بواقش غمده فکر ریکاید
فلک کسته جام نهی یوق و جود فی
ایتک ایسر قهوه بزلی ای زمانه بی

وله

زر و فتر نه برده عصمت کشیده در
هر چشم ناکه انجوت خون جکیده در

ایتک ایسر قهوه بزلی ای زمانه بی

فلک کسته جام نهی یوق و جود فی

دور

رکاب اب اگر پایینه یارک یوزمورم دیرسک
بولنده ارکاب ایله الصلما فی بصلما فی

**غزل نابی
نخبی
اندر**

سپل خون الودی چشم انکارم سولسون
سرفی اشک غمی رنگ غدارم سولسون
کچ قوقده نر نیم داعدم سولسون
بار وارسون بیگ ناله آه زارم سولسون

اب چشم کبری اقیارم سولسون

بو بلیه قالمز موسم سوزاشنی غم کچ
داغ خون الود بخور اولری ایلر نظر
شکوه کراوله دهانک اجه ای دل سن تیر
چاک چاک سینه ویرسون موجه برغن فیر

زخم خون پاشی درونم انکاسم سولسون

کلسون اول سوسه کلزار یاد ایلسون
غیظ و جوی و کل ثقلدن ازاد ایلسون
کلسانی سیربندان دلتا دایسون
غیظ کلسون کل ایلسون جوی قریا دایسون

طورسون ای ایل برز کاشنده یارم سولسون

ای بری شبتا سحر کریانه وزار اولد قلم
جوشنی کرمده غرق جو بهار اولد قلم

پا بستمش دامن توفیق دل دست ارادتی
فلکلن انجس برکزه استخدا اوجن

**ندبسی
قاضی**

برکک ابروی چاکم کندی قدرت قالدی
ضعفه یوز طوتدی بزه جسمه قوت قالدی
دلده عیشی و عشرت میل بیت قالدی
کندی کلزاری وجود مده طراوت قالدی

**دلده صبر و کوزده خواب تنده طاقت قالدی
بیزیم عالم بوله بربرده راحت قالدی**

کچ کوندوش اغلقدن قالدی جسمه نور
سینه دولدی نار غله کندی قلبه سرور

**کلاری حکم حاصلی بوجیم بیاره قنور
تنده آرام ایتیموب جان دایما تنده بی حضور**

دلده صبر و کوزده خواب تنده طاقت قالدی
بیزیم عالم بوله بربرده راحت قالدی

**دلده صبر و کوزده خواب تنده طاقت قالدی
بیزیم عالم بوله بربرده راحت قالدی**

ای فلک کفارک مدام اهل دلده جور و جفا
برید کچه ذراغت ایدر رسم انزوا

نام عارف
بای فراغ آشنی یکی منزل دونوب
یغلیدی توری بیت نورسته ی کوروب

لغز نام های ۲۱

بانی قلیا قی تادار ماهی سیدر
باصه تفغانی روسی باهیدر
کولدر کریم ایدن اطفالی
آقوب اغوشی ایدر اقبالی
دایما اطفاله ایلر الفت
ینه ایلر ووشه قالقه حرکت
بیر ایلر کیم کوندور صابیم
بیچ یاغز ایدر ایدر صابیم
زیوه بودانی دیم کربکدر
یعنی برفوقله سی بر صابیم
شدن بقیه بکوز باهار
مقود تیره تا مریغی وار
ایلی شقه سینه بکوز تابی
کعبه وار عاشی ادی جایی
دیا فکره سزادر بوسجی
ادغلان ایلر بیغی صغنی سی
۲۲
۲۳
۲۴
۲۵
۲۶
۲۷
۲۸
۲۹
۳۰
۳۱
۳۲
۳۳
۳۴
۳۵
۳۶
۳۷
۳۸
۳۹
۴۰
۴۱
۴۲
۴۳
۴۴
۴۵
۴۶
۴۷
۴۸
۴۹
۵۰
۵۱
۵۲
۵۳
۵۴
۵۵
۵۶
۵۷
۵۸
۵۹
۶۰
۶۱
۶۲
۶۳
۶۴
۶۵
۶۶
۶۷
۶۸
۶۹
۷۰
۷۱
۷۲
۷۳
۷۴
۷۵
۷۶
۷۷
۷۸
۷۹
۸۰
۸۱
۸۲
۸۳
۸۴
۸۵
۸۶
۸۷
۸۸
۸۹
۹۰
۹۱
۹۲
۹۳
۹۴
۹۵
۹۶
۹۷
۹۸
۹۹
۱۰۰
۱۰۱
۱۰۲
۱۰۳
۱۰۴
۱۰۵
۱۰۶
۱۰۷
۱۰۸
۱۰۹
۱۱۰
۱۱۱
۱۱۲
۱۱۳
۱۱۴
۱۱۵
۱۱۶
۱۱۷
۱۱۸
۱۱۹
۱۲۰
۱۲۱
۱۲۲
۱۲۳
۱۲۴
۱۲۵
۱۲۶
۱۲۷
۱۲۸
۱۲۹
۱۳۰
۱۳۱
۱۳۲
۱۳۳
۱۳۴
۱۳۵
۱۳۶
۱۳۷
۱۳۸
۱۳۹
۱۴۰
۱۴۱
۱۴۲
۱۴۳
۱۴۴
۱۴۵
۱۴۶
۱۴۷
۱۴۸
۱۴۹
۱۵۰
۱۵۱
۱۵۲
۱۵۳
۱۵۴
۱۵۵
۱۵۶
۱۵۷
۱۵۸
۱۵۹
۱۶۰
۱۶۱
۱۶۲
۱۶۳
۱۶۴
۱۶۵
۱۶۶
۱۶۷
۱۶۸
۱۶۹
۱۷۰
۱۷۱
۱۷۲
۱۷۳
۱۷۴
۱۷۵
۱۷۶
۱۷۷
۱۷۸
۱۷۹
۱۸۰
۱۸۱
۱۸۲
۱۸۳
۱۸۴
۱۸۵
۱۸۶
۱۸۷
۱۸۸
۱۸۹
۱۹۰
۱۹۱
۱۹۲
۱۹۳
۱۹۴
۱۹۵
۱۹۶
۱۹۷
۱۹۸
۱۹۹
۲۰۰
۲۰۱
۲۰۲
۲۰۳
۲۰۴
۲۰۵
۲۰۶
۲۰۷
۲۰۸
۲۰۹
۲۱۰
۲۱۱
۲۱۲
۲۱۳
۲۱۴
۲۱۵
۲۱۶
۲۱۷
۲۱۸
۲۱۹
۲۲۰
۲۲۱
۲۲۲
۲۲۳
۲۲۴
۲۲۵
۲۲۶
۲۲۷
۲۲۸
۲۲۹
۲۳۰
۲۳۱
۲۳۲
۲۳۳
۲۳۴
۲۳۵
۲۳۶
۲۳۷
۲۳۸
۲۳۹
۲۴۰
۲۴۱
۲۴۲
۲۴۳
۲۴۴
۲۴۵
۲۴۶
۲۴۷
۲۴۸
۲۴۹
۲۵۰
۲۵۱
۲۵۲
۲۵۳
۲۵۴
۲۵۵
۲۵۶
۲۵۷
۲۵۸
۲۵۹
۲۶۰
۲۶۱
۲۶۲
۲۶۳
۲۶۴
۲۶۵
۲۶۶
۲۶۷
۲۶۸
۲۶۹
۲۷۰
۲۷۱
۲۷۲
۲۷۳
۲۷۴
۲۷۵
۲۷۶
۲۷۷
۲۷۸
۲۷۹
۲۸۰
۲۸۱
۲۸۲
۲۸۳
۲۸۴
۲۸۵
۲۸۶
۲۸۷
۲۸۸
۲۸۹
۲۹۰
۲۹۱
۲۹۲
۲۹۳
۲۹۴
۲۹۵
۲۹۶
۲۹۷
۲۹۸
۲۹۹
۳۰۰
۳۰۱
۳۰۲
۳۰۳
۳۰۴
۳۰۵
۳۰۶
۳۰۷
۳۰۸
۳۰۹
۳۱۰
۳۱۱
۳۱۲
۳۱۳
۳۱۴
۳۱۵
۳۱۶
۳۱۷
۳۱۸
۳۱۹
۳۲۰
۳۲۱
۳۲۲
۳۲۳
۳۲۴
۳۲۵
۳۲۶
۳۲۷
۳۲۸
۳۲۹
۳۳۰
۳۳۱
۳۳۲
۳۳۳
۳۳۴
۳۳۵
۳۳۶
۳۳۷
۳۳۸
۳۳۹
۳۴۰
۳۴۱
۳۴۲
۳۴۳
۳۴۴
۳۴۵
۳۴۶
۳۴۷
۳۴۸
۳۴۹
۳۵۰
۳۵۱
۳۵۲
۳۵۳
۳۵۴
۳۵۵
۳۵۶
۳۵۷
۳۵۸
۳۵۹
۳۶۰
۳۶۱
۳۶۲
۳۶۳
۳۶۴
۳۶۵
۳۶۶
۳۶۷
۳۶۸
۳۶۹
۳۷۰
۳۷۱
۳۷۲
۳۷۳
۳۷۴
۳۷۵
۳۷۶
۳۷۷
۳۷۸
۳۷۹
۳۸۰
۳۸۱
۳۸۲
۳۸۳
۳۸۴
۳۸۵
۳۸۶
۳۸۷
۳۸۸
۳۸۹
۳۹۰
۳۹۱
۳۹۲
۳۹۳
۳۹۴
۳۹۵
۳۹۶
۳۹۷
۳۹۸
۳۹۹
۴۰۰
۴۰۱
۴۰۲
۴۰۳
۴۰۴
۴۰۵
۴۰۶
۴۰۷
۴۰۸
۴۰۹
۴۱۰
۴۱۱
۴۱۲
۴۱۳
۴۱۴
۴۱۵
۴۱۶
۴۱۷
۴۱۸
۴۱۹
۴۲۰
۴۲۱
۴۲۲
۴۲۳
۴۲۴
۴۲۵
۴۲۶
۴۲۷
۴۲۸
۴۲۹
۴۳۰
۴۳۱
۴۳۲
۴۳۳
۴۳۴
۴۳۵
۴۳۶
۴۳۷
۴۳۸
۴۳۹
۴۴۰
۴۴۱
۴۴۲
۴۴۳
۴۴۴
۴۴۵
۴۴۶
۴۴۷
۴۴۸
۴۴۹
۴۵۰
۴۵۱
۴۵۲
۴۵۳
۴۵۴
۴۵۵
۴۵۶
۴۵۷
۴۵۸
۴۵۹
۴۶۰
۴۶۱
۴۶۲
۴۶۳
۴۶۴
۴۶۵
۴۶۶
۴۶۷
۴۶۸
۴۶۹
۴۷۰
۴۷۱
۴۷۲
۴۷۳
۴۷۴
۴۷۵
۴۷۶
۴۷۷
۴۷۸
۴۷۹
۴۸۰
۴۸۱
۴۸۲
۴۸۳
۴۸۴
۴۸۵
۴۸۶
۴۸۷
۴۸۸
۴۸۹
۴۹۰
۴۹۱
۴۹۲
۴۹۳
۴۹۴
۴۹۵
۴۹۶
۴۹۷
۴۹۸
۴۹۹
۵۰۰
۵۰۱
۵۰۲
۵۰۳
۵۰۴
۵۰۵
۵۰۶
۵۰۷
۵۰۸
۵۰۹
۵۱۰
۵۱۱
۵۱۲
۵۱۳
۵۱۴
۵۱۵
۵۱۶
۵۱۷
۵۱۸
۵۱۹
۵۲۰
۵۲۱
۵۲۲
۵۲۳
۵۲۴
۵۲۵
۵۲۶
۵۲۷
۵۲۸
۵۲۹
۵۳۰
۵۳۱
۵۳۲
۵۳۳
۵۳۴
۵۳۵
۵۳۶
۵۳۷
۵۳۸
۵۳۹
۵۴۰
۵۴۱
۵۴۲
۵۴۳
۵۴۴
۵۴۵
۵۴۶
۵۴۷
۵۴۸
۵۴۹
۵۵۰
۵۵۱
۵۵۲
۵۵۳
۵۵۴
۵۵۵
۵۵۶
۵۵۷
۵۵۸
۵۵۹
۵۶۰
۵۶۱
۵۶۲
۵۶۳
۵۶۴
۵۶۵
۵۶۶
۵۶۷
۵۶۸
۵۶۹
۵۷۰
۵۷۱
۵۷۲
۵۷۳
۵۷۴
۵۷۵
۵۷۶
۵۷۷
۵۷۸
۵۷۹
۵۸۰
۵۸۱
۵۸۲
۵۸۳
۵۸۴
۵۸۵
۵۸۶
۵۸۷
۵۸۸
۵۸۹
۵۹۰
۵۹۱
۵۹۲
۵۹۳
۵۹۴
۵۹۵
۵۹۶
۵۹۷
۵۹۸
۵۹۹
۶۰۰
۶۰۱
۶۰۲
۶۰۳
۶۰۴
۶۰۵
۶۰۶
۶۰۷
۶۰۸
۶۰۹
۶۱۰
۶۱۱
۶۱۲
۶۱۳
۶۱۴
۶۱۵
۶۱۶
۶۱۷
۶۱۸
۶۱۹
۶۲۰
۶۲۱
۶۲۲
۶۲۳
۶۲۴
۶۲۵
۶۲۶
۶۲۷
۶۲۸
۶۲۹
۶۳۰
۶۳۱
۶۳۲
۶۳۳
۶۳۴
۶۳۵
۶۳۶
۶۳۷
۶۳۸
۶۳۹
۶۴۰
۶۴۱
۶۴۲
۶۴۳
۶۴۴
۶۴۵
۶۴۶
۶۴۷
۶۴۸
۶۴۹
۶۵۰
۶۵۱
۶۵۲
۶۵۳
۶۵۴
۶۵۵
۶۵۶
۶۵۷
۶۵۸
۶۵۹
۶۶۰
۶۶۱
۶۶۲
۶۶۳
۶۶۴
۶۶۵
۶۶۶
۶۶۷
۶۶۸
۶۶۹
۶۷۰
۶۷۱
۶۷۲
۶۷۳
۶۷۴
۶۷۵
۶۷۶
۶۷۷
۶۷۸
۶۷۹
۶۸۰
۶۸۱
۶۸۲
۶۸۳
۶۸۴
۶۸۵
۶۸۶
۶۸۷
۶۸۸
۶۸۹
۶۹۰
۶۹۱
۶۹۲
۶۹۳
۶۹۴
۶۹۵
۶۹۶
۶۹۷
۶۹۸
۶۹۹
۷۰۰
۷۰۱
۷۰۲
۷۰۳
۷۰۴
۷۰۵
۷۰۶
۷۰۷
۷۰۸
۷۰۹
۷۱۰
۷۱۱
۷۱۲
۷۱۳
۷۱۴
۷۱۵
۷۱۶
۷۱۷
۷۱۸
۷۱۹
۷۲۰
۷۲۱
۷۲۲
۷۲۳
۷۲۴
۷۲۵
۷۲۶
۷۲۷
۷۲۸
۷۲۹
۷۳۰
۷۳۱
۷۳۲
۷۳۳
۷۳۴
۷۳۵
۷۳۶
۷۳۷
۷۳۸
۷۳۹
۷۴۰
۷۴۱
۷۴۲
۷۴۳
۷۴۴
۷۴۵
۷۴۶
۷۴۷
۷۴۸
۷۴۹
۷۵۰
۷۵۱
۷۵۲
۷۵۳
۷۵۴
۷۵۵
۷۵۶
۷۵۷
۷۵۸
۷۵۹
۷۶۰
۷۶۱
۷۶۲
۷۶۳
۷۶۴
۷۶۵
۷۶۶
۷۶۷
۷۶۸
۷۶۹
۷۷۰
۷۷۱
۷۷۲
۷۷۳
۷۷۴
۷۷۵
۷۷۶
۷۷۷
۷۷۸
۷۷۹
۷۸۰
۷۸۱
۷۸۲
۷۸۳
۷۸۴
۷۸۵
۷۸۶
۷۸۷
۷۸۸
۷۸۹
۷۹۰
۷۹۱
۷۹۲
۷۹۳
۷۹۴
۷۹۵
۷۹۶
۷۹۷
۷۹۸
۷۹۹
۸۰۰
۸۰۱
۸۰۲
۸۰۳
۸۰۴
۸۰۵
۸۰۶
۸۰۷
۸۰۸
۸۰۹
۸۱۰
۸۱۱
۸۱۲
۸۱۳
۸۱۴
۸۱۵
۸۱۶
۸۱۷
۸۱۸
۸۱۹
۸۲۰
۸۲۱
۸۲۲
۸۲۳
۸۲۴
۸۲۵
۸۲۶
۸۲۷
۸۲۸
۸۲۹
۸۳۰
۸۳۱
۸۳۲
۸۳۳
۸۳۴
۸۳۵
۸۳۶
۸۳۷
۸۳۸
۸۳۹
۸۴۰
۸۴۱
۸۴۲
۸۴۳
۸۴۴
۸۴۵
۸۴۶
۸۴۷
۸۴۸
۸۴۹
۸۵۰
۸۵۱
۸۵۲
۸۵۳
۸۵۴
۸۵۵
۸۵۶
۸۵۷
۸۵۸
۸۵۹
۸۶۰
۸۶۱
۸۶۲
۸۶۳
۸۶۴
۸۶۵
۸۶۶
۸۶۷
۸۶۸
۸۶۹
۸۷۰
۸۷۱
۸۷۲
۸۷۳
۸۷۴
۸۷۵
۸۷۶
۸۷۷
۸۷۸
۸۷۹
۸۸۰
۸۸۱
۸۸۲
۸۸۳
۸۸۴
۸۸۵
۸۸۶
۸۸۷
۸۸۸
۸۸۹
۸۹۰
۸۹۱
۸۹۲
۸۹۳
۸۹۴
۸۹۵
۸۹۶
۸۹۷
۸۹۸
۸۹۹
۹۰۰
۹۰۱
۹۰۲
۹۰۳
۹۰۴
۹۰۵
۹۰۶
۹۰۷
۹۰۸
۹۰۹
۹۱۰
۹۱۱
۹۱۲
۹۱۳
۹۱۴
۹۱۵
۹۱۶
۹۱۷
۹۱۸
۹۱۹
۹۲۰
۹۲۱
۹۲۲
۹۲۳
۹۲۴
۹۲۵
۹۲۶
۹۲۷
۹۲۸
۹۲۹
۹۳۰
۹۳۱
۹۳۲
۹۳۳
۹۳۴
۹۳۵
۹۳۶
۹۳۷
۹۳۸
۹۳۹
۹۴۰
۹۴۱
۹۴۲
۹۴۳
۹۴۴
۹۴۵
۹۴۶
۹۴۷
۹۴۸
۹۴۹
۹۵۰
۹۵۱
۹۵۲
۹۵۳
۹۵۴
۹۵۵
۹۵۶
۹۵۷
۹۵۸
۹۵۹
۹۶۰
۹۶۱
۹۶۲
۹۶۳
۹۶۴
۹۶۵
۹۶۶
۹۶۷
۹۶۸
۹۶۹
۹۷۰
۹۷۱
۹۷۲
۹۷۳
۹۷۴
۹۷۵
۹۷۶
۹۷۷
۹۷۸
۹۷۹
۹۸۰
۹۸۱
۹۸۲
۹۸۳
۹۸۴
۹۸۵
۹۸۶
۹۸۷
۹۸۸
۹۸۹
۹۹۰
۹۹۱
۹۹۲
۹۹۳
۹۹۴
۹۹۵
۹۹۶
۹۹۷
۹۹۸
۹۹۹
۱۰۰۰

معلم لطف ابدوب تعلیمی تم قبل
نه قاکورسه بزه کوندر کرم قیل
یارم طاشی ایلر بیغنی بکوز قوشل
اکا بر ذلیر بیغنی بکوز قوشل

لغز م ال سی

بیرک الله قوش لطیف لغز
سلم الله ذات من الغز
نه لغز طلسم کوز زینتر
روی لوقا کیمه نکلر بیغنی بوک
لیک قاصدا فاده ایلر کیم
ایتم اذغان بیغنی لغز نونه
کیم انک ما آخی اکلر
نظم ایدن ذاته سرفرو ایلر
فهرسی پاک نسه اهللا صی
اولیغ معنی لحر صحت قاصی
مژده وصل دلیرا اس
استماعی دیرر دونه صفای
عیب سز بر فاشدر ایغنی
برالان رو ایدر بو حکمت بقی
ایلیغ نظمی نیل کام
ناری ایدن لیلک بر سلام
دالایه بوغنی بو حکمت
کادو بوغنی انزه انما بخت
لغز م ل ق
ندر اول ترک زهر کمانی
کماندن بیغنی اورر نشانی
قوره مزهر کس اول ترک کمانی
اول مزاور سه ده فرضان نشانی
اون ترک غم زیندر صکاسوده
اول کلر بکلر کی زخم کشوده
بوللا کورگاه و کیمیکانی قانه
دو ترک کوشا لغز بنانه
طلار ترکشی بیغنی ایغزده
کیرر کابای مزاره لیک ازنده
نه ترک کستان دسه بریدر
بقله زلفقار بیلدر بیدر
درونده صاقار از زمانی
باشی کس لوسیلر زبانی
مشبیه اولور کیمی خوب بنانه
که صان لوم درر عینی ایلجانه
بشر فولا نور اولی ترک کمانی
فکلردن ده صی ایدم بیغنی
نام صلیح
حق سنون عطا یا ایملک تمکین دکی
وسعت ایلدر دست جور اولسه اگر صحیحی

دل شوکیدن کوزلری مستانه بی کوچ
شهره ملاحظه او میخانه بی کوچ

لغز م س
کار صلیح و لذت مستور
کار و برادرش مال مستور
ندراول معنی بی صاف سپر
عاقبت ایلدی اول ایل شود
که او در نور سیاه مظهر
کیر و ایلد افای وجود
حلوتیلده اولوب کیم الفت
کلشنیلده ده ایلد صحبت
فتی موزون لطف اندلی
شغری یوق خلجس اما جای
کیر سیاه و سی اوزنه اکثر
جو ق بخلیلده اولمش مظهر
کیم دن استموبان و پیر
قاو ریلور کند و یا غیلده و فقیر
مسجد و میکده و صد رشین
کعبه ده پنکوره اولدی مکین
برایغ اوزنه عبارت ایلر
سور و نوری تلاوت ایلر
گاه هیلدن کیمی کیر ایلر
کاری کینفعدنه بو ایلر
کوزیم و میلم اول بیکه نی
گاه فازقده و بیکله کیمی

نام ابراهیم
یولک اوستنه صولکشی ایاغده دکن اولمش
اشاهم بومعادن چقان آواسکن اولمش
ای کولیا

بنام محمد امین
ای کولک ایله میان دبری جای امان
کوهری کتری ایچ لوفی قالدردن بخندن

لغز م س
اول نه لطف اولمش نوشته درت ورف
چار معنی ایلد میکین انی صرف
لطفی ترلی ایلد معناری
بردرانک اولدی لاه افری
علم اولدی بنده افکنده سی
دی جهانک لطفله شنده سی
بر کورن و لبر نشاندر
میغ دل صید ایلده شهبازدر
گاه عشاق اولور جلوه نما
کوستر بیک و جهله روی وفا
دار سه بر و یانه محمود ایلر
بیچیزون دلدی مسرور ایلر
جلانک مقبولی شیخ دریا
فلقه ایلر دایما لطف و عطا
اهل بهت عارف پیر ایه سی
نقد بازار کیم سرماییه سی
ایته ایچون ای حسن فلا و او پناه
مشاور و بریه یوز که بسدر با نه
بارب بی مظهر اسان ایلر
ظلمتکده پاسده قالدردن مددایت
نه سحبت یاراتی نه غیسی دی بولدم
راهنده اولور فاطمه ایچنی غمی بولدم

بنام ابراهیم
ای کولیا

بدرختارنده اول بارک نه کفارنده در حکمت
نزارکنده کشاد بند شلوارنده در حکمت

لغز قول قالیق

اول ندرکیم ای ساده کیم بر بولور
طوری بسند یوه دیهودی خلیف
معرفتی نقشی در کوندر
عالم انکا کایرینه مقنودر

گاه اولور سن ایله صورتنا
کوسترعی اشقره رسمی وفا
طلودور نیکی ایله مشاردر
زلف سیمکاری سوزنیازدر

هنس مزگان کچی اول یغور
دایم ایدر نقد شکی نشان
واریسه ده سیم زره رفیعی
الیدیغنی ویرمک انکا ادهنی

اولری **دوسل** بولور بولور
قله نظور علی ایدر ایله کمال
لغزنی یاق
اول نه مردم بر باشه یازمنار
آجر بال دیوی ایندی کیم پرواز

دکلدر یروه کورکه برهمادر
نیجه بیجان لوله آشنا در
دولور باجوت و صلت باجوران
دولور باجوت **لغزوتون**
دولور باجوت و صلت باجوران
دولور باجوت و صلت باجوران

رخصت بولور دایم جانان الم کرمز
جانان بولور کوشه و امکان الم کرمز

الغز

فی عمل راوی بی صحن ای

اول نه در کیم خوب بی بوکاندر
جان ایله او نیار سرز بیجاندر
بمان اللله دایم آشنا در
وصال ایسنی ایله مسرور
صغیر غفلتله اوله مغرور

نقش کونا کون ایله صورتنا
طالعی بار اولنه بر دلبر با
اون ایکی یوزون نهانان صورتی
اولدی بر صورتی بر صورتی

ساکه بر وجهله اوله آشنا
غیری یوزون ایله اغیار وفا
یانصب اولور کلور یا جور ایدر
بیوفی در قنده اولور سه کیدر

لغز وت دل

دور او کیم اوله مقبول عالم
اکر طالب جهانده جمله آدم
کزد نیایه ایله فلقی فندان
نیجه دل هسته یه بولیش اور زمان

هممادی بو یازار جهانک
ایدر فند تلکین شاه کد انکا
ایکی اولوقلری بر اولور دی بارک
ارایه کیر منافق بر بلغم بر افسه

عجب موافق مشرب صفای عالم آب
نمونه فاک و طندن هوای عالم آب

غزل
راغب بن

نواضع دردم زبردند چون که مشرب مینا
دلکالی سعادتند آنچون کوب مینا
فروغ باد و گلرنگه پرور همی صانع
تزیین مهر و حرف انداز اولور سه غنچه مینا
سزای شاه بزم موصال هر تنک مایه
دیوان ساقه شایسته در بوس لب مینا
بولن شعل مهر الیه با فک ظلمت اندوه
فجین تاب افکن اولسه وله ماه خشب مینا
صفای جوهر صهبایه مروت مجلا در
عجب در و صبر و دلکده **راغب** قالب مینا
طلک کربوب مابین صکله جاب اولش کا
دیوه روز و صکله فرشته نقاب اولش کا
عاشق که قان اغلده شوقک افزون اولک
دیوه و هونباریز جام شراب اولش کا
بزنور و یک جهان حسد روز شیب تر
بجهه مرصا رکون آفتاب اولش کا
وارا کون ای دل بود ورن پیشی افعال
کردوشی کردون چمن آسباب اولش کا
مست ایدوب ایدم او شوقک سینه بهیمینی
دلره مقصوده **غزل** فتح باب اولش کا

دو مرتبه

دو مرتبه اول شاه که هرگاه ایدر استغنا
که او لور عاشق شیدا به دو شر استغنا

غزل طالب

در باره ایدره اول دیکنای تماش
جا پرده و لفظ ایلدی معنای تماش
بر دیده ده که نور صقیقت اولر ایلر
آینه بوسفند زلفی تماش
بسیه سحر سلیمی سلمه عشقک
چونکه قل کاکل لیلای تماش
ای ماه نو عید امید دل عشاق
سیرانه جوق ایله تماشای تماش
اولسون تو الای سیرینه باران منویه
بزیار اول کوز لر ای الای تماش
آینه صفت سیر اوله منسون بو صورون
ایشک نه قدر عالم دنیای تماش
طالب ایلدیره ندامت چکوب ایله
اولون بجز رقت مولای تماش
لغز دلدارای رنگین وصف ایدرس ای دل شیدا
عجب روز کردن رنگ الماز سر کل رقت
صفای عشق اولده کلزارون میخانه اسکمی
قالوروی بوی کلارن باغبانان کتکت صهبای
دو شکره وادی و عشقه ایکن هوق دلر با سوم
ایلم هوق سو دلکن اولدم از ره دل قلعیا

غزل طالب

ای لیلای عشق فرود شات مولی دی لطف و حاجتی فرات مولی
بوسید و راهی کم قیام بزم ای کارای عصا ناسه خفزان مولی

بوسای عشق ناز عشق اب چشمک اولماس
بهر آدم دیر سرک کیمی ای کل طهر لغز **غزل**
بفای دلر که عین زنا در لوی کوی کوی کوی
چهار ابره ابره قیسی چوون ایلر لیلای

دایما ای سرود بگو جفا در فدا رسوا
 وار بوری صباغ اوله سوسه نکر و باهوسکا
 دوشی لیلی بچکدن نوز و سودا رسوا
 مونس اولدی قیسی دوشی اوله بچکدن رسوا
غزل عشقی
 نینه غزوه یله شراب ناز ایچوب قانلردر
 چشم مستکدن کلور ابردم بوغوغا رسوا
 قلووشی عشقکله بر در یایه صلکله سینی
 شمدی کلور قطره بو بویدی در بار رسوا
 در دک الدهجه لاله دیناوغوغا رسوا
 اوله صداندم دوستم دیرلدی دینا رسوا
 باغده طلبی قوکل اوصله ایکن سحر
 سرودن و سنا اولور مرغ فوشی اولور رسوا
 شاه عشقکله شو قیچون کوروی هیران اولور
 دیاغ اشکله کیدردی در بار رسوا
عشق
 شوقله مانا شو یاریندا اولشم
 عالمی کوروب کوردر قیله شیدا رسوا
 جاننی کول ایچیمی جانانه اولور
 بیخیزد شعله پروانه اولور اشنا
 درد عشق دور و نیند عشقون بیکانه در
 بی وسیله هر کس سلطان اولور اشنا
 ای پری بیکانه دوشی بزودن قیوس دیدم
 ناز ایله دیدی پری انسانه اولور اشنا
 وفشت ایلاستانک ائدی اشقادن
 عزت ایلدی سروسامانه اولور اشنا

ابردی نظیر کرم سلطان زواری اناکم
 برینا ایلیوب کیم کیم اولور رسوا
 برهتی قویا نیک ایزد تو قوی ای صبا
 سر بر اولور رسوا
 بچکلم و اراهم بید کیم خرم حلازه
 اندانه اولور رسوا
 ایچیم لکن در ساقی دوشی اولور رسوا
 قیام هیران عیون رسوا
 با طرز کیم قیوم اولور رسوا
 بیخیزد شعله پروانه اولور رسوا

کتوره تابشی رهت ریاره تاب کن
 اولور دی صفحه تقویم افتاب کتاب
غزل
 الذن هلدی باس قی اولور کونش و سحر رسوا
 نیم صهبای دیو نوشی ایتو کیم زهر بار رسوا
 سودا کلوی سودا سر نده دودول چتری
 کدایان سرکوی طیبت عشقده رسوا
 نه کیفی سر شاد طیبت اولدی بیغم
 بچکله اسباب شادیدن نسیب و نکر رسوا
 کیمی ناز و نغنا غل کلاه بار دور و باغ رسوا
 بیغم بکل کلور ای بیوفا سندن رسوا
 سن ایشیکه نوبه اولدی زانیا رسوا
 درندن دور ایدن شایم بی لطف رسوا
 کما لذت و کلور دیاغ بر دل کسمه رسوا
 مدار فکد و کین غوغای دینا دور رسوا
 بی بیغش عوزا اولور بیل ایلین رسوا
 سکوت جان کذار ناز ایله اول غم رسوا
غزل شمش
 عشق دینا ایله ایتمه سوزان یارب
 قلده دلسوزانه آتشی بچران یارب
 ایتمه افتاده دکر دایب ایتمه
 اب روی شرفم ایله برتران یارب
 بیخ تابه ووش و شراب ایتمه دل کاغذی
 خانه نوردوشی و سیر بخت و پریشانی یارب
دول
 شمع بر قو فک عشقی صمیم ولده
 اولسون بقرده و صرصر هرمان یارب

فیضی گفتا برده ایلم شریستان اولدی بی
 برهتی قویا نیک ایزد تو قوی ای صبا
 سر بر اولور رسوا
 بچکلم و اراهم بید کیم خرم حلازه
 اندانه اولور رسوا
 ایچیم لکن در ساقی دوشی اولور رسوا
 قیام هیران عیون رسوا
 با طرز کیم قیوم اولور رسوا
 بیخیزد شعله پروانه اولور رسوا

یارب بنی نوربها لکله چراغ ایت
بروسیه معصیتیم لبسه فی ایت

**غزل
راغب باقی**

طل مرد افکنده اول مه پاره بی مستانه ات
تلج سر سارن طلی قبه کیوانه ات
صیبل و مدد آندی طوتدی زلف دلبرون صبا
سنده وار عشاق ایچون بزازه تل ای سانه ات
خود سوز تو الصمد فریغ باوه در دولت
ادولر بیچاره طراندن کیمی ایتنا و در دولت
جلوه کاه شیوه و فزانه اول کوی عشقی
عاققل اولد کیم سوز بو عرصه ده دیوانه ات
بیل دل ایشکسته قدر به کوه سینه بود
زبور کوشی قبول ایت کوسه و نسبانه ات
عاشق کده ایله کاه می غره که اماع ناز
ای کمان ابرو او فک بر کرده کل بابانه ات
سعد کده قالدی تیر و توفنگه اقتدار
وار ایه نبردی جنبی کردن فغانه ات
ارت قویار سون بیکه تاران سخن نظیر ایچون
برزین طمع ایلا **راغب** بر غزل میبانه ات
قویلیق استرک او شوقی چلیسی زبانه ات
سعد عصیان صکه کردن غمزه آت
المغه استرایاغن باره نوشان نبرم
سوزنر کلکون سوار جام اولان میبانه ات
اولیم در سکه اگر بیان آب امتنان
دلو مقصودی چه بیغایه هرمانه ات
نذر ای

نذر ای کوکل بو صرت ندن آه وایم رصت
مکلا بلیش برافت سخی دوقف درد صرت

**غزل
نظمت**

بوز رو فی غلار پاره طلا مشکدار ایت
طراوت بختی اولور طرازه ابرو تو بیدار ایت
بلال آسمانه اغوشی لای باری در اغوش
اولور اول افتاب اشک خوت در کنار ایت
توکل باد بانی قبل کشاره فلک اخلاص
اسیر کرامله بوسه عدد روزگار ایت
دم صطکده بوسی لعنه منت می وار چنان
اولور نوشی می نایه سبب فصل بیدار ایت
نذر **نظمت** نه وطلو طویله افزون ایله جانان
دیشی وار می سکا در درونک سویله وار ایت
بده بختی صدایک بزه فیضی بیات ایت
بیلی ننگه وار نه طور رسه نعمات ایت
طبله ویر لیدی سگای ماه ملاحظت
دیوان نه سنده وارانی برات ایت
دیر قلبه جلا مهره ز مهیدله او مالک
مرات دلی پاکلی آینه زووات ایت
دوش کزک هو کوکل زلف قلم اندر رقم پاره
شعد نکرو وار اعدی تمنای نجات ایت
اوراق سپهری قوه له هر کیم **بجی**
آه دل سوزانه دلی کلک روات ایت
بیب اربوشی فلک قدر ارباب دانسته
اول بزم بزم بنگه کیم عهده درسته
کرو شیمی ایتیره بزه ز لیلاری کاه درسته
اول حال تعلیم کر تم و طبع سر هر دن
باز نس بیز چمت اکا بر براره دوست
اولی بیجی کیم قلم بز که کلان دوست
اعلا فصیح گفت و زینده تقاضی قلم
اولی ایشی کلکله کیم کاه دوست
اولی بیجی کیم قلم بز که کلان دوست
اعلا فصیح گفت و زینده تقاضی قلم

رجحان ره نوشی می نابد رسبت
۴۴ ۴۴ ۴۴ بواستلای الفت اهدا در سبب

**غزل
عجری**

ایدر عاشقی غمبار ایله کسب سینه اولخت
سمندرانش سوزانه کیر کیر بولور لور لور لور
مدار شو قدر غمخیزده و دهرن کوزل سو مک
اولور پیرانه ووشد کجه عصبیات آور غوغوت
اولور ریبی با بوی ده زو کاش سنک
هزارای غنچه ترا اوله اغیار یله همسجت
عجری دل صفایاب اولور داغ و دور و دور
کسی بختی اولور پروانه به اظهار کربیت
نکاهل شوخه وصلت و بچون تو آمد
بجا فیتی آور کام اولور **عجری** ساق و وصلت
نه داده و مخلوقه نه سیم وزره منت
دیوان ازله یازیلین دقتره منت
قطع ایتش امیدی عطایا خلکدن
اصان فدا و نذر جهان پروره منت
بانکه بولور صیدیننی غنقای تو کلا
اینز بوس صیدیه بال و پره منت
مقصود لری فتح و رقلعه اولدر
اینز شه اقلیم فنا لشکره منت
امید کمال اصلدیه ایت فرعون ایتمه
انسی وارا ایکن ایلدیا فکتره منت
اولور سردی بایه هر کیم سفینه
نه بایه ایبره لایله نه ایبره منت
صورتی

صورتی نقاشی ظهور عالم حدوث
پر تو بریز نور قدم در دم حدوث

**غزل
رایغی باغ**

ایرام اولدیز و صا با عشت
نقدی لولک اولور ملاله باغ
تنشیط ایکی اقبضای صها
اندویم ایبره کلام باغ
آهلی ایندی جهانی بر باد
زلفی بو اشتلاله باغ
فعال بلای بر ایکی صحن
اولوش طپک انفعاله باغ
خورشید غرور صحن و اندر
کون باشنه بر زوال باغ
معلومه ایدی کرم عالم
لطفکدر اولان سوال باغ
اولور پشورک مال باری
نقصاندر اولان کمال باغ
دلدرده اولور لطف و استاندر
رایغی بوقیل قالم باغ
ایچک کنایشی بولور انهار حوادث
مینای قالدیشنه اولکلزار حوادث
بیلک کی ناندزه انواق المده نعلی
میغ فل ازدره ایبره رها واد
حضرنده تعب وار نقد بخته اولور سر
اولمقده کلور کیر فح باره واد

۴۴ ۴۴ ۴۴ بر صحبت انک ای سوغ نانی
۴۴ ۴۴ نامی اولور ار راه نانی
۴۴ ۴۴ روی جهانی طوفانی هواش
۴۴ ۴۴ اولدی بوی کلور انشیر باغ
۴۴ ۴۴ زور قوتی ایام انجاش
۴۴ ۴۴ نورو و لک اوضا عیون تو دلده نعلی
۴۴ ۴۴ شبت بلجی بوکلدی کرا بنیا هواش
۴۴ ۴۴ سر بایه سی نقد سینه داغ او کوزور
۴۴ ۴۴ اولور سر سندر کرمی با باره واد

اوستکدر اولان انگ اولمه باعث
اوشهوار بهاندرخبار به باعث

**غزل
فطنت**

چمن ویندن ایندرهای عطا عبت
بیجانم نکوندن ایند صفا عبت
زاقی در کمال ایله تزیینه ایلدسی
یوسف ایلمس دولت ایله اعتنا عبت

های کنایام طرنا کدر صقیون
بالین جایه ارزوی اشکا عبت
منجون لعلی بارده در صحت ای طیب
دولت و محبت اینه در و عبت

سندن کلن جفا ای کوهل اب و نابیلور
ای شوق ترک ایت ایله جوری بجا عبت
ایله کتک شرطه لطف فدراس
بکرامل سفینه سینه ناهل عبت

کوی حقیقته جیقا ایت و مجاز
فطنت طریق عشقه اولور نه عبت
دو بانی نگریم جان زارمه باعث
فیالی خالی دل داغدارمه باعث

نه زلفنه الما برودی نه روینی کوردم
بودت سوی لیل و نهارمه باعث
نمالمک و کشف بشر مدد رهیب
تغافل نک چشم بارمه باعث

معصوم

اولان زنده کی جام حبت سستی
ایلا کشتی قس مجنون اولغ ایلا میدر باعث

بولور کی بی قیال اولور عبت
یوسف غمناقله اولور باعث

اولور نه ایلا زارمه باعث
اولور نه ایلا زارمه باعث

اولور نه ایلا زارمه باعث
اولور نه ایلا زارمه باعث

اولور نه ایلا زارمه باعث
اولور نه ایلا زارمه باعث

اولور نه ایلا زارمه باعث
اولور نه ایلا زارمه باعث

معصوم ایکی نیازه هریدار اولور ضیبت
جو قدر یا شرسه شایه بازار اولور ضیبت

**غزل
غزل شوق**

قله ای مد شعله در فایر یانا نیل عبت
کرم شب تاب ایلمن فوریند نانا نیل عبت
اولمه کوی بارده عشاقه قوشو ای رقیب
عیدر زلف ایلمک مرغ طلعت نیل عبت

یوسف مصریله سمن دعوی حس ایت ای صتم
ایده یکن هنرن ایله یکن بعفور کتفا نیل عبت
خانم عشق کدور سه بر کیمک کوهله جا
ایلسون مشتمده یورسه سلیمان نیل عبت

ای در بیکرانه یونونه اقرسه عاقبت
سکین اشک ایلسون در یای غایب عبت
زهد اعشا قد دعوی عشق ایتک ذون
ایلمن بشیار اولنر بولونک مستان نیل عبت

چشم غیرتله قواشیا به قلد و کسه نظر
ایله عشقنی سیوده دهنکده لغه نیل عبت
شهادت کیدر کوریکه جانانه مثلث
سرمایه ایسی عاشق غیرانه مثلث

افش ثلث مانع میخواره و صبت
اطع ای تبرج طلس رنده مثلث

افش بات ایدوب طلسی ساقی نونه لیسون
زهد کج قرولی بارانه مثلث
کشتی و سعه فانوسی قدر شوق و بر رویا
نوسیدی سوز و بی فنجانه مثلث

بیت ثابت
فکر ای مد شعله در فایر یانا نیل عبت
کرم شب تاب ایلمن فوریند نانا نیل عبت
اولمه کوی بارده عشاقه قوشو ای رقیب
عیدر زلف ایلمک مرغ طلعت نیل عبت
یوسف مصریله سمن دعوی حس ایت ای صتم
ایده یکن هنرن ایله یکن بعفور کتفا نیل عبت
خانم عشق کدور سه بر کیمک کوهله جا
ایلسون مشتمده یورسه سلیمان نیل عبت
ای در بیکرانه یونونه اقرسه عاقبت
سکین اشک ایلسون در یای غایب عبت
زهد اعشا قد دعوی عشق ایتک ذون
ایلمن بشیار اولنر بولونک مستان نیل عبت
چشم غیرتله قواشیا به قلد و کسه نظر
ایله عشقنی سیوده دهنکده لغه نیل عبت
شهادت کیدر کوریکه جانانه مثلث
سرمایه ایسی عاشق غیرانه مثلث
افش ثلث مانع میخواره و صبت
اطع ای تبرج طلس رنده مثلث
افش بات ایدوب طلسی ساقی نونه لیسون
زهد کج قرولی بارانه مثلث
کشتی و سعه فانوسی قدر شوق و بر رویا
نوسیدی سوز و بی فنجانه مثلث

شباب پای همتد طریق التجار کج
 سبک توکل اول توکل باب رجوان کج

غزل
راغب پات

دندان نشانه سخی لیکه در دریم
 در دی جواب نایم اول سیمو کاه

متاع مسند و بریش او کافز اولید رواج
 النسه درجه قارون اولوری باج قساج

هر چه زلفه اولفقه موی موی موی
 نغله دستی صبارنی الی سار ساج

فلک تک الیسون طمع و زینمانه بدف
 قضا ایدرسه سهام حوادته اماج

ایدرسه ناز اطبای در بدن بر پیر
 اولورا و هسته بو قار استفاد دروه علاج

بباله باشته بر بوسه لعل ساقید
 بوق قاعده و بنم جسم الغده باج

صفایه باعث اولورا متزاج صافلان
 شرابه ایدر اعتدال سوی کوشاج

دکنی کوبه و سوز و کدازنه **راغب**
 سر شده فروزان اولان شور زین تاج

ای دل شو کیدن کوز لری مسانه بی کور کج
 شماره ملاقاته او میخانه بی کور کج

بربول بو فزبات صفا کورسته او غن
 معوره و شوقی دل ویرانی بی کور کج

جام می کور مکسر مراد ای شه عالم
 لیر زنی ایت افسر شایانی بی کور کج

بویولم ایامه سیه لیسای شای اول
 بو یولم ایامه سیه لیسای شای اول

کل ایست عشقته سیه لیسای شای اول
 کل ایست عشقته سیه لیسای شای اول

کفر

مخ حشمت شایسته زبانه سی صد کاه لیکه
 نایم بجز بلیه صد برای بر طرازی اولی نه کنده

سویکلا طیبیه دوقی بره عرضی دو ایدر
 پیمار دروغ عشق بقول ایلر علاج

ارترس ذوله حاصل درو متاع غیر
 سلطان عشق استخرای دل طریح علاج

کامل نثار هویر ایدر کون سکوتده
 جامیل کماله صمائی ایلد ایلر استیملاج

غزل
باقی

کالاه صمائی بویله کوندن کونه سلطان
 علی ای دل ملقه بوسکین زلف بر سکنده کج

دو نرسن قام تزویزه ره مکر وقتند کج
 کجهای ظرام ای غلی بالا کشته جاندر

نسیم فو بهاری کج کال صحنی شنید کج
 ندن و منزل فالیده ارام اقتی رانک کج

سنگ جاندر برونک ای کرد لبرسی بدنده کج
 بو یازار ایچین ووشنه وانده شکم کج کور

کل ای جهان رسته سی شمد نکرو در عید کج
 کل ای جهان رسته سی شمد نکرو در عید کج

خبر قدر ساقیا اندوه دنیا دن منلاج
 باره طوت کیم علت اندوه غفلتدر علاج

غزل
راغب پات

مخ حشمت شایسته زبانه سی صد کاه لیکه
 نایم بجز بلیه صد برای بر طرازی اولی نه کنده

سویکلا طیبیه دوقی بره عرضی دو ایدر
 پیمار دروغ عشق بقول ایلر علاج

ارترس ذوله حاصل درو متاع غیر
 سلطان عشق استخرای دل طریح علاج

کامل نثار هویر ایدر کون سکوتده
 جامیل کماله صمائی ایلد ایلر استیملاج

غزل
باقی

کالاه صمائی بویله کوندن کونه سلطان
 علی ای دل ملقه بوسکین زلف بر سکنده کج

دو نرسن قام تزویزه ره مکر وقتند کج
 کجهای ظرام ای غلی بالا کشته جاندر

نسیم فو بهاری کج کال صحنی شنید کج
 ندن و منزل فالیده ارام اقتی رانک کج

سنگ جاندر برونک ای کرد لبرسی بدنده کج
 بو یازار ایچین ووشنه وانده شکم کج کور

کل ای جهان رسته سی شمد نکرو در عید کج
 کل ای جهان رسته سی شمد نکرو در عید کج

بر نقشه پنجم مرده اینک ایام مسیح
سی بی مردم نه دندر اولدر رسن اسبح

غزل
عشقی

ساقا وقت صبح ابروی قتی راج صبح
کم انوک چرخه سید نفوت دل و نفوت روح
چون صبح اولوی کورندی در میخانه کشاد
ای زهی صبح ز بهی باب وز بهی فتح ففتح

بمشتننا همه در بزم وصالی پری
ساقا تم قم و کومد عیا تر روح روح

باده دن شمشیر قلور کن بکده غرض توبه
جام لعلیه بنی توبه شکی قلدری نفع

عشقیا ذورق جالی بوری المدن فومه که
دو عیدی بخینا غول سسته شمشیر نفع

غزل فیهی
لطف ایدوب و بر سر کن اول غرق سی غمنازه قطع
بلکه واقف اوله لعنه اولان لانه قطع

انز شوه کفار لبندن ساقی
صونه منزهت اولوب اولد لر متنازه قطع

نجیر دست لعلیه مثال محور
اوله کلکون شرابی بکه بهم بیا قطع

دیندر بوسه ای جانی لب مکنون ایلب
ایلسن طوطی کی ذوق دلتی تازه قطع

غزل عالی
دل از نورش وان نمی همان لعلیه فضا
دل نشوای صورت اول سنائی و تازه قطع

۲۴

در عروسی ایدر فی الحال اگلا هر بگره گل هندان قطع ۲۴

۲۴

در کیش کبی سکا اندان ای سکتی قطع

۲۴

در شوق کلمه کلمه عشق عالی قطع عشق ایلب ۲۴

۲۴

لا اکر درش اصل کون هم باهوان ابرو عشقنا عیدیه شمشیر غرض فضا قطع

۲۴

بر کرده عشقون ایلیش بیاید سن بیینن فضا
بر کرده عشقون ایلیش بیاید سن بیینن فضا

۲۴

افق اشنا شهرت اولور بشلای رخ
یار میره دو غمده بر تو کدای رخ

غزل

دردی فظا لعنک و در بر طیب مفرط
بچون هوا بر کبی ترکیب مفرط

بر قطعه سبی دار کیم قزل ماده ده بنیز
سبب ذوقی یاره اویر سبب مفرط

بور شیخ اید ایلدی بکده مروده بی ایلی
اول میله زبانه کلمه بر یزید مفرط

رف بر کی اشک براتسم بر انوردی
اول محف زبانه بو نذیب مفرط

غزل نیم یارانم فنی اووردی سوز کده
بو طرز لونی آینه بو ترتیب مفرط

غزل شمشیر
کلام عشق کلمت او در در اولف و قال رخ
تایر اشق دوو غیر در اولف و قال رخ

افق استقارده فی اس اوومه لورا ایسون
ایر یونیم دهر انور در اولف و قال رخ

دو صنه الا زهار فونی وینسه هقدر وینسه
سبکی و فلفلی کانه در اولف و قال رخ

شع عشق اهل سکو سوبلای دا
تایر عشق زبانه زور در اولف و قال رخ

مردم دیدم فقیل شع صنه بند اولور
پرندم عشق ضیا و در اولف و قال رخ

۲۴

۲۴

کاتب قدرت شهرت بر نقطه بارش بر فضا ۲۴

۲۴

سر خنجر زور از اسلوب اولور دیو ۲۴

۲۴

عمل ایدر وصف لکجه چون دیوه او اهاب رخ ۲۴

۲۴

اوله شه عالمکله نیینه کیم شتر بر بکون ۲۴

۲۴

فتمینا که اولش سر ایا کیده کی اسپاب رخ ۲۴

۲۴

اوله شه عالمکله نیینه کیم شتر بر بکون ۲۴

۲۴

ظاہرین نجی ایرون معمر باطن هالیید ۲۴

۲۴

چون اسکندر اولور بیدر بیلک بر آب رخ ۲۴

۲۴

باغده اوله شمشیر بر کل سیراب رخ ۲۴

گشاده ابروانک کیم یکی بر حسته مصر عدر
سرد روانه حسن و الهیة بر جوب مطلع عدر

غزل
رمی

دل عشاق بار بار بار بار بار بار بار بار بار بار
نه حالت بر بویم بلیل گل گل گل گل گل گل گل گل گل گل
عجبی مایه وارن کورن اهل شرونک لطفن
عغان بارور جای سقوط باره مایلد

کبار عسکر اولم عهدینه دل بسته زبرک
وکل انجاز و عده اول کرده اقرا مایلد
دولکن الفت اضداد برکت قابل امان
بنجون اول لعل شیرین تلخی کفتاره مایلد

صورتک ما چو می پوشش انگین ای رمی
اقصود کیم بر سر و فوشه قناره مایلد
بیایه نکلن مقصدا مشربید
جهانده چکد کیم جب بلباب مشربید

در صفایه و ورا شدن روان اولم
ریا بویاید فدای مشربید
عبار طبعی بی برکت و عیان ایل
سجای مست نشان قنای مشربید

بیاض کردن مینا و ساعد ساقی
بملای آینه اول صفای مشربید
گهی صدام قدر و که انتظار نزار
در سیم چکد کیم لب برای مشربید

بدر زری کفر بر شکاف اهر در کلان
کرم بر لفظ بعضی کیم دل زده قانند

مکده در در سر مشرب ابرای علم هم
صفای فایطرا بی با زده سا و زده قانند

دکله بند اول سر کرمی تو کرمی کل
او سیمو شی مجتهد در غیب بیز زده قانند

فصال لعل نایک جام چشم زده قانند
فاز بزم نوت نوتی وصله زده قانند

نه زکامه نه عرض نیاره رصت اولور
اوتد مشرب بلیم نیچ شکایت اولور

غزل
ضمیم

قنای اطمینان بلای فاطور در
سنگ صفای فاطور در
بینه نه سنه و ارای شمع لیم نه بنده
میاده کلک سپ بلای فاطور در

سیاه عشق کوندر نیل واسعد در
یوناقو نهایت قضای فاطور در
عجبی چکد لرزشکای شنیدن
قیدی درد و غمک آشنای فاطور در

همیشه نونی نزار کدر کوزانند
عجبی چکد لرزشکای شنیدن
دو که نینم کیم چشم یانخی ای کلان
بیز لعلی سوز کیم بی اغلیت نزار

المه بکلام فنی بکلام بوندرین
عاشق اولور کیم بغمزنی اول صفا انظر
وصله کیم بی حال استوز اولسه نه بچیب
نال مرتکبی دعای مزونی مایکورا نزار

لال اولور کورس ملک عشوه بویور ساقی
بویلا صند بونوب آورا اولور نون بونزار
چکد لرزشکای شنیدن
کوبه اپنای زمانه جمله سی هب بند کچر

بزم میوه اوقوسون مشرب قانند
بوسنگه کوراه وصف بی بست میبد

مردن بی بچ میبد کلامی شنیدن
بزرگه اوبیک پرچ کلک میبد

سطله سیت و دایره بی قنای اولور قانند
قد موزونی کیم صبح بر حبه میبد

دل بچ کیم ناز ستم اولور نون بونزار
بوقه چشم حبه عشق کورک حبه میبد
عجب ای دل نظریه دین و بزم میبد
تاب تیغ کله نازک شایسته میبد

دل ملکی یاره عرضی اولگان مالکانه در
اول مرادی برنگه حرمانه در

**غزل
وبسی**

میل ایله اغیاره انی صفه وفادار
اغیاره وفاداریم فرضی باکه جفادار

اغیاره وفا انیکه میل ایتیش او فوننی
دلخسته ری اولدرنه آه اشته بولدر

جام عرقی و ساغرمی ساقی بولگونی
آب بجمبعینه یاران صفادار

دلداره لرک لذت کفزارنه طویلا
مقا بونه سیرین سخک ره و عبادار

صوت و بدین درسه اگر شعله نه
رفس که آینه دیسوند پاک ادا در

بکدر کیم دردی نه بهی نه بهره بیلور
عاشقم حال دلی ناری اشته بیلور

دار اولدن اگر بویله فالور سه نازی
نه نفعان شب و نه آه سحرگاه بیلور

سولشاز نکه شغلی عجب مستعنی
نزدبان دل و نه شیوه و دخواه بیلور

غوغی سی ایتیش سوزانه کیر برهادو
نه دل شعله نشان نه علوی آه بیلور

بوله دانه بلادر باشنه ای نفعی
یونجا بهی نضافت جانگاه بیلور

**غزل
وبسی**

سبح هاجز اولور ای سده ای و انظ
نراق با رکی و لاله حاتم وارور

اولور بی بر فریاد و قیاس بول زار
ایسای عقیده بر غری عا درم وارور

کچر سه فاجه دره تیر جور ی بن کچم
او شوره نغی بوکجه بیجم وارور

نیاز و صلت ایله نهم اولور یوسف
او شوقیه نهم یوری نتم وارور

نیاز و صلت ایله نهم اولور یوسف
او شوقیه نهم یوری نتم وارور

نیاز و صلت ایله نهم اولور یوسف
او شوقیه نهم یوری نتم وارور

نیاز و صلت ایله نهم اولور یوسف
او شوقیه نهم یوری نتم وارور

نیاز و صلت ایله نهم اولور یوسف
او شوقیه نهم یوری نتم وارور

نیاز و صلت ایله نهم اولور یوسف
او شوقیه نهم یوری نتم وارور

نیاز و صلت ایله نهم اولور یوسف
او شوقیه نهم یوری نتم وارور

نیاز و صلت ایله نهم اولور یوسف
او شوقیه نهم یوری نتم وارور

کلدی بو صطی تحریر و کله ایده بین تقدیر
بودر اولی تعبیر تدبیری بودر تقدیر

**غزل
ثابت**

بخیار پاینده دونشم اویاه مغیر اولور
نشان نغمه کشنی دل بخیار اولور

کوکلا بواشتم جلسده سلطانم
کلابدن اولد منرس لطیف خیمه اولور

کا خذاری بی برقت طرقله ترلشم
چیخک صوبوی اهنم تازه دایم مکرر اولور

او غل نازنه کی بلده بر نه مال اولوش
عجیبی دامن سر و سر مشق اولور

فغانی نظمه بر نوزنی فوندر ثابت
ازال ایلمکه افتاب سونک اولور

او نیلوس فی ذرغیا یورر طورر اولور
ایناه نضاع اجه یورر طورر اولور

نه حالدر بوک سیاه اولوب ایت و هک
هسوی عشقمه حال تورر طورر اولور

بهار شکر ایده لرک جود و سر و سیره نر
بوکلشش ایچره نه زیبا یورر طورر اولور

دو شوب تلاطم کرداب بو شفق کوکل
مشکشنی یورر یورر طورر اولور

بیلور بی صور هرکات و سکون میرتی
اگر چه دری سیدل یورر طورر اولور

غزل

غزل

غزل

غزل

غزل

غزل

دل ملکی یاره عرضی اولگان مالکانه در
اول مرادی برنگه حرمانه در
میل ایله اغیاره انی صفه وفادار
اغیاره وفاداریم فرضی باکه جفادار
اغیاره وفا انیکه میل ایتیش او فوننی
دلخسته ری اولدرنه آه اشته بولدر
جام عرقی و ساغرمی ساقی بولگونی
آب بجمبعینه یاران صفادار
دلداره لرک لذت کفزارنه طویلا
مقا بونه سیرین سخک ره و عبادار
صوت و بدین درسه اگر شعله نه
رفس که آینه دیسوند پاک ادا در
بکدر کیم دردی نه بهی نه بهره بیلور
عاشقم حال دلی ناری اشته بیلور
دار اولدن اگر بویله فالور سه نازی
نه نفعان شب و نه آه سحرگاه بیلور
سولشاز نکه شغلی عجب مستعنی
نزدبان دل و نه شیوه و دخواه بیلور
غوغی سی ایتیش سوزانه کیر برهادو
نه دل شعله نشان نه علوی آه بیلور
بوله دانه بلادر باشنه ای نفعی
یونجا بهی نضافت جانگاه بیلور

خط لعذون دمام شو قزاقون اولور
سکراسریلا دوبرلی معجون اولور

فرد عالی

بیم سردی فرمانم صالحی زقاری کورسونلر
سوزه کل نازیلای غنچه قلم ققاری کورسونلر
نتم زردوز زندی دروغا انش فوت
نهرنگه ابدی بکا اول کوزری بیچار کورسونلر

صفتوب سیرایت جهانی پادشاهیم اسب نازیل
ملاحت ملکنه مالک اولان ققاری کورسونلر
جهانکده هورغلی فی کرک بکای زاید
بیم کولیم الوب شیدا قلن دلاری کورسونلر

مخلدون دروغ ایتیز کوزالردیسه سینه عالی
همان باشند ایاغینه دوشوب بیلاری کورسونلر
سنگ قلفل چک وارسه بنم وایغ سبایهم وار
سنگ سنبل چک بنده دود اجم وار

سنگ فرنگه مکین سباینگ وارسه کاکلدن
بنده دود ولدن اسمانی بار کاهیم وار
سنگ بانگده ای مه کون کبی ذرافرک وارسه
بنده شعله نازی مجیدن کلاهم وار

سنگ مزگان چشمکده وارابه عک کورسونلر
بنده برینوزن طوتر سرشکده سبایهم وار
سنگ کرک واریسه دمدم ای دیده و امری
بنده سوزله ولدن کلور حق آه زارم وار

نراکند او دیر طریقه کله وفا ناس
ردانی نازک اولونکنک ایسی دایم کزاکند
نیمه برن دایم ای شیخ ایترا ی صوفی
نورال سوکده شراب ایچکده ایلی اتم کلر قند
فی جیوسون دایم ای شیخ ایترا ی صوفی
کوزال سوکده شراب ایچکده ایلی اتم کلر قند
ای هوا یو بیقرت بیی شکرده
بلدایه اولونمونه بلنجه اولونمونه
کسیب عشق ای هوا یو بیقرت بیی شکرده
کوزال سوکده شراب ایچکده ایلی اتم کلر قند

تسیم نو بهار کی چیدی نازیلین دبلر
اجلدی سینمک باغنده بریر قوشوی کللر

فرد صغری

ایزوی بی قعلا کولای کچه ندامت ایدر
کوندر امانه دلدار دغشتر نتر ایدر
بقه مزگمه رستینا نظر قلوبی
بلم اول شیخ جفا بکه نه هانترا ایدر

برسخندان دودلار اوهم برودر
سویله شیوه ونازیل نتر ایدر
جان بغشلاب دلی مرویه کفتار ات
غروه می گو کولای ملکنی غارترا ایدر

مقدم پاکنه جان ویرسه **فردانی** نجیب
ملکن اولدی قلوب لطف و ارونتر ایدر
اوسرد نامت دبلو کیدر کزده کلور
نسیب عاشق فرسوکیدر کزده کلور

نظلو اولسه ده اهرجایی بزقونه
شرفده اولور امهر و کیدر کزده کلور
کچدی ضحی مو میاندن عاشق زار
هیال یار ایله هر سوکیدر کزده کلور

قوزا وطنی سر داره ساعد و صلا
حایچی بارو کیدر کزده کلور
ندر تلا مشیر کچستورای **حفظی**
اودیر بایه جفا جو کیدر کزده کلور

جفا بی یوق کوزال اولسه ویردم بولنه واری
رضای ما حاصل اهرجایی سوکده نتر ایدر
کل ایترا هیلد ایترا ی اگر ایشق فوت
حاررت سنباقی بلنجه بنده ده حالت وار
نراکند درر اولور یارب بلای عشق کما کندن
نراکند درر اولور یارب بلای عشق کما کندن
نراکند درر اولور یارب بلای عشق کما کندن
نراکند درر اولور یارب بلای عشق کما کندن

ÖZGEÇMİŞ

Fatma Çelik 12 Mart 1994 yılında İstanbul ilinin Bayrampaşa ilçesinde doğdu. İlk ve orta öğrenimini İstanbul Beyoğlu'nda tamamladı. 2011 yılında Sakarya Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı bölümünü kazandı. 2016 yılında yine Sakarya Üniversitesi'nde Eski Türk Edebiyatı alanında yüksek lisans eğitimine başladı. Bu eğitime halen devam etmektedir.